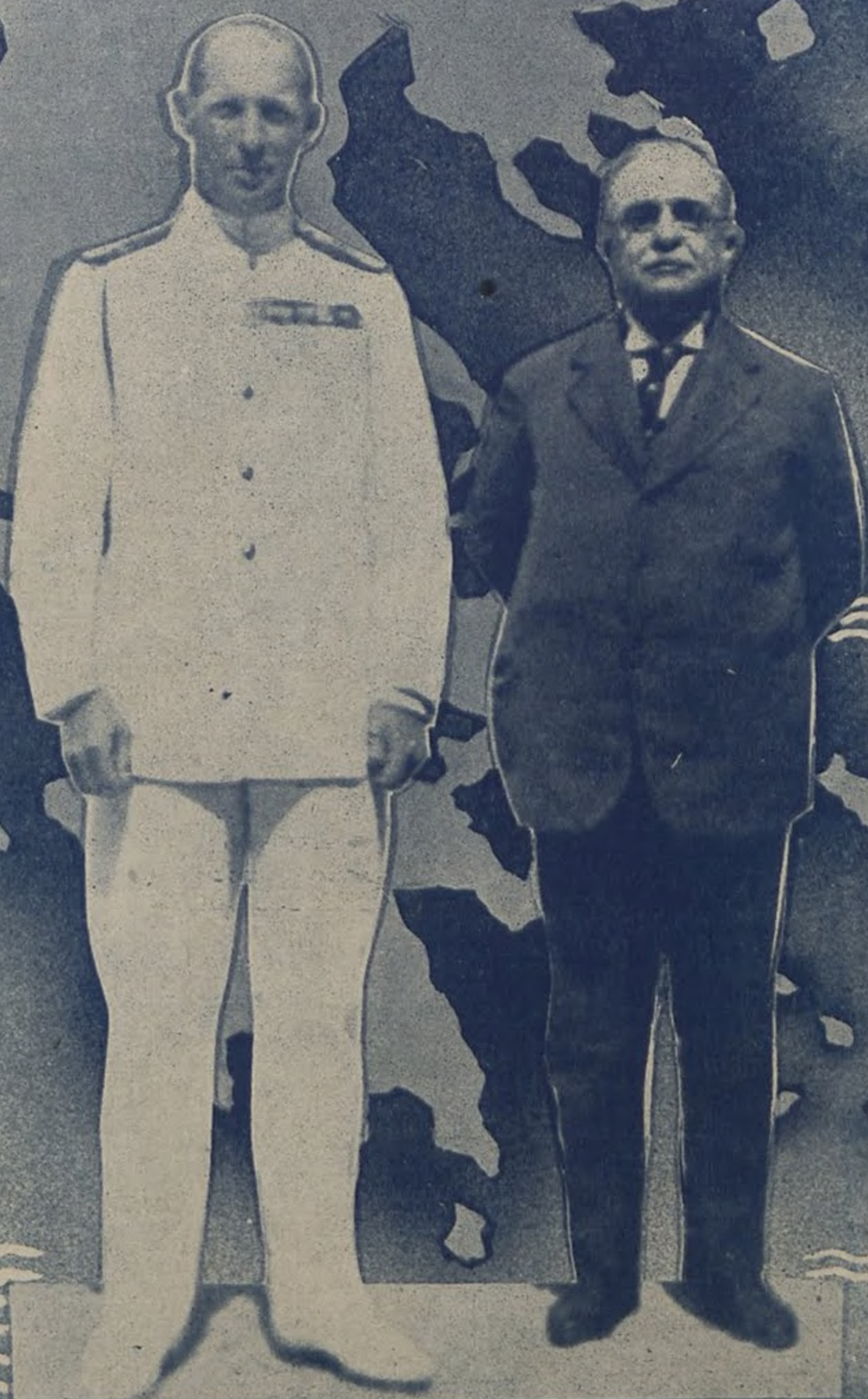
Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 48 (99)
1 ΣΕΠΤ. 1940 - Ε'

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β΄,—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β΄ ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 48—31 Αὐγούστου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας	1
	Ἀμερικῆς Δολ.	6
	Αἰγύπτου Λίρ.	1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός

Πρὸς ἁπάσας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων, Διοικήσεις Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀρρένων καὶ Θηλέων καὶ Διοικήσεις Ταγμάτων Ἐργασίας.

Ταχυδρομικῶς ἀποστέλλεται εἰς ἱκανὸν ἀριθμὸν ἀντιτύπων τὸ 72ον τεῦχος τῶν ἐκδόσεων τῆς Ε.Ο.Ν., περιέχον τὸ Α΄ μέρος τῶν πρακτικῶν τῆς Β΄ Διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν, ὅπερ περιλαμβάνει τὸν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Διασκέψεως λόγον τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ μας καὶ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

Ἐν τῇ ὁμιλίᾳ ταύτῃ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἐξετάζονται ἀναλυτικῶς οἱ σκοποὶ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἡ ἐπιτελεστέα ἐργασία, τιθεμένων σαφῶς τῶν τηρητέων ἀρχῶν καὶ γενικῶν κατευθύνσεων εἰς ὅλα τὰ κύρια πεδία δράσεως τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἐξ ἄλλου ὁ λόγος τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων παρεμβάσεις αὐτοῦ, ἰδίᾳ εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἐκπαιδεύσεως, θέτουν ἐντὸς σαφῶς καθοριζομένων πλαισίων τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὸ περιεχόμενον ὅθεν τοῦ τεύχους τούτου θέτει τὰς βάσεις, ἐφ' ὧν θὰ στηριχθῇ ἡ ὅλη ἐργασία ἐν τῇ Ε.Ο.Ν. καὶ πρέπει συνεπῶς νὰ ἔχῃ μελετηθῇ καὶ κατανοηθῇ πλήρως ὑφ' ὅλων τῶν βαθμοφόρων καὶ ἰδίως τῶν ἀνωτέρων τοιούτων μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ τετράρχου συμπεριλαμβανομένου.

Μόνον ἐφ' ὅσον θὰ ἔχουν καταστῇ κτῆμα των αἱ εἰς τὸ περιεχόμενον τούτου τιθέμεναι ἀρχαὶ καὶ κατευθύνσεις οἱ ἀνώτεροι βαθμοφόροι θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ κατευθύνουν ὀρθῶς τὰς προσπαθείας των, τόσον διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν μονάδων των, ὅσον καὶ τὰ λοιπὰ πεδία δράσεως τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ μόνον τότε αἱ προσπάθειαί των αὗται θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν τὰ ἐπιδιωκόμενα ἀποτελέσματα.

Εἰδικώτερον τὰ ἐν τῇ ὁμιλίᾳ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἀφορῶντα τὴν ἐκπαίδευσιν δύνανται νὰ ἐπέχουν πλήρως θέσιν γενικῶν ὁδηγιῶν ἐκπαιδεύσεως.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω παραγγέλλομεν ὑμῖν, ὅπως μεριμνήσητε ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τὴν διανομὴν τῶν ἀποστελλομένων τευχῶν, ὥστε νὰ ἐφοδιασθῶσι δι' αὐτῶν ἅπαντες οἱ ἀνώτεροι βαθμοφόροι μέχρι τοῦ τετράρχου συμπεριλαμβανομένου, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν δεουσῶν διαταγῶν, ἵνα οὗτοι μελετήσωσι μετὰ προσοχῆς τὸ τὸ τεῦχος τοῦτο, ὥστε νὰ γίνωσι τελείως κάτοχοι τῶν τιθεμένων ἀρχῶν καὶ κατευθύνσεων.

Πρὸς διευκόλυνσιν τούτου, καλὸν θὰ εἶναι νὰ μεριμνήσητε διὰ τὴν ὀργάνωσιν εἰδικῶν ἐκπαιδευτικῶν συγκεντρώσεων τῶν ἀνωτέρων βαθμοφόρων, καθ' ἃς θὰ γίνεται συστηματικὴ μελέτη καὶ ἀνάλυσις τῆς ὁμιλίας τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, κατὰ προτίμησιν ὑπὸ μορφὴν διαλογικῆς συζητήσεως, πάντοτε δὲ κατὰ τὴν ἐν τῇ ὁμιλίᾳ ταύτῃ τιθεμένην σειρὰν τῶν ζητημάτων.

Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Νοεμβρίου κατὰ τὰς γενησομένας ἐπιθεωρήσεις θὰ ἀπευθύνωνται εἰς τοὺς ἀνωτέρους βαθμοφόρους ἐρωτήσεις ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ὁμιλίας τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ἵνα βεβαιωθῇ ἡ Διοίκησις ὅτι τὰ ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἐξαχθέντα συμπεράσματα καὶ αἱ τεθεῖσαι ἐν αὐτῷ γενικαὶ κατευθύνσεις δὲν ἔμειναν μόνον μεταξὺ τῶν μετασχόντων τοῦ Συνεδρίου Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν, ἀλλ' ὅτι ἐμελετήθησαν καὶ κατενοήθησαν ὑφ' ὅλων τῶν ἀνωτέρων, τοὐλάχιστον, στελεχῶν.

Τέλος γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι, ἐφ' ὅσον ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη τὰ ἐν τῇ ὁμιλίᾳ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἐκτιθέμενα εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐκπαίδευσιν ἐπέχουν θέσιν γενικῶν ὁδηγιῶν, δὲν θὰ ἐκδοθῇ διὰ τὴν ἀρχομένην περίοδον ἡ κατὰ φθινόπωρον ἐκδιδομένη κατ' ἔτος ἐγκύκλιος Γενικῶν Ὁδηγιῶν Ἐργασίας, ἐπέχοντος ἀντὶ ταύτης θέσιν τοῦ 72ου τεύχους τῶν ἐκδόσεων τῆς Ε.Ο.Ν.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας
κ.κ.δ.
Ὁ Ἐπιτελάρχης
ΡΟΥΒΑΛΗΣ ΣΠΥΡ.
Συνταγματάρχης ἐ. ἀ.

ΕΛΛΗΝΕΣ

Πόσοι τάχα λαοὶ θὰ ἠμποροῦσαν νὰ προβάλουν τὰ δικαιώματα ἐπὶ συνεχοῦς γραπτῆς ἱστορίας τριῶν καὶ πλέον χιλιάδων ἐτῶν, ποὺ ἠμπορεῖ νὰ προβάλῃ ὁ ἑλληνικός; Πόσοι θὰ ἠμποροῦσαν ζωντανοὶ νὰ ὀρθώνωνται ἐπὶ δεκάδας ἑκατονταετηρίδων καὶ νὰ εἶναι πάντοτε ἕτοιμοι νὰ ἐπιτελέσουν τὸ καθῆκόν των πρὸς τὴν ἰδίαν ἱστορίαν καὶ πρὸς τὸ ὅλον τῆς ἀνθρωπότητος; Πολὺ ὀλίγοι ἀσφαλῶς. Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ φαινόμενα ποὺ μόνο ἡ ψυχικὴ ἀντοχή, ἡ προκαλλιέργεια, ἡ πνευματικὴ ἰσορροπία καὶ ἡ ρώμη ἐξηγοῦν τὸ θέαμα αὐτὸ τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, ποὺ ἐπὶ χιλιετηρίδας ἐξακολουθεῖ νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν μαχητριῶν φυλῶν.

Ὑπῆρξαν λαοὶ ποὺ γεμίζουν καὶ θὰ γεμίζουν σελίδας τῆς παγκοσμίου ἱστορίας καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀνθρωπότης θ' ἀναγνωρίζῃ αἰωνίως τὰς ὑπηρεσίας. Οἱ Φοίνικες, οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Βαβυλώνιοι, οἱ Καρχηδόνιοι διέγραψαν τὴν φωτεινοτέραν τροχιάν, ὑπῆρξαν ὅμως οἱ διάττοντες ἀστέρες ποὺ ἔσβησαν εἰς μίαν ἀποθέωσιν φωτός. Ἀφῆκαν τὰ ἴχνη τοῦ περάσματός των, τίποτε ἄλλο ὅμως ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἀπὸ τὸ ἀγαθὸν ὄνομα. Μόνον ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἠμπόρεσε, ἀντιμετωπίσασα ἀντιξοότητας καὶ δυσχερείας ὅσας καμμιὰ ἄλλη, νὰ ζήσῃ, νὰ καταβάλῃ πανισχύρους ἐχθροὺς καὶ ζωντανὴ νὰ ὁδεύῃ πρὸς τὴν αὔριον, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν πάντοτε τῆς ἀνθρωπότητος. Μόνον αὐτή. Φίλοι τὴν ἐξύμνησαν καὶ ἐχθροὶ μέσα εἰς τὰς ὕβρεις των καὶ τὴν κακεντρεχῆ των ἐκστρατείαν δὲν ἠμπόρεσαν νὰ μὴ διαδηλώσουν τὸ θάμβος των διὰ τὴν δυναμικότητα αὐτὴν ποὺ καταβάλλει κάθε πρόβλεψιν καὶ πάντα ὑπολογισμόν. Δὲν εἶναι εὔκολον εἰς τὸν ἐχθρὸν νὰ ἐξηγήσῃ τὸ ἀδιάλειπτον αὐτὸ θαῦμα τῆς ἀνανεώσεως τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ τῆς ἀκαταβλήτου ζωτικότητός της. Εἰς τοὺς φίλους ὅμως, εἰς τὸν ἀμερόληπτον κριτήν, εἰς τὸν οὐδέτερον παρατηρητὴν ὅλον αὐτὸ τὸ θαῦμα στηρίζεται εἰς τὴν ψυχήν, εἰς τὴν λατρείαν τῆς πατρίδος, εἰς τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας καὶ εἰς ἕνα ἄλλο ἀκόμη στοιχεῖον: εἰς τὴν γεωγραφικὴν θέσιν ποὺ τῆς ἐπιβάλλει νὰ εὑρίσκεται διαρκῶς εἰς τὰς ἐπάλξεις. Κυρίως ὅμως εἰς τὴν ψυχήν. Χωρὶς αὐτὴν ἀμβλύνονται αἱ ἄλλαι δυναμικότητες, αἱ ἱκανότητες τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος, ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα ποὺ καθιστοῦν ἕνα λαὸν μαχητικόν, σκληροτράχηλον εἰς τὰς ἐθνικάς του διεκδικήσεις καὶ τὴν ἐθνικήν του πίστιν. Χωρὶς αὐτὴν δὲν ὑπάρχει τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας, ποὺ ὑπῆρξεν ὁ ἀκατάβλητος προμαχὼν τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τὴν μακρὰν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους. Ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀκόμη βήματα τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, ἡ θυσία ὑπῆρξε τὸ κύριον χαρακτηριστικόν της. Ὁ Κόδρος προσωποποιεῖ τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας ὁλοκλήρου τῆς φυλῆς, τὴν θέλησίν της νὰ ζήσῃ ἐπὶ οἱαδήποτε δαπάνῃ. Ὁ Πρωτεσίλαος, ὁ μυθολογικὸς Βασιλεὺς τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φυλάκης, ἀποκρυσταλλώνει ἀκόμη χαρακτηριστικώτερον τὴν ἀποφασιστικότητα τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Πρὶν ἢ ἀκόμη ἀναχωρήσῃ εἰς τὴν Τροίαν ἐγνώριζε τὸν χρησμόν: Ὁ πρῶτος ποὺ θ' ἀπεβιβάζετο εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Τροίας θ' ἀπέθνησκεν. Ἀδιάφορος τελείως ἐπήδησε πρῶτος ἀπὸ τὸ πλοῖον του εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἐφονεύθη ἀπὸ τὸν Ἕκτορα.

Ἀργότερα, ἄπειροι ἄλλαι παρόμοιαι θυσίαι διαδηλώνουν τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Ὁ στρατιώτης τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ποὺ ὅταν εὗρε ὀλίγον νερὸ τὸ ἔφερεν ἐντὸς κράνους εἰς τὸν Ἀρχηγόν του καὶ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ποὺ τὸ ἔχυσε διότι δὲν εἶχαν οἱ στρατιῶταί του νὰ πίουν, καὶ οἱ δύο ἐνσαρκώνουν τὸ πνεῦμα τῆς φυλῆς καὶ ὁ Ἀθανάσιος Διάκος, ὁ Σαμουὴλ εἰς τὸ Κοῦγκι, ὁ Καψάλης εἰς τὸ Μεσολόγγι, ὁ Παῦλος Μελᾶς ποὺ ἀφῆκε τὴν εὐμάρειαν τοῦ σπιτιοῦ του καὶ τὴν λάμψιν τῶν Ἀθηνῶν διὰ νὰ σκοτωθῇ εἰς τὴν στενάζουσαν Μακεδονίαν, ὅλοι ἐκπροσωποῦν τὸ ἴδιον πνεῦμα τῆς θυσίας εἰς βαθμὸν ποὺ καμμιὰ ἄλλη φυλὴ δὲν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ. Ὅταν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ξένος δημοσιογράφος συνιστοῦσε εἰς Ἕλληνα συνάδελφον νὰ συντελέσῃ διὰ τῆς ἐφημερίδος του ὅπως ἡ Ἑλλὰς ὑποχωρήσῃ ἔναντι τῆς πιέσεως ξένης Δυνάμεως, ὁ ξένος ἐπῆρε αὐτὴν τὴν ἀπάντησιν.

«Ὄχι, συμπαθῶ τὴν πατρίδα σας, ξεύρω πὼς εἶναι μεγάλη, ἀλλ' εἶμαι Ἕλλην καὶ καμμιὰ πατρὶς δὲν εἶναι λαμπροτέρα ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου. Καμμιὰ δὲν ἔχει τὴν ἱστορίαν τῆς ἰδικῆς μας, ποὺ μᾶς γεννᾷ ἀναριθμήτους ὑποχρεώσεις. Ἔχετε φάλαγγας πολλάς, ἔχετε μέσα, ὁλοκαυτώματα ὅμως μόνον ἡ ἰδική μας ἱστορία ἔχει νὰ προβάλῃ. Προσέξατε. Κάποτε ἡ διάθεσις καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς θυσίας εἶναι ὅπλον ἰσχυρότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο. Μὲ αὐτὸ ἐζήσαμε χιλιάδας ἐτῶν. Μὲ αὐτὸ θὰ ζήσωμεν καὶ τώρα».

Καὶ πράγματι.

Προχθὲς ἕνα ἐπεισόδιον, μιὰ ἄνανδρος πρᾶξις ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαδηλωθῇ ἡ φυλετικὴ καὶ ψυχικὴ ἑλληνικὴ ὑπεροχή. Ἕνα ἑλληνικὸν πολεμικὸν σημαιοστόλιστον καὶ ἀνέτοιμον, φυσικά, νὰ ὑποδεχθῇ τὸν θρασύδειλον δολοφόνον, ἀπετέλει τὴν τιμητικὴν φρουρὰν τῆς θρησκευτικῆς τελετῆς ποὺ ξεκινοῦν νὰ παρακολουθήσουν ὀρθόδοξοι ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Μιὰ τορπίλλη ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐκτοξευθεῖσα ἀπέστειλεν εἰς τὸν βυθὸν τὸ πλοῖον ποὺ τὸ εἶχε στεφανωμένον ἡ δόξα. Τί θὰ ἔκαμναν οἱ Ἕλληνες;

Οἱ Ἕλληνες, μὲ σφιγμένα τὰ χείλη, μὲ σταθερὸν τὸ βλέμμα παρηκολούθησαν τὴν τελετήν, διότι θέλημα τῆς Παναγίας ἦτο ν' ἀστοχήσουν δύο ἄλλαι τορπίλλαι ποὺ θὰ ἠμποροῦσαν νὰ μεταβάλουν εἰς αἱμόφυρτον πεδίον τὴν παραλίαν τῆς Τήνου καὶ ὅλοι ὁπουδήποτε καὶ ἂν ἐκατοικοῦσαν εἰς τὴν γεωγραφικὴν ἔκτασιν ποὺ λέγεται Ἑλλάς, ὁπουδήποτε τῆς γῆς, ἐτάχθησαν γύρω ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν Βασιλέα καὶ ἐπερίμεναν. Μόνον οἱ θρασύδειλοι, οἱ φαμφαρόνοι, οἱ ψευδογενναῖοι ξεύρουν νὰ φωνάζουν, νὰ χειρονομοῦν, ἀνίκανοι δι' ἄλλο τίποτε. Οἱ ἀληθινὰ γενναῖοι σιωποῦν, πειθαρχοῦν καὶ περιμένουν τὰς διαταγὰς ὑπερήφανοι. Μόνον οἱ ἀληθινὰ γενναῖοι δέχονται τὸν προβάλλοντα κίνδυνον καὶ ἀναφωνοῦν «Παρών» εἰς τὸ νοερὸν προσκλητήριον. Βουνὰ ἀποτελοῦν τὰ τηλεγραφήματα ποὺ ἀπηυθύνθησαν εἰς τὸν Ἀρχηγὸν ποὺ μὲ σταθερὸ χέρι καὶ ἑλληνικὴν ψυχὴν κυβερνᾷ τὸ σκάφος. Βουνὰ ποὺ ὅλα μαζὶ ἐγκλείουν τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας καὶ τὸ καθένα χωριστὰ ἀποτελεῖ μίαν ἐκδήλωσιν ἐθνικὴν ἀνυπολογίστου ἀξίας. Μέσα εἰς αὐτὰ διακρίνει κανεὶς τὴν μίαν καὶ ἀπαράμιλλον ἑλληνικὴν ψυχὴν ποὺ γνωρίζει νὰ μάχεται, νὰ ἐγκαρτερῇ, νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀποφάσεις της χωρὶς δισταγμούς, ν' ἀντιμετωπίζῃ τὰς τρικυμίας καὶ νὰ ἐξέρχεται νικήτρια ἀπὸ ἀγῶνα εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἐκάμπτοντο λαοὶ ποὺ δὲν θὰ εἶχαν τὰ ἰδικά της ἐφόδια.

Κανεὶς δὲν ξεύρει τί τέξεται ἡ ἐπιοῦσα. Ἕνα ὅμως εἶναι βέβαιον: ὅτι ὅλος ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι πανέτοιμος, διότι ἔχει ποτίσει τὸ δένδρον τῆς ὑπάρξεώς του μὲ τὸ αἷμά του καὶ διότι ἔχει κατὰ νοῦν πάντοτε τοὺς στίχους τοῦ ποιητοῦ:

Καὶ ἐσὺ ἀθάνατη, ἐσὺ θεία,
ποὺ ὅ,τι θέλεις ἠμπορεῖς,
εἰς τὸν κάμπο Ἐλευθερία,
ματωμένη περπατεῖς.

Ἡ ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος ἐκτήθη μὲ αἷμα, μὲ στερήσεις, μὲ ἀποφασιστικότητα, μὲ τόλμην, διὰ τοῦτο εἶναι καὶ τόσον καλὰ θωρακισμένη.

Χ. Α.

* Η ΜΕΓΑΛΗ ΦΥΛΗ *

Ἀλλάζουν ἀληθινὰ οἱ καιροὶ καὶ πολὺ μάλιστα. Τὰ ἑλληνόπουλα δὲν μποροῦν νὰ φαντασθοῦν τί θὰ συνέβαινε σὲ μιὰ ἄλλη ἐποχὴ ἂν ξεσποῦσε ἕνα πρωΐ ἡ μπόμπα τῆς «Ἕλλης». Οἱ δρόμοι θὰ πλημμύριζαν ἀπὸ ἀνθρώπους ἀλλόφρονας, στὶς πλατεῖες θάβγαζαν λόγους ἄνθρωποι ποὺ καμμιὰ δὲν θάχαν συνείδησι τῆς πραγματικότητος, τὰ καφενεῖα θὰ βούϊζαν ἀπὸ φωνές, ζητωκραυγές, θόρυβο καὶ ἡ κυβέρνησις θὰ ὑφίστατο τὴν πίεσι ποὺ ὡδήγησε στὰ 1897, στὸν καταστρεπτικὸ πόλεμο, ποὺ τόσο πληρώσαμε ὄχι μόνο ὡς κράτος, ἀλλὰ πρὸ παντὸς σὰν Ἔθνος.

Τί συνέβη σήμερα, μετὰ τὸν ἄνανδρο τορπιλλισμὸ τῆς «Ἕλλης»; Τὸ Ἔθνος ἔσφιξε τὰ δόντια καὶ μικροὶ καὶ μεγάλοι, μὲ τὸ ἴδιο πατριωτικὸ πνεῦμα ἔστρεψαν τὰ βλέμματα πρὸς τὴν κυβέρνησι καὶ περίμεναν. Περίμεναν ὁδηγίες καὶ διαταγές, χωρὶς νὰ συζητοῦν ποιὲς θὰ εἶναι. Ὅλοι, στρατιῶτες τῆς Ἑλλάδος, ἐκινητοποίησαν τὶς δυνάμεις τους καὶ στάθηκαν σὲ πυκνὲς φάλαγγες ἕτοιμοι γιὰ κάθε θυσία, γιὰ κάθε ἔργο ποὺ θ' ἀπαιτοῦσε ἡ Τιμὴ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Ἔθνους.

Καὶ τώρα μποροῦμε ν' ἀντιμετωπίσουμε τὸ βαθύτερο νόημα τῶν πραγμάτων καὶ ν' ἀποκομίσουμε τὰ συμπεράσματα ποὺ φωτίζουν τὶς πράξεις καὶ τὴν ψυχὴ τῶν λαῶν.

Δυὸ στοιχεῖα εἶναι ἐκεῖνα ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ δραματικὸ γεγονὸς τῆς Τήνου. Ἡ ἐμπιστοσύνη πρῶτα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τὴν κυβέρνησί του καὶ δεύτερο ἡ πολιτικὴ ὡριμότης τοῦ ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Ἂν τὰ γεγονότα τοῦ 1897 ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἔζουσε ἀκόμη στὰ χρόνια ἐκεῖνα σ' ἕνα ἄκαρπο ρωμαντισμό, τὰ σημερινὰ γεγονότα ἀποδεικνύουν ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες ζοῦν στὴν πραγματικότητα, ὅτι ἔχουν πλήρη συνείδησιν τῆς ἀξίας ποὺ ἐγκλείει ἡ πειθαρχία γιὰ ἕνα ἄτομο, μὰ περισσότερο γιὰ ἕνα Ἔθνος. Ἂν στὰ 1821 τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς πειθαρχίας ὑπῆρχε στοὺς ἡρωϊκοὺς πολεμιστάς, ποὺ ἤξεραν ἐν τούτοις νὰ θυσιάζωνται, ἡ μετεπαναστατικὴ Ἑλλὰς δὲν θὰ ἔφτανε ὡς τὴ Λαμία, ἀλλὰ πολὺ πιὸ πέρα. Ἂν ἐξαιρέση ὅμως κανεὶς δυὸ τρεῖς ἀρχηγοὺς τοῦ Ἀγῶνα ποὺ ἤξεραν νὰ ὑποτάσσωνται, ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶχαν τὴ δική τους προσωπικότητα ἀνεβασμένη σ' ἕναν Ὄλυμπο ἀκαμψίας καὶ ἀτομικῶν πεποιθήσεων, ποὺ ὡδηγοῦσαν πολλὲς φορὲς στὴν καταστροφὴ ὅλων ἐκείνων ποὺ μὲ τὸ ἴδιό τους τὸ αἷμα ἐθεμελίωναν.

Καὶ τὸ πνεῦμα αὐτὸ τοῦ ἀναρχουμένου — ἄς τὸ ποῦμε — πατριωτισμοῦ, τὸ βρίσκουμε σ' ὅλην τὴν μετέπειτα ἱστορία τοῦ ἑλληνισμοῦ, στὰ 1854, στὰ 1877, καὶ σὲ διάφορες ἄλλες δραματικὲς στιγμὲς τοῦ Ἔθνους. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ δὲν βρίσκεται ὁ αὐτοσχέδιος ρήτωρ νὰ βροντοφωνῇ στὴν πλατεῖα τοῦ Συντάγματος: «Τί εἶναι ἀπὸ δῶ ὡς τὴ Φιλιππούπολι; Μιὰ δρασκελιὰ τόπος», ὅπως ἔκαμε στὰ γεγονότα τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας ὁ ἀνεύθυνος ἄνθρωπος τοῦ πεζοδρομίου, τοῦ δρόμου καὶ τοῦ καφενείου νὰ κατευθύνῃ τὴν ἑλληνικὴ ἐξωτερικὴ πολιτική. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ τὰ μυστικὰ τοῦ κράτους δὲν βρίσκονται τὸ ἀντικείμενον τῶν συζητήσεων καὶ τῶν σχολίων. Αὐτό, βέβαια, φανερώνει ἕνα ὠργανωμένο κράτος, φανερώνει ὅμως κι' ἕνα λαὸ ποὺ ἐγκατέλειψε τὶς νηπιακὲς ἐκδηλώσεις, τοὺς ρωμαντισμοὺς καὶ τοὺς ἐπικινδύνους πειραματισμούς, γιὰ νὰ μπορῇ ν' ἀντιμετωπίζῃ τὰ πράγματα μὲ τὴν ψυχρὴ λογικὴ καὶ μακριὰ ἀπὸ κάθε ἄσκοπο αἰσθηματισμό.

Πρέπει τὰ ἑλληνόπουλα νὰ προσέξουν καλὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ ζοῦνε καὶ τὰ γεγονότα ποὺ τὴν χαρακτηρίζουν. Αὐτὰ θἆναι αὔριο ὁ νοῦς, τὸ χέρι καὶ ἡ ψυχὴ τῆς Ἑλλάδος, τὸ θεμέλιο καὶ ὁ προμαχῶνας· αὐτὰ θ' ἀναλάβουν τὸ βαρὺ φορτίο, νὰ διατηρήσουν τὴν κληρονομία ποὺ μὲ ποταμὸ αἱμάτων ἐξησφάλισαν οἱ παλαιότερες γενεές, νὰ τὴν αὐξήσουν νὰ τὴν λαμπρύνουν, νὰ τῆς δώσουν τὴν αἴγλη ποὺ ταιριάζει στὴν οὐσία ποὺ λέγεται Ἑλληνικὸ Κράτος καὶ στὴν ἰδέα ποὺ λέγεται ἑλληνικὸς πολιτισμός. Τὰ σημερινὰ γεγονότα ἄς τοὺς εἶναι ἕνα παράδειγμα καὶ μιὰ γραμμὴ κατευθύνσεως ἂν ποτὲ ξανάδινε ὁ Θεὸς νὰ ξανάρθουν ὧρες τόσο δύσκολες ὅσο οἱ σημερινές. Ἄς τοὺς εἶναι τὸ ὑπόδειγμα μιᾶς ἡρωϊκῆς, χωρὶς ἐπιδείξεις, στάσεως, ἑνὸς γενναιόφρονος πνεύματος, ἑνὸς ἡρωϊσμοῦ χωρὶς φανφαρονισμούς, ἑνὸς ἡρωϊσμοῦ ποὺ ἔχει μέσα του ὅλα τὰ σπέρματα τῆς θυσίας.

Ἄς τὸ ξέρουν ἀκόμη τὰ Ἑλληνόπουλα: ἕνας τέτοιος ἡρωϊσμὸς ἥμερος, θετικός, ἀποφασιστικὸς ἀναδεικνύει τὰ ἄτομα καὶ λαμπρύνει τοὺς λαούς. Ἕνας ἡρωϊσμὸς ποὺ χρειάζεται ἕνα μόνο βλέμμα γιὰ νὰ μεταβληθῇ σὲ φωτεινὸ μετέωρο καὶ νὰ λάμψῃ ὡς τὸν ὄγδοον οὐρανό.

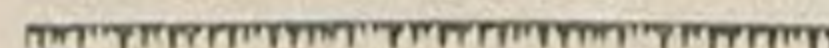
Μ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ποτισμένη σήμερα ἡ ἑλληνικὴ φυλή, τίποτα δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ στὸν ἱστορικὸ καὶ μεγάλο της δρόμο.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

«Θὰ προχωρήσωμεν ἄκαμπτοι καὶ ἀποφασιστικοὶ εἰς τὸν δρόμον ποὺ ἐχαράξαμεν τὴν 4ην Αὐγούστου, ὄχι μόνον μὲ διαρκῶς αὔξουσαν δύναμιν καὶ πίστιν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν θέλησιν νὰ κόψωμεν πᾶσαν ἀνευλαβῆ χεῖρα, ἡ ὁποία θὰ ἐτόλμα καὶ νὰ θίξῃ ἁπλῶς τὸ ἔργον ποὺ χαρίζει καθημερινῶς καὶ περισσότερον τὴν εὐτυχίαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

'Αγαπητοί μου Φίλοι,

Στὴν ἄκρη τῆς ἀμμουδιᾶς, ἐκεῖ ποὺ τὸ 'Ελληνικὸ δάσος κατεβαίνει τρέχοντας ἀπὸ τὸ βουνὸ γιὰ νὰ χαρῆ ἀπὸ κοντὰ τὴν 'Ελληνικὴ θάλασσα, καὶ τὰ δέντρα του, σιγοτραγουδῶντας, βουτοῦν μὲ χαρὰ τὰ πόδια τους στὰ νερά της καὶ καθρεφτίζουν σ' αὐτὰ μὲ περηφάνεια τὴν κομψότητα καὶ τὴν ὠμορφιά τους — ἐκεῖ καθόμουν μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς μέρες καὶ παρακολουθοῦσα τὴν κίνησι τοῦ κόσμου ποὺ ἔκανε τὸ θαλάσσιο μπάνιο του.

Πλῆθος κόσμου: ἄντρες καὶ γυναῖκες ὅλων τῶν ἡλικιῶν, νέοι, παιδιά. Ὅλοι ὅμως ἔμεναν συγκεντρωμένοι, στριγμωμένοι ἐκεῖ κοντά, στὸ ἴδιο κομμάτι τῆς θάλασσας, ἕνα κομμάτι θολό,μουντό, γεμᾶτο ἀπὸ φύκια. Λίγο πιὸ μέσα ἕνα μεγάλο ὄρθιο σίδερο, ποὺ ἐξεῖχε ἀπὸ τὴ θάλασσα, μὲ μιὰ πινακίδα στὴν ἄκρη, ἔδειχνε ποῦ σταματοῦσαν τὰ ρηχὰ καὶ ἀπὸ ποῦ ἄρχιζαν τὰ βαθειὰ νερά. Καὶ ὅλοι ἔμεναν ἐκεῖ πίσω ἀπὸ τὸ σίδερο, σὰν νὰ εἶχε ἡ πινακίδα ἐκείνη μιὰ φοβερὴ ἀπαγόρευσι, σὰν νὰ ἦταν παρακάτω ἡ θάλασσα μιὰ περιοχὴ μολυσμένη, δηλητηριασμένη, ποὺ ἔπρεπε κανεὶς νὰ τὴν ἀποφεύγη μὲ φόβο καὶ μὲ τρόμο!

Μιὰ κυρία, καθισμένη λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ μένα, παρακολουθοῦσε μὲ φανερὴ ἀνησυχία ἕναν νεαρὸ — τὸν γυιό της, φαίνεται — ποὺ ὑποτίθεται πὼς ἔκανε τὸ μπάνιο του λίγο παρακάτω. «Πρόσεχε, Κωστάκη!» τοῦ φώναζε διαρκῶς. «Ὄχι πιὸ μέσα κι' εἶναι βαθειά! Πρόσεχε! Μὴ βουτιές, θὰ κτυπήσης!» Κι' ὁ νέος στεκόταν ἐκεῖ ὄρθιος, μὲ τὸ νερὸ ὡς τὴ μέση του, ἀναποφάσιστος, ἀνήξερος, φοβισμένος, ριψοκινδυνεύοντας μόνο κάπου - κάπου νὰ κάθεται λιγάκι, γιὰ νὰ τὸν φτάνη τὸ νερὸ ὡς τὸ στῆθος!

Λίγο παρακάτω ἕνας ἄλλος προσπαθοῦσε νὰ μάθη τὸν σύντροφό του κολύμπι. Τὸν συμβούλευε πῶς νὰ ξαπλώση τὸ κορμί του ἐλεύθερα, ἔβαζε τὰ χέρια του κάτω ἀπὸ τὴ μέση του γιὰ νὰ τὸν ὑποστηρίζη, τοῦ παράγγελνε πῶς νὰ κρατήση τὸ κεφάλι ἔξω ἀπὸ τὸ νερό. «Μὴ φοβᾶσαι», τοῦ ἔλεγε. «Δὲ βουλιάζεις· τί φοβᾶσαι ἀφοῦ πατώνεις;» Μὰ ποῦ ν' ἀκούση ἐκεῖνος! Ἔκανε πὼς θ' ἁπλώση τὸ κορμί του, ἀλλὰ μὲ τόσο ἀδέξιες καὶ φοβισμένες κινήσεις, ποὺ βούλιαζε στὸ νερὸ καὶ πεταγόταν μὲ μιᾶς ἀπότομα, ἔντρομος καὶ βλοσυρός, σὰ νὰ εἶχε διατρέξει τὸν ἔσχατο τῶν κινδύνων! Καὶ σταματῶντας κάθε προσπάθεια, ἐξακολουθοῦσε, ὅπως κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι γύρω του, νὰ χτυπᾷ μὲ τὰ χέρια τὰ θολὰ ρηχὰ νερά, σὰν τάχα νὰ κολυμποῦσε, μὲ κινήσεις σπασμωδικὲς κι' ἄχαρες!

Μόνο λίγοι...τολμηροὶ περνοῦσαν τὸ σίδερο κι' ἐπήγαιναν ἐκεῖ ποὺ διάπλατα κι' ἐγκάρδια ἄνοιγε ἡ ἀγκαλιὰ τῆς θάλασσας. Καθαρὰ καὶ διαυγῆ τὰ ὁλογάλανα νερά της, ὅσο βαθειὰ κι' ἂν ἦταν, εἶχαν τόση διαφάνεια, ποὺ ἔβλεπες στὸν βυθὸ τὴν ἴδια τὴν καρδιὰ τῆς θάλασσας, ζωντανὴ καὶ πάλλουσα. Κι' ἡ θεία μορφή της, ποὺ γελαστὴ καὶ χαρούμενη καθρέφτιζε τὸν πεντακάθαρο κι' ὑπέρλαμπρο 'Ελληνικὸ οὐρανό, σκόρπιζε γύρω τὸ πανεύμορφο χαμόγελό της καὶ χάριζε τὴ ζωογόνο πνοή της.

Οἱ λίγοι ἐκεῖνοι νέοι, ποὺ εἶχαν ξανοιχτῆ στὰ βαθειὰ νερὰ καὶ κολυμποῦσαν γερὰ καὶ δυνατά, αὐτοὶ καὶ μόνοι εἶχαν συναντήσει κι' εἶχαν νοιώσει τὴν ἀληθινὴ ψυχὴ τῆς θάλασσάς μας. Κι' ὅταν σὲ λίγο βγῆκαν στὴν ἀμμουδιὰ καὶ στάθηκαν στὸν Ἥλιο, καὶ τὰ καλοδεμένα καὶ ρωμαλέα κορμιά τους δέχτηκαν τὶς ζεστὲς χρυσὲς ἀκτῖνες του, φάνταζαν σὰν ὡραῖα μπρούντζινα ἀγάλματα ποὺ εἶχαν ἀναδυθῆ ἀπὸ τὴν 'Ελληνικὴ θάλασσα, σφυρηλατημένα στὰ αἰώνια ἐργαστήρια τοῦ Ποσειδῶνος, τοῦ ἀθάνατου θεοῦ ποὺ συμβολίζει τὴ θεϊκή της δύναμι.

'Αγαπητοί μου Φίλοι. Γνωρίστε, ἀγαπῆστε, ἐπικοινωνῆστε στενὰ καὶ βαθειὰ μὲ τὴ θάλασσά μας, τὸ ὡραιότερο καὶ πολυτιμότερο στοιχεῖο τῆς Γῆς μας, τῆς 'Ιστορίας μας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ μας. Ἡ 'Οργάνωσίς μας, μὲ τὰ ναυτικά της κέντρα, μὲ τὰ στρατόπεδά της, μὲ τὶς ἐκδρομές της σᾶς ὁδηγεῖ σ' αὐτήν. 'Ακολουθῆστε την σὰν ἀληθινὰ 'Ελληνόπουλα.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη

Μελῆς Νικολαΐδης

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΑ ΚΥΒΕΡΝ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΝ ΝΕΟΛΑΙΑΣ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΝ

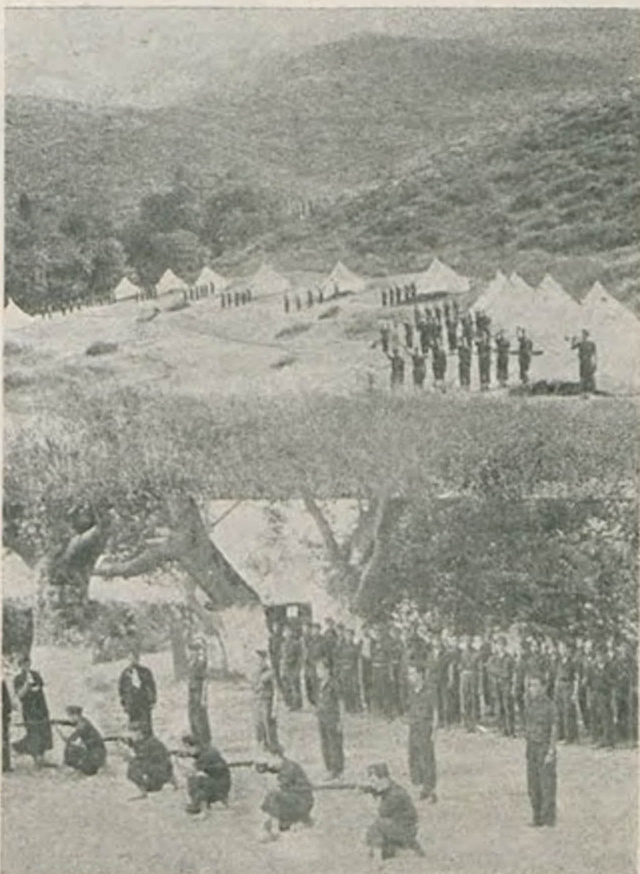
Αἱ ἀνὰ τὴν 'Ελλάδα Φάλαγγες τῆς 'Οργανώσεως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ ἡγήτορος καὶ ἐμψυχωτοῦ τῶν ὑψηλῶν ἐπιδιώξεων τῆς Ε.Ο.Ν. ὡς τὰς ἐχάραξεν ὁ 'Αρχηγός, πρωτεργάτου καὶ ἀγωνιστοῦ ἐνθουσιώδους τῆς θετικωτέρας ἐμπεδώσεως τῶν ἀρχῶν τῆς 4ης Αὐγούστου, εὔχονται ἔτη πολλά.

Η Ε.Ο.Ν. ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ

Τὰ θλιβερὰ γεγονότα τῆς Τήνου ἔδωκαν ἄλλη μιὰ φορὰ τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ συναισθήματα τῆς προσηλώσεώς του πρὸς τὴν αἰωνίαν Πατρίδα, ἡ ἰδέα τῆς ὁποίας εἶναι ἡ συνισταμένη τῶν Ἑλληνικῶν ἀρετῶν. Ὅταν μάλιστα συμβαίνῃ νὰ κυκλοῦται ἀπὸ κινδύνους, ἡ ἔννοια τοῦ ἠθικοῦ περιεχομένου της γίνεται ἀκόμη βαθύτερη καὶ στὴν Ἑλληνικὴ ψυχὴ κυριαρχεῖ τὸ αἴσθημα τῆς ὑψίστης θυσίας. Καὶ εἴδομεν τὰς ἡμέρας αὐτὰς τοῦ πένθους καὶ τῶν ἀνησυχιῶν τὴν στρατευμένην εἰς τὰς τάξεις τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Ἑλληνικὴν Νεότητα νὰ ὑψώνῃ τὴν κεφαλήν, γεμάτη θυμὸν καὶ μένος καὶ ὀργήν, ἀλλὰ καὶ πειθαρχίαν καὶ ἀποφασιστικότητα, νὰ προσφέρῃ ἑαυτὴν ὁλόκληρον εἰς τὸ καθῆκον εἰς τὸ ὁποῖον θὰ τὴν ἐκάλει ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἀρχηγός. Καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως. Ἡ Ε.Ο.Ν., καλλιεργοῦσα μὲ ἄσκησιν τὴν συνείδησιν τῆς θυσίας καὶ τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφανείας στὴν ψυχὴ τῶν ὑπ' αὐτὴν νέων, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὅταν παραστῇ ἡ ὥρα θὰ ἠνηθῇ πρωτοπόρος εἰς τὰς θυσίας, εἰς ὁποιονδήποτε ἐπίπεδον καὶ ἂν τῆς ζητηθοῦν, μὲ ἐνθουσιασμὸν καὶ ὑπερηφάνειαν.

ΤΑ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἄνω: Μία ἄποψις τοῦ Στρατοπέδου τῆς Ε.Ο.Ν. Ἁγίου Συμεών. Κάτω: Οἱ Φαλαγγῖται τοῦ Στρατοπέδου κατὰ τὴν ὥραν ποὺ ἀσκοῦνται εἰς τὴν σκοποβολήν.

Στό περιθώριον

ΟΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Ἡ ἐπίσκεψις καὶ ἡ φιλοξενία τῶν Φαλαγγιτῶν Φλωρίνης εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης εἰς Φανερωμένην καὶ τῶν Φαλαγγιτισσῶν Φλωρίνης εἰς τὸ στρατόπεδον Π. Δ. Θηλέων Πρωτευούσης εἰς Ζούμπερι προσθέτει μίαν ἐπὶ πλέον ἔμπρακτον ἐκδήλωσιν εἰς τὰς τόσας ἄλλας τῆς βαθείας πνευματικῆς ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ὀργανώσεώς μας. Ἡ ἐγκάρδιος ὑποδοχή, ἡ θερμὴ φιλοξενία καὶ αἱ ἐν γένει ἀδελφικαὶ περιποιήσεις, τὰς ὁποίας οἱ Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι Πρωτευούσης ἐπεδαψίλευσαν εἰς τοὺς συναγωνιστὰς των Φλωρίνης, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀνυπόκριτος χαρά, ἡ ἱκανοποίησις καὶ ὁ ἐνθουσιασμός, διὰ τῶν ὁποίων οἱ τῆς Φλωρίνης ἀπεκρίθησαν εἰς τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ἐκδηλώσεις τῶν συναγωνιστῶν των Πειραιῶς ἀποκαλύπτουν ἐναργῶς, τὸν συνδετικὸν δεσμόν, ὁ ὁποῖος ἑνώνει καὶ συνδέει ἀρρήκτως τὰς καρδίας τῶν Νέων τῆς Ἑλλάδος ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Ὀργανώσεώς μας. Εἶναι ὁ ὡραιότερος, ὁ ὑψηλότερος καὶ στερεώτερος δεσμὸς — των ἀνωτέρων πατριωτικῶν καὶ κοινωνικῶν ἰδανικῶν τῆς 4ης Αὐγούστου, τὰ ὁποῖα, ὑπὸ τὴν ζωογόνον καὶ θερμουργὸν πνοὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας διδάσκει, καλλιεργεῖ καὶ ἀσκεῖ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Νέων τῆς Ἑλλάδος.

Η Ε.Ο.Ν. ΚΑΙ Η ΘΑΛΑΣΣΑ

Ἐξακολουθεῖ μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν καὶ μέσα σὲ θερμὲς ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ στοργῆς ἐκ μέρους τοῦ Λαοῦ τὸ ἐκπαιδευτικὸν ταξίδι τῶν ναυτοφαλαγγιτῶν μὲ τὸ ἱστιοφόρον «Ἴκαρος». Ἐκ παραλλήλου συνεχίζεται ζωηροτάτη ἡ κίνησις εἰς τὰ διάφορα κατὰ τόπους ναυτικὰ κέντρα τῆς Ε.Ο.Ν., ὅπου καὶ διεξάγονται συστηματικῶς κατάλληλα ναυτικὰ ἀγωνίσματα καὶ ἀσκήσεις. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἡ Ὀργάνωσίς μας δὲν φέρει ἁπλῶς εἰς στενωτέραν ἐπαφὴν τὰ μέλη της μὲ τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ δημιουργεῖ ταὐτοχρόνως, μὲ τὴν συνεχῆ ἐπικοινωνίαν καὶ μὲ τὴν ἄσκησιν, μεγαλυτέρους καὶ στενωτέρους τοὺς δεσμούς της πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ὑγρὸν στοιχεῖον, ποὺ ὑπῆρξε ὄχι μόνον μία ἀπὸ τὰς ὡραιοτέρας μορφὰς τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, ἀλλὰ καὶ εἷς ἐκ τῶν κυριωτέρων παραγόντων τῆς δόξης της καὶ τοῦ πολιτισμοῦ της.

Στό περιθώριον

ΝΟΣΟΚΟΜΟΙ

Ἀσχέτως πρὸς τὰ τακτικὰ καὶ μεθοδικὰ μαθήματα καὶ ἀσκήσεις ἀτομικῆς καὶ κοινωνικῆς ὑγιεινῆς, ποὺ διδάσκονται οἱ Φαλαγγῖται καὶ ἰδίως αἱ Φαλαγγίτισσαι καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἡ Περιφ. Διοίκησις Θηλέων Πρωτευούσης εἶχε τὴν φωτεινὴν πρωτοβουλίαν νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ ἓν ἄλλο χρησιμώτατον μέτρον, τὸν ἐκ περιτροπῆς ἐπιστημονικὸν καταρτισμὸν καταλλήλων Φαλαγγιτισσῶν ὡς Νοσοκόμων. Ἤδη ἑκατὸν Φαλαγγίτισσαι — μαθήτριαι λαμβάνουν εἰδικὰ μαθήματα καὶ ἀσκοῦνται συστηματικῶς εἰς τὰ ἐδῶ Νοσοκομεῖα, ὥστε, κατόπιν ἐξετάσεων, νὰ λάβουν συντόμως ἐπίσημον πτυχίον Νοσοκόμου. Εἶναι περιττὸν βέβαια νὰ τονίσωμεν τὴν σημασίαν τοῦ μέτρου τούτου. Ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν ἁπλῶς ὅτι, ἐκτὸς τοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν Φαλαγγιτισσῶν δι' ἐνδεχομένας ἀνάγκας τῆς ζωῆς, ἐκτὸς ἀκόμη τῆς κοινωνικῆς χρησιμότητος καὶ ὠφελείας ἐκ τῆς παρουσίας ἀφθόνων καὶ προθύμων ἐπιστημόνων νοσοκόμων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ, αἱ νεαραὶ αὗται νοσοκόμοι, αἱ ὁποῖαι, μαζὶ μὲ τὴν νοσοκομειακὴν κατάρτισίν των, εἶναι ἐμποτισμέναι καὶ ἐμψυχωμέναι ἀπὸ τὰ ὑψηλότερα ἐθνικὰ ἰδανικά, θὰ εἶναι ἀσφαλῶς εἰς θέσιν νὰ προσφέρουν θετικωτάτας καὶ πολυτίμους ὑπηρεσίας καὶ εἰς τὴν Πατρίδα, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη νὰ τὰς χρησιμοποιήσῃ εἰς στιγμὰς ἐθνικῆς ἀμύνης.

ΝΑΥΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Εἰς δώδεκα πόλεις τῆς Ἑλλάδος διεξήχθησαν κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς ναυτικοὶ ἀγῶνες ἀπὸ τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ὀργανώσεώς μας. Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, τὰς Πάτρας, τὸν Βόλον, τὰ Χανιὰ καὶ τὸν Ἅγιον Νικόλαον τῆς Κρήτης, τὴν Ἀλεξανδρούπολιν, τὴν Καστοριὰν καὶ τὴν Καβάλλαν, τὴν Χαλκίδα καὶ τὴν Στυλίδα, τὸ Κατάκωλον Ἠλείας, τὸ Τηγάνι τῆς Σάμου — εἰς ὅλα δηλαδὴ τὰ σημεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ ὁρίζοντος, εἰς ὅλα τὰ σημεῖα ποὺ ἡ Ἑλληνικὴ θάλασσα ἀγκαλιάζει καὶ θωπεύει τὴν Ἑλληνικὴν γῆν. Χαιρετίζομεν μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν τὴν εὐρεῖαν καὶ πολυμερῆ αὐτὴν ἐκδήλωσιν τοῦ παλαιοῦ καὶ γνωρίμου εἰς τὴν Ἑλλάδα πνεύματος ἀγάπης, ἐπικοινωνίας καὶ ἐξοικειώσεως μὲ τὴν θάλασσαν, ποὺ ἡ Ε.Ο.Ν. ἐπαναφέρει καὶ καλλιεργεῖ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μελῶν της. Τὸ εἴπαμεν καὶ ἄλλοτε καὶ δὲν θὰ κουρασθῶμεν νὰ τὸ λέγωμεν, ὅτι ἡ θάλασσα ὑπῆρξε μία ἐκ τῶν κυριωτέρων πηγῶν τῆς ὑλικῆς καὶ πνευματικῆς ἀκμῆς τοῦ Ἔθνους μας, τὸ στοργικώτερον λίκνον τοῦ πολιτισμοῦ μας. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐπιστρέψωμεν καὶ ν' ἀναβαπτισθῶμεν εἰς αὐτήν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος, ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου, ἀναγεννᾶται ὁλόκληρον καὶ ἀγωνίζεται ν' ἀναδημιουργήσῃ τὸν ὑλικὸν καὶ πνευματικὸν πολιτισμόν του.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Τὰ σύμβολα τῆς ἀκεραιότητος τῆς Ἑλλάδος: Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἀρχηγός.

Ἡ τελευταία: Ἀπὸ μίαν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς κατασκήνωσιν Φαλαγγιτισσῶν.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΕΝΟΣ ΜΙΚΡΟΥ ΗΡΩΟΣ

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ Ο 12ΕΤΗΣ ΛΟΧΙΑΣ

[Θὰ θυμοῦνται οἱ ἀναγνῶσται μας ἕνα μου σημείωμα γιὰ τὸ δωδεκαετῆ λοχία, τὸ Γεράσιμο Ραυτόπουλο, ἀπὸ τὴν Κεφαλλωνιά, ποὺ τόση δρᾶσι σημείωσε στοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους. Καὶ γράφαμε τότε πὼς δὲν μπορέσαμε νὰ πληροφορηθοῦμε τίποτα γιὰ τὴ δρᾶσι αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ, ποὺ μετὰ τὸ κλείσιμο τῆς Εἰρήνης γράφτηκε μὲ δαπάνες τῆς Ἐπιτροπῆς Περιθάλψεως στὸ Λύκειο Ταβουλάρη γιὰ νὰ μορφωθῇ καὶ νὰ μπῇ κατόπιν στὴ Σχολὴ Εὐελπίδων ἀπ' ὅπου θὰ ἀκολουθοῦσε τὸ στρατιωτικὸ στάδιο, ποὺ μὲ τόσο ἀρίστους οἰωνοὺς εἶχε ἀρχίσει στὰ 12 μόλις χρόνια του!

Ἐδῶ τελείωναν οἱ πληροφορίες μας στὸ προηγούμενό μας σημείωμα. Μὰ ὁ συναγωνιστὴς Χαρίλαος Μποζίκης, ἕνας καλὸς Κεφαλλωνίτης, ἀκολουθῶντας κι' αὐτὸς τὴ μοῖρα ὅλων τῶν συμπατριωτῶν του ποὺ ἐγκαταλείπουν τὴν πετρώδη νῆσο τους γιὰ νὰ ἐγκατασταθοῦν ἀλλοῦ, μᾶς ἔγραψε ἀπὸ τὸ Κογχύλιον τῆς Σιντικῆς γιὰ τὴν ἐξέλιξι τοῦ ἐξαδέλφου του Γερασίμου Ραυτοπούλου καὶ μᾶς ἔθεσε σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν πατέρα του, τὸν Δημοσθένη Ραυτόπουλο, ποὺ εἶναι ἐγκατεστημένος ἀπὸ χρόνια στὸν Πειραιᾶ. Ὁ κ. Ραυτόπουλος, πατέρας, ἦλθε στὰ γραφεῖα μας καὶ μᾶς ἔδωσε τὶς πληροφορίες ποὺ ζητούσαμε. Τὸ παρακάτω σημείωμα ἔρχεται σὰν συμπλήρωσις, νὰ ποῦμε, τοῦ προηγουμένου καὶ τὸ παραθέτουμε ἀκριβῶς γιὰ νὰ δείξουμε τί μπορεῖ νὰ προσφέρουν τὰ παιδιὰ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος, ἂν ἡ πατρίδα μας ἐξαναγκαζόταν νὰ πολεμήσῃ ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν: Γιατὶ εἴπαμε τόσες φορές: Ἡ Ἑλλὰς ὅπως διεκήρυξε ὁ Ἀρχηγὸς θὰ ὑπερασπίσῃ τὴν Ἐθνική της τιμή, ἂν ἤθελε ποτὲ προσβληθῇ. Γιατὶ ἐπιθυμεῖ τὴν Εἰρήνην, ἀλλ' Εἰρήνην ἔντιμον, ποὺ δὲν θὰ σημαίνῃ οὔτε καὶ κατὰ κεραίαν μείωσιν τῆς Ἐθνικῆς της ἀνεξαρτησίας καὶ ἀκεραιότητος].

Ὁ μικρὸς Γεράσιμος Ραυτόπουλος ζοῦσε ὄμορφα στὸ Λύκειο τοῦ Ταβουλάρη. Ἐκ φύσεως εὐφυής, ἦταν καλὸς μαθητής. Οἱ συμμαθηταί του τὸν ἀγάπησαν καὶ τὸν θαύμαζαν. Τὸν ἔβλεπαν σὰν κάτι τὸ ὑπερφυσικό, σὰν κάτι ποὺ χρειάζεται τὸν ἀπόλυτο σεβασμό... Καὶ ζοῦσε πραγματικὰ εὐτυχισμένος στὰ μαθητικὰ θρανία κοντὰ σὲ δασκάλους ποὺ τὸν ἀγαποῦσαν καὶ σὲ συμμαθητὰς ποὺ τὸν ἐλάτρευαν!...

Μὰ ὁ Γεράσιμος πνιγόταν στὰ μαθητικὰ θρανία! Οἱ εἰδήσεις γιὰ τοὺς ἀγῶνες τοῦ Ἠπειρωτικοῦ λαοῦ δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀφήσουν ἀσυγκίνητο τὸν νεαρὸ τρόφιμο τοῦ Λυκείου.... Κάθε εἴδησις γιὰ κάθε ἑλληνικὴ προσπάθεια τοῦ προκαλοῦσε τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ διψοῦσε γιὰ ἄμεση δρᾶσι, δρᾶσι ποὺ κι' αὐτὸς νὰ μετέχῃ... Τὰ μαθήματα τοῦ εἶχαν γίνει ἀδιάφορα. Καὶ μιὰ ὡραία βραδυὰ ὁ Γεράσιμος δὲν ἐμφανίστηκε στὸ οἰκοτροφεῖο... Τὸ εἶχε σκάσει ἀπὸ τὸ Λύκειο.

Τὸν ἀναζήτησαν παντοῦ. Στὸ σπίτι τοῦ πατέρα του στὸν Πειραιᾶ καὶ σὲ διάφορα ἄλλα μέρη, ποὺ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ὑποθέσῃ ὅτι θὰ βρισκόταν... Ἄδικοι οἱ κόποι τῶν ἀναζητήσεων. Ὁ νεαρὸς Γεράσιμος Ραυτόπουλος εἶχε ἐξαφανισθῆ χωρὶς νὰ ἀφήσῃ ἴχνη του...Ἡ ἀστυνομία εἶχε ἐξαντλήσει κάθε προσπάθεια, μὰ τοῦ κάκου! Καμμιὰ ἔνδειξις γιὰ τὴν τύχη του. Ἀλλὰ τί νὰ εἶχε γίνει αὐτὸ τὸ παιδί; Μὴν ἄνοιξε ἡ γῆ καὶ τὸ κατάπιε;

Ὄχι βέβαια!

Ὅπως θὰ ἀντιλαμβάνωνται οἱ ἀναγνῶσται μας ὁ μικρός μας ἥρως δὲν μποροῦσε νὰ ἀκούῃ τὴ γραμματικὴ καὶ τὸ συντακτικὸ καὶ ἄλλοι νὰ πολεμοῦνε γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐλευθερία! Ἡ Ἑλλὰς γι' αὐτὸν ἦταν τὸ μεγαλείτερο ἰδανικό!..Ὑπεράνω ὅλων.

Ὁ Γεράσιμος Ραφτόπουλος
λοχίας τῶν Βαλκανικῶν πολέμων

—Δὲν θὰ ἤθελα, ἐμπιστευόταν στοὺς συμμαθητάς του, νὰ πάρω τὰ γαλόνια μὲ τὰ γράμματα. Θὰ προτιμοῦσα νὰ τὰ πάρω μὲ τὸ τουφέκι... στὸ πεδίο τῶν μαχῶν.

Καὶ πραγματικὰ ξεκρέμασε τὸ τουφέκι του, ξαναφόρεσε τὴ στολὴ τοῦ λοχίου, ἐγκατέλειψε τὰ μαθητικὰ θρανία καὶ ἔφυγε γιὰ τὴν Ἤπειρο πολεμιστὴς μεγάλος καὶ τρανός. Ἡ γενναιότης του ἦταν παραδειγματικὴ καὶ οἱ ἀνώτεροι τοῦ χάρισαν κι' ἄλλο γαλόνι... Ὁ Γεράσιμος Ραυτόπουλος εἶχε γίνει ἐπιλοχίας!... Ἐπιλοχίας 13 - 14 χρονῶν παιδί!... Ἦταν τὸ καμάρι τῶν συναγωνιστῶν του!

Μὰ οἱ ἀγῶνες σταμάτησαν καὶ ὁ Ραυτόπουλος ξαναγυρίζει στὴν Ἀθήνα, ποὺ τὸν θεωροῦσε χαμένο, γιατὶ πρέπει νὰ σημειώσουμε ὅτι φοβούμενος μήπως τὸν «ἀνακαλέσουν» δὲν ἔδινε στοὺς δικούς του καὶ στὸ Λύκειο σημεῖα ζωῆς. Καὶ ξαναρχίζει πάλι τὰ μαθήματά του στὸ Λύκειο!

Μὰ τὰ παγκόσμια γεγονότα τοῦ ἀποσποῦν καὶ πάλι τὴν προσοχή!....

Ὁ νεαρὸς λοχίας — τὸ γαλόνι ποὺ πῆρε στὴν αὐτόνομο Ἤπειρο δὲν τοῦ ἀναγνωρίσθηκε — παρατάει καὶ πάλι τὰ μαθητικὰ θρανία καὶ ξαναπάει στὸν πόλεμο γιὰ νὰ πολεμίσῃ στὴν Μακεδονία!... Πολεμάει μὲ ἀληθινὸ πατριωτισμό. Σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς μάχες ὁ Γεράσιμος Ραυτόπουλος τραυματίζεται, μὰ καὶ τραυματίας πολεμάει. Πολεμάει μὲ ἀνδρεία ποὺ τὴν θαυμάζουν ὅλοι. Ἡ φιλοπατρία του, ἡ γενναιότης του εἶναι ὑπόδειγμα καὶ γιὰ τοὺς μεγάλους ἀκόμη.

Ἔτσι ἦλθε ὁ χειμῶνας τοῦ 1918 καὶ μιὰ μέρα ὁ ἔφηβος πιὰ Γεράσιμος Ραυτόπουλος μεταφέρθηκε μὲ βαρὺ πυρετὸ στὸ στρατιωτικὸ νοσοκομεῖο Θεσσαλονίκης!...Ἡ ἱσπανικὴ γρίππη ποὺ εἶχε τότε θερίσει κόσμο καὶ κοσμάκη θέρισε καὶ τὸν ἄτυχο Ραυτόπουλο. Ἡ τύχη τοῦ φάνηκε σκληρή!... Φιλοδοξοῦσε νὰ πεθάνῃ μαχόμενος ὑπὲρ τῆς Πατρίδος στὸ πεδίο τῆς Ἐθνικῆς τιμῆς. Πέθανε σ' ἕνα κρεββάτι τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου κτυπημένος ἀπὸ τὰ μικρόβια τῆς Ἱσπανικῆς γρίππης. Τὸ χλωμὸ παλληκάρι τῶν βαλκανικῶν πολέμων, τῶν Ἠπειρωτικῶν ἀγώνων, τῶν Μακεδονικῶν πολέμων, εἶχε διαφυλαχθῆ ἀπὸ τὶς σφαῖρες τῶν ἐχθρῶν καὶ ὑπέκυψε στὴν ἀρρώστεια..

Τοῦ γίνηκε μιὰ καλὴ κηδεία!..

Τὸ τέλος του ἦταν ἄδοξο!.. Μὰ ἡ ἱστορία του ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἡρωϊσμούς: Ὁ Γεράσιμος Ραυτόπουλος, εἶναι ἕνας ἥρως. Κι' ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία θὰ τὸν ἔχῃ παράδειγμα!..Ναί! Ἂς κοιμᾶται ὁ μικρὸς ἥρως ἥσυχος τὸν αἰώνιο ὕπνο του... Ἂν κάποτε χρειασθῆ, οἱ σημερινοί μας νέοι θὰ ἀναδειχθοῦν ἀντάξιοί του..Ἡ Ἑλληνικὴ νεότης εἶναι ἐν ἐπιφυλακῇ. Καὶ ἂν στὰ 1912—1918 ἐμφανίστηκε ἕνας μικρὸς ἥρως, ἡ Ἑλλὰς τοῦ 1940 καὶ πέρα θὰ ἔχῃ νὰ ἐπιδείξῃ πολλούς!.. Ἡ Ἑλλὰς στηρίζεται στὴν πίστι, στὴν ἀφοσίωσι, στὴν αὐταπάρνησι τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, ποὺ στὸ νεῦμα τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ θὰ χαρίσῃ στὴν Ἑλληνικὴ ἱστορία νέες σελίδες θριάμβων καὶ δόξης.

Ἀγγ. Μεταξᾶς

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ

2. (Συνέχεια)

'Εσὺ νὰ φύγῃς ὅμως, μὴ λιγοκαρδίσῃς,
τί θὰ σὲ κυνηγήσουν δίχως νὰ σὲ βλάψουν
σὲ στράτες μακρινὲς καὶ χιλιοπατημένες
πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ πέρα ἀπ' τὰ νησιά της,
κι' ὅταν στῆς 'Αθηνᾶς τὴν πολιτεία θὰ φτάσῃς
κάθισε στὸ βωμὸ παρακαλεστικὰ
ἀφοῦ ἀγκαλιάσῃς τὸ παμπάλαιο τ' ἄγαλμά της.
Κριτὲς καὶ λόγια ἐκεῖ μαλαχτικὰ θὰ βροῦμε
καὶ τρόπο ἀπὸ τὰ βάσανα νὰ λυτρωθῇς.
Τί ἐγὼ τὴ μάνα σου νὰ σφάξῃς σ' ἔχω σπρώξει.

'Ο 'Ορέστης μὲ τὰ λόγια τοῦτα τοῦ Θεοῦ, ποὺ τοῦ δείχνουν ποιὸς εἶναι ὁ δρόμος τῆς σωτηρίας, σ' αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ νομίζει πὼς εἶναι χαμένος, παίρνει θάρρος καὶ κάνει σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόδειξή του.

Εἶναι ἀλήθεια γύρω ἀπὸ τὸ βωμό, ὅπως εἶπε καὶ πρὶν ἡ Πυθία, οἱ 'Ερινύες ποὺ τὸν κυνηγοῦν, «ἔχουν στημένο σφιχτὸ καρτέρι» μὰ ὁ 'Απόλλων, γιὰ νὰ διευκολύνῃ τὴ φυγὴ τοῦ προστατευομένου του, τὶς ἔχει ἀποκοιμίσει. Ἔτσι περνᾶ ἀνάμεσά τους ἀκροπατώντας προσεχτικὰ καὶ μιὰ φορὰ ποὺ βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὸ ναὸ καὶ πῆρε τὸ δρόμο ποὺ φέρνει πρὸς τὴν 'Αθήνα, δὲν κοιτάζει πιὰ οὔτε πίσω του, μὰ τρέχει ὅσο μπορεῖ γρηγορώτερα· ἡ ἐλπίδα τοῦ φτερώνει τὰ πόδια, γιατί τὰ λόγια καὶ ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ ποὺ τὸν νοιάζεται εἶναι δίχως ἄλλο μιὰ ἐγγύηση.

Χάνεται, σβύνει στὸν ἀέρα, θαρρεῖς, καὶ τὸ φωτεινὸ ὅραμα τοῦ Θεοῦ κι' ἔτσι στὸ ναὸ μέσα ἀπομένουν μονάχα οἱ 'Ερινύες. Δὲν ἀκούει κανεὶς γιὰ λίγες στιγμὲς παρὰ μονάχα τὸ φριχτὸ ρουχαλητό τους καὶ κάτι ἄναρθρες κραυγὲς ποὺ ἀφίνουν ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, ὅμοια σὰν τὰ σκυλιὰ ποὺ μέσα στὸν ἀνήσυχο ὕπνο τους ὀνειρεύονται κυνήγι καὶ γαυγίζουν.

Μὰ τί εἶναι ἡ σκιὰ ποὺ πυκνώνει σιγὰ καὶ δένεται καὶ παίρνει σχῆμα ἀνθρώπινο; Δὲν εἶναι ἡ βασίλισσα Κλυταιμήστρα; 'Ολοένα καὶ ξεχωρίζει καλλίτερα μέσα στὸ λιγοστὸ φῶς.. Τί ἀδύνατη, τί ὠχρή, τί θλίψη ἀπόκοσμη εἶναι χαραγμένη στὸ πρόσωπό της! Ἔρχεται κάτω ἀπὸ τὸν ἀραχνιασμένο Ἅδη.

Προχωρεῖ, στέκεται ἐκεῖ ἀκριβῶς ποὺ πρὶν καθόταν ὁ 'Ορέστης, ρίχνει μιὰ ματιὰ ὁλόγυρα στὶς κοιμώμενες 'Ερινύες καὶ κουνάει τὸ κεφάλι της μὲ ἀπογοήτευση... Μιλεῖ ἀργὰ τονίζοντας κάθε λέξη· ἡ φωνή της σέρνεται μέσα στὴ σιωπὴ μουντή, μ' ἕνα τόνο παράξενο. Τὴν ἀκούει κανεὶς κι' ἀνατριχιάζει.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Μπορεῖτε καὶ κοιμᾶστε, ὠϊμένα, ποιὰ σας χρεία
Μὰ ἐγὼ ἀπὸ σᾶς ἀτιμασμένη καθὼς εἶμαι
στὸν Ἅδη ὁλοῦθε καταφρόνεση μὲ ζώνει
πὼς σκότωσα καὶ τιποτένια τριγυρίζω.
Κι' ἂς ἔχω πάθει φοβερὰ ἀπὸ τοὺς δικούς μου!
Κανεὶς γιὰ χάρη μου δὲ νοιάστηκε Θεὸς
ποὺ σφάχτηκα ἔτσι ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ παιδιοῦ μου!

'Ανοίγει ὕστερα τὸ φόρεμα μπροστὰ στὸ στῆθος της. Μιὰ φοβερὴ πληγὴ στὸ μέρος τῆς καρδιᾶς χάσκει ἀνοιχτὴ καὶ τὸ αἷμα μαῦρο ἔχει πήξει ὁλόγυρα· κι' ἄλλες ἀκόμα κι' ἄλλες ποὺ δείχνουν μὲ πόση μανία, τυφλωμένος ἀπὸ τὸ μῖσος του, ὁ φονιᾶς χτυποῦσε.

Πληγὲς ποὺ μοῦδωσε μέσ' στὴν καρδιά, γιὰ δέστε! Ὕστερα πάλι παραπονιέται στὶς 'Ερινύες ποὺ τὴν παραμελοῦν ἔτσι καὶ τὴν ἀφίνουν δίχως ἐκδίκηση.

Καὶ λιχουδιὲς πολλὲς στὸ σπίτι μου γευτήκατε,
χοὲς ἀκράσωτες καὶ πρόσφορα καθάρια,
δεῖπνα τὴ νύχτα μυστικὰ στὴ σκάρα ἀπάνω
ὥρα ποὺ ἄλλος Θεὸς δὲν πάει νὰ δοκιμάσῃ.
Μὰ τὰ κλωτσᾶτε, καθὼς βλέπω, τώρα πέρα
καὶ κεῖνος χύθηκε σὰν τὸ ζαρκάδι κι' ἔφυγε
μὲ πόδι ἀνάλαφρο πηδώντας τὸ πλεμάτι
κι' ἀναγελαστικὰ κρυφογελάει μαζί σας.
Γροικήσατε τὰ λόγια αὐτά μου καὶ νοιαστῆτε
γιὰ τὴν ψυχή μου, ἀρχόντισες τοῦ κάτω κόσμου.
Ὄνειρο ἐγὼ σᾶς κράζω, ἡ Κλυταιμήστρα...

Οἱ 'Ερινύες ποὺ ἀκοῦνε τὴ φωνὴ τῆς σκοτωμένης βασίλισσας μέσα στὸ βαθύ τους ὕπνο, μουγκρίζουν, σὰ νὰ κάθεται βραχνᾶς στὸ στῆθος τους.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Μουγκρίζετε μὰ κεῖνος ἔφυγε καὶ πάει,
κι' οἱ φίλοι του δὲ μοιάζουνε μὲ τοὺς δικούς μου

Ἔρχεται κάτω ἀπὸ τὸν ἀραχνιασμένον Ἅδη.

Τὸ ἴδιο φριχτὸ μουγκρητὸ ἀκούεται πάλι μέσα στὴ σιωπή.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Βαρειὰ κοιμᾶστε, δὲ λυπᾶστε τὸ χαμό μου
κι' ὁ 'Ορέστης, ὁ φονιᾶς τῆς μάνας του ἔχει φύγει...

Οἱ 'Ερινύες οὐρλιάζουν σὰ σκύλες· μιὰ μάλιστα ἀπ' αὐτὲς μισοσηκώνεται καὶ μὲ τὰ μάτια κλειστὰ ξεφωνίζει.

«Πιάς το πιάς το, πιάς το, ἔχε τὸ νοῦ σου».

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

'Αγρίμι στ' ὄνειρό σου κυνηγᾶς κι' οὐρλιάζεις
σὰν τὸ σκυλὶ ποὺ ἀκοίμητα κρατάει τὴν ἔγνοια.
Σήκω, τί κάνεις; Μὴ σὲ βάζει κάτω ὁ κόπος
μὴν ξαστοχᾶς μαλακωμένη ἀπὸ τὸν ὕπνο.
Ἄσε τὰ λόγια τὰ πικρά μου νὰ σ' ἀγγίξουν
τί εἶναι ὁ πικρὸς ὁ λόγος τὸ κεντρὶ τοῦ φρόνιμου.
Καὶ φύσηξέ του τὸ θανατερό σου χνῶτο
γιὰ νὰ τὸν λειώσῃ ὁ ἀχνὸς τοῦ σπλάχνου σου κι' ἡ φλόγα.
Τρέχα, ξανακυνήγησέ τον, μάρανέ τον.

Β'.

Μὲ τὰ στερνὰ τοῦτα λόγια χάνεται ὁ ἴσκιος τῆς Κλυταιμήστρας. Κι' οἱ 'Ερινύες, σὰν νὰ τὶς κλώτσησαν, θαρρεῖς, πετιοῦνται ἀπάνω, ἡ μιὰ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἄλλη... βλέπουν ἄδειο τὸ βωμό, τρέχουν ὁλοῦθε σὰν ἀλαλιασμένες... ξεφωνίζουν, παραπονιοῦνται κατὰ τοῦ 'Απόλλωνα ποὺ τὸν βοήθησε — πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ φύγῃ δίχως τὴ βοήθειά του; — κι' ὅλα τοῦτα τὰ τρεχάματα κι' οἱ ἀπότομες ζωηρὲς κινήσεις τῶν χεριῶν τους δῶθε κεῖθε σοῦ δίνουν τὴν ἐντύπωση πὼς χορεύουν ἕνα χορὸ ἄγριο, παράξενο, ποὺ σοῦ γεννάει τὴ φρίκη.

ΕΡΙΝΥΕΣ

Ὤ... ὤ... κακὸ ποὺ πάθαμε συντρόφισσα!
πῆγαν οἱ κόποι μας χαμένοι.
'Αβάσταχτο κακὸ καὶ συμφορά,
τί τὸ πλεμάτι πήδηξε τ' ἀγρίμι κι' ἔχει φύγει.
'Απὸ τὸν ὕπνο, ὠϊμένα, νικημένη,
τόχασα τὸ κυνήγι!

Ἒ γυιὲ τοῦ Δία μᾶς ἔκλεψες,
μᾶς γέλασες, ἂν κι' εἶσαι νιός,
ὠϊμένα τὶς γερόντισσες ἐμᾶς·
κι' ὄντας θεὸς
ἐτίμησες τὸν ἄντρα αὐτὸ τὸν ἄθεο
ποὔναι τῆς μάνας του φονιᾶς.
Ποιὸς θὰ τὸ πῆ πὼς εἶναι δίκια ἡ κρίση σου;

Πιὸ πολὺ κι' ἀπὸ τὸ ὅτι ὁ 'Ορέστης κατάφερε νὰ ξεφύγῃ μέσα ἀπὸ τὰ χέρια τους, τὶς ξαφνιάζει καὶ τὶς πικραίνει ἡ διαγωγὴ τοῦ νέου θεοῦ, καὶ λέγοντας ἔτσι ἐννοοῦνε τὸν 'Απόλλωνα! Φέρνει μιὰ ἐπανάσταση πάλι τοῦτος! Καταφρονᾶ τὸν παμπάλαιο νόμο ποὺ ὁρίζει, ὅσοι σκοτώσουν τὴ μάνα τους νὰ μὴν μποροῦν νὰ βροῦν πιὰ ἀπάπαψη, μὰ νὰ φεύγουν σὰν ἀγρίμια κυνηγημένοι ἀπὸ τὶς τύψεις τους...

Πῶς λοιπόν, αὐτὸς ἴσα ἴσα ὁ γυιὸς τοῦ Δία τολμᾶ νὰ λευτερώσῃ ἕνα φονιᾶ; Καινούργιο νόμο θέλει νὰ φέρῃ; Ἡ ἀπορία καὶ ἡ ὀργή τους παίρ-

νει ἐδῶ γενικώτερη μορφή. Εἶναι τὸ αἴσθημα ποὺ νοιώθουν ὅλοι οἱ παλαιοὶ — ἕνας κόσμος ὁλόκληρος ἀπὸ συνήθειες καθιερωμένες πιὰ — μπροστὰ στοὺς νέους ποὺ ἔχουν τὴ μανία ν' ἀνοίγουν νέους δρόμους...

Μὲ τέτοια καταπιάνονται οἱ νέοι θεοὶ
καὶ μ' ἀδικία τὸν κόσμο κυβερνοῦνε.
Δέστε τὸ μαντικὸ θρονί,
τῆς γῆς τὸ ἀφάλι
ἀπὸ τὰ κάτω ὡς τὴν κορφὴ
αἱματορραντισμένο!...
'Αταίριαστα τὸ κρῖμα τὸ θεομίσητο
ἀπάνω του τὸ ἔχει παρμένο!

Κι' ἐξακολουθοῦν τὰ παράπονα καὶ οἱ κατηγόριες ἐναντίον τοῦ 'Απόλλωνα.

Μόνος του μόλεψε — κι' ἂς εἶναι καὶ προφήτης —
τὴν ἁγιωσύνη τοῦ ναοῦ.
Καὶ θεληματικὰ δίχως κανεὶς νὰ τὸν καλέσῃ
στὸ νόμο πῆγε ἐνάντια τοῦ Θεοῦ.
Ἕνα θνητὸ γιὰ νὰ τιμήσῃ
ἔχει τὶς Μοῖρες τὶς πανάρχαιες ἀφανίσει.

Μονάχα ποὺ μὲ πίκρανε· δὲ θὰ τὸν σώσῃ
ἀκόμα κι' ἂν κρυφτῇ κάτου ἀπὸ τὴ γῆς
γιὰ νὰ γλυτώσῃ.
Τί εἶναι καταραμένος, μολεμένος
κι' ἄλλος ἀπάνω του θὰ πέσῃ ἐκδικητής.

Γ'.

Τόσα πικρὰ παράπονα, ποὺ καταντοῦνε πιὰ ὕβρεις ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, καὶ μάλιστα μέσα στὸν ἴδιο τὸ ναό του, δὲν μποροῦσαν βέβαια ν' ἀφήσουν τὸν 'Απόλλωνα ἀσυγκίνητο... Γι' αὐτὸ τὸ φωτεινό του παράστημα λάμπει πάλι δίπλα στὸ βωμό. Δὲν ἔχει τώρα τὸ γαληνὸ ὕφος ποὺ εἶχε πρίν... Τὰ φρύδια του σμίγουν μὲ ὀργὴ κι' ἡ ματιά του πέφτει ὁλοῦθε σὰν ἀστραπὴ ποὺ σὲ θαμπώνει. 'Ο ἄγριος χορὸς τῶν 'Ερινύων σταματάει μὲ μιᾶς. Κόβεται ἡ λαλιά τους καὶ μὲ σκυφτὸ κεφάλι ἀκοῦνε τὰ λόγια του.

ΑΠΟΛΛΩΝ

Ὄξω τὸ γρηγορώτερο ἀπὸ αὐτὴ τὴ στέγη.
Ξεκουμπιστῆτε, ἀδειάστε μου, τὸν ἅγιο τόπο,
μὴ τὴν πετούμενη ἄσπρη ὀχιά μου ξαμολήσω
μὲ τὸ χρυσόδετο δοξάρι μου σταλμένη
κι' ἀφρὸ κατάμαυρο ἀπὸ τὸν πόνο μου ξεράσῃς
κι' ὅσα ἔχεις αἵματα τοῦ φόνου ρουφηγμένα.
Στὸ σπίτι αὐτὸ δὲν εἶναι πρέπο νὰ ζυγώνῃς
ἀλλ' ὅπου κόβουν κεφαλὲς καὶ βγάζουν μάτια
ὅπου εἶναι δίκες καὶ σφαγὲς καὶ τὰ παιδιὰ
στειρεύουνε γιὰ ν' ἀφανίσουν τὴ γενιά τους,
ὅπου πετροβολοῦν καὶ πετσοκόβουν κι' ὅπου
σπαραχτικὰ μουγκρίζουν οἱ παλουκωμένοι.
Μὲ τὸ νὰ στέργετε λοιπὸν τέτοια γιορτάσια
εἶσαστε τῶν θεῶν οἱ καταφρονεμένες.
Φαίνεται δὰ κι' ἀπὸ τὴν ὄψι σας, ποὺ πρέπει
πιότερο σὲ σπηλιάρι λέοντα αἱματοπότη
νὰ κάθεστε παρὰ σὲ τόπους ἁγιασμένους
καθὼς αὐτός, νὰ γυροφέρνετε τὸ μόλεμά σας.
Τραβᾶτε ἐμπρός, δίχως βοσκὸ νὰ βοσκηθῆτε.
Τέτοιο κοπάδι ποιὸς θεὸς θὰ τὸ ποθήσῃ;

('Ακολουθεῖ) Μ. 'Αναστασίου

ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ

1ον

'Η κατασκευὴ κάνει γενικὰ χαρούμενο τὸ παιδί. Τὸ παιδὶ ζητάει νὰ φτιάξῃ, νὰ μαστορέψῃ ὅπως λέμε. 'Η πρῶτες του κατασκευὲς ἀρχίζουνε ὅταν εἶναι ἀκόμα πολὺ μικρὸ σὰν θὰ φτιάξῃ μὲ χαλικάκια ἕνα σπίτι σὲ κάτοψι ἢ μὲ ἄμμο ἕνα βουνὸ ποὺ θὰ προσπαθήσῃ νὰ τὸ τρυπήσῃ γιὰ νὰ

Κουκουβάγια ἀπὸ κουκουνάρες

περάσῃ μιὰ σήραγγα καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλα πράγματα, ποὺ θὰ τείνουνε ὅλα νὰ μιμηθοῦνε τὰ μεγάλα ἔργα ποὺ ἀντικρύζει γύρω του, λ. χ. ἕνα λιμάνι μὲ τὰ καράβια του, μιὰ γέφυρα. Καὶ ὅταν ἀκόμα παίζῃ μαζὶ μὲ ἄλλα παιδιὰ τὸ σιδηρόδρομο καὶ ἐκεῖ ἀκόμα δίνει μὲ τὶς κινήσεις τῶν ποδιῶν καὶ τῶν χεριῶν του ὅσο μπορεῖ πληρέστερη τὴν εἰκόνα τῆς προσπάθειας του σὲ κίνησι καὶ σὲ δρᾶσι. Ὅταν θὰ χαλάσῃ τὸ παιδὶ τὸ πρῶτο ρολόϊ, ποὺ θὰ τοῦ τύχῃ στὰ χέρια του, σὲ κάποιο ἀπὸ τὰ στάδια τῆς παιδικῆς του ἡλικίας, καὶ τότε τὸ ἔνστικτο τῆς κατασκευῆς τὸ κυβερνάει, γιατὶ ζητάει νὰ τὸ λύσῃ καὶ νὰ τὸ ξανασυνθέσῃ γιὰ νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα δικῆς του δουλειᾶς ἢ μηχανὴ ποὺ περισσότερο ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες μοιάζει μὲ κάτι ἀνθρώπινο.

Κι' ἐδῶ ἡ πρωτοβουλία καὶ ἡ αὐτενέργεια θὰ παίξουνε τὸ σημαντικώτερο ρόλο. Θὰ πρέπῃ νὰ ἀποφύγουμε μὲ κάθε τρόπο κατασκευὲς ποὺ θὰ ἔχουνε μηχανικὸ τυπικὸ χαρακτῆρα.

Σκέφτομαι λοιπὸν μὲ χαρὰ κάθε φορὰ ποὺ ἀντικρύζοντας τὴν τάξι, θὰ μιλήσω μὲ τὰ παιδιά, γιὰ μιὰ καινούργια δουλειὰ ποὺ θὰ καταπιαστοῦμε. 'Ο ἐνθουσιασμός τους, ὁ μεγάλος ἐνθουσιασμὸς εἶναι ἀληθινὰ συγκινητικός, τὰ ματάκια τους εἶναι καρφωμένα ἀπάνω μου καὶ περιμένουνε μὲ ἀνυπομονησία τὸ τί θὰ τοὺς προτείνω, πρόθυμα γιὰ κάθε θυσία.

'Η προτασί μου θὰ γίνῃ ἀλλὰ μὲ τέτοιο τρόπο ποὺ νὰ μπορῇ τὸ παιδὶ νὰ διατηρήσῃ τὴν πρωτοβουλία του στὴ σύλληψι καὶ ἀκόμα στὴν κατασκευή. 'Η ὠφελιμιστικὴ ἄποψι δὲν μὲ ἐνδιαφέρει, τὸ παιδὶ δὲν δουλεύει μὲ κέφι ὅταν καταλάβῃ πὼς κάνει κάτι χρήσιμο. 'Εκεῖνο ποὺ κυρίως μὲ βασανίζει εἶναι νὰ ἀναπτύξῃ τὸ παιδὶ τὶς δεξιότητές του ἢ ἐὰν δὲν ἔχῃ νὰ ἀποκτήσῃ, νὰ βρῇ εὐχαρίστησι στὴ δουλειὰ καὶ ἑπομένως νὰ ἀγαπήσῃ τὴ δουλειὰ καὶ μόνο. Ἕνα σπουδαῖο ζήτημα γιὰ τὴν χειροτεχνία στὸ σχολεῖο εἶναι τὸ ὑλικὸ ποὺ θὰ χρησιμοποιήσουμε, γιατὶ τὸ ὑλικὸ πρέπει νὰ εἶναι προσιτὸ σὲ ὅλους, τὸ φτηνότερο ὑλικὸ καὶ ἀκόμα ἐὰν εἶναι δυνατὸν ἕνα ὑλικὸ ποὺ δὲν θὰ τὸ πληρώσουμε γιατὶ θὰ εἶναι ἄχρηστο. Λ. χ. κουτιὰ ἀπὸ σπίρτα, καμένα σπίρτα, κουκουνάρια, παληὸ καλώδιο, λίγο μπαμπάκι, κάθε λογῆς κουτιά, χαρτί, σπάγγο, κουβαρίστρες ἄδειες καὶ ἀκόμα ὅ,τι ὑλικὸ προτείνουνε τὰ παιδιὰ καὶ ποὺ θὰ εἶναι εὔκολο νὰ τὸ προμηθευτῇ ὅλη ἡ τάξι, πρᾶγμα ποὺ ἔγινε μὲ τὰ κουκουνάρια ποὺ μᾶς τὰ προμήθευαν 3 - 4 παιδιὰ ποὺ κατοικοῦσαν στὰ περίχωρα. Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ καλύτερο νὰ τὸ ἔχουμε συγκεντρωμένο τὸ ὑλικὸ καὶ νὰ τὸ διαθέτουμε ἀνάλογα. 'Εὰν τώρα διαθέταμε καὶ μιὰ αἴθουσα γιὰ ἐργαστήριο, αὐτὸ θὰ ἦτανε τὸ ἰδανικό μας, γιατὶ ἔτσι θὰ δημιουργούσαμε μιὰ ἀτμόσφαιρα γεμάτη δουλειά.

Γ. ΡΩΜΑΝΟΣ
Καθ. Τεχνικῶν Μαθημάτων
Ε' Γυμν. 'Αρρένων

Συμπεράσματα ἐκ τῆς Διασκέψεως

'Η Ε. Ο. Ν. τρέφει ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον διὰ τὰ ἐργαζόμενα παιδιά, ποὺ εἶναι ἄξια ὅλης της τῆς στοργῆς, ὅλης της τῆς προσοχῆς, ὅλης της τῆς μερίμνης καὶ τῆς καθοδηγήσεώς της. Γιατὶ τὰ χέρια τους εἶναι δυνατὰ ἀπὸ τὴ δουλειὰ καὶ οἱ ψυχές τους ἔχουν ἀτσαλωθῆ μέσα στὸν μόχθο, ἔστω καὶ ἂν ἡ ὑπερβολικὴ κόπωσις ἔχῃ ἀμβλύνει καμμιὰ φορὰ τὴ σωματική τους ἀντοχή! Ἔχουν ὅλην τὴν ὑπερηφάνειαν ἀνθρώπου, ποὺ ἔμαθε νὰ ὑποφέρῃ δοκιμασίες καὶ στερήσεις καὶ ποὺ ξέρει νὰ βασίζεται ἐπάνω στὶς ἴδιες του δυνάμεις καὶ γι' αὐτὸ ἔχουν κατακτήσει τὴν πραγματική του ἠθικὴ ἀνεξαρτησία! Εἶναι γεμᾶτοι ἀπὸ εὐγενικὴ φιλοδοξία καὶ ἀποφασιστικότητα καὶ αὐτοπεποίθησι καὶ πίστι. Τὰ παιδιὰ αὐτά, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, χρειάζονται στήριξι, αἰσιοδοξία καὶ χαρά.

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Υπο Α.Β.Γ.

28. (Συνέχεια)

—Παιδί μου! παιδί μου! ψιθύριζε ὁ Φίλιππος μὲ χαρά, ἀγκαλιάζοντας τὸ γιό του.

—Ἡ μητέρα; ρώτησε ὁ Στέφανος.

—Καλά, εἶναι καλά. Σοῦ στέλνει τὴν εὐχή της. Κι' ἡ Ἄλκα σὲ χαιρετάει, κι' ὅλοι οἱ φίλοι. Χαίρουμαι ποὺ σὲ ξαναβλέπω, παιδί μου.

Ὁ Στέφανος θέλησε νὰ ρωτήση: «Θάρθη κι' ἡ Ἄλκα;», μὰ δὲν εἶπε τίποτα.

Ἔτσι πέρασε ὁ χειμῶνας. Ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς εἶχε ἀρκετὰ ἀναπαυθῆ, ἦταν τώρα περισσότερος, ἀνυπομονοῦσε νἄρθη ἡ μέρα νὰ δώση πάλι τὸ σύνθημα ὁ βασιλιᾶς καὶ νὰ νικήσουν.

Τρεῖς μῆνες τώρα μένοντας ἐδῶ εἶχαν μάθει πολλὰ γιὰ τὸ βασίλειο τῶν Περσῶν.

—Εἶναι ἀπέραντο, τοὺς ἔλεγαν οἱ ντόπιοι. Ὁ ἥλιος δὲ βασιλεύει ποτὲ στὶς χῶρες τοῦ Μεγάλου Βασιλιᾶ. Καὶ πέρα, μακριά, ὑπάρχουν δυὸ πρωτεύουσες. Μιὰ γιὰ τὸν χειμῶνα καὶ μιὰ γιὰ τὸ καλοκαίρι. Καὶ τὰ παλάτια εἶναι φορτωμένα χρυσάφι, πολύτιμα πετράδια κι' ἀμέτρητους θησαυρούς.

Ἡ φαντασία τῶν Ἑλλήνων εἶχε ἀνάψει.

—Πότε νὰ ξεκινήσουμε! ἔλεγαν. Πότε νὰ φτάσουμε στὰ χρυσᾶ τοῦτα παλάτια!

Ἐπὶ τέλους ἦρθε ἡ εὐλογημένη μέρα. Εἶχε φτάσει πιὰ ἡ ἄνοιξι, ἔλειωσαν τὰ χιόνια κι' ὁ Ἀλέξανδρος ἔδωσε τὸ σύνθημα.

—Ἐμπρός! εἶπε. Ἡ Ἀσία εἶναι μεγάλη, ἂς μὴ χάνουμε καιρό!

Ξεκίνησαν. Ἀνέβηκαν ψηλὰ βουνά, κατέβηκαν σὲ ἀπέραντους πλούσιους κάμπους. Κάπου κάπου ξεπρόβαινε ἐχθρικὸς στρατός, κάπου κάπου μιὰ πολιτεία ἀντιστέκουνταν. Μὰ γρήγορα οἱ ἐχθροὶ διασκορπίζουνταν κι' ὁ Ἀλέξανδρος ἔφτασε νικητὴς στὴ μεγάλη ὀροσειρὰ τοῦ Ταύρου, στὴν Κιλικία.

—Ἂν ἔχουν πιάσει οἱ ἐχθροὶ τὰ στενὰ τοῦ Ταύρου, ἀλίμονό μας! εἶπε σιγὰ ὁ Παρμενίων στὸν Ἀλέξανδρο.

—Ἀλίμονό τους! ἀποκρίθηκε ὁ βασιλιᾶς γελῶντας. Κανένας δὲ θὰ μπορέση νὰ μᾶς σταματήση.

Μὰ ὁ γέρο Παρμενίων κούνησε τὸ κεφάλι. Ἔστειλε γρήγορους καβαλλάρηδες στὰ στενὰ νὰ δοῦν. Γύρισαν χαρούμενοι.

—Τὰ στενὰ εἶναι ἐλεύτερα! ἀνήγγειλαν. Μὰ οἱ Πέρσες ἑτοιμάζονται νὰ κάψουν τὴν πλούσια πόλι Ταρσό, ποὺ εἶναι πέρα ἀπὸ τὰ βουνά.

—Γρήγορα! φώναξε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ σπηρούνισε τὸ Βουκεφάλα. Γρήγορα, νὰ μὴν προλάβουν!

Πέρασαν ἀνενόχλητοι τὴν ὑψηλὴ ὀροσειρὰ τοῦ Ταύρου, κατέβηκαν στὴν πεδιάδα. Ζέστη βαρειά, οἱ στρατιῶτες πλαντοῦσαν.

—Θὰ σκάσουμε ἀπὸ τὴ ζέστη! εἶπε ὁ Ἡφαιστίων σφουγγίζοντας τὸν ἱδρῶτα του. Νὰ σταματήσουμε λίγο, Ἀλέξανδρε, νὰ πάρουμε ἀνάσα.

—Δὲν ἔχουμε καιρό! Δὲν ἔχουμε καιρό! ἀπαντοῦσε ὁ Ἀλέξανδρος κεντῶντας τὸ ἄλογό του.

Ἕνα μεσημέρι πέρασαν ἕνα μικρὸ ποτάμι, τὸν Κύδνο, ἔφτασαν ἀπέξω ἀπὸ τὴν Ταρσό. Οἱ Πέρσες εἶδαν τὸ πλῆθος νἄρχεται καὶ τρόμαξαν. Ἔβαλαν φωτιὰ σ' ἕνα σπίτι, μὰ δὲν πρόφθασε νὰ διαδοθῆ ἡ πυρκαϊά. Οἱ Ἕλληνες ἔμπαιναν τρέχοντας στὴν πόλι, ἔσβηναν τὴ φωτιὰ κι' ἔκαναν κατοχή.

Ὁ Ἀλέξανδρος κατέβηκε ἀπὸ τὸ ἄλογό του κατάκοπος. Ἦταν μούσκεμα ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα.

—Πάω νὰ πέσω, εἶπε, στὸ ποτάμι νὰ δροσιστῶ λίγο.

Ὁ γιατρὸς ὁ Φίλιππος ἦταν κοντά του.

—Ὄχι, βασιλιᾶ μου, φώναξε. Εἶναι ἐπικίντυνο. Μπορεῖ ν' ἀρρωστήσης.

—Δὲν φοβοῦμαι τὸν κίντυνο. Θὰ πάω.

—Μὲ κάλεσες ἀπὸ τὴ Μακεδονία νὰ φροντίζω γιὰ τὴν ὑγεία σου, ἐπέμεινε ὁ γιατρός. Ἄκουσε τὴ συμβουλή μου· περίμενε πρῶτα νὰ ξεϊδρώσης κι' ἔπειτα λούζεσαι... Τὰ νερὰ τοῦ Κύδνου κατεβαίνουν ἀπὸ ψηλὰ βουνὰ κι' εἶναι παγωμένα.

—Τόσο τὸ καλύτερο! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

Πῆγε στὸ παγωμένο ποτάμι, γδύθηκε, ἔπεσε μέσα. Μὰ μόλις βυθίστηκε στὸ κρύο νερὸ ἔνοιωσε ἀνατριχίλα στὸ σῶμα του.

Ὁ Ἀλέξανδρος μὲ τὄνα χέρι τοὔδινε τὸ γράμμα καὶ μὲ τ' ἄλλο ἔπαιρνε τὸ φάρμακο.

«Εἶχε δίκιο ὁ γιατρός», ψιθύρισε. Μὰ ντράπηκε νὰ βγῆ ἔξω κι' ἔμεινε κολυμπῶντας πολλὴν ὥρα.

Ὅταν βγῆκε ἦταν κατάχλωμος. Ἔπεσε στὸ κρεβάτι, τὰ δόντια του χτυποῦσαν ἀπὸ τὸν πυρετό. Ἔτρεξαν οἱ φίλοι του νὰ τὸν δοῦν μὰ ὁ Ἀλέξανδρος δὲν τοὺς ἀνεγνώρισε.

Βγῆκαν οἱ φίλοι ἔξω τρομαγμένοι. Ὁ Ἡφαιστίων εἶχε σωριαστῆ χάμω καὶ θρηνοῦσε. Σ' ὅλο τὸ στρατὸ διαδόθηκε ἡ φοβερὴ εἴδησι:

«Ὁ Ἀλέξανδρος πεθαίνει!».

Τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες πάλευε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ τὸ χάρο. Τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες ὁ Ἡφαιστίων ἔκλαιγε στὰ πόδια του. Τὴν τετάρτη μέρα ὁ γιατρὸς ὁ Φίλιππος τὸν ζύγωσε:

—Ἔχω ἕνα δυνατὸ γιατρικὸ νὰ σοῦ δώσω βασιλιᾶ μου, τοῦ εἶπε. Ἂν τὸ πάρης μπορεῖ νὰ σωθῆς.

—Πήγαινε νὰ μοῦ τὸ ἑτοιμάσης... ψιθύρισε ὁ Ἀλέξανδρος κι' ἔκλεισε τὰ μάτια.

Βγῆκε ἔξω ὁ γιατρὸς καὶ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἦρθε τρέχοντας ἕνας ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸ στρατηγὸ Παρμενίωνα, ποὺ ἦταν ἀκόμη στὶς πλαγιὲς τοῦ Ταύρου καὶ πολεμοῦσε.

Μπῆκε μέσα στὸ δωμάτιο τοῦ Ἀλεξάνδρου, γονάτισε.

—Βασιλιᾶ μου... τοῦ εἶπε.

Μὰ ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἄκουσε.

—Βασιλιᾶ μου, εἶπε πιὸ δυνατά, μὲ στέλνει ὁ Παρμενίων. Σοῦ κρατῶ ἕνα γράμμα. Εἶναι ἀνάγκη...

Ὁ Ἀλέξανδρος ἄνοιξε τὰ μάτια.

—Ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸν Παρμενίωνα, ξανάπε ὁ ἀπεσταλμένος.

—Δὲν μπορῶ νὰ διαβάσω, μουρμούρισε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὰ δόντια του χτυποῦσαν.

—Εἶναι μεγάλη ἀνάγκη.

Ὁ Ἀλέξανδρος μάζεψε ὅλη του τὴ δύναμι, ἅπλωσε τὸ χέρι.

—Δῶσε μου το! εἶπε.

Πῆρε τὸ γράμμα, τὸ ἄνοιξε. Στὴν ἀρχὴ δὲν μπόρεσε τίποτα νὰ διακρίνη· τὰ γράμματα χόρευαν. Μὰ σιγὰ σιγὰ ἄρχισε νὰ διαβάζη:

«Ὦ βασιλιᾶ, τὴ στιγμὴ τούτη μαθαίνω πὼς ὁ γιατρός σου ὁ Φίλιππος εἶναι πληρωμένος ἀπὸ τὸ βασιλιᾶ τῶν Περσῶν νὰ σὲ δηλητηριάση. Ἔχε τὸ νοῦ σου!»

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔμπαινε ὁ Φίλιππος κρατῶντας τὸ γιατρικό.

—Πήγαινε! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος στὸν ἀπεσταλμένο.

Ὁ γιατρὸς ζύγωσε.

—Βασιλιᾶ μου, εἶπε, κουράγιο! Τὸ φάρμακο τοῦτο θὰ σὲ κάμη καλά. Ἀνασηκώσου λίγο νὰ τὸ πιῆς.

Ὁ γιατρὸς βοήθησε τὸν Ἀλέξανδρο

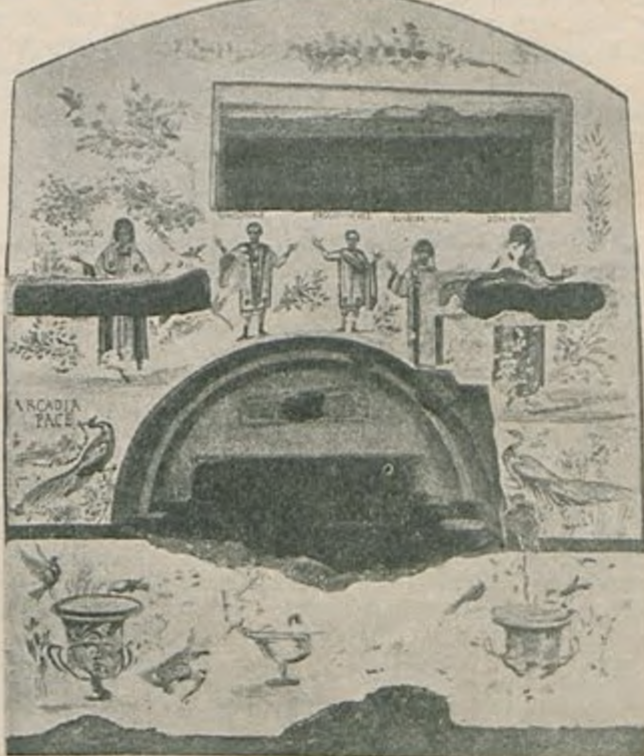
X

11: ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἡ καταπληκτικὴ στρατιωτικὴ μεγαλοφυΐα τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ποὺ οἱ ἐπιτεύξεις της τόσο ἀπὸ ἄποψι ἐκτάσεως ὅσο καὶ μονιμότητος θὰ παραμείνουν ἄνευ προηγουμένου εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, βάζει τὸ ἀπαρασάλευτο θεμέλιο κι' ἀνοίγει τὴ μεγαλοπρεπῆ αὐλαία τῆς δευτέρας αὐτῆς φάσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ποὺ ἐξορμᾷ μαζί του νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος ὡς τὶς ἐσχατιὲς τῆς Ἐγγὺς Ἀνατολῆς, ἀκολουθῶντας τὶς Μακεδονικὲς φάλαγγες, ὅπως ἀργότερα θὰ εἰσβάλῃ τὸ ἴδιο νικητὴς καὶ στὴ Δύσι πίσω ἀπὸ τὶς ρωμαϊκὲς λεγεῶνες γιὰ νὰ μεταβάλῃ ἄρδην μέσα στοὺς τρεῖς τελευταίους π. Χ. καὶ τοὺς τρεῖς πρώτους μ. Χ. αἰῶνες τὴ μορφὴ ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου. Κατὰ τὴ μεγάλη τούτη γιὰ τὸν Ἑλληνισμὸ καὶ τὴν ὅλη ἀνθρωπότητα περίοδο ἡ πόλις παρακμάζει πλέον ὡς θεσμὸς πολιτειακὸς κι' ἐπικρατεῖ ἡ ἔννοια τοῦ Κράτους, μέσα εἰς τὸ ὁποῖο ἡ πόλις δὲν διατηρεῖ πλέον παρὰ τὴν κοινοτική της μόνο ἐλευθερία. Ὁ διακανονισμὸς τῶν σχέσεών τους — πόλεως καὶ κράτους — ἐπιδιώκεται κατὰ δύο τρόπους, τῶν ὁμοσπόνδων πολιτειῶν καὶ τῆς μοναρχίας. Μέσα στὰ ὁμόσπονδα αὐτὰ ἢ μοναρχούμενα κράτη μπορεῖ νὰ ζήσῃ κανένας ὄχι μόνο ὡς πολίτης ἀλλὰ καὶ ὡς ἰδιώτης, δηλαδὴ ὡς μέλος ἁπλὸ τῆς κοινωνίας, χωρὶς νἆναι ἀπαραίτητον ν' ἀποτελῇ καὶ μέλος τῆς πολιτείας. Ὁ συγκεντρωτισμὸς καὶ ἡ διάρθρωσι ἐξ ἄλλου τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας δημιουργεῖ τὸν τύπο τοῦ ὠργανωμένου κράτους, — ὑπὸ τὴ μορφὴ ποὺ τὸ ἐννοοῦμε σήμερα —, ποὺ θὰ παραλάβῃ κατόπιν ἡ Ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία, ἀργότερα ἡ βυζαντινὴ καὶ ἀπ' αὐτὴν ἡ νεώτερη Εὐρώπη. Ἡ εὐρύτητα ποὺ παίρνουν κατὰ τὴν περίοδο τούτη οἱ οἰκονομικὲς συναλλαγὲς καὶ τὸ ἐμπόριο, — ποὺ πρὶν ἀπὸ τὸν Μ. Ἀλέξανδρο περιωρίζονταν μονάχα μέσα στὴ Μεσόγειο —, τῆς προσδίδει ἕνα χαρακτῆρα παγκόσμιο, τὸ δὲ ἐμπορικὸ ναυτικὸ προσλαμβάνει διαστάσεις ποὺ ποτὲς δὲν γνώρισαν ἡ ἀρχαία Μίλητος κι' ἡ Μασσαλία. Ἡ διάνοιξι μεγάλων, παγκοσμίων, ἐμπορικῶν ὁδῶν γίνεται ἀφορμὴ νὰ προέλθουν τὰ τραπεζιτικά, βιομηχανικὰ καὶ ἐμπορικὰ κρατικὰ μονοπώλια, ποὺ συμβάλλουν σὲ μιὰ πρωτοφανῆ γιὰ τὰ τότε χρονικὰ συσσώρευσι δημοσίου πλούτου· ἀπέραντες ἀποξηράνσεις, κολοσσιαῖα τεχνικὰ καὶ ἄλλα ἐκπολιτιστικὰ δημόσια ἔργα ἐκτελοῦνται γιὰ ν' ἀνταποκριθοῦν στὶς ἀπαιτήσεις, τὶς ἐποικιστικὲς τάσεις καὶ τὴν ἁλματικὴ ἀνάπτυξι τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν κέντρων, ὅπου συγκεντρώνεται μία διεθνὴς πλέον καὶ παγκόσμιος ἐμπορία. Τὴν παγκοσμιότητα τούτη τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου παρακολουθεῖ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα. Σ' αὐτὸ τὸ πλῆθος τῶν νέων μεγαλοπόλεων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Αἰγύπτου — ἡ ἱστορία μᾶς διέσωσε τριάντα νέες πόλεις μὲ τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου κατακτητοῦ, — τὴν Ἀλεξάνδρεια, τὴν Ἀντιόχεια, τὴν Πέργαμο καταφεύγουν τώρα Ἕλληνες ἀπὸ κάθε γωνία τῆς Ἑλλάδος, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ συνεννοηθοῦν μὲ τὴν ἰδιαιτέρα τους διάλεκτο ἀλλὰ τὴν πιὸ γνωστὴ καὶ κοινὴ ἀπὸ τοὺς μεγάλους συγγραφεῖς της Ἀττικὴ διάλεκτο. Ἔτσι διαδιβάζεται μαζί της καὶ ὁλόκληρος ὁ Ἀθηνα κὸς πολιτισμὸς ποὺ συνώψιζε στὴν ἐντελέστερη μορφή του τὸν Ἑλληνικὸ ὁλόκληρο ποὺ γίνεται κτῆμα κοινό, ὄχι βέβαια στὴν πρώτη κλασσική του μορφή, μὲ τὴν ὁποία ἐπέβαλε στὸν ἀρχαῖο κόσμο τὴν πνευματική του ἡγεμονία, ἀλλὰ μ' ἐκείνη ποὺ οἱ νέες συνθῆκες τὸν διαμόρφωσαν γιὰ νὰ προσαρμοσθῇ στὶς εὐρεῖες καὶ ποικίλες ἀπαιτήσεις, τὶς βιωτικὲς καὶ πνευματικές, μιᾶς εὐρυτάτης πολιτισμένης ἀνθρωπότητος. Γιατὶ στὴν πολιτισμένη ἀνθρωπότητα περιλαμβάνονταν καὶ οἱ λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς ποὺ καθυπέταξε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τώρα ὑποχρεώνονταν νὰ δεχθοῦν τὶς Ἑλληνικὲς ἐπιδράσεις. Ἡ Ἀνατολή, εἰς τὴν ὁποία ἐγκαθιδρύθηκαν τὰ ἑλληνικὰ βασίλεια, δὲν ἀποτελοῦνταν ἀπὸ χῶρες βάρβαρες, ἀλλὰ χῶρες μὲ πολιτισμοὺς πανάρχαιους, τόσο βαθειὰ ριζωμένους μέσα στὴν ψυχὴ τῶν ἰθαγενῶν ποὺ θἆταν ματαιοπονία κάθε προσπάθεια γιὰ μιὰ τέλεια ἐκρίζωσί τους. Μονάχα μὲ τὴν προσαρμογὴ εἰς τὶς πανάρχαιες διοικητικὲς συνήθειές τους καὶ τῆς ταυτόχρονης ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν θεσμῶν — ποὺ ἐξηγεῖ τὸν κοσμοπολιτικὸ χαρακτῆρα τῶν πολιτικῶν ἐνεργειῶν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν ἀνταξίων διαδόχων του ἀληθινὰ μεγάλων Ἑλλήνων βασιλέων τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Συρίας — κατωρθώθηκε ἡ ὀργάνωσι καὶ ἡ πρόοδος τῶν μεγάλων τούτων ἑλληνιστικῶν κρατῶν. Μονάχα μὲ τὴ σοφὴ διοργάνωσι τοῦ κράτους καὶ τῆς θρησκείας, ποὺ θὰ σταθῇ ὑπόδειγμα γιὰ τὸ Βυζάντιο, ἐπιτελοῦν τὴν ὕψιστη αὐτὴ ὑπηρεσία στὴν ἀνθρωπότητα, ἀνοίγοντας τὸν δρόμο στὴν κοσμοκρατορία τῆς Ρώμης, τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ ἐπίπονη αὐτὴ καὶ καθαρὰ δημιουργικὴ ἐργασία, μὲ τὴν ὁποία κληροδοτήθηκε ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ὡς ζῶσα δύναμις εἰς τοὺς μεταγενεστέρους, ἀποτελεῖ περισσότερο κι ἀπ' τὶς ἀθάνατες τοῦ Ἀλεξάνδρου νῖκες τὴν ἐπίφθονη πνευματικὴ δόξα τῆς Ἀλεξανδρινῆς καὶ τῶν ἐπιγόνων του ἑλληνιστικῆς περιόδου, ποὺ στέκεται ὁ ἐπάξιος διάδοχος τοῦ κλασσικοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἀθηνῶν καὶ μεγάλος γεννήτωρ τοῦ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ. Αὐτὸ τὸ τεράστιο ἔργο τῆς ἐπιλογῆς καὶ ἀφομοιώσεως, ποὺ ἐπιτελεῖται εἰς τὶς ἱστορικὲς πρωτεύουσες τῶν μεγάλων ἑλληνιστικῶν βασιλείων τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ἐκυβέρνησαν κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους αἰῶνες π. Χ. οἱ Ἕλληνες βασιλεῖς — οἱ Πτολεμαῖοι εἰς τὴν Αἴγυπτο, οἱ Σελευκίδαι εἰς τὴν Συρία, οἱ Ἀτταλλίδαι εἰς τὴν Μ. Ἀσία, — ἔχοντες ὡς μεγάλα κέντρα ἀναχωνεύσεως καὶ διαδόσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ τὴν Ἀλεξάνδρεια, τὴν Ἀντιόχεια, τὴν Πέργαμο, δὲν ἀνοίγει μονάχα τὴν εὐρεῖα λεωφόρο, μὰ καθορίζει αὐτὸν τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴ μοῖρα τοῦ Βυζαντίου. Ἡ Ἀντιόχεια, τὸ μεγάλο στρατιωτικὸ κέντρο τῶν ἐπιχειρήσεων ἐναντίον τῆς Περσίας, ἡ μεγάλη πρωτεύουσα τῆς Ἀνατολῆς θὰ σταθῇ ἡ ἕδρα καὶ τὸ ὁρμητήριο τῶν πρώτων Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων. Κι' ἡ Ἀλεξάνδρεια, τὸ ἀπαράμιλλο πνευματικὸ κέντρο μιᾶς τόσο θαυματουργοῦ δημιουργίας, ὥστε ὁλόκληρη ἡ ἑλληνιστικὴ περίοδος, ἡ τέχνη της καὶ ὁ πολιτισμὸς νὰ χαρακτηρίζεται καὶ ὡς Ἀλεξανδρινή, ἐπὶ μία ὁλόκληρη χιλιετηρίδα θὰ παραμένῃ, ὅπως ἄλλοτε αἱ Ἀθῆναι καὶ ἀργότερα ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ πνευματικὴ καθέδρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὁ ἱστορικὸς σύνδεσμος τοῦ ἀρχαίου καὶ νεωτέρου κόσμου, ποὺ ἀνοίγει εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τοὺς εὐρυτέρους θρησκευτικοὺς ὁρίζοντας, προετοιμάζοντας τὴν ἔλευσι τοῦ Χριστοῦ καὶ προετοιμαζομένη γιὰ τοὺς μετέπειτα ἀγῶνες τῆς ὀρθοδοξίας καὶ τὴν ἐπικράτησι τοῦ Χριστιανισμοῦ.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

Μία εἰκὼν ἀπὸ τὸ κοιμητήριον τοῦ Καλλίστου.

ν' ἀνασηκωθῇ στὰ μαξηλάρια καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ γιατρικό.

Ὁ Ἀλέξανδρος μὲ τὸ ἕνα χέρι πῆρε τὸ γιατρικὸ καὶ μὲ τὸ ἄλλο ἔδωσε στὸ Φίλιππο τὸ γράμμα τοῦ Παρμενίωνα. Κι' ἔτσι τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Ἀλέξανδρος ἔπινε τὸ φάρμακο, ὁ Φίλιππος διάβαζε τὸ γράμμα.

Ὁ Φίλιππος ἔπεσε στὰ γόνατα κι' ὡρκίζουνταν στοὺς θεοὺς πὼς ὅλα αὐτὰ εἶναι συκοφαντία. Κι' ὁ Ἀλέξανδρος χαμογέλασε, τοῦ ἔδειξε τὸ ἄδειανὸ ποτῆρι ποὺ εἶχε τὸ φάρμακο:

— Εἶδες; τοῦ εἶπε. Ἔχω ἐμπιστοσύνη σὲ σένα.

Μερικὲς μέρες ἀκόμα ὁ Ἀλέξανδρος πάλευε μὲ τὸ θάνατο. Σιγὰ σιγὰ ὅμως ἄρχισε νὰ παίρνῃ ἀπάνω του. Ὁ στρατὸς ἀνάσανε. Οἱ στρατηγοὶ κύκλωναν τὸ κρεβάτι τοῦ Ἀλεξάνδρου.

— Τί νέα; τοὺς ρωτοῦσε κάθε πρωῒ ὁ Ἀλέξανδρος ἀκουμπημένος, χλωμὸς ἀκόμα, στὰ μαξηλάρια.

Κι' οἱ στρατηγοὶ τοῦ ἀνάφεραν τὶς πληροφορίες ποὺ ἔφερναν κάθε μέρα οἱ ἀπεσταλμένοι.

—Ὁ βασιλιᾶς τῶν Περσῶν μαζεύει μεγάλα στρατεύματα, πέρα, στὴ Μεσοποταμία.

—Πόσο στρατό; ρωτοῦσε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Λένε τετρακόσιες χιλιάδες πεζοὺς κι' ἑκατὸ χιλιάδες καβαλλάρηδες.

—Ὁ Μέμνων πέθανε, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, δὲν τοὺς φοβᾶμαι. Ποιὸς εἶναι ὁ ἀρχηγός τους;

—Ὁ ἴδιος ὁ βασιλιᾶς τους, ὁ Δαρεῖος.

Ὁ Ἀλέξανδρος τινάχτηκε ἀπάνω. Ἔνοιωσε πὼς ξανάρθε ἡ δύναμί του.

—Ἐπιτέλους! φώναξε. Θὰ παλέψω μὲ βασιλιάδες!

Ὁ γιατρὸς ὁ Φίλιππος τὸν ἔβαλε πάλι νὰ ξαπλωθῇ στὸ κρεβάτι.

— Μὴ βιάζεσαι, βασιλιᾶ μου, τοῦ εἶπε· εἶσαι ἀκόμη ἀδύνατος, περίμενε.

— Εἶναι ἀκόμα μακριά, παρετήρησε ὁ Κρατερός. Ἔχουμε καιρό.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἡσύχασε.

— Τί ἄνθρωπος εἶναι ὁ Δαρεῖος; ρώτησε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΕΡΚΥΡΑ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΠΟΥ ΑΙΧΜΑΛΩΤΙΖΕΙ

Τὸ χαϊδεμένο παιδὶ τῆς Δημιουργίας, στὸ ὁποῖον ἐχάρισε μὲ σπατάλη ὅ,τι τὸ πιὸ ὄμορφο καὶ τὸ πιὸ συναρπαστικό, ἡ χιλιοτραγουδημένη καὶ χιλιοϋμνημένη Κέρκυρα, θὰ μένη πάντα μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ γοητευτικὲς γωνιὲς τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδας.

Ὁ ἥλιος, ὁ οὐρανός, ἡ θάλασσα, ἡ γῆ, ὁ ἀέρας ἀκόμη, ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, ἔχουν προσφέρει τὸ καλύτερο κομμάτι ἀπὸ τὸν ἑαυτό τους γιὰ νὰ δημιουργηθῆ αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς ὀμορφιᾶς, ἡ χαρὰ τῶν ματιῶν, τὸ ὁλοπράσινο νησί, ποὺ κάθε του τοπίο, κάθε κορφοβούνι καὶ πλαγιά, κάθε του ἀκρογιάλι καὶ ρεματιά, ἀποτελοῦν καὶ ἕνα ξεχωριστὸ ζωγραφικὸ πίνακα τῆς πιὸ ἐξωτικῆς ἐμπνεύσεως καὶ τῆς πιὸ ἀριστοτεχνικῆς ἐκτελέσεως.

Ἔχω τὴν ἰδέα ὅτι οἱ Θεοὶ τῶν ἀρχαίων προγόνων μας δὲν ἐγνώριζαν τὴν Κέρκυρα. Ἀλλοιώτικα, ὁ Ζεὺς θὰ ἔστηνε τὸ θρόνο του στὴν κορυφὴ τοῦ Παντοκράτορα, ὁ Πὰν θὰ χοροπηδοῦσε μέσα στὶς σκιὲς καὶ στὶς δροσιὲς τοῦ πρασίνου της καὶ ὁ Διόνυσος θὰ εἶχε τὰ πιὸ πλούσια σὲ χυμοὺς ἀμπέλια.

Ἂν πάλι τὴν γνώριζαν καὶ δὲν τὴν προτιμοῦσαν, τοὐλάχιστο γιὰ θέρετρο, νομίζω ταπεινὰ ὅτι δὲν εἴχανε ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένο τὸ αἴσθημα τοῦ ὡραίου. Γιατὶ ἀληθινά, αὐτὸ τὸ νησὶ εἶναι τόπος φτιαγμένος γιὰ κατοικία Θεῶν καὶ αὐτοκρατόρων.

Στὸ πεῖσμα τοῦ χρόνου, ἡ γῆ της δὲν κουράστηκε νὰ τῆς χαρίζη μιὰ ἀπίστευτα πλούσια βλάστησι, ἡ θάλασσα νὰ φιλῆ τὰ πόδια τῆς Βασιλοπούλας αὐτῆς τοῦ Ἰονίου, τὸ ἀέρι νὰ τὴν χαϊδεύη ἁπαλὰ καὶ νὰ ψιθυρίζη τὰ πιὸ μεθυστικὰ λόγια στὶς φυλλωσιές της καὶ ὁ ἥλιος νὰ χρυσώνη πρωῒ καὶ ἀπόγεμα τὶς ράχες τῶν βουνῶν της, τὶς πλαγιὲς καὶ τ' ἀκρογιάλια της.

Ὁ ἐπισκέπτης ποὺ θὰ γνωρίση τὴν Κέρκυρα ἀπὸ τὴν πόλι ἴσαμε τὴν Παληοκαστρίτσα, κι' ὡς πέρα στὸ μακρινώτερό της σημεῖο, τὴ Λευκίμμη, ὅποιος δῆ τὸ Γαστοῦρι, πάη στὴν Πλατυτέρα, ἀνέβη στὸν Παντοκράτορα καὶ ἀγναντέψη ἀπὸ τὸν Ὕψο τὴ θάλασσα, ὅποιος ξεχασθῆ μέσα στὰ τοπία της καὶ μείνη ἐκστατικὸς μπροστὰ στὰ ἡλιοβασιλέματά της, ὅποιος ἀκούση τὸ τραγοῦδι τοῦ νεροῦ στὶς Μπενίτσες καὶ ξεχασθῆ στὸ μικρὸ καφενεῖο τοῦ Κανονιοῦ ἀπορροφημένος ἀπὸ τὸ ἀπέναντι θέαμα τοῦ νησιοῦ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ τοῦ Περάματος, θὰ ἐξηγήση εὔκολα γιατὶ ὁ Κερκυραϊκὸς λαὸς ἔχει τόσο πολὺ ἀνεπτυγμένο τὸ μουσικὸ καὶ γενικὰ τὸ καλλιτεχνικὸ αἴσθημα, γιατὶ ἔχει τόση ἁπλότητα στὴν ἔκφρασι τῶν αἰσθημάτων τῆς ψυχῆς του, τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς μορφῆς του. Μέσα σὲ μιὰ φύσι, σ' ἕνα περιβάλλον ποὺ ὅπως λέει ὁ Μπροὺκ σὲ κάποιο του σονέτο «Τὸ φεγγαρόφωτο, ἡ μουσικὴ καὶ τὸ αἴσθημα γίνονται ἕνα», ὁ Κερκυραϊκὸς λαὸς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ἀλλοιώτικος.

Τὸ περιβάλλον ἀσκεῖ βαθειὰ ἐπίδρασι στὸν ψυχικὸ κόσμο καὶ σ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τοῦ Κερκυραίου. Τὸ γραφικὸ γυναικεῖο Κερκυραϊκὸ κοστούμι, τὸ κομψὸ καὶ πολύχρωμο, ἔχει πάρει πολὺ ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὴ χάρι τοῦ λουλουδόκοσμου τοῦ μαγικοῦ νησιοῦ. Ἡ μουσικὴ τῆς Κερκυραΐκης προφορᾶς εἶναι παρμένη ἀπὸ τὸ τραγοῦδι τῶν πουλιῶν καὶ τὴ μουσικὴ ὑπόκρουσι ποὺ συνθέτει ἁπαλὰ ἡ φυλλωσιὰ μὲ τὰ χάδια τοῦ μπάτη. Δὲν μποροῦσε μιὰ τέτοια φύσις παρὰ νὰ διαπλάση ἕνα τέτοιο αἰσθηματικὸ κόσμο. Ἕνα κόσμο μὲ ἔμφυτη εὐγένεια καὶ ἀρχοντιά, ποὺ δὲν τὴν δανείστηκε ὅπως πολλοὶ πιστεύουν ἀπὸ τὴ Βενετσιάνικη γενιὰ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν εὐγενῶν, ἀλλὰ ποὺ τὴν χρωστάει ὁλοκληρωτικὰ στὴ φύσι, μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ὁποίας ζῆ.

Μὰ μὴ θαρρεῖτε πὼς μόνο τὸ ὕπαιθρο, ἡ πλαγιὰ καὶ τ' ἀκρογιάλι, τὸ χωριὸ καὶ ὁ ὁρίζοντας χαρίζουν τὴν συγκίνησι καὶ τὸ αἴσθημα! Κι' αὐτὴ ἡ πόλις τῆς Κερκύρας δὲν εἶναι λιγώτερο γοητευτικὴ ἀπὸ τὴν ὕπαιθρο μ' ἐ τὸ ρυθμό της καὶ μὲ τὶς ἐκπλήξεις της. Εἶναι ἡ πιὸ ἐκπληκτικὴ πόλις στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ ἀπόψεως συνόλου. Εἶναι ἕνα μπουκέτο ἀπὸ παληὰ μαραμένα λουλούδια ποὺ ὅμως διατηροῦν ἀκόμη τὸ χρῶμα τους καὶ τὸ ἄρωμά τους, πλαισιωμένα ἀπὸ ἄλλα νιοκομμένα, μὲ νωπὰ τὰ χρώματα καὶ τὴ δροσιά. Παρουσιάζει μιὰν ἁρμονικὴ συντροφιὰ ἑνὸς πολὺ παληοῦ καὶ ἑνὸς νέου κόσμου. Σοῦ κάνει τὴν ἐντύπωσι μιᾶς παρέας ὀμορφογερόντων ποὺ διασκεδάζουν ἁρμονικὰ μὲ τὰ νειᾶτα!

Δυὸ βήματα ἔξω ἀπὸ τὴ Σπιανάδα ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὴ σύγχρονη ἐποχὴ μὲ τὸ πάρκο της καὶ μὲ τὰ μοντέρνα της κτίρια ποὺ τὰ πλαισιώνουν ἄλλα παληότερα, συναντᾶτε τὸν μεσαίωνα! Σὲ δυὸ βημάτων ἀπόστασι ἀπὸ τὸ σύγχρονο κέντρο σᾶς ὑποδέχεται τὸ Βενετσιάνικο λιθόστρωτο στενοσόκακο μὲ τὰ πανύψηλα σπίτια του, ποὺ δῶ καὶ κεῖ βλέπεις στὶς ἀρχοντικὲς μπασιές τους νὰ φιγουράρουν τὰ οἰκόσημα τῶν ἀρχόντων μιᾶς ἐποχῆς πολὺ γηρασμένης, καὶ πιὸ πέρα, τὸ «Γκέτο», ὁ Ἑβραιομαχαλᾶς δηλαδή, ποὺ ἀπὸ αἰῶνες τώρα δὲν ἔχει ἀλλάξει οὔτε τὴ μορφή, οὔτε τὸ ρυθμὸ τῆς ζωῆς του.

Λίγο πιὸ πέρα πάλι, ἀπὸ τὴν ἀντίθετη πλευρὰ τῆς Σπιανάδας ποὔχει γιὰ φόντο της τὸ ἱστορικὸ φρούριο τῆς πόλεως καὶ στὸ κέντρο της τὸ κυκλικὸ μνημεῖο τοῦ Μαῖτλαντ, τελειώνει ἀποτόμως ἡ πόλις καὶ ἀρχίζει τὸ προάστειο! Ἡ ἐξοχή! Ἀρχίζει ἡ Γαρίτσα, ποὺ ἀποτελεῖ συνέχεια τῆς πόλεως, μὲ τὶς βίλλες της, τὴν ὑπέροχη παραλία της, τὴν τετραπλῆ δενδροστοιχία ποὺ ὁδηγεῖ στὸ δροσόλουστο κτῆμα μὲ τὴ θερινὴ κατοικία τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πρίγκηπος Ἀνδρέου, τὸ «Μὸν Ρεπό», ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔχει πάρει τὴν ὀνομασία της ὅλη ἡ γύρω τοπεθεσία, μὲ τὶς ἐπαύλεις τῶν πιὸ ξακουστῶν Κερκυραϊκῶν οἰκογενειῶν.

Ἔτσι μεσαίωνας καὶ σύγχρονη ἐποχή, πόλις καὶ προάστειο, παρουσιάζουν ἕνα μοναδικὸ ὅσο καὶ ἐκπληκτικὸ συγκρότημα, πόλεως ποὺ ἐκπλήσσει, ἀλλὰ ποτὲ δὲν κουράζει. Καὶ τί ἐκδηλώσεις πολιτισμοῦ! Στὸ Γαστοῦρι, ποὺ τὸ στολίζει τὸ ἀνάκτορο τῆς αὐτοκρατείρας Ἐλισάβετ, τὸ περίφημο «Ἀχίλλειο», ὑπάρχουν θέατρο καὶ φιλαρμονικὴ ἄρτια.

Θέατρο ἐπίσης ὑπάρχει καὶ σ' ἕνα ἄλλο χωριό, τὸ πιὸ μακρινὸ τῆς Κέρκυρας, στὴ Λευκίμμη.

Ὅσο γιὰ τὴν πόλι εἶναι τόσο γνωστὸ ὅτι ἔχει δυὸ φιλαρμονικές, τὶς πιὸ παληὲς καὶ τὶς πιὸ ἄρτιες τῆς Ἑλλάδας,καὶ περίφημο Δημοτικὸ Θέατρο ποὺ δὲν τὸ ἔχει οὔτε ἡ Ἀθήνα, ὥστε καὶ ἂν δὲν τὸ ἀναφέραμε δὲν εἶχε τίποτε νὰ ζημιωθῆ κανείς.

Ὅποιος γνωρίση τὴν Κέρκυρα καὶ τὶς ὀμορφιές της παραδίνεται στὴν πιὸ γλυκειὰ αἰχμαλωσία καὶ ζῆ μέσα σ' ἕνα ἀξέχαστο ὄνειρο.

Μήτσος Δειλινὸς

Ἡ παραλία τῆς Κερκύρας μὲ τὸ Ποντικονῆσι.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

31ΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Εὐαγγέλιον (Λουκᾶ δ΄ 16 — 23)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. Καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρῦξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν. Καὶ πτύξας τὸ βιβλίον, ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισε. Καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. Ἤρξατο δὲ λέγειν εἰς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Ἀπόστολος (Α΄ πρὸς Τιμόθεον β΄ 1 — 7)

Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀποδεκτὸν ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. Εἷς γὰρ Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριοι καιροῖς ἰδίοις, εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος, ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ.

✻ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ✻

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν Α΄ πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολήν του δίδει εἰς αὐτὸν διαφόρους παραγγελίας ἵνα στερεώσῃ τοῦτον εἰς τὴν Χριστιανικὴν πίστιν, καθόσον τὸν εἶχε κάμει πρῶτον ἐπίσκοπον εἰς τὴν νεοσύστατον Ἐκκλησίαν τῆς Ἐφέσου. Προσαγορεύει αὐτὸν ὡς τέκνον του ἀγαπητόν, καθόσον ὁ Τιμόθεος ἦτο μεταξὺ τῶν ἐθνικῶν ἐκείνων τῆς Ἐφέσου, οἱ ὁποῖοι ὅταν ὁ Παῦλος ἐπῆγε ἐκεῖ γιὰ νὰ διδάξῃ τὸ Εὐαγγέλιον, μεταξὺ τῶν πρώτων ἔτρεξαν νὰ γίνουν μαθηταί του καὶ πνευματικὰ τέκνα του. Διὰ τοῦτο βλέπομεν καὶ τὸν Παῦλον νὰ ἐνδιαφέρεται τόσον πολὺ δι' αὐτὸν καὶ νὰ προσπαθῇ μὲ τὰς δύο πρὸς ἐκεῖνον ἐπιστολὰς ὅπως τὸν καταστήσῃ ἀντάξιόν του μαθητὴν πρὸς τὸ καλὸν καὶ τὴν πρόοδον τῶν νεοφωτίστων τῆς Ἐφέσου Χριστιανῶν. Ὅπως ξέρομε οἱ Ἅγιοι τοῦ Χριστοῦ Ἀπόστολοι εἶχαν ἀναλάβει νὰ διαδώσουν σ' ὅλο τὸν Κόσμο τὴ Χριστιανικὴ διδασκαλία καὶ ἑπομένως ἔπρεπε ἔπειτα ἀπὸ τὸ θάνατό τους ν' ἀφήσουν ἀντάξιους συνεχιστὰς τοῦ ἔργου των. Μεταξὺ δ' αὐτῶν ὁ Παῦλος εὗρεν εἰς τὴν Ἔφεσον ὡς τὸν πιὸ καλύτερο τὸν Τιμόθεο.

Μεταξὺ λοιπὸν τῶν ἄλλων παραγγελμάτων ποὺ εἰς τὰς δύο του ἐπιστολὰς μεταβιβάζει εἰς τὸν Τιμόθεον τοῦ λέγει ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ ἄπειρα αὐτοῦ καθήκοντα ἦταν καὶ τὸ νὰ προσεύχεται εἰς τὸν Ἐπουράνιον Πατέρα διὰ τὸ καλὸν ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ διέδιδον γιὰ νὰ συκοφαντοῦν τοὺς Χριστιανοὺς ὅτι οὗτοι ἦσαν κακοποιὰ καὶ ἀναρχικὰ στοιχεῖα, ἀκριβῶς δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὁ Παῦλος λέγει εἰς τὸν Τιμόθεον ὅτι πρέπει μὲ κάθε τρόπον νὰ ἐξουδετερώσῃ αὐτὲς τὶς συκοφαντίες καὶ ν' ἀποδείξῃ ὅτι οἱ Χριστιανοὶ ἦσαν ἄνθρωποι ἥσυχοι, φιλειρηνικοὶ καὶ νομοταγεῖς. Τοῦ συνιστᾷ λοιπὸν νὰ προσεύχεται εἰς τὸν Θεὸν ἰδιαιτέρως διὰ τὸ καλὸν καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν βασιλέων καὶ ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἀρχῶν τῆς Πολιτείας καὶ φανερὰ καὶ μυστικά, γιὰ νὰ πιστοποιήσῃ τὴν νομιμοφροσύνη τῶν γνησίων Χριστιανῶν. Καὶ τοῦτο ὄχι μόνον γιὰ νὰ καταρρίψῃ τὶς συκοφαντίες, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ ἔργον τῆς προσευχῆς διὰ τὸ καλὸ καὶ τὴν σωτηρίαν ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἀνεξαιρέτως εἶναι ἔργον κατ' ἐξοχὴν θεάρεστον. Διότι σκοπὸς καὶ θέλησις τοῦ Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι ἡ σωτηρία ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν.

Προσέτι ὁ Παῦλος ὡς καλὸς διδάσκαλος λέγει εἰς τὸν Τιμόθεον καὶ ποῖον σύστημα διδασκαλίας πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ. Τοῦ λέγει εἰς τὴν ἐπιστολήν του ὅτι ἔχει καθῆκον νὰ ἐργασθῇ χάριν τῶν Χριστιανῶν μὲ ζῆλο καὶ αὐταπάρνησι. Ὅτι εἶναι ἀνάγκη μὲ τὴ διδασκαλία καὶ τὸ παράδειγμά του νὰ ἐμψυχώνῃ τοὺς Χριστιανοὺς καὶ νὰ τοὺς στηρίζῃ στὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐργασία αὐτὴ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἦταν γεμάτη κινδύνους, διὰ τοῦτο γιὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ προλέγει εἰς αὐτὸν αὐτούς. Τοῦ λέγει προσέτι ὅτι ἐκεῖνα ποὺ τοῦ παραγγέλλει νὰ κάνῃ αὐτός, ἔχει καθῆκον νὰ τὰ διαδώσῃ κι' αὐτὸς εἰς τοὺς ἄλλους χριστιανούς. Νὰ προβάλλῃ εἰς τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου τὸν ἑαυτόν του ὡς παράδειγμα πρὸς μίμησιν. Νὰ γίνῃ κι' αὐτὸς πρότυπον καλοῦ διδασκάλου εἰς τοὺς Χριστιανούς. Ὅπως κι' ἐκεῖνος ἔλαβε τὴ χάρι νὰ γίνῃ ἄξιος τοῦ Χριστοῦ ζηλωτὴς μέσῳ τοῦ Παύλου, ἔτσι καὶ οἱ λοιποὶ Χριστιανοὶ μέσῳ αὐτοῦ νὰ ἀπαρνηθοῦν τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ σωθοῦν. Τοῦ λέγει ὅτι ἀπ' τὸ διδάσκαλο καὶ τὸ παράδειγμά του ἐξαρτᾶται κατὰ τὸ μεγαλείτερον μέρος ἡ προκοπὴ τῶν μαθητῶν του. Δηλαδὴ ἂν αὐτὸς γίνῃ ἀντάξιος μιμητής του εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Εὐαγγελίου, ἀσφαλῶς καὶ οἱ μαθηταί του τῆς Ἐφέσου θὰ γίνουν ἀληθινοὶ Χριστιανοί.

Λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ὡς Χριστιανοὶ ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἀπ' τὴ μικρὴ αὐτὴ περικοπὴ ἀπ' τὴν Α΄ πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴ τοῦ μεγαλυτέρου τῶν Ἀποστόλων καὶ τὰ διδάγματά της, φρονηματισθῶμεν καὶ ἐμψυχωθῶμεν εἰς τὴν πίστιν μας. Τὰ παραγγέλματα τοῦ Παύλου δὲν ἀφοροῦν μόνον τὸν Τιμόθεον, ἀλλὰ ὅλους ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς. Αἱ ὑποχρεώσεις ποὺ ἀνελάμβανε ἐκεῖνος εἶναι γενικῶς ὑποχρεώσεις καὶ καθήκοντα κάθε γνησίου Χριστιανοῦ.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΦΡΕΓΑΔΕΣ

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑ

Μὲ τὸ πρῶτο ἀνάβλεμμα τοῦ ἥλιου φάνηκαν οἱ τέσσερες φρεγάδες ἀντίκρυ στὸν Καβομαλιᾶ. Ποῦθ' ἐρχόντανε; Γιὰ ποῦ πήγαιναν; Οὔτε ἄκουσε οὔτ' ἔμαθε κανείς. Μὰ πρέπει νὰ ἦταν βασιλικὲς φρεγάδες. Κι' οἱ τέσσερες λέει, τὸ ἴδιο εἶχαν χτίσιμο· χυτὲς πρύμη - πλώρη. Κι' εἶχαν τὶς ἀρματωσιές τους βασιλικὲς καὶ κεῖνες. Τὰ κατάρτια τους ἀτόφια προύτζινα ἀπὸ κάτω στὴ σκάτσα ὡς πάνω στὴ γαλέτα· τὶς ἀντένες ἀτσαλένιες· σχοινιὰ καὶ ξάρτια ἀπὸ καμηλότριχα καὶ τὰ πανιά τους ὁλομέταξα. Ἂν ρωτᾷς γιὰ τὶς κουπαστὲς καὶ τὶς μπαταρίες τους, στὸ σύρμα ἦταν ντυμένες. Κι' εἶχαν στὴν πλώρη γιὰ θαλασσομάχο ἕνα διαμαντοκόλλητο σταυρό, τρόμο τῶν στοιχειῶν καὶ φρίκη τοῦ κυμάτου. Στὴν πρύμνη, ἀπάνω στὸ τιμόνι εἶχαν τὸ Ἅγιο Βαγγέλιο καὶ στὸ μεσανὸ κατάρτι ψηλὰ σ' ἕνα δικέφαλον ἀητό, τὴν Παναγία ποὺ ἔλαμπε — προσκυνῶ τὴ χάρη της — σὰν αὐγερινός. Γιὰ τοῦτο βέβαια ἦταν βασιλικὲς φρεγάδες, τοῦ δικοῦ μας τοῦ βασιλιᾶ ποὺ ὥριζε στὴν Πόλη. Ἐκείνη τότε ἦταν ἡ κιβωτὸς τῆς Χριστιανωσύνης. Ποιὸς ξέρει τί ἀλλόφυλους πήγαιναν πάλι νὰ χτυπήσουν, νὰ στήσουν παντοδύναμο σὲ Ἀνατολὴ καὶ Δύση τὸν τίμιο Σταυρό!

Ἦταν ἡ αὐγὴ ἀνοιξιάτικη· χαρὰ Θεοῦ! Φύλλο δὲ σειόταν οὐδὲ πούπουλο. Ἡ θάλασσα πήχτρα. Στὸ διάφανο οὐρανὸ πρόσμενες νὰ ἰδῇς καθρεφτισμένα τὰ νησιὰ καὶ τ' ἀκρογιάλια μὲ τὴν πρασινάδα τους. Ἀριστερὰ φαίνονταν τῆς Κρήτης τὰ βουνά· πίσω τὰ Δωδεκάνησα ἔδειχναν γαλανὰ τὰ ριζοβούνια τους κάτω ἀπὸ τὴν καταχνιὰ ποὺ τὰ ἔδενε σὰν πουπουλένιο γεφύρι· καὶ δεξιὰ κατέβαιναν τ' ἀκρωτήρια καὶ οἱ κόρφοι τοῦ Μωριᾶ, ὡς τὸν Καβομαλιᾶ καὶ τὸ Τσιρίγο. Καὶ καθὼς χτυποῦσε ὁ ἥλιος ἔβλεπες τὶς στεριὲς νὰ χύνουν λογιῶν λογιῶν χρώματα καὶ τὶς φρεγάδες ν' ἀστραποβολοῦν, ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ θάλασσας.

Εἶχαν ἁπλωμένα ὅλα τὰ πανιά. Φλόκοι καὶ κοντραφλόκοι, γάμπιες καὶ παπαφίγγοι καὶ παρουκέτα καὶ τρίγγοι ὅλα στὴ θέση τους. Μὰ κρέμονταν ὅλα παραλυμένα καὶ μόνον τὰ μπρούλια τους ἀνάδευαν καμμιὰ φορά, σὰν φιδάκια ἕτοιμα νὰ φᾶνε τὰ κεφάλια τους. Οἱ σκότες κρέμονταν καὶ κεῖνες παράλυτες στὰ χέρια τῶν ναυτῶν, ποὺ ἄδικα προσμένουν προσταγὴ νὰ γυρίσουν τὰ πανιὰ στὸν ἄνεμο. Κοιμήθηκε ἀπάνω στὸ χρυσοσκάλιστο δοιάκι ὁ τιμονιέρης· ἡ βάρδια στὸ ξάγναντο τῆς πλώρης ψηλὰ κοιμήθηκε καὶ κείνη, τηρῶντας πάντα ἐμπρός της. Οἱ καπετάνιοι στὰ χρυσᾶ καὶ τὰ βελουδένια, νυστάζουν ξαπλωμένοι σὲ πουπουλένια προσκέφαλα, κάτω ἀπὸ τὴν πρασινορρόδινη τέντα τῆς πρύμης, καὶ μόλις ἀκοῦνε τὸ λεβέντικο τραγοῦδι ποὺ παίζει τὸ σκλαβάκι μὲ τὸν ταμπουρᾶ. Κάτω στὸ ἀμπάρι οἱ σκλάβοι μὲ τὰ μεγάλα τους μαλλιά, τὰ κίτρινα πρόσωπα, τὰ μεστωμένα μπράτσα, κοιμήθηκαν καὶ κεῖνοι μέσα στὶς βαρειὲς ἁλυσίδες, ἀπάνω στοὺς πάγκους. Μὰ ποιὸς θὰ εἰπῇ πῶς κοιμήθηκαν! Τὰ τυραννισμένα κορμιά τους ναί· ὄχι ὅμως κι' ἡ ψυχή τους. Ἐκείνη τρέχει καὶ χαμοπατᾶ στ' ἄσπρα τους σπιτάκια, στὶς θλιμμένες γυναῖκες καὶ τάρφανά τους παιδιά· στὰ κλήματα σταφυλοφορτωμένα καὶ τὰ γλυκόχυμα βοτάνια· στ' ἀφρᾶτα χώματα καὶ τὰ κρυσταλλένια νερά, στὰ λουλούδια καὶ τὰ πούλουδα γλυκειᾶς πατρίδας, ποὺ δὲν ἐλπίζουν νὰ τὴν ἰδοῦν ποτέ.

Ἄξαφνα ὅμως ξύπνησαν οἱ θαλασσινοί:

— Παιδιά! τὴ βάρκα στὴ θάλασσα· φωνάζει ὁ καπετάνιος τῆς πρώτης φρεγάδας, Ἀ-λὰ τὰ χέρια στὰ κουπιά· βγῆτε ἔξω στὰ σπηλάδια, καμακίστε χταπόδια στὰ θαλάμια τους, καλαμῶστε ἀχινούς, συνάχτε καβούρους, ξεκολλῆστε στρείδια ἀγνὰ ὅ,τι βρῆτε!

Τὸ εἶπε κι' ἔγινε εὐθύς. Ἔρριξαν τὰ παιδιὰ τὴ βάρκα στὴ θάλασσα· ἀ-λὰ τὰ χέρια στὰ κουπιά, βγῆκαν ἔξω στὰ σπηλάδια, καμακίζουν χταπόδια στὰ θαλάμια τους, καλαμώνουν ἀχινούς, συνάζουν καβούρους, ξεκολλοῦν στρείδια ἀγνὰ ὅ,τι βρίσκουν. Μὰ τὸ ναυτόπουλο, ἕνα κασιδιάρης καὶ κακομοίρης, ποὺ τὸν εἶχαν γιὰ ψυχικό, ξεκόβει ἀπὸ τ' ἄλλα τὰ παιδιά. Οὔτε καμακίζει χταπόδια στὰ θαλάμια τους, οὔτε καλαμώνει ἀχινούς, οὔτε συνάζει καβούρους, οὔτε ξεκολλᾶ στρείδια ἀγνὰ ὅ,τι εὕρει. Γυρίζει μόνον ἀπάνω κάτω στὶς μαυρισμένες πέτρες καὶ τὰ χορταριασμένα σπηλάδια σὰν κάτι νὰ ζητῇ. Τί εἶχε - τί ἔχασε; Τίποτα. Μὰ κάθε ἄνθρωπος μικρὸς-μεγάλος, πλούσιος - φτωχὸς ἔχει καὶ τὸν ὁδηγό του. Ἔχει νὰ κάμη κατιτί. Ὁ ὁδηγός του πηγαίνει καὶ τοῦ τὸ θυμίζει. Βουλήθηκε νὰ πάῃ πουθενά; Ὁ ὁδηγός του ἔρχεται καὶ τὸν ξυπνάει. Ἔτσι τώρα καὶ τὸν κασιδιάρη ἀνάγκαζε νὰ πηγαίνη ζητῶντας πρᾶμα ποὺ δὲν ἔχασε.

Λόγο μὲ λόγο πιάνονται στὰ χέρια.

Τέλος εἶδε ὁ κασιδιάρης στὸ βράχο μιὰ σπηλιά. Βλέπει τὴ σπηλιά, μπαίνει μέσα. Μπαίνει μέσα, τί νὰ ἰδῇ; Τοίχους γυμνοὺς περίγυρα. Πάει βαθειά· σκοτάδι πίσσα. Αὐτιάζεται καλά· ἀκούει τίκ-τάκ, τίκ-τὰκ σὰν ν' ἀργοστάλαζε νερό. Ζιγώνει· ξανοίγει χάμου μιὰ λακκούλα ποὺ δεχότανε τοῦ βράχου τὴ διαμαντένια σταλαματιά. Τοῦ ἦρθε σὰν κάμα· παίρνει ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ νίβεται· δροσολογιέται. Ἀστόχαστα βγαίνει κι' ἕνα ψαράκι ποὺ ηὗρε νεκρὸ στὶς πέτρες καὶ τὸ ρίχνει μέσα. Μὰ τὸ ψάρι ζωντάναψε καὶ ἀρχίζει νὰ τριγυροφέρνη μέσα στὸ νερό.

— Μπρέ! λέει, κάνοντας τὸ σταυρό του.

Ἀλλὰ τὴν ἴδια ὥρα νοιώθει καὶ κεῖνος τὸ ἀρρωστημένο του κορμὶ νὰ θρέφεται σὰν στέλεχος πλατάνου ποὺ παίρνει νερὸ στὶς ρίζες του. Τὰ λέπια πέφτουν καὶ δείχνεται τὸ δέρμα ὁλομέταξο. Αἷμα πύρινο κουφοδρομεῖ στὶς φλέβες του· ψυχὴ μὲ ἄλλη ψυχὴ σταυρώνονται στὰ φυλλοκάρδια του· φτερὰ ἔκαμε νὰ πετάξῃ στὰ ἐπουράνια. Κουφάρι ἦταν, περιστέρι ἔγινε.

— Μπρέ! ξαναλέει· ἔλα Χριστὲ καὶ Παναγιὰ κοντά μου!

Τρέχει ἔξω· κράζει τοὺς συντρόφους του. Γυρίζουν ἐκεῖνοι στὶς φωνές, κυττάζουν καὶ σταυροκοποῦνται. Ἄγγελος εἶναι, ἄνθρωπος εἶναι, δὲν ξέρουν.

— Μωρὲ ποιὸς εἶσαι σύ;

— Ἐγώ, ὁ κασιδιάρης· κουφάρι ἤμουν καὶ περιστέρι γίνηκα· φτερὰ ἔχω νὰ πετάξω στὰ ἐπουράνια.

Τρέχουν κοντά, τὸν κυττάζουν ἀποδῶ, τὸν φέρνουν ἀποκεῖ, τὸν καλογνωρίζουν.

— Ἀμ ποιὸς σ' ἔκαμ' ἔτσι;

— Τὸ καὶ τό· ηὗρα τ' ἀθάνατο νερό.

— Πῶς; Ποῦ;

— Μέσα στὴ σπηλιά.

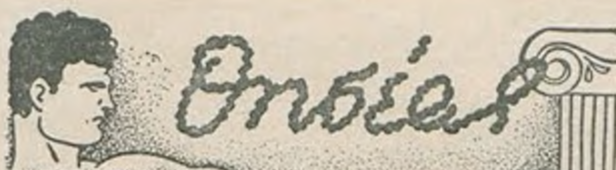
Ἀκοῦνε καὶ θαυμάζουν, ρίχνουν ὅ,τι εἶχαν στὰ χέρια τους καὶ τρέχουν στὴ σπηλιά. Φτάνουν ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιά, πιάνουν φιλονικία.

— Ὄχι ἐγὼ θὰ 'μπῶ πρῶτος.

— Ὄχι ἐγώ.

Λόγο πρὸς λόγο πιάνονται στὰ χέρια. Πιάνονται στὰ χέρια, τραβοῦν τὰ στυλέτα· μακελοκόβονται. Νὰ τί θὰ εἰπῇ παλιόκοσμος! Γιὰ νὰ εὕρουν τὴν ἀθανασία ηὗραν ὅλοι τὸ θάνατο ἐμπρὸς στὴν πηγή της!

Τὸ ναυτόπουλο, καθὼς εἶδε αὐτά, πηδάει στ' ὀρθολίθι καὶ βάνει τὶς φωνές. Ἀκοῦνε ἀπὸ τὶς φρεγάδες, ρί-

Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΗΡΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ

2ον

Στὴν Ἐλευσῖνα ἐπάλαιψε καὶ σκότωσε τὸ ληστὴ Κερκύονα ἀπὸ τὴν Ἀρκαδία, ποὺ εἶχε τὴ συνήθεια νὰ προσκαλῇ σὲ πάλη ὅλους τοὺς διαβάτες.

Λίγο παρακάτω, στὸν Ἐρινεό, ἐξέκανε καὶ τὸν Προκρούστη Δαμάστη.

Αὐτὸς πάλι εἶχε τὴ συνήθεια νὰ ξαπλώνῃ τοὺς διαβάτες στὸ κρεββάτι του κι' ἂν τύχαινε νὰ περισσεύουν, τοὺς ἔκοβε τὰ πόδια. Ἂν πάλι ἤτανε μικρότεροι, τοὺς ἐβασάνιζε τεντώνοντας τὸ κορμί τους ὥς νὰ πεθάνουν.

Γι' αὐτὸ κι' ὁ Θησέας ἐθανάτωσε τὸν Προκρούστη μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Καί, κάνοντας ἔτσι, ἐμιμώτανε τὸν Ἡρακλῆ. Ἔτσι καὶ κεῖνος, πολεμώντας ὅπως τὸν πολεμοῦσαν, ἔσφαξε τὸν Βούσιρη, ἐσκότωσε μὲ πάλη τὸν Ἀνταῖο, μὲ μονομαχία τὸν Κύκνο καὶ τσάκισε τὸ κεφάλι τοῦ Τέρμερου, ὅπως αὐτὸς ἐσκότωνε τοὺς περαστικοὺς χτυπώντας τους μὲ τὸ κεφάλι του. Ἀπὸ τὸ τελευταῖο τοῦτο μάλιστα λένε πὼς βγῆκε κι' ἡ παροιμία «τέρμερο κακό».

Ο ΑΙΓΕΑΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ΤΟ ΓΙΟ ΤΟΥ

ΙΒ'. Προχωρώντας καὶ φτάνοντας κατὰ τὸν Κηφισὸ εἶδε νὰ τὸν πλησιάζουν ἄντρες ἀπὸ τὴν ἀρχαία γενιὰ τοῦ Φύταλου, ποὺ εἶχε φιλοξενήσει ἄλλοτε τὴ θεὰ Δήμητρα, ὅταν ἔψαχνε γιὰ νὰ βρῇ τὴν κόρη της, στὸ ἴδιο μέρος. Μποροῦμε νὰ θυμηθοῦμε, κοντὰ σ' αὐτό, πὼς ἡ Δήμητρα, πληρώνοντας τὸν Φύταλο γιὰ τὴ φιλοξενία του, τοῦ ἔδωσε νὰ φυτέψῃ τὴν πρώτη συκιὰ τῆς Ἀττικῆς.

Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ φιλόξενοι ἄνθρωποι πρωτοχαιρέτησαν τὸν Θησέα. Καὶ ἐπειδή, σύμφωνα μὲ τὴ θρησκευτικὴ παράδοσι, εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ *καθαρμούς*, τὸν *ἐξάγνισαν* γιὰ τὰ φονικὰ ποὺ εἶχε κάνει κι' ἀφοῦ ἐθυσίασαν γιὰ χάρι του στὸν Φιλάνθρωπο Δία, τὸν ἐφίλεψαν στὸ σπίτι τους, προσφέροντάς του τὴν πρώτη φιλοξενία ὅλης τῆς ὁδοιπορίας του.

Στὴν Ἀθήνα λένε πὼς μπῆκε στὶς ὀχτὼ τοῦ Κρόνιου μῆνα. Δηλαδή, σύμφωνα μὲ τὸ ἡμερολόγιό μας, τέλη Ἰουνίου, ἀρχὲς Ἰουλίου. Βρῆκε ὅμως τὸν κόσμο ἄνω - κάτω ἀπὸ τοὺς τσακωμοὺς καί, ἰδιαίτερα, τὸ σπίτι του σὲ κακὴ κατάστασι. Γιατὶ ἡ Μήδεια, κόρη τοῦ βασιλιᾶ τῆς Κολχίδας, ποὺ ξεκίνησε μαζὶ μὲ τοὺς Ἀργοναῦτες γιὰ τὴ γνωστὴ ἐκστρατεία, ὅταν τὴν παράτησε ὁ Ἰάσωνας στὴν Κόρινθο, ἦρθε κι' ἐγκαταστάθηκε στοῦ Αἰγέα καὶ — σὰν μάγισσα ποὺ ἤτανε — τοὔδινε βοτάνια καὶ τοῦ ὑποσχότανε νὰ γιατρέψῃ τὴν ἀτεκνία του. Ἡ Μήδεια λοιπὸν εἶχε προμαντέψει τὸν ἐρχομὸ τοῦ Θησέα καί, καθὼς ὁ Αἰγέας, γέρος κι' ἀνήξερος, φοβότανε τὴν ἀναρχία καὶ τὰ ὑποπτευότανε ὅλα, τὸν ἔπεισε νὰ καλέσουν σὲ τραπέζι τὸν ὕποπτο ξένο γιὰ νὰ τὸν φαρμακώσουν.

Ἐκάθησαν λοιπὸν νὰ φᾶνε καὶ ὁ Θησέας, μὴ θέλοντας νὰ πῇ ὁ ἴδιος τὸ μεγάλο μυστικό, ἀλλὰ ν' ἀφήσῃ τὸν πατέρα του νὰ τὸν γνωρίσῃ πρῶτος, τράβηξε τὸ σπαθί του κι' ἔκανε, τάχα, πὼς ἤθελε νὰ κόψῃ μ' αὐτὸ τὸ κρέας ποὺ θάτρωγαν. Τότε ὁ Αἰγέας γνώρισ' ἀμέσως τὸ σπαθί, κι' ἀφοῦ πέταξε μακρυὰ τὸ ποτῆρι μὲ τὸ φαρμάκι, ἄρχισε ν' ἀγκαλιάζῃ καὶ νὰ φιλάῃ τὸ γιό του. Ὕστερα, ἐμάζεψε γύρω τοὺς πολῖτες καὶ τοὺς τὸν παρουσίαζε καμαρώνοντας, ἐνῶ ἐκεῖνοι τὸν καλωσώριζαν μὲ χαρὲς γιὰ τ' ἀντραγαθήματά του. Λένε μάλιστα πὼς ὅταν ὁ Αἰγέας ἐπέταξε μακρυὰ τὸ ποτῆρι, τὸ φαρμάκι ἐχύθηκε ἐκεῖ ποὺ εἶναι σήμερα μιὰ περιφραγμένη τοποθεσία τοῦ Δελφινιοῦ, στ' ἀνατολικὰ τῆς Ἀθήνας. Ἐκεῖ ἀκριβῶς κατοικοῦσε τότε ὁ Αἰγέας. Καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἑρμῆ ποὺ ἦταν στημένο στ' ἀνατολικὰ τοῦ ἱεροῦ, τὸ λέγανε «Ἑρμῆ τῶν πυλῶν τοῦ Αἰγέα».

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΑΛΛΑΝΤΙΔΕΣ

Ὁ Πάλλας, ἀδερφὸς τοῦ Αἰγέα, εἶχε πενήντα γιούς. Τοὺς Παλλαντίδες. Ἐπειδὴ ὁ Αἰγέας ἦτανε ἄτεκνος, ὁ ἀδερφός του λογάριαζε πὼς μιὰ μέρα οἱ γιοί του, σὰν μόνοι κληρονόμοι τοῦ Αἰγέα, θάπαιρναν στὰ χέρια τους τὴ βασιλεία τῶν Ἀθηνῶν. Νὰ ὅμως ποὺ τώρα, μὲ τὴν ξαφνικὴ ἀποκάλυψι πὼς ὁ Αἰγέας εἶχε γιὸ — καὶ μάλιστα τὸν ἥρωα Θησέα — οἱ Παλλαντίδες ἔχαναν καθ' ἐλπίδα νὰ δοῦν πραγματοποιούμενα τὰ ὄνειρά τους. Ἔτσι, κοντὰ στὴν ἔχθρα ποὺ εἶχαν ἀπὸ πρὶν στὸν Αἰγέα, γιατὶ ἐβασίλευε ἐνῶ ἤτανε θετὸ παιδὶ τοῦ παπποῦ τους Πανδίονα, ἐπρόσθεταν τώρα τὴν ἔχθρα τους ἐνάντια στὸν ἀπρόσμενο διάδοχο πού, ξένος κι' αὐτὸς καὶ φρεσκοφερμένος, ἔμπαινε στὴ μέση γιὰ νὰ τοὺς πάρῃ τὰ δικαιώματά τους. Γι' αὐτὸ λοιπὸν τοῦ κήρυξαν τὸν πόλεμο καί, μιὰ ὡραία ἡμέρα, οἱ μισοὶ Παλλαντίδες, μ' ἀρχηγὸ τὸν πατέρα τους, κίνησαν φανερὰ ἐνάντια περνώντας ἀπὸ τὸν Σφηττὸ (γύρω ἀπὸ τὰ σημερινὰ Σπάτα τῶν Μεσογείων), ἐνῶ οἱ ἄλλοι μισοὶ τοὔστησαν ἐνέδρα κρυμμένοι κάπου στὸν Γαργηττὸ (μεγάλο δῆμο τῶν Ἀθηναίων, ἀνάμεσα Πεντελικοῦ καὶ Ὑμηττοῦ) μὲ σκοπὸ νὰ τὸν βάλουν στὴ μέση καὶ νὰ τὸν ξεκάνουν. Μαζὶ μὲ τοὺς Παλλαντίδες ὅμως ἤτανε καὶ κάποιος κήρυκας ἀπὸ τὸ σημερινὸ Μαρκόπουλο ποὺ τότε ἤτανε δῆμος Ἀγνοῦντος καὶ ποὺ τὸν ἔλεγαν Λεώ. Αὐτὸς ὁ Λεὼς λοιπὸν πῆγε καὶ μαρτύρησε στὸ Θησέα ὅλα τὰ σχέδια τῶν Παλλαντίδων. Γι' αὐτὸ κι' ὁ Θησέας, ἀντὶ νὰ περιμένῃ νὰ τοῦ ἐπιτεθοῦν οἱ Παλλαντίδες ποὺ ἐρχόντουσαν φανερὰ νὰ τὸν χτυπήσουν, ἐπροτίμησε νὰ πέσῃ ξαφνικὰ ἀπάνω σὲ κείνους ποὺ τοὔχαν στημένο καρτέρι καὶ νὰ τοὺς σκοτώσῃ ὅλους, ἀπὸ τὸν πρῶτο ὥς τὸν τελευταῖο. Σὰν ἔμαθαν ὁ Πάλλαντας, οἱ ὑπόλοιποι γιοὶ καὶ οἱ ὀπαδοί τους, τὸ κακὸ ποὺ βρῆκε τοὺς ἄλλους, τὄβαλαν ὅλοι στὰ πόδια καὶ σκόρπισαν ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Τὸ περιστατικὸ αὐτὸ μάλιστα λένε πὼς ἔγινε ἀφορμὴ νὰ μὴν παντρεύωνται ἀπὸ τότες οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου τῶν Παλληναίων, ποὺ ἤτανε πατρίδα τοῦ Πάλλαντα, τοὺς δημότες Ἀγνούσιους ποὺ εἶχανε συνδημότη τους τὸν προδότη Λεώ. Λένε ἀκόμα μάλιστα πὼς ἀπὸ τότε, στὸ δῆμο τῶν Παλληναίων, οἱ κήρυκες, ὅταν προσφωνοῦσαν τὸν κόσμον, δὲν ἐφώναζαν πιά, ὅπως πρίν, «ἄκουσε λαέ» (πρᾶγμα ποὺ μὲ τὴν Ἀττικὴ διάλεκτο γίνεται «ἀκούετε *λεώ*»), κι' αὐτὸ γιὰ νὰ μὴν προφέρουν δημοσία ἀκόμα καὶ μιὰ λέξι ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ θυμίζῃ τ' ὄνομα τοῦ προδότη.

Η ΕΚΑΛΗ ΚΙ' Ο ΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Ὕστερ' ἀπὸ τὰ παραπάνω, ὁ Θησέας, γιὰ νὰ μὴ μένῃ χωρὶς δουλειὰ καί, τὸ κυριώτερο, γιὰ νὰ κερδίσῃ τὴ συμπάθεια τοῦ λαοῦ, ξεκίνησε γιὰ νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὸν ταῦρο τοῦ Μαραθῶνα ποὺ ἐρήμαζε τὴν ὄμορφη πεδιάδα καὶ τρομοκρατοῦσε τὶς τέσσερεις γύρω πολιτεῖες: Μαραθῶνα, Τρικόρυθο, Προβάλινθο καὶ Οἰνόη, ποὺ τὶς ἔλεγαν ὅλες μαζὶ καὶ Τετράπολι. Ἐκεῖ ὁ Θησέας συναντήθηκε μὲ τὴν Ἑκάλη καὶ φιλοξενήθηκε στοργικώτατα ἀπὸ τὴ μυθολογικὴ αὐτὴ ἡρωίδα.

χνουν βάρκες στὴ θάλασσα, ἁ-λὰ τὰ χέρια στὰ κουπιά, βγαίνουν ἔξω. Μαθαίνουν καὶ κεῖνοι τὸ θαῦμα, ρίχνονται ὅλοι στὴ σπηλιά· μὰ ἀντὶ νὰ χωρίσουν πιάνουν τὴ φιλονικία.

—Ὄχι ἐγὼ θὰ μπῶ πρῶτος.

—Ὄχι ἐγώ.

Λόγο πρὸς λόγο πιάνονται στὰ χέρια, τραβοῦν τὰ στυλέτα, μακελοκόβονται καὶ κεῖνοι.

Τὸ ναυτόπουλο βλέποντας ἔτσι πηδάει πάλι στ' ὀρθολίθι καὶ βάνει τὶς φωνές. Βάνει τὶς φωνές, ἀκοῦνε ἀπὸ τὶς φρεγάδες, ρίχνουν καὶ τὶς ἐπίλοιπες βάρκες στὴ θάλασσα, βάνουν ὅλο τὸ τσοῦρμο μέσα καὶ βγαίνουν ἔξω οἱ καπετάνιοι. Βγαίνουν ἔξω, ρίχνονται ἀποδῶ, τρέχουν ἀποκεῖ, φωνάζουν, βρίζουν, φοβερίζουν· μὰ ποιὸς τοὺς ἀκούει; Ὅλοι οἱ ἄντρες εἶναι πιασμένοι στὰ χέρια. Μανία σκοτωμοῦ κι' αἱμάτου δίψα κυρίευε καθένα ποὺ πλησίαζε κείνη τὴ σπηλιά, λὲς καὶ ἄγγιζε γύρω τοῦ Κάη ὁ θυμός. Οἱ ναῦτες μὲ τὰ στυλέτα θρῆνο ἔκαναν· οἱ σκλάβοι ποὺ δὲν εἶχαν στυλέτα, σήκωναν τὶς ἁλυσίδες καὶ μὲ τὴν πρώτη ἄνοιγαν τὸν τάφο τοῦ ἐχθροῦ. Ὅσοι δὲν εἶχαν ἁλυσίδες, πέτρες σήκωναν· κι' ὅσοι δὲν εἶχαν πέτρες, εἶχαν τὰ δόντια καὶ τὰ νύχια τους, ποὺ κατέβαζαν λουρίδες τὸ κρέας. Τὸ αἷ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 1536)

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Η. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

24. (Συνέχεια)

Ἴσως δὲν ἔχεις ἀκούσει ποτὲ τ' ὄνομά του... Εἶναι ταπεινὸς καὶ ἄγνωστος... Ὁ μοναχὸς Ἀθανάσιος... «Τὸ μονοπάτι τῆς ἀρετῆς εἶναι στενὸ καὶ τραχύ», μοῦ εἶπε. «Ἔτσι τὸ παρουσιάζει πάντα στὸν ἄνθρωπο ὁ π ε ι ρ α σ μ ό ς... γιὰ νὰ δειλιάζῃ μπροστὰ στὸ σωστὸ καὶ θεάρεστο... Δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ νοιαστῇς γιὰ τὸν ἑαυτό σου ἀκόμα, πρὶν ξαναφέρῃς πίσω στὸ κοπάδι τὰ π λ α ν η θ έ ν τ α π ρ ό β α τ α... πρὶν ἀποσείρῃς τὸ κράτος τοῦ Σατανᾶ ἀπὸ τὴν Κρήτη καὶ τὶς ἀνατολικὲς θάλασσες... Σήμερα εἶσαι τὸ σκυλὶ στὴ μάντρα τοῦ Κυρίου... Πῶς παρατᾶς τὸ χρέος σου;»

Αὐτὰ τὰ λόγια μὲ κλόνισαν, Ἰωσήφ, κι' ἐμένα· μὰ δὲν ἄλλαξα ἀπόφαση... ἔκαμα ἀναβολὴ μονάχα καὶ προσπάθησα νὰ συνταιριάσω τὴν ἅγια προσταγὴ μὲ τὴν ἐπιθυμία τῆς ψυχῆς μου... Κοίταξε...»

Καὶ λέγοντας τοῦτα τὰ λόγια ὁ Νικηφόρος μὲ μιὰ γοργὴ κίνηση παραμέρισε τὸ χρυσοκέντητο σκαραμάγκι ἀπὸ τὸ στῆθος του καὶ τ' ἄλλα ἀκριβὰ φορέματα κι' ἔδειξε στὸν παρακοιμώμενο ἕνα τραχὺ μάλλινο ράσο ποὺ φοροῦσε κατάσαρκα.

— Νὰ μὲ ποιὸ τρόπο, πρόσθεσε, δὲν ἀφίνω ποτὲ τὸν ἑαυτό μου νὰ ξεχάσῃ πῶς τὰ μεγαλεῖα καὶ ἡ δόξα τοῦ κόσμου ἐτούτου εἶναι μονάχα πρόσκαιρα, πολὺ πρόσκαιρα γιὰ μένα!... Νά, γιατὶ κάθε τόσο ἔρχομαι καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ τ' ἀποτινάξω ἀπὸ πάνω μου σὰν ἕνα φορτίο πολὺ βαρετό!...

Γιὰ μιὰ στιγμὴ πάλι οἱ δύο ἄντρες κοιτάχθηκαν σιωπηλοί. Ὁ Βρίγκας, «ἡ πονηρὴ παλατιανὴ ἀλεποῦ», ὅπως ἔλεγε τὸν ἑαυτό του, εἶχε συγκινηθῆ...

«Ἂν εἶναι ἀλήθεια ὅλα τοῦτα, καὶ εἶναι — τὸ βλέπω καθαρὰ στὰ μάτια του — δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα ν' ἀμφιβάλλω γι' αὐτὸ τὸν ἄντρα, γιατὶ τὸν ἀδικῶ». Ὁ Νικηφόρος ἐξακολούθησε:

— Ἔτσι... ὅπως τ' ἀκριβὰ τοῦτα ροῦχα ποὺ φανερώνουν τὸ ἀξίωμά μου κρύβουν τὸ μάλλινο ράσο τοῦ ἀσκητῆ, τὸ ἴδιο τὰ καμώματα καὶ τὰ λόγια μου δείχνουν τὸν αὐστηρὸ δομέστικο τῆς Ἀνατολῆς... μέσα μου, βαθειὰ ὅμως ἡ ψυχή μου πιὰ δέεται γονατιστὴ πρὸς τὸν Κύριο...

Ὁ Βρίγκας χωρὶς ν' ἀποκριθῆ ἄρχισε νὰ περπατᾶ νευρικὸς ἀπάνω κάτω... Γιὰ κάμποσα λεπτὰ μέσα στὴ μεγάλη πλακόστρωτη σάλα δὲν ἀκούονταν παρὰ μονάχα τὰ βήματά του καὶ τὸ τιτίβισμα τῶν χελιδονιῶν πάνω στὸ ταντελωτὸ κεφαλοκόλωνο... Ὕστερα στάθηκε ἀπότομα μπροστὰ στὸ Φωκᾶ...

— Κι' ὅταν, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Παντοδύναμου, γυρίσῃς νικητὴς ἀπὸ τὴν Κρήτη; τὸν ρώτησε σταυρώνοντας τὰ τεράστια χέρια του μπροστὰ στὸ στῆθος.

— Θὰ χτίσω μοναστήρι στὸν Ἄθωνα καὶ θ' ἀποτραβηχτῶ ἐκεῖ... Ἔτσι ἔχομε συμφωνήσει μὲ τὸν Ἀθανάσιο... καὶ τίποτα πιὰ δὲν μπορεῖ νὰ μὲ κλονίσῃ ἀπὸ τὴν ἀπόφασή μου...

— Κι' ἂν ἄλλες ἀνάγκες τρανότερες σὲ καλέσουν... ἂν τὸ πιστὸ σκυλὶ πάρῃ προσταγὴ νὰ ὑπερασπίσῃ κάπου ἀλλοῦ τὴ μάντρα τοῦ Κυρίου του;

Ἡ φωνὴ τοῦ παρακοιμώμενου εἶχε πάρει ἐδῶ ἕνα τόνο εἰρωνικό.

Ἔλαμψε τὸ ἀστέρι τῆς ὀμορφιᾶς, ἡ βασίλισσα Θεοφανώ.

— Θὰ πῶ: «Κύριε, ἡ ψυχή μου μάζεψε καὶ τὴ στερνή της δύναμη γιὰ νὰ σὲ δουλέψῃ... Τώρα ἀπόκαμε πιά... δὲν μπορεῖ ἄλλο... Ἀνάθεσε σὲ κάποιο δυνατώτερό μου τὸ βαρὺ τοῦτο χρέος».

Ὁ παρακοιμώμενος ἔτρεξε στὸ μεγάλο τραπέζι ποὺ μεταχειριζόταν γιὰ γραφεῖο... ἄνοιξε ἕνα κρυφὸ συρτάρι, ἔβγαλε ἀπὸ μέσα τὴ μυστηριώδη περγαμηνὴ ποὺ τοῦ ἔστειλε ὁ «ἄγνωστος φίλος» καὶ πῆγε καὶ τὴν ξεδίπλωσε μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ Νικηφόρου...

— Διάβασε Δομέστικε, τοῦ εἶπε, καὶ δός μου τὴ γνώμη σου... Καὶ λέγοντας τοῦτα κάρφωσε τὸ βλέμμα ἀπάνω του, γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴ πιὸ μικρή, τὴν πιὸ ἀνεπαίσθητη κίνηση ποὺ θἄκανε.

Ὁ Νικηφόρος διάβασε μὲ προσοχή, χωρὶς νὰ δείξῃ καμμιὰ ἀπορία· ὕστερα κούνησε τὸ κεφάλι, χαμογέλασε καὶ εἶπε, σὰ νὰ ἦταν τὸ μόνο συμπέρασμα ποὺ ἔβγαλε ἀπ' αὐτὴ τὴν ἱστορία.

«Μ ω ρ α ί ν ε ι Κ ύ ρ ι ο ς ὃ ν β ο ύ λ ε τ α ι ἀ π ο λ έ σ α ι». Καὶ πρόσθεσε.

— Γι' αὐτὸ ἰδιαίτερα ἦρθα νὰ σὲ συναντήσω σήμερα, Ἰωσήφ.

— Ὥστε ξέρεις λοιπόν; φώναξε ὁ Βρίγκας ποὺ δὲν ἐπερίμενε καθόλου αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα.

Ὡς τόσο δὲν πρόφτασε νὰ πάρῃ τὴν ἀπάντηση... Ὁ Σεραφεὶμ παραμερίζοντας τὸ βαρὺ βῆλο χύθηκε μέσα στὴ σάλα συχνανασαίνοντας...

«Ἡ Αὐγούστα» εἶπε μονάχα, «ἡ Αὐγούστα».

Μιὰ μυρουδιὰ ἀπὸ ἐξωτικά, θαρρεῖς, λουλούδια ποὺ δὲ φυτρώνουν σὲ κανένα ἐγκόσμιο περιβόλι πλημμύρισε τὸν ἀέρα... Σύγκαιρα δυὸ νεαρὲς πατρίκιες ὁλόλευκα ντυμένες φάνηκαν στὴν πόρτα... Μόλις εἶδαν τὸ Νικηφόρο ἀφῆκαν μιὰ ψιλὴ φωνούλα κι' ἦταν ἕτοιμες νὰ πισωδρομήσουν· μὰ εὐθὺς ἀνάμεσά τους ἔλαμψε τὸ ἀστέρι τῆς ὀμορφιᾶς καὶ τῆς χάρης, ἡ βασίλισσα Θεοφανώ.

Πολύτιμα χρωματιστὰ πετράδια ἔλαμπαν στὶς περόνες ποὺ κρατοῦσαν ἀναδεμένα ψηλὰ τὰ πλούσια μαῦρα μαλλιά της... μὰ κι' ἀπὸ τὰ χέρια κι' ἀπὸ τὸ λαιμό της κι' ὁλοῦθε ἀπὸ τὸ λιγερό της κορμὶ ποὺ ἦταν ντυμένο στὸ χρυσοκέντητο μετάξι, λάμψεις γαλάζιες, ρόδινες ἀναδίνονταν σὲ κάθε της κίνηση. Κι' ὡς τόσο ὅλος τοῦτος ὁ θησαυρὸς δὲν στεκόταν ἄξιος νὰ τραβήξῃ τὸ μάτι τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἕνα πρᾶμα μονάχα κοίταζε καὶ θαύμαζε, μόλις τὴν ἀντίκρυζε, τὴν ὀμορφιά της τὴν ἀνείπωτη.

Ἡ παρουσία τῆς Θεοφανῶς στὰ διαμερίσματα τοῦ παρακοιμώμενου μ' ὅλο ποὺ αὐτὸς εἶχε τὸ ἐλεύθερο νὰ μπαίνῃ ὅποια ὥρα ἤθελε στὸ γυναικίτη, ἦταν κάτι ὁλότελα ἀντικανονικό. Γιατὶ οἱ βασιλιάδες δὲν ἦταν πιὰ ἄνθρωποι, νὰ ποῦμε, μὰ σύμβολα καὶ κάθε κίνησή τους καὶ κάθε λόγος τους ἀκόμα, στὶς ἐπίσημες τοὐλάχιστον παραστάσεις, ἤτανε ἀπὸ τὰ πρὶν γνωστὸς καὶ τέτοιος ποὺ νὰ δίνῃ αὐτὴ τὴν ἐντύπωση στὸν κόσμο. Τὴν ἐποχὴ μάλιστα τούτη βαστούσανε μὲ τὴ μεγαλείτερη αὐστηρότητα αὐτοὺς τοὺς τύπους κι' ὁ πατέρας τοῦ βασιλιᾶ Ρωμανοῦ, ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Ζ', ὁ Πορφυρογέννητος, εἶχε γράψει ὁλόκληρο βιβλίο «Περὶ βασιλείου τάξεως» ποὺ

Γ.

Ο ΓΑΜΟΣ ΚΑΙ Η ΤΕΚΝΟΠΟΙ·Ι·Α

'Ο γάμος στὴ Σπάρτη δὲν ἦταν ὑπόθεσι ἰδιωτική, γιατὶ ἡ τεκνοποιΐα ἐθεωρεῖτο σὰν ἕνα ἀπὸ τὰ πρωτεύοντα καθήκοντα τοῦ πολίτου ἔναντι τῆς πόλεως. 'Ωστόσο ὁ πολίτης δὲν ἦταν ἐλεύθερος νὰ παντρευτῇ ὁπόταν αὐτὸς ἤθελε καὶ ὁποιαδήποτε γυναῖκα ἐπιθυμοῦσε. Τόσον οἱ νέοι ὅσον καὶ αἱ νέαι ἔπρεπε νὰ παντρευτοῦν μόνον ὅταν θὰ ἔφταναν σὲ ὥριμη ἡλικία καὶ τοῦτο γιατὶ ὁ νομοθέτης πίστευε ὅτι μόνον γάμοι μεταξὺ ἀτόμων ποὺ βρισκόνταν σὲ πλήρη σωματικὴ ἀκμὴ ἦταν δυνατὸν νὰ δώσουν παιδιὰ σωματικὰ ἄρτια καὶ νὰ ὁδηγήσουν σ' εὐγονία.

Σύγχρονα ὅμως εἶχαν ληφθῆ καὶ τέτοια μέτρα καὶ εἶχαν καθιερωθῆ τέτοια ἔθιμα, ὥστε τόσο ὁ ἄνδρας ὅσον καὶ ἡ γυναῖκα νὰ συνηθίζουν στὴν ἐγκράτεια.

'Ο Φίλοινος διηγεῖται πῶς κάποτε, ὅταν ὁ Διογένης εἶδεν ἐκστατικὸς κάποιο μικρὸ παιδὶ νὰ παραφρονῇ ἀπροσδόκητα ἀνεφώνησε: «Τὸ χωρὶς ἄλλο ὁ πατέρας αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ θὰ ἦταν μέθυσος».

Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν μποροῦσε νὰ παρατηρηθῇ στὴ Σπάρτη. Γιατί, πολὺ πρὶν γεννηθῇ ὁ Διογένης καὶ πολὺ πρὶν γεννηθοῦν οἱ θεωρίες περὶ κληρονομικότητος, ὁ νομοθέτης τῆς Σπάρτης, προηγούμενος τῶν μεταγενεστέρων ἀντιλήψεων, εἶχεν ἀντιληφθῆ τὰ ὀδυνηρὰ ἀποτελέσματα τῆς κακῆς κληρονομικότητος καὶ εἶχε φροντίσει μὲ κάθε τρόπο νὰ μὴν ἔρχωνται σὲ φῶς δυστυχισμένα πλάσματα, ποὺ ὑπέφεραν χωρὶς αὐτὰ νὰ φταῖνε καὶ ποὺ πλήρωναν τὰ λάθη καὶ τὰ ἐλαττώματα τῶν γονιῶν τους.

'Η γαμήλιος τελετὴ στὴ Σπάρτη δὲν ἦταν καθόλου ὅμοια μὲ τὶς τελετὲς τῶν ἄλλων πόλεων. Δὲν εἶχε τίποτε τὸ πομπῶδες, οὔτε ἐξελίσσετο σὲ γλέντι, ὅπου ὅλοι οἱ συνδαιτυμόνες ἐπεδίδοντο στὸ κρασὶ καὶ τὸ φαγοπότι. Μιὰ τέτοια τελετὴ θὰ ἤρχετο σὲ σύγκρουσι μὲ τὶς αὐστηρὲς ἀρχὲς καὶ τὴν σεμνότητα τοῦ Σπαρτιατικοῦ πνεύματος καὶ σύγχρονα θὰ συνεκρούετο μὲ τὴν ἐγκράτεια, ποὺ ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ βίου τῶν Σπαρτιατῶν. Ἦταν λοιπὸν ἡ τελετὴ τοῦ γάμου πολὺ ἁπλῆ. 'Ο νέος, ὅταν ἤρχετο σὲ νόμιμη ἡλικία γάμου, ζητοῦσε ἀπὸ τοὺς γονεῖς της τὴ νέα ποὺ τοῦ ἁρμοζε καὶ ποὺ τὰ κυριώτερα προσόντα της ἦταν ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ὑγεία της. Ὅταν οἱ γονεῖς τῆς νέας ἔδιδαν τὴν συγκατάθεσί τους, ὁ νέος ἐσχεδίαζεν ἕνα εἶδος ἀπαγωγῆς. Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἀπεφεύγοντο οἱ πομπὲς καὶ τὰ συμπόσια.

Οἱ νέοι πρὶν ἀπὸ τὸ γάμο τους ἐπεβλέποντο αὐστηρὰ ὥστε νὰ μὴ παρασύρωνται σὲ ὄργια καὶ νὰ ἐξασθενοῦνται σὲ ἄπρεπα καὶ ἄκοσμα γλέντια καὶ ἡδονές. 'Ο δὲ γάμος των ἐστολίζετο μὲ τὴν ντροπὴ καὶ τὴν τάξιν. Κάθε κακοήθεια ἦταν ἄγνωστη στὴ Σπάρτη καὶ ἐτιμωρεῖτο αὐστηρὰ ἀπὸ τὸ νόμο. 'Ο γάμος στὴ Σπάρτη δὲν εἶχε παρὰ ἕνα σκοπό. Τὸ παιδί. Οὔτε σὲ περιουσία ἀπέβλεπε ὁ γάμος, οὔτε σὲ ἀπόκτησι δύναμης. Καὶ αὐτὸν τὸ σκοπό, τὸ παιδί, ἔχοντας γιὰ στὸ νοῦ του ὁ νομοθέτης, προσπάθησε νὰ κατοχυρώσῃ κατὰ τέτοιο τρόπο τὸν γάμο, ὥστε νὰ ἐκπληρώνεται ὁ ἄμεσος καὶ κύριος σκοπός του κατὰ τὸν καλλίτερο δυνατὸ τρόπο.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν συζυγικὴν πίστιν τῶν Σπαρτιατισσῶν, αὐτὴ δὰ ἦταν παροιμιώδης. 'Η ἀκολασία, κάθε εἴδους ἀκολασία, ἦταν ἄγνωστη στὴ Σπάρτη, τόσον στοὺς ἄνδρες ὅσον καὶ στὶς γυναῖκες. Χρόνια ὁλόκληρα δὲν ὑπῆρχε τὸ παράδειγμα γυναικὸς στὴ Σπάρτη ποὺ νὰ πρόδωσε τὴν συζυγικὴ πίστι, χαρακτηριστικὸ δὲ εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει στὰ λακωνικά του ἀποφθέγματα.

Κάποιος Σπαρτιάτης, ποὺ ὠνομάζετο Γεράδας ἢ Γεραδάτας, ἔτυχε νὰ παρευρίσκεται σὲ μιὰ συγκέντρωσι, ὅπου κάποιος ξένος ἐνδιεφέρετο νὰ μάθῃ πῶς τιμωροῦνται στὴν Σπάρτη οἱ μοιχοί.

— Ξένε, εἶπεν ὁ Γεράδας, στὴν χώρα μας δὲν ὑπάρχουν μοιχοί.

— Μ' ἂν τυχὸν συμβῇ, ἐπέμεινεν ὁ ξένος.

— Τότε, ἀπάντησεν ὁ Σπαρτιάτης, πληρώνει ἕνα μεγάλον ταῦρον ποὺ κύπτει ἀπὸ τὸν Ταΰγετον γιὰ νὰ πιῇ νερὸ ἀπὸ τὸν Εὐρώταν.

— Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἕνα τέτοιο καὶ τόσο μεγάλο βῶδι; ρώτησε ὁ ξένος ποὺ τοῦ φάνηκε πολὺ ὑπερβολικὸ αὐτὸ ποὺ ἔλεγε ὁ Σπαρτιάτης.

— Μὰ τὸ ἴδιο δὲν ὑπάρχει καὶ μοιχὸς στὴ Σπάρτη!

Ἔτσι ἐνῷ ἡ γυναῖκα στὴ Σπάρτη ἀπὸ παιδὶ ἦταν ἐλεύθερη τόσο τοὐλάχιστον ὅσο καὶ οἱ ἄνδρες, τὴ στιγμὴ ποὺ στὴν ἄλλη 'Ελλάδα ἀπὸ μικρὸ κορίτσι ἦταν κλεισμένη καὶ ἐφρουρεῖτο μέσα στὸ γυναικωνίτη, ἐμάθαινε νὰ σέβεται καὶ νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἐλευθερία της αὐτήν, κατὰ τέτοιο τρόπο ποὺ κανεὶς καὶ σὲ καμμιὰ περίπτωσι δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ τῆς θίξῃ τὴν ἠθικήν της.

Γενικὰ ὁ νομοθέτης τῆς Σπάρτης εἶχε λύσει, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαιώνισιν τοῦ εἴδους, ἐκεῖνο ποὺ παρ' ὅλες τὶς συζητήσεις καὶ τὶς ἐπιστημονικὲς θεωρίες δὲν μπόρεσαν νὰ λύσουν ἀκόμη σήμερα τὰ κράτη. 'Ο νομοθέτης ἐκεῖνος, χιλιάδες χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν ἐποχή μας, εἶχε πλήρως ἀντιληφθῆ τόσο τὸ ρόλο τῆς κληρονομικότητος ὅσο καὶ τῆς ἀγωγῆς καὶ συνδυάζοντας καὶ τὰ δυὸ εἶχε πετύχει ὅσα δὲν πέτυχαν οἱ σημερινές μας κοινωνίες πάνω στὸ ζήτημα τῆς τεκνοποιΐας καὶ τοῦ εὐγονισμοῦ.

Ἔπειτα ἀπὸ ὅσα εἴπαμε δὲν θὰ φανῇ περίεργο τὸ ὅτι ἡ ἀνατροφὴ τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ γεννιῶταν δὲν ἀνῆκε στοὺς γονεῖς μὰ στὸ ἴδιο τὸ κράτος. Αὐτὸ ἦταν φυσικό. Ὅπως ἀναφέραμε προηγούμενα, ὁ νομοθέτης γνώριζε ὅτι δὲν ἀρκεῖ γιὰ ν' ἀποχτήσῃ ἡ πόλις ἀξίους πολῖτες ἡ γέννησι δυνατῶν καὶ ὑγιῶν παιδιῶν, μὰ καὶ πῶς ἔπρεπε μὲ τὴν ἀγωγὴ νὰ συμπληρωθῆ ὅ,τι εἶχε δώσει ἡ φύσις.

Μόλις λοιπὸν γεννιῶταν τὸ παιδί, οἱ γυναῖκες ποὺ τὸ παρελάμβαναν δὲν τὸ ἔπλυναν μὲ νερὸ ἀλλὰ μὲ κρασὶ ἀνόθευτο. Τὸ πρωτότυπο αὐτὸ βάπτισμα ἦταν ἕνα εἶδος δοκιμῆς, γιατὶ ἐπίστευαν οἱ ἀρχαῖοι Σπαρτιᾶτες πὼς τὰ ἀσθενικά, καχεκτικὰ καὶ ἐπιληπτικὰ παιδιὰ δὲν ἀντεῖχαν στὸ βάπτισμα αὐτό, ἐνῷ ἀντίθετα ὅσα ἦσαν ὑγιᾶ ἐδυνάμωναν καὶ ἐδοκίμαζαν τὴν σκληραγωγίαν ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴ ποὺ ἤρχοντο σ' ἐπαφὴ μὲ τὴν ζωή.

Ὕστερα ἀπὸ τὴν πρώτη αὐτὴ δοκιμὴ τὸ παιδὶ ὑπεβάλλετο σὲ εἰδικὴ ἐξέτασι. 'Απὸ τὴν ἐξέτασι αὐτὴ ἐξηρτᾶτο τὸ μέλλον του. 'Ο πατέρας τοῦ νεογέννητου ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὴν Λέσχην, ὅπου συνήρχοντο οἱ πρεσβύτεροι ἀπὸ τοὺς πολῖτες τῆς ἰδίας φυλῆς, ἀκριβῶς γιὰ νὰ ἐξετάζουν τὰ παιδιά. 'Η ὑγειονομικὴ αὐτή, ἂς τὴν ποῦμε ἔτσι, ἐπιτροπὴ ἐξήταζε ἂν τὸ σῶμα τοῦ παιδιοῦ ἦταν ἁρμονικὸ καὶ ἂν ἦταν ρωμαλέον καὶ ὑγιές. Στὴν περίπτωσι αὐτὴ ἐπετρέπετο τὸ παιδὶ ν' ἀνατραφῇ ἀπὸ τοὺς γονεῖς του σύμφωνα πάντοτε μὲ τὴν καθιερωμένη σπαρτιατικὴ ἀγωγή, ὡς τὴν ἐποχὴ ποὺ ἡ πολιτεία θὰ συνέχιζε τὴν ἀγωγή του. Γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἀνατροφῆς ἐδίδετο στὸν εὐτυχῆ πατέρα ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐννιὰ χιλιάδες κλήρους γῆς. Ἂν ὅμως ἀντίθετα τὸ σῶμα τοῦ παιδιοῦ δὲν ἦταν ἁρμονικὸν ἀλλὰ ἦταν κακῶς διαπλασμένο καὶ ἂν τὸ παιδὶ ἦταν καχεκτικὸ τόσο, ὥστε νὰ πιστεύεται ὅτι δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἐξελιχθῇ σὲ γερὸ ἄνδρα, τότε τὸ ἐξέθεταν εἰς τοὺς 'Αποθέτας, ποὺ ἦταν ἕνας τόπος βαραθρώδης κοντὰ στὸν Ταΰγετο. Τὸ μέτρον βέβαια αὐτὸ ἦταν πολὺ σκληρὸ καὶ δὲν εὑρίσκει σήμερα καμμιὰ δικαιολογία. Ὅταν ὅμως χωνέψῃ κανεὶς βαθειὰ τὴν σπαρτιατικὴ νοοτροπία, χωρὶς βέβαια νὰ τὸ ἐπιδοκιμάζῃ, θ' ἀντιληφθῇ πῶς ἦταν σύμφωνο μὲ τὸ γενικὸ πνεῦμα ποὺ κρατοῦσε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὴν Σπάρτη. Ἂν τὸ παιδὶ ἦταν σκοπὸς τοῦ γάμου, τὸ παιδὶ αὐτὸ εἶχε καὶ κάποιο ὡρισμένο προορισμό. Νὰ γίνῃ χρήσιμο στὴν πόλι. Καθένας ὅμως ποὺ δὲν εἶχε ὑγείαν ν' ἀνθέξῃ στὸ λιτοδίαιτο στρατιωτικὸ βίο τῆς πόλης ἐκείνης ἦταν ἄχρηστος. Σὰν τέτοια τὰ καχεκτικὰ παιδιὰ ἀπεβάλλοντο μὲ τὸν σκληρὸν ἐκεῖνον τρόπον ἀπὸ τὴν σπαρτιατικὴν κοινωνίαν. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἔκθεσις στοὺς 'Αποθέτας τοῦ νεογέννητου δὲν κατεδίκαζε σὲ θάνατο τὸ παιδί. Τὸ στεροῦσε ὅμως ἀπὸ τὸ δικαίωμα ν' ἀνατραφῇ σύμφωνα μὲ τὴν σπαρτιατικὴ ἀγωγὴ κι' ἑπομένως νὰ γίνῃ πολίτης τῆς Σπάρτης.

Οἱ 'Αποθέτες δὲν πρέπει νὰ συγχίζωνται μὲ τὸν Καιάδα. 'Ο Καιάδας ἦταν βάραθρον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐρρίπτοντο κάποτε-κάποτε οἱ κακοῦργοι, συνηθέστατα δὲ τὰ πτώματά των. Εἶναι λοιπὸν ἐσφαλμένη ἡ ἀντίληψις, ποὺ εἶναι εὐρύτατα διαδεδομένη, πὼς στὸ βάραθρο αὐτὸ ἐρρίπτοντο τὰ καχεκτικὰ παιδιά. 'Η ἀπόθεσις, ἡ ἔκθεσις ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, ἕνα σκοπὸ εἶχε: Νὰ διαλαλήσῃ πὼς τὸ παιδὶ αὐτὸ δὲν ἦταν ἄξιο νὰ γίνῃ πολίτης τῆς Σπάρτης.

Ι. Ν. Β.

ἀνάφερε καταλεπτῶς ἀκόμη, νὰ ποῦμε, καὶ πόσα βήματα ἔπρεπε νὰ κάμῃ ὁ αὐτοκράτορας πηγαίνοντας ἀπὸ τὸ τάδε μέρος ὡς τὸ τάδε... 'Ως τόσο, καθὼς εἴπαμε καὶ πρίν, ἡ Θεοφανὼ δὲν τὰ λογάριαζε καθόλου τὰ τέτοια παρακινημένη ἀπὸ τὴ δραστήρια φύση της ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ περιοριστῇ, φερότανε κατὰ πῶς τῆς ἄρεσε καὶ δὲ λογάριαζε κανένα.

'Ο παρακοιμώμενος γονάτισε σύμφωνα μὲ τὸ τυπικὸ καὶ χαιρέτισε:

— Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους, Αὐγούστα Θεοφανώ.

'Ο Νικηφόρος ποὺ δὲν ἐπερίμενε καθόλου αὐτὴ τὴ συνάντηση ἔσμιξε τὰ φρύδια, σὰ ν' ἀγανακτοῦσε γι' αὐτὸ ποὺ οἱ τύποι τὸν ἀνάγκαζαν νὰ κάνῃ. Βέβαια πολλὲς φορὲς ὡς τώρα εἶχε γονατίσει μπροστά της στὸ χρυσοτρίκλινο, στὶς ἐπίσημες τελετές, μαζὶ μὲ τοὺς μαγίστρους, τοὺς πατρικίους καὶ τοὺς ἐπίλοιπους μεγάλους ἄρχοντους τοῦ βασιλείου· μὰ ἦταν ὁ ἀέρας ἐκεῖ τέτοιος καὶ ἡ στιγμή, βλέπεις, ποὺ δὲν τοῦ ἔκανε ἐντύπωση. 'Η Θεοφανὼ μὲ τὴ στολὴ τῆς βασίλισσας δίπλα στὸν τρισέβαστο, ἰσαπόστολο βασιλέα τῶν Ρωμαίων, ἦταν κάτι ποὺ ἔπρεπε κανεὶς νὰ προσκυνήσῃ ἀπὸ σεβασμὸ στὴν ἰδέα τοῦ κράτους. 'Εδῶ ὅμως ἦτανε μιὰ γυναίκα, μονάχα μιὰ γυναίκα, ποὺ ἔστεκε ἐκεῖ καὶ τὸν κοίταζε μὲ τὰ μεγάλα της ἀμυγδαλωτὰ μάτια... Κι' εἶχαν μιὰ τέτοια λάμψη τὰ μάτια αὐτὰ ποὺ δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ τ' ἀντικρύσῃ.

Ἔτσι χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, θαρρεῖς, ἔκλινε κι' αὐτὸς τὰ γόνατα καὶ ψιθύρισε τὸν ἴδιο χαιρετισμό.

— Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους, Αὐγούστα Θεοφανώ.

'Ως τόσο ἡ Θεοφανὼ δὲν εὐχαριστήθηκε καθόλου ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ Νικηφόρου καὶ νὰ ποιὸς ἦταν ὁ λόγος... Νύχτες ὁλόκληρες τώρα δὲν μποροῦσε νὰ κλείσῃ μάτι. 'Η ἀνακοίνωση τοῦ παρακοιμώμενου γιὰ τὴ συνωμοσία ποὺ ἑτοίμαζε ἡ μητέρα τοῦ βασιλιᾶ τὴν εἶχε ἀναστατώσει. Καὶ δὲν ἦταν ἀλήθεια παῖξε-γέλασε. Στὸ παιχνίδι τοῦτο παίζονταν ὅλα γιὰ ὅλα· κι' ἂν ἡ ἐχτρά της κατάφερνε νὰ νικήσῃ, τότε δίχως ἄλλο θἄπρεπε ν' ἀφήσῃ τὰ μεγαλεῖα καὶ τὶς ἀπολαύσεις τοῦ θρόνου, γιὰ νὰ κλειστῇ ποιὸς ξέρει σὲ ποιὸ ἀπόμερο μοναστήρι... Κι' αὐτὸ ἴσως θἄταν τὸ λιγώτερο· μποροῦσε κι' ἄλλα χειρότερα ἀκόμα νὰ περιμένῃ. Κι' ὅπως ἡ φαντασία της ἄναβε μὲ τὸ μόνο μόνο, νόμιζε πὼς ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ γίνονται κιόλας ὅλα τοῦτα... πῶς νά, μέσα στὴν ἡσυχία τῆς νύχτας θ' ἀκούσῃ τὶς φωνὲς τῶν συνωμοτῶν ξαφνικά: «Κάτω ἡ ἐμβολαρία». 'Απὸ τ' ἄλλο μέρος ἡ ξενοιασιὰ τοῦ Ρωμανοῦ τὴν ἐξενεύριζε...

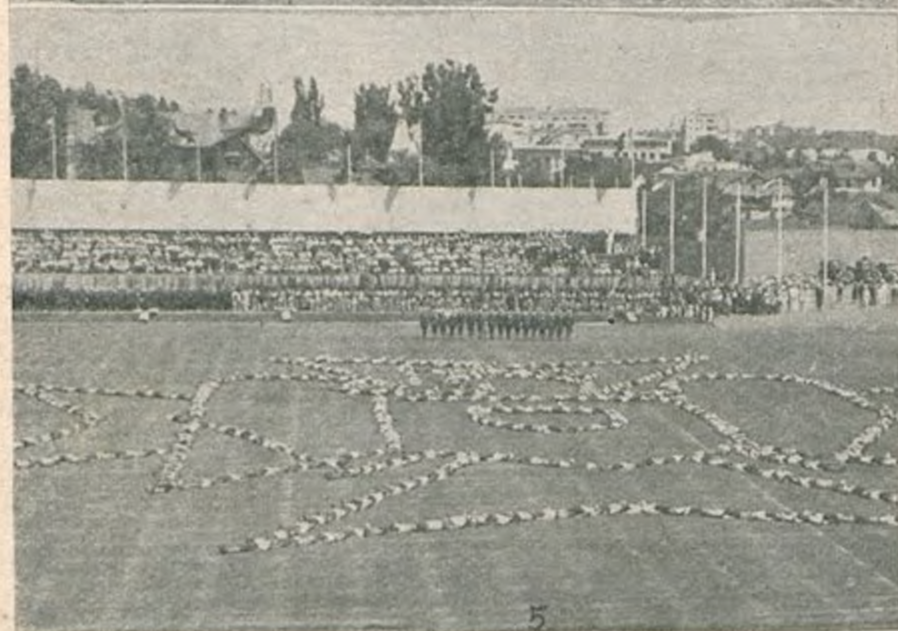
('Ακολουθεῖ)

1

5

8

1) Ὁ ἔνατος ὑποτ
νίστραν Πετραλών
ἔμπροσθεν τοῦ Μ
χου Κώστα Γαρέφ
νελλόπουλος ἐν τ
γιτῶν Πωγωνιανῆς
εἰς Ἤπειρον. 4)
μενοι εἰς σηματοδ
δείξεις Ἑλλήνων Φ
εἰς τὸ Στάδιον Βο
γὸς εἰς τὸν κῆπον
κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν
λης». 7) Ἀπὸ τὰς
Ὑμηττοῦ. 8) Φαλα
μναστικαὶ ἐπιδείξε

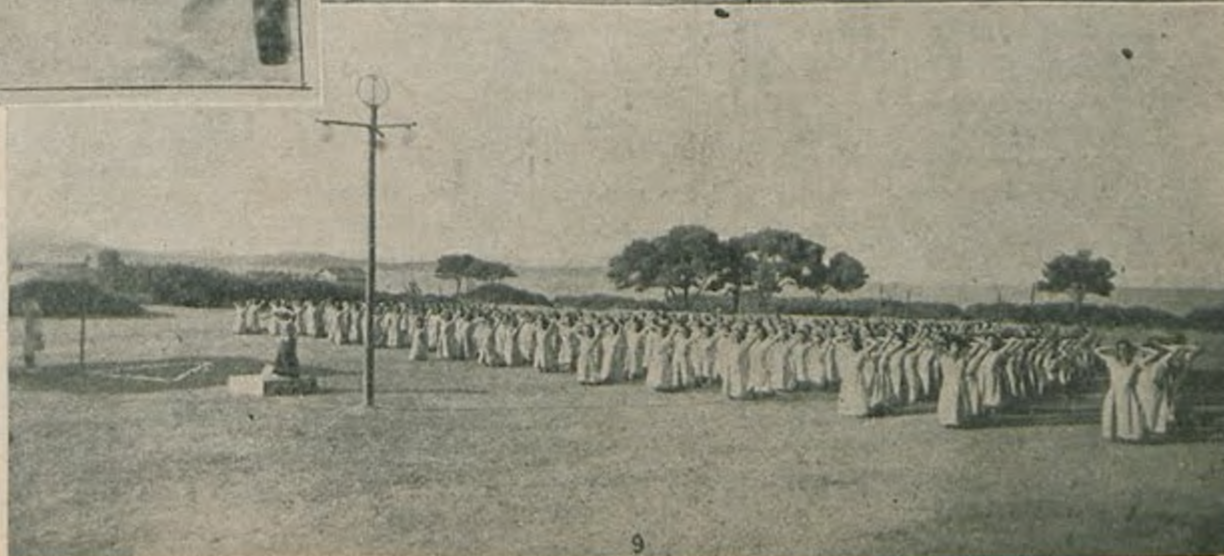

ομεὺς 'Αθηνῶν εἰς τὴν Κο-
ων. 2) Σκαπανεῖς Μηλεῶν
νημείου τοῦ Μακεδονομά-
η. 3) 'Ο Κ.Ε.Ν. κ. Α. Κα-
ῷ μέσῳ ἀκριτῶν φαλαγ-
κατὰ τὴν περιοδείαν του
Φαλαγγῖται Πάρου ἀσκοῦ-
σίαν. 5) Γυμναστικαὶ ἐπι-
φαλαγγιτῶν τῆς Ρουμανίας
υκουρεστίου. 6) 'Ο 'Αρχη-
τοῦ Νοσοκομείου Πειραιῶς
τῶν τραυματιῶν τῆς «'Ελ-
ἀσκήσεις ἀνεμοπορίας τοῦ
αγγίτισσαι 'Αθηνῶν. 9) Γυ-
εις Φαλαγγιτισσῶν Βόλου.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χωρίς οικογένεια

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀφοῦ φροντίσαμε γιὰ μᾶς, ἦταν καιρὸς νὰ συλλογισθοῦμε καὶ τὸν Κάπη. Ἕνας Κάπης κίτρινος δὲν ἦταν γιὰ μένα ὁ Κάπης. Ἀγοράσαμε σαποῦνι τῆς μπουγάδας καὶ στὸ πρῶτο ποτάμι ποὺ ἀπαντήσαμε, τὸν σαπουνίσαμε καλὰ καὶ τὸν λούσαμε.

Μὰ ἡ βαφὴ τοῦ φίλου μας Μπὸμπ ἦταν πολὺ καλῆς ποιότητος. Χρειάσθηκαν πολλὲς σαπουνάδες, πολλὰ τριψίματα, πολλὰ μπάνια καὶ πρὸ πάντων πολλὲς ἑβδομάδες, γιὰ νὰ ξαναπάρῃ ὁ Κάπης τὸ φυσικό του χρῶμα. Εὐτυχῶς ἡ Νορμανδία εἶναι ἡ χώρα τοῦ νεροῦ καὶ μπορούσαμε νὰ τὸν πλένουμε καθεμέρα.

Ἀπὸ τὸ Μπαγιέ, τὸ Καέν, τὸ Πὸν-λ' Ἐβὲκ καὶ τὸ Πὸν-Ὠντεμέρ, φθάσαμε τὸν Σηκουάνα στὴ Λαμπούγη.

Ὅταν, ἀπὸ τὸ ὕψος τῶν δενδρόφυτων λόφων καὶ στὴ στροφὴ ἑνὸς σκιεροῦ δρόμου, ὁ Ματτίας εἶδε ἄξαφνα μπροστά του τὸν Σηκουάνα νὰ σχηματίζῃ μιὰ μεγάλη καμπύλη, ποὺ ἐμεῖς βρισκόμαστε στὸ κέντρο της, καὶ νὰ ρέῃ σιγὰ-σιγὰ μὲ τὰ γαλήνια κι' ἄφθονα νερά του, τὰ σκεπασμένα ἀπὸ καράβια μὲ ἄσπρα πανιὰ καὶ μὲ βαπόρια, ποὺ ὁ καπνός τους ἀνέβαινε ὡς ἐμᾶς, ἐδήλωσε πὼς τὸ θέαμα αὐτὸ τὸν ἐσυμφιλίωνε μὲ τὸ νερὸ καὶ πὼς μὲ μεγάλη του εὐχαρίστησι θὰ ταξίδευε κι' αὐτὸς σ' ἕνα τέτοιον ἥσυχο ποταμό, ἀνάμεσα στὰ δροσερὰ ἐκεῖνα λειβάδια, τοὺς καλλιεργημένους ἀγροὺς καὶ τὰ πυκνὰ δάση ποὺ τὸν περίζωναν μὲ πρασινάδα.

— Νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς στὸ Σηκουάνα ταξιδεύει τὸν ἄρρωστο γυιό της ἡ κυρία Μίλλιγκαν! μοῦ εἶπε μὲ πεποίθησι.

— Αὐτὸ θὰ τὸ μάθουμε σὲ λίγο, ρωτῶντας τοὺς ἀνθρώπους τοῦ χωριοῦ ποὺ εἶναι κεῖ κάτω.

Δὲν ἤξερα ὅμως πὼς δὲν εἶναι τόσο εὔκολο νὰ συνεννοηθῇ κανεὶς μὲ Νορμανδούς. Ποτὲ δὲν ἀποκρίνονται καθαρά, ἀλλ' ἀπεναντίας ρωτοῦν αὐτοὶ ἐκεῖνον ποὺ θέλει νὰ τοὺς ρωτήσῃ:

— Καράβι τῆς Χάβρης, νὰ σᾶς χαρῶ, ἢ καράβι τῆς Ρουένης γυρεύετε; Μαοῦνα εἶναι; Βάρκα, καΐκι, κότερο, τί, νὰ σᾶς χαρῶ;

Ἀφοῦ ἀποκριθήκαμε σ' ὅλες αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις, κατωρθώσαμε τέλος πάντων νὰ μάθουμε, σχεδὸν γιὰ βέβαιο, πὼς ὁ «Κύκνος» δὲν φάνηκε ποτὲ στὴ Λαμπούγη, — τέτοιο πρᾶμα, νὰ σᾶς χαρῶ! . . . — ἢ ἂν πέρασε, θἄταν νύκτα καὶ δὲν τὸν εἶδε κανείς.

Ἀπὸ τὴν Λαμπούγη πήγαμε στὴ Ρουένη, ὅπου ξαναρχίσαμε τὴν ἔρευνά μας μὰ χωρὶς καλλίτερο ἀποτέλεσμα. Στὸ Ἐλμπέφ, στὸ Πόζ, τὰ ἴδια: κανεὶς δὲν ἤξερε νὰ μᾶς πῇ γιὰ τὸν «Κύκνο».

Χωρὶς ν' ἀποθαρρυνώμαστε, ἐξακολουθούσαμε νὰ προχωροῦμε, ρωτῶντας. Δὲν εἴχαμε ὅμως πιὰ μεγάλες ἐλπίδες, γιατὶ ὁ «Κύκνος» δὲν μποροῦσε βέβαια νὰ εἶχε ξεκινήσει ἀπὸ μέρος διάμεσο. Ἡ κυρία Μίλλιγκαν κι' ὁ Ἀρθοῦρος ἢ ἀπὸ τὸ Κιλλμπέφ θὰ εἶχαν μπῆ στὸ πλοῖό τους, ἢ ἀπὸ τὴ Ρουένη. Ἀλλ' ἀφοῦ ὡς τώρα δὲν βρήκαμε τὰ ἴχνη τους, ἔπρεπε νὰ πᾶμε ὡς τὸ Παρίσι κι' ἀκόμη παραπέρα.

Ἐπειδὴ δὲν περπατούσαμε μόνο γιὰ νὰ προχωροῦμε, ἀλλὰ ἔπρεπε καὶ νὰ κερδίζουμε καθεμέρα τὸ ψωμί μας, ἐκάναμε πέντε ἑβδομάδες γιὰ νὰ φθάσουμε ἀπὸ τὸ Ἰζινὺ στὸ Σαραντόν.

Ἐκεῖ παρουσιαζόταν ἕνα ζήτημα: Ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσουμε ἀκόμα τὸ Σηκουάνα, ἢ νὰ πάρουμε καλύτερα τὸ Μάρνη; Μελετούσαμε συχνὰ τὸ χάρτη, μὰ δὲν ξέραμε τί ν' ἀποφασίσουμε, γιατὶ κι' οἱ δυὸ δρόμοι μᾶς φαινόταν ἐπίσης καλοὶ γιὰ τὸ σκοπό μας.

Εὐτυχῶς, μόλις φθάσαμε στὸ Σαραντόν, τὸ ζήτημα λύθηκε· γιατὶ γιὰ πρώτη φορά, ἀποκρίθηκαν ἐκεῖ στὶς ἐρωτήσεις μας, πὼς εἶχαν ἰδῆ ἕνα πλοῖο θαλαμηγό, μὲ βεράντα, ποὺ ἔμοιαζε μὲ τὸν «Κύκνο».

Ὁ Ματτίας χάρηκε τόσο πολύ, ὥστε ἄρχισε νὰ χορεύῃ στὴν προκυμαία· ἔπειτα, ἀφίνοντας ἄξαφνα τὸ χορό, πῆρε τὸ βιολί του κι' ἔπαιξε ἕνα θριαμβευτικὸ ἐμβατήριο.

Στὸ διάστημα αὐτό, ἐγὼ ἐξακολουθοῦσα νὰ ρωτῶ τοὺς ναυτικούς.

Τὸ πλοῖο ποὺ εἶχαν ἰδῆ, ἦταν ὁ «Κύκνος»· κι' εἶχε περάσει πρὸ δύο μηνῶν ἀπὸ τὸ Σαραντόν, ταξιδεύοντας στὸ Σηκουάνα.

Πρὸ δύο μηνῶν. . . ὥστε τώρα θὰ βρισκόταν πολὺ μακριά μας. Ἀλλ' ἀδιάφορο! Περπατῶντας, κάπου θὰ τὸν ἀπαντούσαμε, θὰ τὸν φθάναμε, ἂν καὶ μεῖς δὲν εἴχαμε παρὰ τὰ ποδαράκια μας, ἐνῷ ἐκεῖνον τὸν τραβοῦσαν δυὸ καλὰ ἄλογα.

Τὸ ζήτημα λοιπὸν τοῦ χρόνου δὲν ἦταν τίποτα· τὸ κύριο, τὸ σπουδαῖο, τὸ θαυμαστὸ ἦταν ποὺ ἀνακαλύψαμε τὸν «Κύκνο»!

— Ποιὸς εἶχε δίκηο; φώναζε ὁ Ματτίας.

Ἂν τολμοῦσα, θὰ ἔλεγα πὼς κι' ἡ δική μου ἐλπίδα ἦταν ζωηρή, ζωηρότατη· ἀλλὰ δὲν εἶχα τὸ θάρρος νὰ διατυπώσω, οὔτε στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μου, τὶς τρελλὲς ἰδέες ποὺ γεννοῦσε ἡ φαντασία μου.

Τώρα πιὰ δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ σταματοῦμε γιὰ νὰ ρωτᾶμε· ξέραμε πὼς ὁ «Κύκνος» ἦταν μπροστά μας καὶ δὲν εἴχαμε παρὰ ν' ἀκολουθοῦμε τὸ Σηκουάνα.

Στὸ Μορὲ ὅμως ὁ Λουὰν χύνεται στὸ Σηκουάνα κι' ἔπρεπε νὰ ρωτήσουμε. Μᾶς εἶπαν πὼς ὁ «Κύκνος» ἐξακολούθησε νὰ πλέῃ τὸ Σηκουάνα.

Στὸ Μοντερὼ ξαναρωτήσαμε.

Ἀλλὰ ἐκεῖ μᾶς εἶπαν πὼς ὁ «Κύκνος» ἄφησε τὸ Σηκουάνα καὶ μπῆκε στὸ Γιόννα. Εἶχαν περάσει δυὸ μῆνες καὶ λίγες ἡμέρες ἀφότου ἔφυγε ἀπὸ τὸ Μοντερὼ· κι' εἶχε μέσα μιὰ κυρία Ἀγγλίδα κι' ἕνα παιδὶ ξαπλωμένο στὸ κρεββάτι του.

Πλησιάζαμε καὶ τὴ Λίζα ἐνῷ κυνηγούσαμε τὸν «Κύκνο». Κοιτάζοντας τὸ χάρτη, ρωτοῦσα μὲ παλμὸ τί νὰ ἔκαμε ἄραγε ἡ κυρία Μίλλιγκαν ἀφοῦ πέρασε καὶ τὸ Ζουανύ· μπῆκε στὸ κανάλι τῆς Μπουργκόνιας ἢ στὸ κανάλι τοῦ Νιβερναί;

Φθάσαμε στὸ μέρος ὅπου ὁ Γιόννας ἑνώνεται μὲ τὸν Ἀρμανσῶνα. Μᾶς εἶπαν πὼς ὁ «Κύκνος» ἐξακολούθησε ν' ἀναπλέῃ τὸν Γιόννα. Θὰ περνούσαμε λοιπὸν κι' ἀπὸ τὸ Δρεζὺ καὶ θὰ βλέπαμε τὴ Λίζα. Κι' αὐτὴ θὰ μᾶς ἔλεγε γιὰ τὴν κυρία Μίλλιγκαν καὶ τὸν Ἀρθοῦρο.

Ἀφότου τρέχαμε κατόπι τοῦ «Κύκνου», δὲν ἀφιερώναμε πολὺν καιρὸ στὶς παραστάσεις μας· κι' ὁ Κάπης, ποὺ ἦταν εὐσυνείδητος ἀ ρ τ ί σ τ α ς, δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τὴ μεγάλη αὐτὴ βία. Γιατὶ δὲν τὸν ἀφίναμε νὰ κάθεται πολύ, μὲ τὸ δίσκο στὸ στόμα, μπροστὰ στὴν «ἔντιμη ὁμήγυρι», ὅταν ἀργοῦσε νὰ βάλῃ τὸ χέρι στὴν τσέπη; Ἔπρεπε νὰ περιμένουμε.

Ἀλλὰ δὲν περιμέναμε, κι' οἱ εἰσπράξεις λιγόστευαν ἀπὸ μέρα σὲ μέρα, ἐνῷ λιγόστευε καὶ τὸ μικρό μας κεφάλαιο. Ἀντὶ νὰ βάζουμε λεπτὰ κατὰ μέρος, παίρναμε τώρα κι' ἀπὸ τὰ σαράντα ἐκεῖνα φράγκα.

— Γρήγορα! ἔλεγε ὁ Ματτίας. Πᾶμε γρήγορα νὰ βροῦμε τὸν «Κύκνο»!

Κι' ἔλεγα κι' ἐγὼ μαζί του:

— Ναί, πᾶμε γρήγορα!

Ποτὲ τὸ βράδυ δὲν παραπονιούμαστε γιὰ κόπο, ὅσο κι' ἂν εἴχαμε περπατήσει τὴν ἡμέρα. Ἀπεναντίας μέναμε σύμφωνοι νὰ ξεκινήσουμε πάλι τὸ πρωῒ νωρίς.

— Ξύπνησέ με! μοῦ ἔλεγε ὁ Ματτίας, ποὺ ἦταν λιγάκι ὑπναρᾶς.

Κι' ὅταν τὸν ξυπνοῦσα, ποτὲ δὲν ἀργοῦσε νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ ντυθῇ.

Γιὰ νὰ κάνουμε οἰκονομία, εἴχαμε περιορίσει πολὺ τὰ ἔξοδά μας καί, ἐπειδὴ ἔκανε ζέστη, ὁ Ματτίας εἶχε δηλώσει πὼς δὲν ἤθελε πιὰ νὰ τρώῃ κρέας, γιατὶ «τὸ κρέας τὸ καλοκαίρι εἶναι ἀνθυγιεινό». Ἔτσι δὲν τρώγαμε παρὰ μιὰ φέτα ψωμὶ κι' ἕνα σφιχτὸ αὐγὸ ποὺ τὸ μοιραζόμαστε, ἢ λίγο βούτυρο. Κι' ἂν καὶ βρισκόμαστε στὴ χώρα τοῦ κρασιοῦ, δὲν πίναμε παρὰ νεράκι.

Τί μᾶς ἔνοιαζε!

Ὁ Ματτίας ὅμως συλλογιζόταν κάποτε καὶ λιχουδιές.

— Ἤθελα, ἔλεγε, νὰ εἶχε ἀκόμα ἡ κυρία Μίλλιγκαν τὴ μαγείρισσα ἐκείνη ποὺ σοῦ ἔκανε τὶς ὡραῖες ἐκεῖνες ταρτίνες μὲ τὰ φροῦτα. Τί ὡραῖο πρᾶμα ποὺ θὰ εἶναι, παραδείγματος χάριν, ταρτίνα μὲ βερύκοκκο!

— Δὲν ἔφαγες ποτέ σου;

— Ὄχι, μόνο εἶδα. Νὰ σοῦ πῶ· ἐκεῖνα τὰ ἄσπρα πραγματάκια ποὺ ἔχει ὁλόγυρα ἡ κρέμα, τί εἶναι;

— Μύγδαλα.

— Ὤ!

Κι' ὁ Ματτίας ἄνοιγε τὸ στόμα σὰ νἄταν νὰ καταπιῇ ὁλόκληρη ταρτίνα.

Ἐπειδὴ ὁ Γιόννας κάνει πολλὰ στριφογυρίσματα μεταξὺ Ζουανὺ καὶ Ὠξέρ, ἐμεῖς, ποὺ ἀκολουθούσαμε τὸν ἴσιο δρόμο, κερδίσαμε καιρὸ καὶ πλησιάσαμε κάμποσο τὸν «Κύκνο»· ἀπὸ τὸ Ὠξὲρ ὅμως καὶ πέρα, ἀπομακρυνθήκαμε πάλι, ἐπειδὴ ὁ «Κύκνος» εἶχε μπῆ στὸ κανάλι τοῦ Νιβερναὶ καὶ θἆχε τρέξει πολὺ στὰ ἥσυχα νερά του.

Σὲ κάθε νεροφράκτη μαθαίναμε γι' αὐτόν, γιατὶ στὸ κανάλι τοῦ Νιβερναί, ὅπου ἡ κίνησι δὲν εἶναι πολὺ ζωηρή, ὅλοι εἶχαν προσέξει τὸ πλοῖο αὐτὸ ποὺ ἔμοιαζε τόσο λίγο μὲ κεῖνα ποὺ ἔβλεπαν συνήθως.

Κι' ὄχι μόνο γιὰ τὸν «Κύκνο» μᾶς μιλοῦσαν, παρὰ καὶ γιὰ τὴν κυρία Μίλλιγκαν, «μιὰ πολὺ καλὴ ἀγγλίδα κυρία», καὶ γιὰ τὸν Ἀρθοῦρο, «ἕνα παιδάκι ποὺ πάντα σχεδὸν ἦταν ξαπλωμένο σ' ἕνα κρεββάτι στὸ κατάστρωμα, κάτω ἀπὸ μιὰ βεράντα στολισμένη μὲ πρασινάδες καὶ λουλούδια, μὰ καὶ ποὺ κάποτε σηκωνόταν».

Ὁ Ἀρθοῦρος λοιπὸν ἦταν καλύτερα.

Πλησιάζαμε στὸ Δρεζύ· ἀκόμη δυὸ μέρες... ἀκόμη λίγες ὧρες. . .

Ἐπὶ τέλους, ἀντικρύζουμε τὸ δάσος ὅπου εἴχαμε παίξει μὲ τὴ Λίζα τὸ περασμένο φθινόπωρο, καθὼς καὶ τὸ νεροφράκτη μὲ τὸ σπιτάκι τῆς κυρὰ-Κατερίνας.

Χωρὶς νὰ ποῦμε τίποτα, ἔτσι, μὲ μιὰ βουβὴ συμφωνία, ὁ Ματτίας κι' ἐγὼ ταχύναμε τὸ βῆμα. Δὲν περπατοῦμε πιά, τρέχουμε. Ὁ Κάπης, ποὺ γνωρίζει τὸ μέρος, τρέχει μπροστὰ μὲ τὰ τέσσερα, νὰ πῇ στὴ Λίζα πὼς φθάσαμε. Κι' ἐκείνη θὰ βγῇ νὰ μᾶς προϋπαντήσῃ.

Κι' ὅμως δὲ βλέπουμε τὴ Λίζα νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὸ σπίτι, ἀλλὰ τὸν ἴδιο τὸν Κάπη, ποὺ φεύγει σὰν νὰ τὸν κυνηγοῦσαν.

Σταματοῦμε μιὰ στιγμὴ κι' οἱ δυὸ καὶ ρωτιούμαστε τί νὰ συμβαίνῃ τάχα. Ἀλλὰ τὴν ἐρώτησι αὐτὴ δὲν τὴν λέμε, οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος, κι' ἐξακολουθοῦμε τὸ δρόμο μας.

Ὁ Κάπης εἶχε γυρίσει σὲ μᾶς καὶ τώρα περπατοῦσε ἀπὸ πίσω μας.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἔπειτα, ἀφίνοντας τὸ χορό, πῆρε τὸ βιολί του.

ΑΠΟ ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΟΤΑΝ ΩΡΙΜΑΣΟΥΝ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΣΤΑΦΥΛΙΑ

Τὰ ἔθιμα τὰ σχετικὰ μὲ τὰ σταφύλια ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τὰ ξεχωρίζει σὲ δυὸ ἐποχές. Ὅταν ὡριμάσουν τὰ πρῶτα σταφύλια καὶ ἀρχίσουν νὰ τρώγωνται, συνηθίζονται ὡρισμένα πράγ μ α τ α. Καὶ ὅταν ὅλα τὰ σταφύλια ὡριμάσουν καὶ παραωριμάσουν μάλιστα καὶ φτάση ἡ ἐποχὴ τοῦ τρυγητοῦ, τότε ἄλλες συνήθειες ἐπακολουθοῦν. Ἡ πρώτη ἐποχὴ ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴ καὶ ἡ ἄλλη τὸ τέλος τῶν σταφυλιῶν.

Μόλις λαλήση ὁ τζίτζικας ὑπολογίζουν ὅτι ἀρχίζει καὶ τὸ σταφύλι νὰ εἶναι ὥριμο.

«Τζίτζικας ἐλάλησε,
μαύρη ρόγα ἐγυάλισε».

Μὰ ὁ τζίτζικας ἀρχίζει νὰ λαλῇ πάντα τὴν ἴδια μέρα; Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπολογισθῇ. Γι' αὐτὸ σ' ἄλλα χρόνια ἡ ἀρχὴ τῶν σταφυλιῶν ὑπολογίζονταν τὴν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Σωτῆρος, δηλαδὴ τὴν 6ην Αὐγούστου. Ὁ ὑπολογισμὸς ἐγίνονταν μὲ τὸ παλαιὸ ἡμερολόγιο, τὸν περασμένον αἰῶνα, δηλαδὴ 13 μέρες πίσω. Κατὰ ταῦτα ἡ ἀρχὴ τῶν σταφυλιῶν πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ μὲ τὸ σημερινὸ ἡμερολόγιο τὴν 18 Αὐγούστου.

Κατὰ τὴν ἡμέραν λοιπὸν αὐτὴ τοῦ πρώτου ὡριμάσματος τῶν σταφυλιῶν — δηλαδὴ τὴν 6ην Αὐγούστου μὲ τὸ παλαιὸ ἡμερολόγιο — ἐγίνονταν σχετικὸς ἑορτασμὸς στὴν παληὰ Ἀθήνα. Τὴν παραμονὴ τῆς ἑορτῆς ὁ κτηματίας οἰκογενειάρχης πήγαινε στὰ ἀμπέλια του μαζὶ μὲ ὅλη τὴν οἰκογένειά του. Ἐκεῖ ἔκοβε τὰ πιὸ καλὰ καὶ πιὸ ὥριμα σταφύλια τοῦ κτήματός του ὁ νοικοκύρης καὶ οἱ ἄλλοι τοῦ εὔχονταν:

— Καὶ τοῦ χρόνου!
— Καὶ καλὰ κρασιά!

Ἀπὸ τὰ διαλεγμένα σταφύλια ὁ οἰκογενειάρχης ἐδιάλεγε πάλιν τὰ ὡραιότερα καὶ τἄβαζε σ' ἕνα καλαθάκι. Τ' ἄλλα ποὺ ἔμεναν, τἄτρωγε ὅλη ἡ οἰκογένεια μὲ μεγάλη εὐθυμία, παίζοντας καὶ γελῶντας. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ὀπωρικοῦ τῆς νέας χρονιᾶς ἔπρεπε νὰ γίνουν μὲ χαρά.

Στὴν ἑορτὴ αὐτὴ δὲν ἐπήγαινε οὔτε ἐκαλεῖτο κανένας ἄλλος ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκογένεια.

Ἀφοῦ ἐτρώγοντο πιὰ τὰ σταφύλια, ἄρχιζεν ὁ χορός, ποὺ διαρκοῦσε ὣς ποὺ νὰ βραδιάση. Πρώτη ἡ μεγαλύτερη κόρη τοῦ κτηματίᾳ ἔσερνε τὸ χορό! Καὶ ἐνῷ ἐχόρευε ἡ οἰκογένεια, ἐτραγουδοῦσε τὸ ἀκόλουθο ἐπίκαιρο τραγουδάκι:

«Ἦρθε πάλι ὁ Αὔγουστος
στὰ ὁλοπράσινα ντυμένος
κι' ὅλους κοιτάει γελαστὸς
ὁ μῆνας ὁ εὐτυχισμένος.

Ἦρθε πάλι ὁ Αὔγουστος
σταφύλια φορτωμένος.
Σ' ὅλους μοιράζει ἀπ' αὐτὰ
μὲ ρόδα ραντισμένος.

Μᾶς φέρνει πάλι εὐτυχιὰ
καὶ ὅλα τὰ καλά του.
Μᾶς φέρνει τὴν καλὴ σοδειὰ
καὶ τὰ καλά κρασιά του».

Κάθε στροφὴ ἐτραγουδεῖτο δυὸ ἢ τρεῖς φορὲς καὶ κατόπιν ἡ ἑπόμενη. Καὶ ὅταν τὸ τραγοῦδι αὐτὸ ἐτελείωνε, μποροῦσε νὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ χορὸς μὲ ἄλλα λαϊκὰ τραγούδια ἐκείνου τοῦ καιροῦ.

Τὸ ἄλλο πρωΐ, τῆς ἑορτῆς τοῦ Σωτῆρος, ἡ Ἀθηναϊκὴ οἰκογένεια ἐπήγαινε στὴν ἐκκλησία μὲ τὴν συνηθισμένη προσφορὰ μαζὶ μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ζωντανῶν καὶ ἀποθαμένων μελῶν τῆς οἰκογενείας, μὰ καὶ μὲ κρασί, λάδι, λιβάνι καὶ μὲ τὸ καλαθάκι μὲ τὰ πρῶτα διαλεχτὰ σταφύλια. Ὁ οἰκογενειάρχης, μόλις ἔμπαινε στὴν ἐκκλησία, προσκυνοῦσε τὶς Ἅγιες Εἰκόνες καὶ ἄφηνε τὸ καλαθάκι μὲ τὰ σταφύλια μπροστὰ στὴν Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Στὸ τέλος τῆς λειτουργίας ὁ παπᾶς

εὐλογοῦσε τὰ σταφύλια καὶ παρακαλοῦσε τὸν Θεὸν νὰ εἶναι μεγάλη ἡ ἐσοδεία των. Ἀφοῦ ἐτελείωνεν ἡ μικρὴ αὐτὴ δέησι, κάθε οἰκογένεια ἔπαιρνε τὸ ἀντίδωρο καὶ τὸ καλάθι μὲ τὰ εὐλογημένα σταφύλια καὶ γύριζε στὸ σπίτι, ἀφοῦ ἔδινε λίγα σταφύλια στὸν παπᾶ.

Στὸ σπίτι τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας εὔχονταν μεταξύ τους «καλὴ σοδειὰ» κι' ἔτρωγαν ἀπὸ τὰ εὐλογημένα σταφύλια. Ἔπειτα ὁ οἰκογενειάρχης ἐπήγαινε στὰ συγγενικὰ καὶ φιλικὰ σπίτια νὰ εὐχηθῇ νὰ εἶναι καλὴ ἡ σοδειὰ τῶν ἀμπελιῶν τους. Τὰ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας ἔμεναν στὸ σπίτι, γιὰ νὰ δεχθοῦν τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, ποὺ ἤρχοντο νὰ εὐχηθοῦν κι' αὐτοὶ τὴν «καλὴ σοδειά». Στοὺς ἐπισκέπτας ἡ οἰκογένεια προσέφερε σταφύλια ἀπὸ τὰ εὐλογημένα καὶ λίγο παληὸ κρασί, ποὺ ἐφύλαγεν ἡ οἰκογένεια στὸ «κατῶγι» της».

Σ' ὅσα σπίτια ὑπῆρχαν ἀρραβωνιασμένοι, ἐγίνετο καὶ μιὰ ἄλλη ὡραία σκηνή. Ὁ ἀρραβωνιασμένος νέος, μαζὶ μὲ τοὺς γονεῖς του καὶ τοὺς ἀδελφούς του, ἐπήγαινε στὸ σπίτι τῆς ἀρραβωνιαστικιᾶς του. Ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα ἡ οἰκογένεια τῆς κόρης ὑποδέχονταν τὴν οἰκογένεια τοῦ νέου. Ὁ ἀρραβωνιασμένος φιλοῦσε τὰ χέρια τῶν γονέων τῆς κόρης κι' ἔπειτα ἐπλησίαζε καὶ χαιρετοῦσε τὴν κόρη, ἐνῷ οἱ γονεῖς της κι' οἱ ἀδελφοί της τοὺς ἔρριχναν τριαντάφυλλα καὶ τοὺς εὔχονταν κάθε εὐτυχία. Αὐτὴ τὴν ἑορτὴ περιγράφει καὶ ὁ καθηγητὴς Κάρολος Μίρρ, ποὺ εὑρέθη στὴν Ἀθήνα τὸ 1799.

Ἔπειτα ἀπὸ τὴ σκηνὴ αὐτή, ἔμπαιναν κι' οἱ δυὸ οἰκογένειες στὸ σπίτι τῆς κόρης καὶ εὔχονταν μεταξύ τους «καλὴ σοδειά». Τότε ἡ κόρη ἔπρεπε νὰ προσφέρῃ τὰ καλύτερα σταφύλια, ἕνα γλύκισμα ποὺ εἶχε φτιάσει μὲ τὰ χέρια της καὶ παληὸ κρασί.

Τὸ μεσημέρι τῆς ἰδίας ἡμέρας σὲ κάθε σπίτι κτηματίου ἐγίνονταν πλούσιο γεῦμα, μὰ χωρὶς καλεσμένους ξένους. Ὁ πατέρας τότε ἔκανε πρόποσι κι' εὔχονταν «νἆναι καλὴ καὶ μεγάλη ἡ ἐσοδεία».

Κατὰ τὸ ἡλιοβασίλευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι ἐμαζεύοντο στὶς πλατεῖες κι' ἔσερναν τὸ χορὸ μὲ συνοδεία ἀπὸ ντόπια ὄργανα, ὅπως ἐγίνονταν καὶ στὰ κούλουμα καὶ τὴν τρίτη μέρα τοῦ Πάσχα. Κάθε κόρη καλῆς οἰκογενείας ἔπρεπε νὰ λάβῃ μέρος στὸ χορό, ντυμένη μὲ τὰ καλλίτερά της φορέματα. Ὁ χορὸς ἐξακολουθοῦσεν ἕως ἀργὰ τὴ νύχτα.

Τὸ δεῖπνο ἦταν εὔθυμο καὶ σ' αὐτὸ ἐτραγουδοῦσαν κλέφτικα καὶ ἄλλα τραγούδια. Τὸ τραγοῦδι καὶ ἡ διασκέδασις ἐξακολουθοῦσαν ἕως τὰ μεσάνυχτα.

Τὰ ἔθιμα αὐτὰ ἐτηροῦντο στὴν Ἀθήνα αὐστηρὰ στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας. Διετηρήθησαν καὶ κατόπιν κάμποσο καιρό. Μὰ ἔπειτα οἱ κτηματίαι Ἀθηναῖοι, ποὺ εἶχαν ἀμπέλια, ἔγιναν ὀλιγώτεροι καὶ ἐχάθησαν μέσα στὸν ἄλλο πληθυσμὸ τῆς πρωτευούσης. Ἔτσι σιγὰ - σιγὰ ἔσβησαν τὰ ὡραῖα αὐτὰ ἔθιμα τῆς ἑορτῆς τῶν πρώτων σταφυλιῶν.

Φ. Γιοφύλλης

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Ἡ ὀλιγόχρονη ἱστορία τῆς Ε. Ο. Ν. εἶναι γεμάτη ἀπὸ πράξεις ἀρετῆς, ἀληθινῶν ἡρωϊσμῶν καὶ ὑπερόχων πράξεων αὐτοθυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως, ἀλληλεγγύης καὶ ἐθελοθυσίας. Κάθε μέλος τῆς Ε. Ο. Ν. ἔχει ὑποχρέωσιν ὑψίστην νὰ προσθέτῃ καὶ τὰς ἰδικάς του πράξεις διὰ νὰ διαιωνίζεται ἔτσι πάντα ὡραία καὶ ἔνδοξη ἡ ἱστορία τῆς Ὀργανώσεως.

«Ήτανε θαυμάσιον πράγμα τὸ θέαμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ τὸ παρουσίασε ποτὲ καὶ νὰ τὸ παρουσίασε τόσο σφιχτὰ-σφιχτὰ ἑνωμένος, ἀφωσιωμένος εἰς τὸν Βασιλέα του, πειθαρχῶν ἀπολύτως καὶ γεμᾶτος ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Κυβέρνησίν του». Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Θησαυροὶ ἐλπίδες

«ΕΛΛΗ»

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Ὑπάρχουν στὴ μακραίωνη ζωὴ τῶν ζωῆς τοῦ ἀτόμου περιστάσεις, ποὺ φανερώνουν πολὺ παραστατικὰ κάτι ποὺ ὡς τὰ τώρα δὲν ἐμάντευε κανείς, κάτι ἀπὸ τὸ ἀληθινό, τὸ αὐθόρμητο τοῦ συναισθήματος καὶ τοῦ χαρακτῆρος.

Ὑπάρχουν στὴ μακραίωνη ζωὴ τῶν λαῶν γεγονότα ποὺ ἀνάγλυφα καὶ ὑποβλητικὰ δείχνουν τὴν ἐσωτερικὴ ψυχικὴ ὑφή των, μ' ἕνα τρόπο τόσο πηγαῖο καὶ ἀπροσποίητο, ποὺ δὲν χωρεῖ ἡ παραμικρὴ συζήτησι γιὰ τὴν ἁγνότητα καὶ τὴ γνησιότητα τῆς εἰκόνας αὐτῆς. Παρουσιάζουν τὸν ἐσωτερικό τους ψυχικὸ κόσμο μὲ ὅλα του τὰ ἐξαρτήματα, συναίσθημα, βούλησι, θυμικό, χαρακτῆρα σὰν ἕνα μεγαλειώδικο ταμπλώ, ποὺ σὰν σταθοῦμε προσεκτικοὶ μπροστά του μᾶς θαμπώνει τὰ μάτια ἡ ἐξαίρετη τῶν χρωμάτων του λάμψι καὶ μᾶς φέρει τὴ συγκίνησι καὶ τὴν ἔκστασι ἡ ἐμπνευσμένη τους σύνθεσι καὶ ἡ δυνατή τους ἀπόδοσι. Τότε νοιώθουμε τὴν καρδιά μας νὰ φουσκώνη ἀπὸ ἀγαλλίασι καὶ τὴν ψυχήν μας νὰ φτεροκοπᾶ πρὸς τὰ ὕψη ἀπὸ περηφάνεια. Τότε εἴμαστε κοντὰ στὴ μακαριότητα γιατὶ καὶ μεῖς ἀποτελοῦμε ἕνα μόριο τέτοιου συνόλου. Τότε μεγαλώνει καὶ πλαταίνει ἡ μικρόχρονη ζωή μας, χύνεται καὶ μεταγγίζεται μέσα στὴ μακρόχρονη τοῦ λαοῦ μας ζωή. Τότε ὁ μικρόκοσμος — ἄνθρωπος, γίνεται μακρόκοσμος — λαός. Τότε μᾶς γεννιέται στὸ τέλος ἡ ἡρωϊκὴ ἐκείνη ἐπιθυμία νὰ εἴχαμε χίλιες ζωὲς γιὰ νὰ τὶς προσφέρουμε, εὐνόητη προσφορά, καὶ νὰ τὶς χαρίσουμε, ἐλάχιστο χάρισμα στὴν τιμὴ καὶ τὴν εὐτυχία τοῦ λαοῦ μας. Τότε ἡ περαστικὴ ζωή μας μπορεῖ κι' ἀγγίζει τὸ ἀπέραντο τῆς αἰωνιότητος ἑνὸς λαοῦ, τότε γίνεται ἀθάνατη.

Μέσα στὴν γλυκειὰ γαλήνη ἑνὸς γραφικοῦ κόλπου, μέσα στὴν εὐφρόσυνη ψυχικὴ ἀνάτασι μιᾶς γιορτῆς, ἐκεῖ ποὺ ἕνας εἰρηνικὸς καὶ γεμᾶτος αἰσθήματα λαὸς προσπαθοῦσε νὰ ὑψωθῆ πρὸς τὶς παραδόσεις καὶ τὶς ἀξίες του συμβαίνει μιὰ τρομερὴ δολοφονία. Ἕνα κρυμμένο στιλέτο χτυπᾶ κατάκαρδα μιὰ ἀγάπη καὶ μιὰ περηφάνεια τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Ἡ καρδιὰ πονεῖ, ματώνει, τὰ μάτια βουρκώνουν. Ὅμως τὰ χείλη μένουν σφιχτὰ κλεισμένα. Τὸ σχέδιο τοῦ δολοφόνου ἀπέτυχε μεγαλοπρεπῶς. Ἀντὶς γιὰ ἐκρήξεις θυμοῦ, ὑστερικὲς φωνὲς καὶ ἀπειλές, προὐκάλεσε στὸ συγκρατημένο πόνο τὴ φανέρωσι τῆς ψυχικῆς ἰδιότητος μιᾶς ἀνώτερης φυλῆς, ποὺ βαδίζει ἐπίμονα πρὸς τὸ σκοπό της — ἔστω κι' ἂν γύρω της οἱ τρικυμίες ἀφρίζουν, ἂν τὰ τσακάλια οὐρλιάζουν — βαίνει πρὸς τὴν εἰρηνική της Ἀναδημιουργία. Ἡ πρόκλησι μὲ τὸν ὕπουλο τορπιλλισμὸ τοῦ καταδρομικοῦ μας «Ἔλλη» ἀπέτυχε στὸν ἀπώτερό της σκοπό. Ἡ βόμβα ἔπληξε τὴν καρδιὰ τῆς «Ἔλλης» μας καὶ τὴν παρέλυσε, ὅμως δυνάμωσε τὴν καρδιὰ τοῦ λαοῦ μας μέσα στὸν συγκρατημένο της πόνο, τὴν ἀλληλέγγυό της θλῖψι καὶ τὸ ὁμαδικό της πένθος. Προὐκάλεσε ἀκόμα τὴν τρανὴ ἀπόδειξι τῆς ἀπόλυτης ἐμπιστοσύνης πρὸς τοὺς Ἡγέτας τοῦ λαοῦ, τὸ Βασιλιᾶ καὶ τὸν Ἀρχηγό, ποὺ γαλήνιοι καὶ σοφοί, μὲ τὴν καρδιὰ αὐτοὶ πιὸ ματωμένη ἀπὸ ὅλους μας, ἔτειναν τὰ χέρια τους καὶ τὴ φωνή τους γιὰ νὰ γαληνέψουν τὴ δική μας ταραχή!

Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον θέλησαν νὰ ταράξουν τὴ γαλήνη τῆς 15 Αὐγούστου καὶ τὴ χαρὰ τῆς γιορτινῆς διαθέσεως στὴν Τῆνο καὶ σ' ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα δὲν ἦτανε ἀλήθεια ὁ ἐνδεδειγμένος. Ἐζύγισαν στραβὰ καὶ σφαλερὰ τὴν σημερινὴ ψυχικὴ ἀντοχὴ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ· ἀκόμα ἔκαναν λάθος στὸ ποσὸν τῆς σωφροσύνης τῶν σημερινῶν της Ἀρχηγῶν. Ἔτσι ἀντὶς νὰ καταστρέψουν, δημιούργησαν. Χαλώντας ἕνα πλοῖο, στερέωσαν τὴν ἀγάπη καὶ τὴν πίστι γι' αὐτούς. Καμμιὰ ἀταξία, καμμιὰ διαφωνία, μόνο σύμπνοια καὶ ὁμόνοια σ' ἕνα ἀκατάλυτο καὶ χωρὶς ρῆγμα ἀτσαλένιο μπλόκ. Μιὰ ἀδιαχώρητη τελεία προσέγγισι Ἡγεσίας καὶ Ἀκολουθίας.

Μιὰ ἀναδρομὴ πνευματικὴ πρὸς τὴν ἁλυσίδα τῶν θριάμβων καὶ νικῶν τοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ πνεύματος ποὺ ἀνέκαθεν παντοῦ καὶ πάντοτε τὸ κυβερνοῦσε μιὰ τιμία καὶ ἱπποτικὴ γενναιότητα σὲ ὅλους τοὺς ἀγῶνας καὶ σὲ ὅλας τὰς θαλάσσας. Ἀπὸ τὴ μυθολογικὴ «Ἀργὼ» ὡς τὴ δολοφονημένη μας «Ἔλλη» μιὰ ἀδιάκοπη σειρὰ θρύλων ζωντανεύει κι' ἀτσαλώνει τὴν ἑλληνικὴ ψυχή. Συμβολικὰ τὸ πρωτόγονο ἐκεῖνο καράβι, καμωμένο ἀπὸ βαλανιδιὲς τοῦ Πηλίου, περνᾶ τὶς Συμπληγάδες ποὺ μόλις γοργοφτέρουγα πουλιὰ μποροῦσαν νὰ διαβοῦν ἀπείραγα, καὶ προχωρεῖ σημάδι καὶ φορέας τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Γιατὶ ὁ Καπετάνιος του ὁ Ἰάσωνας δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ ἕνας Διαμορφωτὴς ἀπὸ τοὺς πρώτους τοῦ πολιτισμοῦ ἐκείνου, ποὺ δόξασε τὴν Ἑλλάδα. Ἀπὸ τὸ στόλο τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Νεάρχου ποὺ ἄγγιξε τὶς ἀχτὲς τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, τῶν ἐκσφενδονιστῶν τοῦ «ὑγροῦ ἕλλην. πυρός», στὰ παράλια τῆς Κρήτης, τῶν ποντοπόρων πέραν τῶν Ἡρακλείων Στηλῶν, τῶν ἑλλ. ναυτικῶν ποὺ καὶ στὰ χρόνια τῆς βυζαντινῆς παρακμῆς καὶ τῆς Τουρκικῆς δουλείας πολεμοῦσαν ἐνάντια στοὺς βαρβάρους ἀπὸ τὸ Λιβυκὸ πέλαγος ὡς τὸν Εὔξεινο, τῶν ἱπποτικῶν πειρατῶν Κατσώνηδων, τῶν πυρπολητῶν Κανάρηδων μιὰ ἀτέλειωτη σειρὰ ἀρχίζει καὶ προχωρεῖ καὶ θὰ μακραίνη ὅσο ὑπάρχει ἡ ἑλληνικὴ ψυχή, ποὺ τύχη της καὶ μοῖρα της εἶναι νὰ φτερουγίζη καὶ νὰ βαδίζη πάνω στοὺς ὑγροὺς αὐτοὺς δρόμους ποὺ περιβάλλουν τὴ χώρα της, φέρνοντας μακρυά, πολὺ μακρυά, σ' ὅλο τὸν κόσμο τὸν ὑπέρτατο πολιτισμό της.

Μιὰ ἑτοιμότητα αὐθόρμητης θυσίας καὶ συγκινητικῆς προσφορᾶς γεννήθηκε ἀκόμα ἀπὸ τὸ θλιβερὸ αὐτὸ γεγονός. Ἡ Ε.Ο.Ν. Τήνου πέφτει μ' ὅλη της τὴν ἁγνὴ νεανικὴ ὕπαρξι στὴ διάσωσι τῶν παιδιῶν-ναυτῶν τῆς «Ἔλλης» ἀψηφώντας τὸν κίνδυνο καὶ τὴν κούρασι. Παρουσιάζεται ὄχι πιὰ μόνο ὡς ἡ ἐλπίδα τοῦ ἑλλ. μέλλοντος, ἀλλὰ καὶ ὡς παράγων στὸ ἑλληνικὸ παρόν. Ὁ λαὸς μέσα στὸν πόνο του καὶ τὴ θλῖψι του ἔκανε αὐθόρμητα τὴν πρότασι στὸν Ἀρχηγό του νὰ ὑποβληθῆ ὁ ἴδιος στὴ θυσία τῆς ἀναπληρώσεως τῆς «Ἔλλης». Μὰ καὶ ὁ Ἀρχηγὸς ἀπάντησε σὰν πατέρας στοργικός, ὅτι ἡ Πατρίδα-ἡ Μάνα θὰ πληρώση καὶ θὰ ξαναφκιάση, γιατὶ δὲν θέλει νὰ ἐπιβαρυνθοῦν τὰ παιδιά της, ὅσο καὶ ἂν ἡ θυσία των αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ καρδιᾶς. Τόση σφιχτὴ ἀγάπη καὶ ἀλληλοκατανόησι γεννήθηκε μεταξὺ λαοῦ καὶ Ἀρχηγοῦ σήμερα. Αὐτὸ σημαίνει ψυχικὴ προσαρμογὴ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον!

Σ. Καρ.

 Δ'. ΧΡΩΜΑΤΙΚΗ. ΧΡΟΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὅπως τὰ χρώματα ἔτσι καὶ οἱ χροιὲς καὶ οἱ ἀποχρώσεις εἶναι ἄπειρες.

Ὅπως εἶναι σπάνια τὰ σώματα ποὺ ἀκτινοβολοῦν καθαρὲς χρωματιστὲς ἀκτῖνες, ἔτσι δὲν ὑπάρχουν καὶ σώματα ἢ οὐσίες τελείως μαῦρες ἢ λευκές. Δὲν ὑπάρχουν δηλαδὴ οὐσίες ποὺ νὰ μποροῦν ν' ἀπορροφοῦν ὅλες ἀνεξαιρέτως τὶς ἀκτῖνες ποὺ δέχονται χωρὶς νὰ ἐπιστρέφουν καμμιὰ ἀκτινοβολία. Δὲν ὑπάρχουν ἐξ ἄλλου οὐσίες ποὺ νὰ ἐπιστρέφουν ὅλες ἀνεξαιρέτως τὶς ἀκτῖνες ποὺ δέχονται χωρὶς νὰ λάβη χώραν καμμιὰ ἀπορρόφησις. Γιὰ τοῦτο ὅταν λέγουμε ὅτι ἕνα σῶμα εἶναι λευκὸ πρέπει νὰ τὸ ἐννοήσουμε σχετικῶς λευκὸ ἢ ὅταν λέγουμε ὅτι ἕνα σῶμα εἶναι μαῦρο θὰ πρόκειται περὶ χρώματος σχετικῶς μαύρου.

Ὅταν ἕνα σῶμα φωτίζεται ἐντατικά, ὅταν π. χ. ἕνα κόκκινο ὕφασμα τὸ βλέπουμε στὸ ἄπλετο φῶς τοῦ ἥλιου, φαίνεται πιὸ ἀνοιχτὸ παρὰ ὅταν τὸ βλέπουμε στὴ σκιὰ ἢ μὲ ὀλίγο συννεφιασμένο οὐρανό. Οἱ κόκκινες ἀκτινοβολίες στὴν πρώτη περίπτωσι μᾶς φαίνονται πιὸ ἀδύνατες, ἐνῶ στὴ δεύτερη ἡ κόκκινη ἐντύπωσις τοῦ ὑφάσματος εἶναι πιὸ ἐντατική. Στὴν πρώτη περίπτωσι μαζὺ μὲ τὶς κόκκινες ἀκτῖνες τοῦ ὑφάσματος ἀναμίχθηκε πολὺ φῶς λευκό, ἐνῷ στὴ δεύτερη πολὺ λιγώτερο. Τὸ κόκκινο χρῶμα ἄλλαξε «τόνο» θὰ ποῦμε στὴ χρωματική.

Ἡ ἀνάμιξις τοῦ λευκοῦ μὲ τὶς κόκκινες ἀκτινοβολίες τοῦ ὑφάσματος παίζει τὸν ἴδιο ρόλο ποὺ παίζει τὸ νερὸ στὸ κρασί. Τὶς ἀραιώνει, τὶς ἀδυνατίζει χρωματικῶς. Ὅσο περισσότερο λευκὸ φῶς ἀναμιγνύεται στὶς χρωματιστὲς ἀκτινοβολίες ἑνὸς σώματος τόσο ὁ τόνος τῆς χροιᾶς του ἀνοίγει. Ὅσο λιγώτερες εἶναι οἱ λευκὲς αὐτὲς ἀκτινοβολίες τόσο ὁ τόνος τοῦ χρώματος τοῦ σώματος βαθύνει. Ἡ χροιά των γίνεται πιὸ ἔντονος καὶ καθαρά.

Ὅσο καθαρὸ εἶναι καὶ λιγώτερο ἐπηρεασμένο ἀπὸ ξένες ἀκτινοβολίες ἕνα χρῶμα, τόσο ἡ χρωματική του ἔντασις εἶναι δυνατή. Ὁ βαθμὸς τοῦ αἰσθήματος τοῦ καθαροῦ χρώματος ἐκφράζεται μὲ τὴ λέξι χροιά. Ὁ βαθμὸς τοῦ αἰσθήματος τῆς φωτεινότητος, δηλαδὴ τῆς ἀναμίξεως λευκῶν ἀκτινοβολιῶν μὲ τὸ κύριο χρῶμα, ἐκφράζεται μὲ τὴ λέξι τόνος.

Ὅταν μιλοῦμε γιὰ χρώματα δὲ θὰ ποῦμε ποτὲ γιὰ ἕνα κίτρινο πρασινωπὸ π. χ. ὅτι ἔχει τόνο πράσινο ἢ κίτρινο. Θὰ ποῦμε γι' αὐτὸ τὸ χρῶμα ὅτι εἶναι κίτρινο μὲ ἀπόχρωσι πράσινη. Δυὸ ἀντικείμενα βαμμένα π. χ. μὲ χρῶμα κιτρινο - πρασινωπό, μπορεῖ νὰ ἔχουν χροιὰ διάφορο. Δηλαδὴ τὸ χρῶμα τοῦ ἑνὸς νὰ εἶναι καθαρώτερο, νὰ ἔχη μεγαλύτερη χρωματικὴ ἔντασι ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Δύο χρώματα μπορεῖ νὰ εἶναι διάφορα στὴν ἀπόχρωσι καὶ στὴ χροιά, ἀλλὰ νὰ ἔχουν τὸν ἴδιο τόνο, δηλαδὴ ἡ φωτεινότης νὰ εἶναι ἡ ἴδια. Οἱ κύριες δηλαδὴ ἀκτινοβολίες των νὰ εἶναι ἀναμιγμένες μὲ τὴν ἴδια ποσότητα λευκοῦ φωτός.

Πῶς κατασκευάζουμε ἕνα ἀνθρωπάκι

Σὲ προηγούμενο φύλλο μιλήσαμε πῶς μποροῦμε μὲ τὸ τίποτα νὰ φτιάσουμε πεταλουδίτσες ἢ

μικρὲς χορεύτριες μὲ δαντελλωτὰ φουστανάκια, ποὺ τοποθετημένες πάνω σὲ ἄσπρο χαρτονάκι νὰ δείχνουν τὴ δεξιοτεχνία μας καὶ νὰ μᾶς κάνουν εὐχαρίστησι.

Σήμερα θὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ τὸ φτιάσιμο ἑνὸς ἀνθρώπου.

Γιὰ νὰ κάμωμε ἕναν ἄνθρωπο παίρνομε ἕνα μεγάλο φελλὸ γιὰ σῶμα μὲ τὸν μεγάλο κύκλο πρὸς τὰ κάτω. Ἕνας μικρότερος φελλὸς μᾶς δίνει τὸ κεφάλι τοῦ ἀνθρώπου, ἑνώνεται μὲ τὸ σῶμα μὲ ἕνα κομμάτι μικρὸ σπίρτου, τὴν μίαν ἄκρη τοῦ ὁποίου μπήγομεν εἰς τὸ κέντρον τοῦ μικροῦ κύκλου τοῦ μικροῦ φελλοῦ καὶ τὴν ἄλλη ἄκρη εἰς τὸ κέντρον τοῦ μικροῦ κύκλου τοῦ σώματος, ὥστε νὰ ἑνώνωνται οἱ δυὸ φελλοί. Ὁ μικρὸς φελλὸς εἴπαμε εἶναι ἡ κεφαλή· ἐπ' αὐτῆς σχεδιάζομεν, μάτια, στόμα, μύτη. Χρωματίζομεν ἀνάλογα τὴν κεφαλὴ καὶ ἐὰν θέλωμεν τῆς φοροῦμε ἕνα καπέλλο ἀνάλογο μὲ τὸ γένος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ εἶδός του, ἂν εἶναι ἐργάτης, κύριος, στρατιωτικὸς κ.τ.λ. Γιὰ χέρια βάζομε δύο σπίρτα τσακισμένα γιὰ νὰ ἀποτελοῦνται οἱ ἀγκῶνες καὶ πόδια ἐπίσης σπίρτα τσακισμένα γιὰ γόνατα. Τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ πόδια στερεώνεται σὲ βάσι πηλοῦ, φελλοῦ ἢ καὶ ξύλου.

Ἐὰν εἶναι ὁ ἄνθρωπός μας κοριτσάκι ἢ κυρία τῆς βάζομε φόρεμα ἀπὸ χρωματιστὸ χαρτὶ ἢ καὶ ἀπὸ χαρτὶ καραμέλλας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μπορεῖτε μὲ τὴν φαντασίαν σας νὰ κάνετε διάφορα πράγματα μεταχειριζόμενοι διάφορα πεταμένα καὶ χωρὶς ἀξία ὑλικὰ καὶ τοὺς δίνετε ἀξία μὲ τὴν ἐργασία σας.

Τὸ μέλι

Ἕνα ἀπὸ τὰ φυσικὰ προϊόντα τῆς διατροφῆς μας ποὺ πολλὲς φορὲς ἀντικαθιστᾶ τὴ ζάχαρι, εἶναι τὸ μέλι. Οἱ μέλισσες μὲ τὶς μακρυές των γλῶσσες ἀπορροφοῦν τὸ νέκταρ ἐκ τῶν ἀνθέων, τὸ ὁποῖον περιέχει ζάχαρι, νερό, μικρὰν ποσότητα ἁλάτων, γόμας καὶ πτητικὰ ἄλλα σώματα, καὶ τὸ εἰσάγουν εἰς εἰδικὸν σάκκον τοῦ σώματός των. Τὸ νέκταρ γιὰ νὰ μεταβληθῆ σὲ μέλι, πρέπει νὰ ὑποστῆ ὡρισμένας ἀλλοιώσεις ποὺ γίνονται ἐντὸς τοῦ σώματος τῶν μελισσῶν.

Τὸ μέλι ἔχει μεγάλη θρεπτικὴ ἀξία. Τὸ κυριώτερον συστατικόν του εἶναι ἡ ζάχαρις. Περιέχει ἐπίσης εἰς μικρὰν ποσότητα ἅλατα, ἰδίως ἀσβεστίου, σιδήρου, καὶ φωσφόρου, νερὸ καὶ μικρὰν ποσότητα βιταμινῶν ἡ ὁποία ὅμως εἶναι ἐλαχίστη ὥστε δὲν μπορεῖ νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν στὴν δίαιτά μας. Ἡ ποσότης τοῦ νεροῦ τὴν ὁποίαν περιέχει ποικίλλει ἀναλόγως τῆς ὑγρασίας τῆς ἀτμοσφαίρας, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ξηρότητος τῆς ἀτμοσφαίρας, ἐντὸς τῆς ὁποίας τὸ μέλι φυλάσσεται.

Τὸ μέλι λόγῳ τῆς μεγάλης ποσότητος ζαχάρεως τὴν ὁποίαν περιέχει δύναται νὰ ἀντικαταστήση ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν τὴν ζάχαρι καὶ χρησιμοποιεῖται ὠμὸ ἀντὶ μαρμελάδας καὶ ὡς σιρόπι διὰ νὰ περιχύνωμεν διάφορα γλυκίσματα.

Τὸ καθαρὸ μέλι εἶναι διαυγές, γλυκύ, ὑπόξανθο καὶ παχύρευστον μὲ ὀσμὴ διάφορον ἀναλόγως τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς.

Τὸ μέλι ἐξ ἄλλου δὲν εἶναι μόνον τροφή. Εἶναι καὶ φάρμακο. Εἶναι ἐλαφρὸ καὶ ὑγιεινὸ καθαρτικὸ ὅταν λαμβάνεται τὸ πρωῒ μὲ ἕνα ποτῆρι νερὸ καὶ ἐλαφρὸ ὑπνωτικὸ ὅταν λαμβάνεται τὸ βράδυ.

Μισοφέγγαρα μὲ πατάτες

Εἴπαμε κι' ἄλλη φορὰ ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχη τὸ δῶρο τῆς προσαρμογῆς καὶ ἀναπροσαρμογῆς. Τότε δὲν χάνεται ποτέ. Διατηρεῖ τὸ κέφι του καὶ μπορεῖ, ὅπως λέγει καὶ ἡ λαϊκὴ παροιμία, «κι' ἀπὸ τὸν τράγο νὰ βγάλη γάλα». Δηλαδὴ μπορεῖ νὰ κάνη τὰ ἀδύνατα δυνατά.

Γιατὶ νὰ στερηθοῦμε σήμερα τὰ γλυκίσματά μας σὲ μιὰ γιορτή; Ἂς προσέξουμε αὐτὴ τὴ πολὺ πρακτικὴ καὶ φτηνὴ συνταγή:

300 δράμια ἀλεῦρι. 200 δρ. βρασμένες καὶ ἀπὸ τὸ τρυπητὸ περασμένες πατάτες. 60 δρ. βούτυρο ἢ μαργαρίνη. 70 δρ. ζάχαρι ἢ δυὸ τρεῖς κουταλιὲς σταφιδίνη. 1 αὐγό. 1 μύτη τοῦ μαχαιριοῦ ἁλάτι. Λεμόνι (τρίβομε μόνο τὸ φλοῦδι ἢ ἀντὶ αὐτοῦ βάζομε 1—2 πακετάκια βανίλιας τῆς δραχμῆς). 1 πακετάκι Μπεΐκιν μπάουντερ τῶν 3—4 δρχ.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

Τὸ ἀλεῦρι ἢ τὴν μπεΐκιν - μπάουντερ ἀνακατώνουμε μὲ πολλὴν φροντίδα κατόπιν σιγὰ σιγὰ μὲ ὅλα τὰ ἄλλα συστατικά, κάνοντας μιὰ ἐλαφρὰ ζύμη. Τὴν ἁπλώνομε ἕνα δάχτυλο χοντρὴ καὶ τὴν κόβουμε σὲ κομμάτια ἴσα μὲ τὴν παλάμη μας. Πάνω σὲ κάθε ἕνα βάζουμε ἕνα μικρὸ κουταλάκι πηχτὴ καλὴ μαρμελάδα, τὰ τυλίγουμε δίνοντας τὴ φόρμα μισοφέγγαρου, ποὺ τοποθετοῦμε πάνω σὲ βουτυρωμένη λαμαρίνα, ἀλείβοντάς τα μὲ λυωμένο βούτυρο καὶ πασπαλίζοντάς τα μὲ ζάχαρι λεπτή. Θὰ τὰ ψήσουμε 30 λεπτὰ σὲ καλὴ φωτιά, ὡς - ποὺ νὰ ἀποχτήσουν ξανθὸ - καστανὸ χρῶμα. Εἶναι ὡραῖα γιὰ τσάι καὶ γενικὰ γιὰ γλύκισμα ἀπογεύματος.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΔΕΛΦΟΙ

Οἱ Δελφοὶ ἦσαν ἀρχαία πόλις τῆς Φωκίδος εἰς τὰς νοτίας κλιτῦς τοῦ Παρνασσοῦ, ὅπου μέχρις ἐσχάτων ἔκειτο τὸ χωρίον Καστρί, ἐξελιχθεῖσα εἰς κέντρον λατρείας ἐκ τῶν σημαντικωτέρων τῆς Ἑλλάδος. Κατ' ἀρχὰς ἐν Δελφοῖς ἐλατρεύετο ἡ Γῆ καὶ ὁ Ποσειδῶν, βραδύτερον δὲ εἰσήχθη καὶ ἡ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου κατὰ τὴν παράδοσιν, ἥτις καὶ ἐκυριάρχησεν ὁριστικῶς. Ἀπὸ τοῦ 6ου π. Χ. αἰῶνος οἱ Δελφοὶ ἀνέκτησαν πλήρη ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ τῶν Φωκέων καὶ μὲ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ πανισχύρου Ἱερατείου, τὸ ὁποῖον εἶχε δημιουργηθῆ ἐνωρίς, συνεσωμάτωσαν τοὺς περιοίκους καὶ ἵδρυσαν τὴν δελφικὴν ἀμφικτυονίαν καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν Πυθίων. Κατὰ τὰ μηδικὰ οἱ Δελφοὶ ἐτήρησαν διφορουμένην στάσιν, μετὰ δὲ τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ Περσικοῦ κινδύνου ἐστράφησαν ἀλληλοδιαδόχως πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς Σπαρτιάτας ἀναλόγως τῶν περιστάσεων. Μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς Σπαρτιατικῆς ἡγεμονίας ἐτάχθησαν μὲ τὸ μέρος τῶν Θηβῶν ἀλλ' ὁ προσανατολισμός των οὗτος δὲν τοὺς ἀπήλλαξεν ἀπὸ τοὺς Φωκεῖς μὲ τοὺς ὁποίους διαρκῶς εὑρίσκοντο εἰς διάστασιν, τῆς ὁποίας σταθμοὺς ἀποτελοῦν οἱ δύο Ἱεροὶ πόλεμοι. Κατὰ τὸ 356 π. Χ. οἱ Φωκεῖς κατέλαβον τοὺς Δελφοὺς καὶ ἔθηκαν χεῖρα ἐπὶ τῶν θησαυρῶν των. Τὸ παράδειγμα τῶν Φωκέων εὗρε βραδύτερον καὶ ἄλλους μιμητάς. Ὁ Σύλλας, ὁ Νέρων καὶ διάφοροι βάρβαροι λαοὶ ἐλεηλάτησαν κατὰ καιροὺς τοὺς Δελφούς, ἐνῷ ὁ Ἀδριανὸς ἀντιθέτως παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς πλήρη αὐτονομίαν. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Δ' μ. Χ. αἰῶνος ὁ τόπος ὅπου ἤκμασαν οἱ Δελφοὶ ἦτο πλέον ἔρημος ἀνθρώπων.

Τὸ ἵδρυμα εἰς τὸ ὁποῖον οἱ Δελφοὶ ὤφειλον τὴν μεγάλην πολιτικὴν ἐπιρροὴν καὶ τὸν πλοῦτον τὸν ὁποῖον ἐγνώρισαν κατὰ τοὺς κλασσικοὺς χρόνους ἦτο τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἡ χρησιμεύουσα ὡς μεσάζουσα διὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς θείας γνώμης Ἱέρεια, Πυθία, ἐκαθαίρετο πρῶτον δι' ὕδατος τῆς Κασταλίας πηγῆς, ἐμάσα φύλλα δάφνης καὶ ἐνδεδυμένη κατάλληλον στολὴν μὲ κλάδον δάφνης ἀνὰ χεῖρας, ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ τρίποδος της ὑπεράνω τῶν ἀτμῶν οἱ ὁποῖοι ἐξήρχοντο ἐκ χάσματος τῆς γῆς. Οἱ θέλοντες νὰ συμβουλευθοῦν τὸ μαντεῖον ἐθυσίαζον ἓν ζῶον, κατόπιν δὲ εἰσήρχοντο ἐντὸς δωματίου παρὰ τὸ ἄδυτον, ὅπου διὰ κλήρου ἐλάμβανον τὴν σειρὰν τῆς μαντεύσεως. Τὰ ἐρωτήματα ἐτίθεντο διὰ ζώσης ἢ γραπτῶς. Ἡ Πυθία προσβαλλομένη ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων τοῦ ἀδύτου περιέπιπτεν εἰς κατάστασιν παραληρηματικῆς ἐκστάσεως. Οἱ ἀσυνάρτητοι λόγοι της κατεγράφοντο καὶ διετυποῦντο εἰς στίχους ἢ εἰς πεζὸν ὑπὸ εἰδικοῦ ἱερέως, ὅστις ἐκαλεῖτο προφήτης. Οἱ ἐξηγηταὶ κατόπιν ἀνελάμβανον τὴν ἑρμηνείαν τοῦ οὕτω δοθέντος χρησμοῦ. Οἱ Δελφοὶ ἀποτελοῦν σήμερον ἓνα τῶν σπουδαιοτέρων ἐρειπιώνων τοῦ κόσμου.

Ἔχουν δὲ μουσεῖον περιλαμβάνον ἀξιολογώτατα καλλιτεχνήματα ἐν οἷς καὶ τὸν Ἡνίοχον, χαλκοῦν ὡραιότατον ἀνδριάντα εὑρεθέντα κατὰ τὸ 1896.

ΓΗ

Ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου κατοικούμενος πλανήτης τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος καὶ τρίτος κατὰ σειρὰν ἀποστάσεως ἀπὸ τοῦ ἡλίου καὶ ἕβδομος κατὰ σειρὰν μεγέθους. Ἡ μεγίστη ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀπόστασίς του εἶναι 752 ἑκατομ. χιλ., ἡ ἐλαχίστη 147 καὶ ἡ μέση 495. Τὸ σχῆμα τῆς γῆς εἶναι περίπου σφαιρικὸν πεπιεσμένον περὶ τοὺς Πόλους καὶ ἐξωγκωμένον περὶ τὸν Ἰσημερινόν. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς εἶναι 510.000.000 τετρ. χιλιόμετρα τῶν ὁποίων τὰ 29 % καταλαμβάνει ἡ ξηρὰ καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἡ θάλασσα. Ὁ ὄγκος της εἶναι 1.083.320 ἑκατομμύρια κυβικὰ χιλιόμετρα καὶ τὸ βάρος της 5.990 ἑξάκις ἑκατομμύρια τόννων. Περιβάλλεται ὑπὸ στρώματος ἀέρος τῆς ἀτμοσφαίρας ὕψους περίπου 800 χιλιομέτρων. Τὸ στερεὸν τμῆμα τῆς γῆς καλύπτεται ὑπὸ τῆς λιθοσφαίρας πάχους 60 χιλιομέτρων. Περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ της οὐδὲν εἶναι σαφῶς γνωστόν, κατὰ τὴν ἐπικρατεστέραν ὅμως γνώμην ἀπὸ διάθερμον ὕλην εἰς ρευστὴν κατάστασιν κατὰ τὰ ἀνώτερα στρώματα καὶ στερεοποιημένην λόγῳ τῆς τεραστίας πιέσεως κατὰ τὸν πυρῆνα. Αἱ ἀνωμαλίαι τῆς λιθοσφαίρας εἶναι σχετικῶς πολὺ μικραὶ (μεγαλύτερον ὕψος ὀρέων Ἔβερεστ 8.882 μέτρα: μεγαλύτερον βάθος Εἰρηνικὸς Ὠκεανὸς 9.788 μέτρα). Ἡ γῆ χωρίζεται ὑπὸ τοῦ πολικοῦ καὶ τροπικοῦ κύκλου εἰς πέντε ζώνας, δύο πολικάς, δύο εὐκράτους καὶ μίαν διακεκαυμένην. Ἡ γῆ στρέφεται περὶ τὸν ἄξονά της εἰς διάστημα 24 ὡρῶν καὶ περὶ τὸν ἥλιον εἰς 365.25 ἀστρικὰς ἡμέρας. Ἡ ἡλικία τῆς γῆς ὑπολογίζεται μέχρι 3 δισεκατομμυρίων ἐτῶν.

ΤΑ ΑΡΩΜΑΤΑ

Τὰ ἀρώματα κατὰ τὴν ἀπωτέραν ἀρχαιότητα φαίνεται ὅτι ἐχρησιμοποιήθησαν τὸ πρῶτον ἐν τῇ πρὸς τοὺς θεοὺς λατρείᾳ, μετέπειτα δὲ ὡς συστατικὰ ἰδίως καλλωπιστικῶν ἀλοιφῶν. Πάντως βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ τέχνη τῆς ἀρωματοποιίας ἦτο πολὺ προωδευμένη ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ἀκμῆς τῶν Βαβυλωνίων καὶ τῶν Αἰγυπτίων Φαραώ. Ἐκεῖθεν μετεδόθη εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ ἀπὸ τούτων εἰς τοὺς Ρωμαίους. Μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας ἡ μυροποιία παρήκμασε τόσον, ὥστε τὰ ἀρώματα νὰ εἶναι ἄγνωστα σχεδὸν κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους ἐν Εὐρώπῃ, μόλις δὲ κατὰ τὸν ΙΓ' αἰῶνα ἐπανήχθη ἡ χρῆσις των ὑπὸ τῶν Σταυροφόρων τῆς Ἀνατολῆς.

Κατὰ τοὺς παρόντας χρόνους ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς ἀρωμάτων ἔχει ἀναχθῆ βοηθείᾳ τῆς χημείας εἰς βιομηχανίαν εὑρέος κύκλου, διακρίνονται δὲ τὰ ἀρώματα εἰς φυσικὰ καὶ τεχνητά. Τὰ πρῶτα παρασκευάζονται διὰ φυσικῶν αἰθερίων ἐλαίων ἐξαγομένων ἀπὸ τῶν ἀνθέων καὶ φυτῶν καὶ ἀπὸ τῶν ζωϊκῶν ἀρωματικῶν οὐσιῶν (μόσχος), τὰ δὲ δεύτερα διὰ τῶν συνθετικῶν λεγομένων αἰθερίων ἐλαίων, τὰ ὁποῖα ἐξάγονται διὰ χημικῶν μεθόδων ἀπὸ διαφόρων ὀργανικῶν καὶ ἀνοργάνων οὐσιῶν, ἰδιαίτατα δὲ ἐκ τῆς πίσσης τῶν λιθανθράκων. Τὰ φυσικὰ αἰθέρια ἔλαια λαμβάνονται κατὰ διαφόρους τρόπους τῶν ὁποίων κυριώτεροι εἶναι: Διὰ συνθλίψεως, ἀποστάξεως καὶ διὰ ζυμώσεως τῶν πετάλων τῶν ἀνθέων μετὰ λίπους, τὸ ὁποῖον ἐκχυλίζεται εἶτα δι' οἰνοπνεύματος παραλαμβάνοντος ἀπ' αὐτῶν τὸ ἄρωμα.

Ο ΓΑΛΑΞΙΑΣ

Ὁ Γαλαξίας εἶναι εὐρυτάτη ἐν τῷ οὐρανῷ φωτεινὴ ζώνη σχήματος κύκλου, ὅστις τέμνει τὸν Ἰσημερινόν. Ἀποτελεῖται ἐκ λίαν μεμακρυσμένων ἀστέρων ὑπολογιζομένων εἰς δύο περίπου δισεκατομμύρια, τῶν ὁποίων τὸ φῶς, λόγῳ τῆς τεραστίας ἀποστάσεως καὶ τοῦ μεγίστου ἀριθμοῦ αὐτῶν, συγχέεται ἀποτελοῦν φωτεινὸν νέφος. Μόνον οἱ πλησίον του συστήματος ἡμῶν ἀστέρες φαίνονται διακεκριμένοι, δυνάμεθα δὲ νὰ λάβωμεν ἰδέαν περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν ἄλλων ἐκ τοῦ δεδομένου ὅτι ὁ ἐκ τῶν ἐγγυτάτων πρὸς ἡμᾶς α τοῦ Κενταύρου ἀπέχει ἀπὸ τῆς γῆς 4 ½ ἔτη φωτός. Εἰς τὸ νεφέλωμα τοῦ Γαλαξία ἀνήκει καὶ τὸ ἡμέτερον ἡλιακὸν φῶς.

Η ΓΟΡΓΟΝΑ

Κατὰ τὴν ἑλληνικὴν μυθολογίαν ἦτο θαλάσσιος δαίμων ἔχων κεφαλήν, χεῖρας καὶ στῆθος γυναικός, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα ἰχθύος. Κατὰ τὴν παράδοσιν ἦτο ἀδελφὴ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, μετεμορφώθη δὲ οὕτω διότι ἔπιε τὸ «ἀθάνατο νερὸ» καὶ περιέρχεται τὰς θαλάσσας ἐρωτῶσα τοὺς ναυτικοὺς ἂν ζῇ ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος καὶ πνίγουσα αὐτοὺς ἂν λάβῃ ἀρνητικὴν ἀπάντησιν.

Κατ' ἄλλους μύθους ὑπῆρχον τρεῖς γοργόνες: ἡ Σθενώ, ἡ Εὐρυάλη καὶ ἡ Γοργὼ ἢ Μέδουσα ἥτις, οὖσα εἰδεχθοῦς καὶ φοβερᾶς μορφῆς, ἀπελίθωνε τοὺς προσβλέποντας αὐτήν. Ἡ Γοργὼ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Περσέως τῇ βοηθείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἑρμοῦ. Ἡ Μέδουσα ἀπεικονίζεται εἰς τὴν ἀσπίδα τῆς Ἀθηνᾶς.

Ο ΠΑΠΥΡΟΣ

Στὴν ἀρχαιότητα, προτοῦ ἀκόμα ἐφευρεθῆ ἡ γραφή, οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ἀναγκασμένοι νὰ καταφεύγουν στὸν προφορικὸ λόγο γιὰ τὶς μεταξύ τους ἀπὸ μακρυὰ συνεννοήσεις. Ἔπρεπε ἕνας διαγγελεὺς νὰ μεταφέρῃ τὶς εἰδήσεις ἢ τὶς διαταγές, ποὺ συχνὰ ἔφθαναν παραλλαγμένες πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τῶν ἐνδιαφερομένων. Ὅπως ἦταν ἐπόμενον, ἡ γραφὴ συνετέλεσε πολὺ στὴν πρόοδο τοῦ πολιτισμοῦ, στὸ ἐμπόριο μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ στὴν βιομηχανία. Στὴν ἀρχὴ οἱ ἄνθρωποι χάραζαν τὶς λέξεις ἀπάνω σὲ μιὰ πέτρα, σὲ μιὰ λεπτὴ σανίδα ἢ σὲ φλοιοὺς δένδρων, ἕως ὅτου, τέλος, σκέφθηκαν νὰ κατασκευάσουν μικρὲς μετάλλινες ἢ ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο πλάκες, μ' ἕνα λεπτὸ ἐπίχρισμα κηροῦ καὶ ἀπάνω σ' αὐτὸ χάραζαν τὰ ψηφία μὲ μιὰ αἰχμηρὴ γραφίδα. Αὐτὲς οἱ πλάκες ἦσαν αἱ δέλτοι τῶν ἀρχαίων, γνωστὲς καὶ πρὶν ἀπὸ τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ὅμηρος. Φαίνεται μάλιστα ὅτι ἡ Ἰλιὰς καὶ ἡ Ὀδύσσεια εἶναι τὰ πρῶτα ἔργα ποὺ γράφηκαν.

Ὅλοι ξέρουμε ὅτι τὰ ἱερογλυφικὰ ἦταν ἡ πρώτη μορφὴ τῆς γραφῆς τῆς ὁποίας σώθηκαν ἄπειρα δείγματα χαραγμένα ἀπάνω στὴν πέτρα ἢ σὲ παπύρους ἢ σὲ περγαμηνές. Ἀργότερα οἱ Φοίνικες ἐπενόησαν τὴν ἀλφάβητον, τὴν ὁποίαν ὁ Κάδμος γνώρισε στοὺς Ἕλληνες.

Ἡ γραφὴ συνετέλεσε πολὺ στὶς ἐμπορικὲς συναλλαγὲς μεταξὺ τῶν λαῶν. Πρῶτοι οἱ Φοίνικες σκέφθηκαν νὰ ἐξοπλίσουν πλοῖα καὶ νὰ ἐπεκτείνουν τὸ ἐμπόριό τους μὲ τοὺς λαοὺς τῶν ἀκτῶν τῆς Μεσογείου καὶ τῆς Ἀφρικῆς. Ἐπειδὴ ἦταν ἕνας ἔξυπνος λαός, οἱ Φοίνικες συνετέλεσαν πολὺ στὴν πρόοδο τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης καὶ τῆς βιομηχανίας.

Ὡστόσο, τὸ χαρτὶ ἀπὸ πάπυρο ἦταν ἤδη γνωστό, δεκαεπτὰ αἰῶνες πρὸ Χριστοῦ, στοὺς ἀρχαίους Αἰγυπτίους, ἐνῷ οἱ Ἕλληνες τότε μόνον ἔμαθαν τὴν χρῆσί του, ὅταν ὁ Μ. Ἀλέξανδρος κυρίευσε τὴν Αἴγυπτον. Ἀπὸ τότε ὁ πάπυρος ἄρχισε νὰ γίνεται περιζήτητος στοὺς Ἕλληνας, στοὺς Ρωμαίους καὶ κατόπιν στοὺς ἄλλους λαούς. Τὸ καλάμι αὐτό, ποὺ ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὶς πρῶτες ὕλες ποὺ χρησίμευσαν στὴ διάσωσι τῶν σκέψεων τῶν ἀρχαίων λαῶν ὡς σήμερον, ἐφύονταν ἄφθονο καὶ ἐλεύθερα στὶς ὄχθες τοῦ Νείλου. Δὲν παρεῖχε μονάχα τὸ χαρτὶ στοὺς Αἰγυπτίους, ἀλλὰ καὶ ἡ ρίζα του χρησίμευε ὡς τροφὴ καὶ μὲ τὶς ἶνες του κατασκεύαζαν σχοινιά, ἐνδύματα καὶ πανιὰ γιὰ τὶς βάρκες τους. Ὁ πάπυρος ἦταν τόσο ἄφθονος στὰ μέρη ἐκεῖνα ὥστε «οἱ ὄχθες τοῦ Νείλου ἔμοιαζαν σὰν ἕνα ἀπέραντο δάσος δίχως κλώνους καὶ δίχως φύλλα».

Ἡ ἐπεξεργασία τῆς περγαμηνῆς ἐφευρέθηκε στὴν Πέργαμο, γι' αὐτὸ καὶ φέρει τ' ὄνομά της. Τὸ ἐμπόριο τῆς περγαμηνῆς συναγωνίστηκε τὸν πάπυρο, ἕως ὅτου οἱ Κινέζοι καὶ οἱ Ἰάπωνες κατώρθωσαν νὰ παρασκευάσουν χαρτὶ ἀπὸ ἄλλες φυτικὲς οὐσίες. Μόλις κατὰ τὸν Ι' αἰῶνα, τὸ χαρτὶ ἀπὸ βαμβάκι ἔγινε κοινῆς χρήσεως στὴν Εὐρώπη πρὸς ἀντικατάστασι τῆς περγαμηνῆς ποὺ ἦταν δυσεύρετη. Τέλος στὴν Ἱσπανία ἐπέτυχαν τὴν κατασκευὴ χαρτιοῦ ἀπὸ κουρέλια. Ἡ ζήτησις τοῦ παπύρου λιγόστεψε, ἐπειδὴ τὸ χαρτὶ ποὺ παρασκευάζονταν ἀπὸ αὐτὸν δὲν εἶχε τόση ἀντοχὴ ὅσο τὸ χαρτὶ ἀπὸ ἄλλες οὐσίες. Ἐλάχιστα χειρόγραφα ἀπάνω σὲ πάπυρο διεσώθησαν, μερικὰ στὴν Αἴγυπτο, μέσα στοὺς ἀρχαίους τάφους, ἐνῷ ἄλλα βρέθηκαν στὴν Ἰταλία, στὶς ἀνασκαφὲς ποὺ ἔγιναν στὸ Ἡράκλειον.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΟΙ ΓΑΤΟΙ ΚΙ'Η ΚΑΚΙΑ ΓΕΙΤΟΝΙΣΣΑ

Ἤτανε μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ μιὰ γρηὰ ζητιάνα κι' ὅλη τὴ μέρα ζήταγε ἐλεημοσύνη καὶ τὸ βράδι πήγαινε στὸ σπιτάκι της καὶ ἡσύχαζε. Μιὰ μέρα ἔτυχε νὰ μὴν τῆς δώση κανεὶς τίποτα καὶ ὅλοι τῆς λέγανε: Ὁ θεὸς νὰ σ' ἐλεήση! Ἐνύχτωσε, ἐγύρισε στὸ σπίτι της, μπαίνει μέσα, σκοτάδι· τὶ νὰ κάνη νηστικιὰ κι' ἀποσταμένη καθὼς ἤτανε; Ἦλθε βόλτα, ἦλθε βόλτα, μήτε νὰ ἡσυχάση μποροῦσε, μήτε νὰ κοιμηθῆ. Ἡ κοιλιά της ἔπαιζε ταμπουρᾶ. Παίρνει λοιπὸν τὸ μπαστοῦνι της καὶ βγαίνει πάλι ἔξω.

Ἐπερπάτησε, ἐπερπάτησε, μήτε ἤξερε ποὺ πήγαινε· ὅλες οἱ πόρτες κλειστές· παντοῦ σκοτάδι. Ἀπὸ ἀλάργα εἶδε ἕνα φῶς σ' ἕνα μακρινὸ μέρος. Λέει «τὶ νὰ εἶναι ἐκεῖ; μὴν τύχη καὶ εἶναι κανένας γάμος; Ἂς πάω νὰ ἰδῶ». Πάει, βλέπει μιὰ μεγάλη πόρτα, χτυπάει, χτυπάει, κανείς, ψυχὴ δὲ 'μίλαγε. Ἀρχίνησε νὰ χτυπάη πιὸ δυνατὰ ἀκόμη. Τότες ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ βλέπει νὰ παρουσιάζεται μπροστά της ἕνας μαῦρος γάτος, καὶ τῆς κάνει: «Μάρ, μάρ, μάρ, μάρ».

—Ἐλεημοσύνη ἀφέντη μου τοῦ λέει ἐκείνη.

Πετιέται τότες ἕνας ἄλλος γάτος καὶ λέει αὐτουνοῦ τοῦ πορτιέρη τοῦ μαύρου γάτου: «Μάου! μάου!».

Πετιέται ἡ γρηὰ καὶ τοὺς λέει:

«Νὰ μ' ἐλεήσετε ἀφεντικά μου!» καὶ κεῖνος ποὺ ἤτανε στὴ σκάλα τῆς λέει: «μάρ, μάρ, μάρ, μάρ».

Προχώρησε ἐκείνη κι' ἀνέβαινε τὶς σκάλες, κι' ἀφοῦ δὲν τῆς μίλαγε κανένας, ἀνέβαινε. Ἐκεῖ μπαίνει σ' ἕνα μεγάλο δωμάτιο καὶ ἤτανε ἀντικρὺ δυὸ καναπέδες ὁλόχρυσοι, καὶ σὲ κάθε ἕνα καναπὲ καθότανε ἀπὸ μιὰ μεγάλη γάτα, καὶ ἡ μιὰ ἦταν ἄσπρη στὸν ἕνα καναπέ, καὶ ἡ ἄλλη γκρίζα.

Ἡ μιά, ἡ ἄσπρη, εἶχε ἕνα ὡραῖο φιλντισένιο τσιμποῦκι κι' ἐκάπνιζε καὶ ἡ ἄλλη, ἡ γκρίζα, εἶχε ἕνα ναργιλὲ μὲ διαμάντια, μὲ κοράλλια κι' ἐκάπνιζε κι' αὐτή. Καθὼς μπῆκε ἡ γρηὰ μέσα, κάνει μετάνοια καὶ τοὺς λέει:

—Νὰ μ' ἐλεήσετε ἀφεντικά μου, γιατ' εἶμαι πεθαμένη τῆς πείνας.

Λέει ἡ μιὰ γάτα τῆς ἀλληνῆς: μάρ, μάρ; μάρ, μούρ;—μάρ, μάρ, μάρ, τῆς λέει ἡ ἄλλη.

Τότες λέει κι' ἐκεῖνος ὁ γάτος ποὺ ἤτανε στὴ σκάλα: «Ἄϊντε νὰ φέρῃς ἕνα σακκὶ ἀπὸ τὸ σπίτι σου»

Πάει τούτη ἡ κακομοίρα,—δὲν εἶχε σακκὶ στὸ σπίτι της,—σὲ μιὰ ἄλλη γειτόνισσα φτωχιὰ καὶ τῆς γύρεψε ἕνα σακκί.

—Τὶ τὸ θέλεις; τῆς λέει ἐκείνη.

—Λιγάκι ἀλευράκι θὰ μοῦ δώσουνε νὰ τὸ βάλω μέσα.

Παίρνει λοιπὸν τὸ σακκί, πηγαίνει πίσω, τῆς βάλανε κάμποσα φλουριὰ καὶ τῆς τὸ δώσανε· τὸ ἔβαλε κι' αὐτὴ στὸν ὦμο, τοὺς εὐχαρίστησε κι' ἔφυγε.

Σὰν ἔφτασε στὸ σπίτι της, ἄδειασε τὰ φλουριὰ σὲ μιὰ παληοκασέλα ποὺ εἶχε, καὶ γύρισε τὸ σακκὶ στὴ γειτόνισσα.

Αὐτή, βάζει τὸ χέρι της μέσα στὸ σακκὶ γιὰ νὰ ἰδῆ τὶ εἶχε, καὶ βρίσκει στὸ στρίφωμα τοῦ σακκιοῦ ἕνα φλουρί. Τὸ παίρνει λοιπὸν τὸ φλουρὶ καὶ πάει ἴσια στὴ γρηὰ καὶ τῆς λέει:

—Ποῦ τὰ βρῆκες τὰ φλουριά;

—Ποιὰ φλουριά; τῆς λέει ἐκείνη.

—Νά! ποὺ ἔβαλες μέσα στὸ σάκκο.

—Καλὲ δὲν ἔβαλα τίποτες φλουριά, χριτιανή μου, τῆς λέει αὐτή.

—Ἢ θὰ μοῦ πῇς ποὺ τὰ βρῆκες ἢ θὰ πάω στὸ δικαστήριο νὰ 'πῶ πὼς τἄκλεψες.

Τότες φοβήθηκε ἡ γρηὰ καὶ τῆς εἶπε: Ἐκεῖ σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, τῆς ἔδειξε, πῆγα καὶ μοῦ τὰ δώσανε. Τότες δὲ χάνει καιρό, διπλώνει τὸ τσουβάλι της, μιὰ καὶ δυὸ καὶ πάει στὸ παλάτι. Χτυπάει, χτυπάει, τὴν πόρτα· ἀνοίγει ὁ μαῦρος γάτος.

—Μπά! μάζι σας καὶ ξερή σας! σὰν ἄνθρωπος ἄνοιξες τὴν πόρτα. Εἶπε ἡ γρηὰ καὶ τὸν φασκέλωσε.

Τότες πετιέται ὁ ἄλλος γάτος ποὺ ἤτανε στὴ σκάλα: μάρ; μάρ; μάρ; μάρ;

—Μπά! μάζι σας καὶ ξερή σας! εἶπε ἡ γρηὰ καὶ προχωρεῖ κι' ἀνεβαίνει τὶς σκάλες καὶ πάει μέσα στὴ σάλα ποὺ ἤτανε οἱ δυὸ μεγάλες γάτες καὶ καθὼς τὶς εἶδε καὶ πίνανε ναργιλέδες:

—Μπά! τρομάρα σας!, τοὺς λέει, καλὲ πίνουνε ναργιλέδες! Ἄμ! ποιὸς θὰ πιάση τοὺς ποντικοὺς ἐδῶ μέσα;

—Μάου! μάου! μάου; τῆς ἀπαντᾶνε οἱ γάτες.

—Ναί! τώρα θὰ πάω νὰ μάθω τὰ κατσουλίστικα νάρθῶ νὰ σᾶς μιλήσω! Εἶπε ἡ γρηὰ καὶ ξεκαρδίστηκε στὰ γέλια.

Γυρίζει τότες καὶ τῆς λέει ὁ γάτος ποὺ ἤτανε στὴ σκάλα:

—Τὶ θέλεις;

—Νὰ μοῦ γιομίσετε κι' ἐμένα τὸ σακκούλι μου λίρες, ὅπως γιομίσατε τὸ σακκούλι τῆς ἀλληνῆς γρηᾶς, εἰδεμὴ θὰ τὴν μαρτηρήσω γιὰ κλέφτρα στὸ δικαστήριο καὶ θὰ τὴ βάλουν φυλακή

Τότες εἴπανε αὐτουνοῦ τοῦ γάτου ποὺ ἤτανε στὴ σκάλα οἱ μεγάλοι γάτοι: «Μάου, μάου, μαμάου!»

Ἡ γρηὰ ὅλο γέλαγε καὶ ξεκαρδιζότανε κι' ἔλεγε:

—Ἀναθεμά τονε, γυιέ μου, ποὺ σᾶς πειράζει αὐτὸς ὁ γάτος.

—Δός μου τὸ τσουβάλι σου νὰ πάω νὰ στὸ γιομίσω φλουριά, τῆς λέει ὁ γάτος ποὺ ἦταν στὴ σκάλα.

Τὸ πῆρε, πῆγε κάτω στὸ ὑπόγειο, κι' ἔβαλε μέσα ὅ,τι τοῦ εἴπανε τ' ἀφεντικά του, τὸ δένει σφιχτὰ καὶ τῆς τὸ δίνει καὶ τῆς λέει:

—Τοῦτα, κυρά, εἶναι φλουριά, μον' δὲν κάνει νὰ τὰ ἰδοῦν τ' ἀστέρια, μονάχα νὰ πᾷς ἴσια στὸ σπίτι σου, κι' ἀφοῦ κλείσης καλὰ τὶς πόρτες σου καὶ γδυθῇς τσίτσιδη, τότες ν' ἀνοίξης τὸ σάκκο μὲ τὰ φλουριά σου.

Τὰ πῆρε λοιπὸν ἐκείνη, κι' ἀφοῦ τοὺς εἶπε καληνύχτα, ἔβαλε τὰ γέλια κι' ἔφυγε. Πῆγε κατ' εὐθεῖαν στὸ σπίτι της, ἔκλεισε τὴν πόρτα, τὸ παράθυρο, γδύθηκε ὅπως τῆς εἴπανε, καὶ ὕστερα ἔλυσε τὸ τσουβάλι της. Καθὼς τὄλυσε, πετάχτηκαν ἀπὸ μέσα φείδια, μολυντήρια, ἀσκάθαροι, καὶ τυλίχτήκανε τὰ φείδια στὸ λαιμό της καὶ τὴν πνίξανε, τὴ φάγανε κι' ἔμεινε μονάχα ὁ σκελετός.

Ἡ ἄλλη ἡ ἄμοιρη ὅλη τὴ νύχτα δὲν κοιμήθηκε. Καὶ φοβότανε μὴ τὴ μαρτυρήση. Περίμενε ν' ἀνοίξη τὸ παράθυρο ἢ τὴν πόρτα ἡ κακιὰ γειτόνισσα. Μήτε παράθυρο ἄνοιγε μήτε πόρτα. Τότες πάει ἀγάλια ἀγάλια, ἀνοίγει τὴν πόρτα, καὶ τήνε βλέπει χάμω ξαπλωμένη, πεθαμένη. Τραβάει πάλι τὴν πόρτα, καὶ τήνε κλείνει ἀγάλια ἀγάλια, καὶ σηκώνεται καὶ φεύγει καὶ πηγαίνει στὸ σπιτάκι της, καὶ παίρνει τὰ φλουριά της κι' ὅλα της τὰ ροῦχα, καὶ φεύγει ἀπ' αὐτὸ τὸ σπίτι, καὶ πῆγε σ' ἄλλον τόπο, ἔχτισε ἕνα σπιτάκι καὶ πέρασε χρυσᾶ γεράματα.

Κείνη πῆρε τὸ τσουβάλι καὶ τοὺς καληνύχτισε.

ό Κήπος

ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΣ

Καθὼς ξέρετε τὶς ἡμέρες αὐτὲς ἡ Ἑλλάδα μας ἔπαθε ἕνα μεγάλο δυστύχημα. Τὸ πολεμικό μας πλοῖο ἡ «Ἕλλη», ποὺ στὸ σχολεῖο τόσα μᾶς ἔχουν πῆ γιὰ τὴ δοξασμένη σταδιοδρομία του στοὺς περασμένους πολέμους, ἐτορπιλλίσθη ἀπὸ ἕνα ἄγνωστο ὑποβρύχιο στὸ λιμάνι τῆς Τήνου τὸ πρωὶ τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Ὅπως κάθε χρόνο εἰς τὴ μεγάλη αὐτὴ θρησκευτικὴ ἑορτὴ πηγαίνουν νὰ προσκυνήσουν τὴ Μεγαλόχαρη προσκυνητὲς ἀπὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις στέλνει κάθε χρόνο ἐπίσημη ἀντιπροσωπεία ἀπὸ ὑπουργούς, τμήματα στρατοῦ καὶ ἕνα πολεμικὸ πλοῖο γιὰ μεγαλύτερο πανηγυρισμό. Ἔτσι καὶ φέτος πῆγε τὸ ὡραῖο μας καταδρομικὸ «Ἕλλη». Ἐκεῖ, τὴν ὥρα ποὺ οἱ προσκυνηταὶ ἦσαν στὴν ἐκκλησία καὶ οἱ ναῦτες ἑτοιμάζοντο νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ πλοῖο γιὰ νὰ παραταχθοῦν στὴν λιτανεία ποὺ θὰ γινότανε, ξεξαλασσώθηκε σὲ λίγη ἀπόσταση ἕνα ἄγνωστο ὑποβρύχιο καὶ ἀπόλυσε τρεῖς τορπίλλες. Ἡ μιὰ ἀπ' αὐτὲς βρῆκε τὸ πολεμικό μας στὴ μέση καὶ τὸ βούλιαξε. Μαζὶ ἐσκοτώθηκαν πέντε ἀπὸ τὸ πλήρωμα καὶ ἐτραυματίστηκαν 28 ἄλλοι.

Ἡ Ἑλλάδα ὅλη πενθεῖ σήμερα γιὰ τὸ ἐθνικὸ αὐτὸ ἀτύχημα, ποὺ ὅλος ὁ ἔξω κόσμος τὸ χαρακτηρίζει ἄνανδρο καὶ ἀνευλαβές. Πρέπει ὅμως νὰ ξέρουν ἐκεῖνοι ποὺ ἔκαμαν τὸ μεγάλο αὐτὸ κακό, πὼς στὸν τόπο αὐτὸ κατοικεῖ ἕνας λαὸς γενναῖος καὶ τίμιος καὶ ἐμεῖς τὰ παιδιά του καλλιεργοῦμε τὶς ἀρετὲς αὐτὲς καὶ ξέρομε νὰ τιμοῦμε τὴν ἀνδρεία ποὺ δὲν τὴν εἴδαμε στὴν ἐλεεινὴ αὐτὴ πρᾶξι.

Μὲ τὸν Βασιλέα μας, τὸν Ἀρχηγὸ καὶ τὴν Ε. Ο. Ν. θὰ βαδίσωμεν πρὸς τὸ καλύτερον αὔριον.

Ζήτω ἡ Ἑλλάς.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τὸ ποιηματάκι μας.

Εἶχα ἕνα περιβολάκι

Μὲς στὸν ποταμὸ σὲ αὐλάκι
εἶχα 'να περιβολάκι
κι' εἶχα μέσα μουσμουλιὲς
κι' ὅλο γλυκοκερασσιές.

∴

Καὶ τὸ μάθαν τὰ κοράσια
καὶ μοῦ φάγαν τὰ κεράσια
μὰ ἔστησά 'να δοκανάκι
πιάνω μιὰ ἀπ' τὸ ποδαράκι.

∴

Σκούζει, βάϊ, λαχτάρα της
μὴν τὸ μάθη ἡ μάνα της.
Σκούζει, βάζει τὴ φωνή,
τὸ ποδάρι της πονεῖ.

∴

«Τί ἤθελες στὸν ξένο κῆπο
καὶ γυρεύεις νὰ σ' ἀφήσω;»

Ὁ Σκαπανέας Κ. Κάτσας, ἐξ Ἰωαννίνων.

Διασκευὴ ἀπὸ τ' ἀγγλικά

2. (Συνέχεια)

Ἔπειτα φούσκωσαν τὸ μπαλόνι, ὅσο μποροῦσαν καλύτερα, καὶ τὸ κρατοῦσαν κι' οἱ δυὸ σφιχτὰ μὲ τὸ σπάγγο, κι' ἔπειτα ὁ Πετρῆς ἄφησε τὸ σπάγγο κι' ἡ ἀρκουδίτσα ἀρμένισε μὲ πολλὴ χάρι στὸν οὐρανὸ καὶ στάθηκε ἴσα γραμμὴ μὲ τὴν κορφὴ τῆς βελανιδιᾶς καὶ περίπου πέντε μέτρα μακρύτερα.

— Ζήτω! φώναξε ὁ Πετρῆς.

— Καλὰ δὲν τὰ κατάφερα; φώναθε ἡ ἀρκουδίτσα ἀπὸ ψηλά. Μὲ τὶ μοιάζω;

— Μὲ ἀρκούδα ποὺ κρατάει ἕνα μπαλόνι, εἶπε ὁ Πετρῆς.

— Δὲν μοιάζω, ρώτησε ἡ Χιονάτη ἀνήσυχη, δὲ μοιάζω... μ' ἕνα μικρὸ μαῦρο συννεφάκι σὲ γαλάζιον οὐρανό;

— Ὄχι καὶ τόσο...

— Ἔ, καλά. Ἴσως ἀπὸ δῶ πάνω νὰ φαίνεται διαφορετικά. Κι' ὅπως σοῦ εἶπα δὲν μπορεῖς ποτὲ νὰ ξέρης μὲ τὶς μέλισσες...

Δὲ φυσοῦσε διόλου, τὸ παραμικρὸ ἀεράκι νὰ σπρώξη τὴ Χιονάτη πρὸς τὴ βελανιδιά. Ἔτσι σταμάτησε ἐκεῖ. Μποροῦσε νὰ βλέπη τὸ μέλι, μποροῦσε νὰ μυρίζεται τὸ μέλι. Μὰ δὲν μποροῦσε νὰ φτάση τὸ μέλι.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο φώναξε:

— Πετρῆ!

— Τί τρέχει;

— Μοῦ φαίνεται πὼς οἱ μέλισσες κάτι μυρίστηκαν.

Σώπασε κι' ἔπειτα σὲ λίγο ξαφώναξε:

— Πετρῆ!

— Τί τρέχει;

— Ἔχεις μιὰ ὀμπρέλλα σπίτι σου;

— Νομίζω ναί.

Θάθελα νὰ πᾶς νὰ τὴ φέρης. Νὰ περπατᾶς πάνω κάτω μὲ τὴν ὀμπρέλλα ἀνοιχτὴ καὶ νὰ κοιτᾶς κατὰ μένα καὶ ποὺ καὶ ποὺ νὰ λές: «Τα-τα-τά! βροχὴ μοῦ μυρίζεται!» Νομίζω πὼς ἂν τὄκανες αὐτὸ πολὺ θὰ μᾶς βοηθοῦσε στὰ σχέδιά μας νὰ ξεγελάσουμε τὶς μέλισσες.

Ὁ Πετρῆς γέλασε ἀπὸ μέσα του: «Ἀνόητη ἀρκουδίτσα!» συλλογίστηκε. Μὰ δὲν εἶπε τίποτα γιατὶ τὴν ἀγαποῦσε πολὺ κι' ἔτρεξε σπίτι του νὰ φέρη τὴν ὀμπρέλλα.

— Ἅ, ἐδῶ εἶσαι; φώναξε ἡ Χιονάτη μόλις γύρισε ὁ Πετρῆς πίσω στὴ βελανιδιά. Ἄρχισα ν' ἀνησυχῶ. Τώρα πιὰ εἶμαι βέβαιη πὼς οἱ μέλισσες μὲ πῆραν μυρωδιά.

— Ν' ἀνοίξω τὴν ὀμπρέλλα; ρώτησε ὁ Περτῆς.

— Ναί.

Ἔτσι, ἐνῷ ὁ Πετρῆς πήγαινε κι'

τῶν σκαπανέων μας

Σὰν παραμυθάκι

Κακὸ γιὰ κακὸ

Μιὰ μέρα ἕνα παιδὶ καθόταν στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ του κι' ἔτρωγε μιὰ φέτα ψωμὶ ἀλειμμένη βούτυρο.

Ἄξαφνα βλέπει ἕνα σκυλάκι ἐκεῖ κοντά. Τὸ φωνάζει' τὸ σκυλάκι πλησιάζει καὶ τὸ παιδὶ κάνει πὼς θὰ τοῦ δώση ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴ φέτα του. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ σκυλάκι ἑτοιμάστηκε νὰ δαγκώση τὸ ψωμί, τὸ παιδὶ τοῦ τὸ τράβηξε ἀπὸ τὸ στόμα κι' ἐκτύπησε τὸ κακόμοιρο τὸ σκυλάκι, ποὺ ἀπομακρύνθηκε οὐρλιάζοντας.

Ἕνας κύριος, ποὺ ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ ἰσογείου παρακολούθησε τὴ σκηνή, φωνάζει τὸ παιδὶ καὶ τοῦ λέει:

— Θέλεις αὐτὴ τὴ δραχμή;

— Τὴ θέλω! ἀπαντᾷ τὸ παιδί.

Καὶ τρέχει νὰ τὴν πάρη. Ἀλλὰ ὁ κύριος, ἀντὶ νὰ τοῦ δώση τὴ δραχμὴ τοῦ δίνει μιὰ βιτσιὰ στὰ δάκτυλα.

Τὸ παιδὶ κατάλαβε τότε τὸ σφάλμα του κι' ἔφυγε ντροπιασμένο.

Πίπης: Ξέρεις, Κοκό, πότε ἕνα περιοδικὸ λέγεται ἐγκυκλοπαιδικό;

Κοκός: Ὄχι.

— Πίπης: Νὰ καλέ! Ὅταν τὸ περιοδικὸ εὑρίσκεται ἐν κύκλῳ παιδικῷ, ὅπως ἡ «Νεολαία».

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΝΙΦ

«Βοήθεια! Τρέξτε! Πνίγομαι!»
Μὲ τρόμο κράζει ὁ κὺρ Κωστῆς.
Σωτῆρας τρέχει τότε εὐτὺς
ὁ μαῦρος ὁ κολυμβητής.

Κι' ὁ Σνίφ μας παραζήλεψε,
μὰ τί νὰ κάνη ὁ δυστυχής!
Κοιτάζει μετὰ προσοχῆς
πὼς βγαίνει ὁ ναυαγὸς στὴ γῆς.

Καὶ νὰ φανῆ δὲν ἄργησε
μιὰ εὐκαιρία. Τί χαρά!
Τὸ σκέφτεται καὶ λαχταρᾶ.
Τώρα θὰ πέση στὰ νερά...

Κι' ἀπ' τὸ ποδάρι ἅρπαξε
στὸ μπάνιο τὸν ἀφεντικὸ
ποὺ νὰ πνιγῆ κινδύνεψε
ἀπ' τὸ κακὸ τὸ ξαφνικό.

Γ. Δ.

ἐρχόταν μὲ τὴν ὀμπρέλλα ἀνοιχτὴ κι' ἔλεγε τα-τα-τα, βροχὴ μοῦ μυρίζεται, οἱ μέλισσες βούϊζαν τώρα ἀκόμα πιὸ δυνατά. Εἶχαν φαίνεται κάτι ὑποψιαστῆ καὶ πετοῦσαν ἀνήσυχες καὶ βούϊζαν: βζν! βζν! Μερικὲς μάλιστα ἄφησαν τὰ κελλιά τους κι' ἄρχισαν νὰ στριφογυρίζουν γύρω ἀπὸ τὸ συννεφάκι. Καὶ μιὰ μέλισσα μάλιστα κάθισε ἀπάνω στὴ μύτη τοῦ σύννεφου. Ὕστερα πάλι πέταξε μακριά.

— Πετρῆ, Πετρῆ, ὤχ! φώναξε τὸ σύννεφο.

— Τί τρέχει;

— Τώρα νά, πῆρα μιὰ πολὺ σπουδαία ἀπόφασι. Αὐτὲς δὲν εἶναι ἀπὸ τὶς καλὲς μέλισσες...

— Τί λές;

— Ναί, εἶναι ἀπὸ τὶς ἄλλες, τὶς κακές... Νομίζω λοιπὸν πὼς θὰ κάνουν ἀπὸ τὸ ἄλλο, τὸ κακὸ μέλι. Δὲν νομίζεις καὶ σύ;

— Λές;

— Ναί. Λοιπὸν σκέπτομαι νὰ κατεβῶ.

— Καλά, καὶ πῶς θὰ κατεβῆς;

Ἡ Χιονάτη δὲν εἶχε ἀκόμα σκεφτῆ γι' αὐτὸ τὸ πρᾶμα. Ἂν ἄφηνε τὸ σπάγγο θὰ ἔπεφτε μπούμ! καὶ δὲν τῆς ἄρεσε διόλου αὐτὴ ἡ ἰδέα. Γι' αὐτὸ λοιπὸν συλλογίστηκε πολλὴν ὥρα κι' ἔπειτα εἶπε:

— Πετρῆ, πρέπει νὰ πυροβολήσης τὸ μπαλόνι μὲ τὸ ὅπλο σου. Τὸ κρατᾶς μαζί σου;

— Καὶ βέβαια! Βγαίνω ἐγὼ ποτὲ ἔξω χωρὶς τὸ ντουφέκι μου; Μὰ ἂν πυροβολήσω θὰ πληγώσω τὸ μπαλόνι, εἶπε ὁ Πετρῆς.

— Μὰ ἂν δὲν πυροβολήσης, εἶπε ἡ Χιονάτη, θ' ἀναγκαστῶ νὰ παρατήσω τὸ σπάγγο καὶ τότε θὰ πληγωθῶ ἐγώ.

Ὅταν ἔθεσε ἔτσι τὸ ζήτημα, ὁ Πετρῆς εἶδε πὼς ἡ Χιονάτη εἶχε δίκιο. Σημάδεψε λοιπὸν μὲ προσοχὴ τὸ μπαλόνι καὶ τράβηξε. Μπάμ!

— Ὤ! φώναξε ἡ Χιονάτη.

— Δὲν τὸ πέτυχα;

— Δηλαδή, δὲν πέτυχες ἀκριβῶς τὸ μπαλόνι, εἶπε ἡ Χιονάτη.

— Πολὺ λυποῦμαι, εἶπε ὁ Πετρῆς καὶ σημάδεψε ἀκόμα μιὰ φορά. Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ πέτυχε τὸ μπαλόνι. Κι' ὁ ἀέρας ἄρχισε νὰ σφυρίζη καὶ νὰ βγαίνη ἔξω ἀπὸ τὸ μπαλόνι, ἀπὸ

μιὰ μικρὴ τρυπίτσα, καὶ τὸ μπαλόνι ἄρχισε νὰ ξεφουσκώνη κι' ἡ Χιονάτη ἄραξε σιγὰ σιγὰ στὸ χῶμα...

Μὰ τὰ δυὸ μπροστινὰ ποδάρια της εἶχαν ξυλιάσει νὰ κρατοῦν τόσην ὥρα τὸ σπάγγο τεντωμένο καὶ δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ τὰ κατεβάση. Καὶ μιὰ ὁλόκληρη βδομάδα στέκονταν ἔτσι μὲ τὰ χέρια ψηλά, κι' ὅταν καμμιὰ μυῖγα θρονιάζουνταν στὴ μύτη της, ἡ Χιονάτη ἀναγκαζόνταν νὰ φυσάη γιὰ νὰ τὴ διώξη. Κι' ἀπὸ τότε νομίζω τὴν ἔβγαλαν «ἡ Χιονάτη ἡ Πούφ».

II.

Ὅπου ἡ Χιονάτη κάνει βίζιτες καὶ βρίσκεται σὲ πολὺ στενόχωρη θέσι.

Ἡ ἀρκουδίτσα ἡ Χιονάτη, ποὺ οἱ φίλοι της τὴ φώναζαν μονάχα Πούφ, περπατοῦσε μιὰ μέρα μέσα στὸ δάσος καὶ σιγοτραγουδοῦσε μὲ περηφάνεια.

Εἶχε κάνει ἕνα μικρὸ τραγουδάκι ἐκεῖνο τὸ πρωΐ, τὴν ὥρα ποὺ ἔκανε τὴ γυμναστική της, μπροστὰ ἀπὸ τὸν καθρέφτη. Τρα-λα-λά! ὅταν τεντώνονταν ἀπάνω, ὅσο ψηλότερα μποροῦσε, καὶ τραλαλα - λαλά! ὅταν προσπαθοῦσε νὰ πιάση τὰ δάχτυλα ἀπὸ τὰ δυό της πισινὰ ποδάρια.

(Ἀκολουθεῖ)

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Μυστικὸ

Ὁ Ἀστυνόμος: — Μπορεῖς νὰ μοῦ πῇς μὲ ποιὸ τρόπο βούτηξες τὸ πορτοφόλι τῆς κυρίας μπροστὰ σὲ τριάντα πρόσωπα;

Ὁ λωποδύτης: — Ἀδύνατον, κύριε ἀστυνόμε. Αὐτὸ εἶναι ἐπαγγελματικὸ μυστικό.

Εὐτυχῶς ἢ δυστυχῶς;

Εἰς τὸν δρόμον.

— Καλημέρα! Μήπως ἔχασες τὸ πορτοφόλι σου;

—Ὄχι εὐτυχῶς!

—Ἔ! τότε δάνεισέ μου ἕνα πενηντάρι.

Δὲν κάνει τίποτα

Ὁ Πατέρας ρωτᾶ τὸν μικρὸ γυιό του:

—Πές μου Γιαννάκη ποιὸς εἶναι ὁ πιὸ τεμπέλης τῆς τάξεώς σου;

— Δὲν ξέρω πατέρα.

— Μὰ ποιὸς παιδί μου εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ὅταν ὅλα τὰ παιδιὰ εἶναι σκυμμένα κυττάει γύρω του χωρὶς νὰ κάνῃ τίποτα κι' αὐτός;

—Ἄ! Ξέρω, ὁ δάσκαλος.

Ἐξυπνάδα!

Δυὸ μητέρες κουβεντιάζουν γιὰ τὰ παιδιά τους.

— Τὸ δικό μου τεσσάρων μηνῶν περπατοῦσε μόνο.

— Καὶ τὸ δικό μου θὰ περπατοῦσε, μὰ εἶναι ἔξυπνο καὶ προτιμᾷ νὰ τὸ μεταφέρουν οἱ ἄλλοι.

Τὸ Εὐαγγέλιο

— Τοτὸ νὰ μὴν ἀγαπᾷς τὰ γλυκά, γιατὶ εἶναι ὁ μέγιστος ἐχθρός σου.

— Μὰ τὸ Εὐαγγέλιο δὲ λέει νὰ ἀγαπᾶμε τοὺς ἐχθρούς μας;

Τὰ 500 ἄλογα

Διηγοῦνται μπροστὰ στὸ Γιῶργο, ὅτι ἐναυάγησε ἕνα πλοῖο μὲ μηχανὴ πεντακοσίων ἵππων.

Κι' ὁ Γιῶργος μὲ συγκίνησι:

— Τὰ κακόμοιρα τ' ἄλογα πνίγηκαν ὅλα;

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1) Κράτος τῆς Εὐρώπης — Περιλαμβάνει τὴν Κίνα τὴν Τουρκία, τὴν Συρία καὶ πολλὰς ἄλλας χώρας.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Ε	Λ	Λ	Α	Σ	■	Α	Σ	Ι	Α
2	Π	Α	■	Ρ	Ο	Υ	Σ	■	Α	Λ
3	Α	Λ	Σ	Ο	Σ	■	Τ	Α	Ν	Α
4	Ι	Ω	■	Τ	■	Φ	Ο	Ρ	Ο	Σ
5	Ν	■	Ο	Ρ	Κ	Ο	Σ	■	Σ	Κ
6	Ο	Σ	Τ	Ο	Υ	Ν	■	Α	■	Λ
7	Σ	Υ	■	Ν	Ω	Ε	■	Σ	Ι	■
8	■	Ρ	Ε	■	Ν	Υ	Κ	Τ	Ε	Σ
9	Α	Ι	Α	Σ	■	Σ	Α	Υ	Ρ	Α
10	Ρ	Α	Ν	Ι	Σ	■	Ν	■	Α	Ν

2) Νότα βυζαντινῆς μουσικῆς — Ἡ γραμμὴ ποὺ ἀκολουθεῖ τὸ τρέξιμο τοῦ νεροῦ τοῦ ποταμοῦ — Ἀνδρικὸν μικρὸν ὄνομα (ξεν.).

3) Ἱερὸν δάσος — Λίμνη τῆς Ἀφρικῆς.

4) Ἄνθος (δοτ.) — Δίδεται ἀπὸ τοὺς πολίτας εἰς τὸ κράτος.

5) Δίδεται ἀπὸ τοὺς νεοσυλλέκτους, ἀπὸ τοὺς μάρτυρας εἰς τὸ δικαστήριον, ἀπὸ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους κατὰ τὸν διορισμόν των — ΣΚ.

6) Κόκκαλον.

7) Προσωπικὴ ἀντωνυμία — Βιβλικὸν πρόσωπον ἀπὸ τὰ περισσότερον γνωστὰ — Νότα.

8) Νότα — Ἀποτελοῦν τὸ ἥμισυ τοῦ ἔτους.

9) Ἥρως τῆς Ἰλιάδος — Ἑρπετόν.

10) Στάλα (καθ.) — Ὑποθετικόν.

Καθέτως:

1) Ἀπονέμεται εἰς τοὺς καλοὺς μαθητὰς ὅπως καὶ εἰς διαγωνισμούς, μετὰ τὰ πρῶτα βραβεῖα — Μέτρον ἐπιφανείας.

2) Ὁμιλῶ (ἀρχ.) —Χώρα τῆς Ἀσίας πρὸς νότον τῆς Τουρκίας.

3) ΟΤ —Ὑποθετικόν.

4) Γεωργικὸν ἐργαλεῖον — Νότα.

5) Σῆμα κινδύνου — Οἰκιακὸν ζῶον.

6) Ἐγκληματίας.

7) Κάτοικος τῶν πόλεων—Συμπλεκτικὸς Σύνδεσμος.

8) Ἡ δευτέρα λέξις τοῦ 1 καθέτως — Πόλις (ἀρχ.).

9) Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ρωμαίων — Σεβαστά.

10) Βόρειος χώρα τῆς Βορείου Ἀμερικῆς — Ὁμοιωματικὸν (δημ.).

Ι. ΠΟΥΠΑΚΗΣ

Ἀπορίες

Γιατὶ λέμε βιβλίον (βιβλ-ἴον) καὶ ὄχι βιβλάνθος;

— Γιατὶ λέμε χελιδὼν(χέλι - δὼν) καὶ ὄχι μπαρμπουνιδών;

— Γιατὶ λέμε κεραμίδια (κερά - μίδια) καὶ ὄχι κεραστρίδια;

— Γιατὶ λέμε μαχαῖρι (μὰ - χαῖρι) καὶ ὄχι μαπόδι;

— Γιατὶ λέμε ἀγωνία (ἀ-γωνία) καὶ ὄχι ἀγωτρίγωνον;

— Γιατὶ λέμε συκομαρμελάδα (συκομαρμ-Ἑλλάδα) καὶ ὄχι συκομαρμαγγλία;

— Γιατὶ λέμε Ἱπποκράτης (Ἱππο - κρατεῖς) καὶ ὄχι ἀλογοβάστας;

Κ. Κ. Μ. Β.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 46ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως: 1 Δάς—Σιάμ—ΚΗ, 2 ἔρως—σία—ἄν, 3 ἑτοίμη, 4 μά—Δάς—ἄν, 5 ἧλος—Α.Τ.—ὄρη, 6 Ἀσία—ἀσπίς, 7 χλαμὺς—Ἄη, 8 ἴα—ὦτα—σέ, 9 Ἄλκιμοι, 10 Σημαία—Σινά, Καθέτως: 1 δέσμη—Χίος, 2 ἄρ—ἄλατα, 3 Νῶε—δσα—Λ.Μ. 4 στασίμῳ, 5 αὐταί, 6 Ἴσιδα—σάλα, 7 αἵματα, 8 Μάης—σανίς, 9 ὀπή—μί, 10 καμάρι—σόν, 11 ἦν—νηστεία.

Δικτυωτόν: Ὁριζοντίως: 1 Παραλία, 2 Σαλαμίς, 3 Πολωνία, 4 Ποταμός, 5 Πανομιᾶς, 6 Μηδείας, 7 Ρωμαῖος. Διαγωνίως: Α—Β Παλαμᾶς, Β—Γ Ρηνανία. Τετράγωνον: Ἀδάμ, δῶρα, ἀρνί, μαία. Τρίγωνον: Σῦρος, υἱός, ροή, ὅς, Σ. Τονογριφος: Ζήτω — Ζητῶ. Κρυπτογραφικόν: Μινώταυρος, Ναυαρίνον, Τυρταῖος, Ἀρριανός, Ρουμανία, Σουμάτρα, Ἱστορία. Ποικίλη ἀκροστιχίς: ΝΟΡΒΗΓΙΑ (Ναύπλιον, ΒΟλος, δῶΡον, γραΒάτα, ἀγάπΗ, τετράΓωνον, μαντολΙνον, ὀφθαλμ(Α)τρος). Ἀστήρ: Ἑλλάς, Βόλβη, Βόλος, Πέλλα.

Δικτυωτὸν

Ὁριζοντίως.

1) Χώρα τῆς Ἀμερικῆς, ἡ ὁποία εἶναι Ἀγγλικὴ κτῆσις.

2) Εἶναι ὁ κ. Ι. Μεταξᾶς γιὰ ὅλους τοὺς Ἕλληνας.

3) Αὐτοὶ ἐκδίδουν ἀποφάσεις εἰς τὸ κακουργοδικεῖον (ἑνικός).

4) Ἐργατικὸν ἔντομον τὸ ὁποῖον παράγει ὡραιότατον προϊόν.

5) Ὑγρὸν στοιχεῖον, καταλαμβάνον τὰ ¾ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

6) Ἕλλην ποιητής.

7) Ἔχουν πλευρὲς τριγωνικές, εἶναι στὴν Αἴγυπτο, μεγαλυτέρα εἶναι ἡ τοῦ Χέοπος.

Διαγωνίως.

Ἐκ τῶν ἄνω ἀριστερὰ πρὸς τὰ κάτω δεξιά: ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἐθεώρει εὐτυχῆ τὸν ἑαυτόν του, χωρὶς νὰ δίδῃ σημασίαν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Σόλωνος. Ἐκ τῶν κάτω ἀριστερὰ πρὸς τὰ ἄνω δεξιά: ὁ πρῶτος ἀστὴρ τῆς Μεγάλης Ἄρκτου.

Καὶ αἱ ἐννέα ζητούμεναι λέξεις ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἑπτὰ γράμματα ἑκάστη.

Λ. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΣ

-

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Ἀρχαῖον Φιλόσοφον τῆς Σπάρτης.

1. Πέλαγος τῆς Ν. Μεσογείου. 2. Νῆσος Ἑλληνική. 3. Ἀρχηγὸς Κράτους. 4. Ὄρος τῆς Ἑλλάδος. 5. Ὄρος τῆς Ἀττικῆς. 6. Πρωτεύουσα Βαλτικοῦ κράτους. 7. Ἁρπακτικὸν ὄρνεον. 8. Ἀρχαῖος ποιητής. 9. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.

Η. ΠΟΥΠΑΚΗΣ

Διασκεδάζοντας

Παιγνίδια

Στοιχηματίζετε μὲ κάποιον ὅτι δὲν θὰ μπορέσῃ ν' ἀπαντήσῃ τρεῖς φορὲς κατὰ συνέχεια μὲ τὴ φράσι «δὲν μὲ νοιάζει», στὶς ἐρωτήσεις ποὺ θὰ τοῦ κάνετε.

Ἅμα δεχθῇ τὸ στοίχημα τοῦ λέτε:

«Ὡραία ἡμέρα σήμερα».

Ἐκεῖνος φυσικὰ ἀπαντᾶ:

«Δὲν μὲ νοιάζει».

Σεῖς ἐξακολουθεῖτε.

«Τὸ πρόσωπό σου εἶναι μαῦρο».

Πάλι σᾶς ἀπαντᾷ:

«Δὲν μὲ νοιάζει».

Τότε ἀρχίζετε τὰ γέλια καὶ τοῦ λέτε δυνατά:

«Ἔ, λοιπὸν ἔχασες!». Ἐκεῖνος τότε ἀναγκαστικὰ θὰ ρωτήσῃ.

«Γιατί;»

— Κι' ἔτσι κερδίζετε.

Αἴνιγμα

Ράβω ντύνω ὅλο τὸν κόσμο
κι' ἐγὼ μένω γυμνή.

Σ. ΠΑΥΛΟΥ

Λεξίγριφος

Ἑνώνω πόλι Ἑλληνικὴ
μὲ βασιλέα Πέρση.
Καὶ ἄλλος Πέρσης βασιλεύς,
θὰ πεταχθῇ στὴ μέση.

Α. Ι. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

Τρίγωνον

= Παράκλησις.
= Τζάκι.
= Ὄχι νίκη.
= Συντροφία.
= Ἄνθη.
= Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

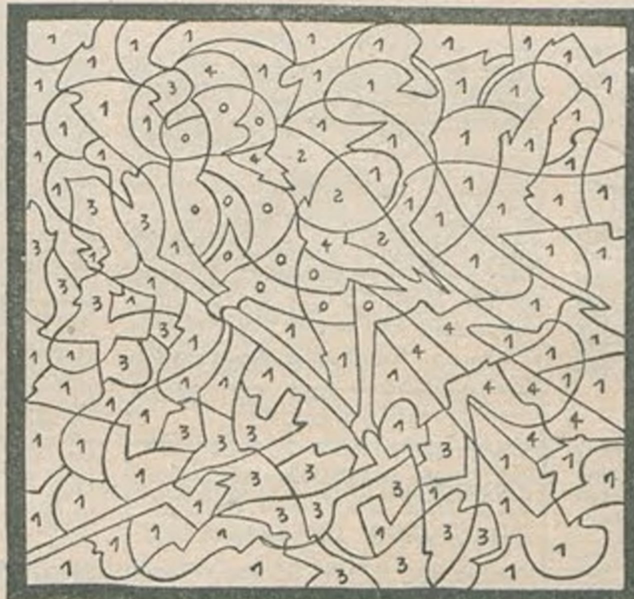
Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, ἀποτελοῦν ἀρχαῖον Ἕλληνα γλύπτην:

1) Περιφέρεια τῆς Ἑλλάδος, 2) Ποταμὸς τῆς Γερμανίας, 3) Ἑλληνικὴ θάλασσα, 4) Ἀρχαῖος συγγραφεύς, γνωστὸς κυρίως γιὰ τὸ ἱστορικὸν ἔργον του, 5) Δηλητήριον, 6) Γειτονικὸν τῆς Ἑλλάδος κράτος, 7) Ἐκεῖ ζοῦν τὰ κουνούπια, 8) Πρωτεύουσα Εὐρωπαϊκοῦ κράτους, 9) Ἀρχαία θεά, 10) Ἡ κυριωτέρα τῶν Κυκλάδων.

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω στὸ σχέδιο καὶ χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος

Ὅπου ὑπάρχει:
1 μὲ κόκκινο ἀνοικτό.
2 μὲ κόκκινο.
3 μὲ κίτρινο.
4 μὲ μαῦρο.
Ὅπου ὑπάρχει 0 θὰ μείνῃ λευκό.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 47ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως 1 Πάσχα—Ἀμούρ, 2 οἰκειότης, 3 δάς—οὖς, 4 ἄν—Ιλαρά—τί, 5 σάλος—σανός, 7 τρία—ἄνθη, 9 ἀστήρ—ἄμφια, 10 μί—ωνίων—ὅς, 11 ἔσω—Ἴσω, 12 Ραιδεστός, 13 Ἄδονα—ἄσοφα. Καθέτως 1 Πάδος—ἄμεσα, 2 ἀνάστασις, 3 σός—ὥρα, 4 χί—δλική—ἄν, 5 ἀκτίς—Ρωσία, 7 ἱμάς—φιλέ, 9 ἄπλας—ἄνετα, 10 μή—Ἀννάμ—ὅς, 11 ὅσο—Ἴσο, 12 ὑποψήφιος, 13 Ρωσίς—ἄσωπα. Δικτυωτόν: Ὁριζοντίως 1 Γαλάπσι, 2 καρδίαι, 3 καλάμια, 4 πυράγρα, 5 βελοῦδο, 6 κάγκελλα, 7 κεράσια, 8 βέλασμα, 9 κάταγμα. Διαγωνίως Α—Β παρά, Γ—Δ Καλάμαι, Ε—Ζ Κέρκυρα, Η—Θ Ἀσία. Ποικ. ἀκροστιχίς: Σῦρος (ΣΑμος, ΚΥρος, ΜαΡία, ἥλιΟς, ἀμνόΣ). Μεταγραμματισμός: Κιάπο—πιάτο. Ἀκροστιχίς: Μασσαλία (Μᾶρκος, Ἀθῆναι, Σανός, Σουηδία, Ἄτλας, Λέσβος, Ἰωάννης, Ἀρκαδία). Ἀναγραμματισμός: Ψαρά—ἄραψ. Μαγ. εἰκὼν χωρὶς εἰκόνα: Ψωμί (ΚαλωΨΩ Μίμη). Βέλος: Μῆλος, Πάρος, Τύρος, Ἀθηνᾶ, Ἄτλας, Μάρθα. Μαγ. γράμμα: Σάκος, Κάσος, νεκρός, Κίμων, Κάδος, ἄκρος. Μαγ. εἰκὼν χωρὶς εἰκόνα: Πῆτα (ΠέΠΗ ΤΑκη). Ἀκροστιχίς: Ἀργεντινὴ (Ἀλκιβιάδης, Ρωσία, Γάγγης, Ἔδεσσα, Νεῖλος, Τῆνος, Ἰαπωνία, Νεάπολις, Ἡράκλειον). Τρίγωνον: Σῦρος, υἱός, ροή, ὅς, Σ.

Ἀναγραμματισμός

Ὑγρὸ τοῦ σώματος
ἀνακατεύεται.
Καὶ κάνει... γιάτρισσα.
Δὲν τὸ πιστεύετε;

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἕνα ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους λιμένας τῆς Μεσογείου Θαλάσσης.

1) Πόλις τῆς Ἰταλίας, 2) Ἡ σύζυγος τοῦ Ἕκτορος, 3) Ἕλλην ποιητής, 4) Νομομαθὴς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, 5) Πόλις τῆς Ἠπείρου, 6) Βάρκα, 7) Νῆσος τοῦ Βορείου Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ, 8) Ἦτο ἀδελφὸς τοῦ Μενελάου.

Γ. ΠΑΠΑΤΣΩΡΗΣ

Μαγικὴ εἰκὼν ἄνευ εἰκόνος

— Ποῦ ἤσουν Κωστάκη τόση ὥρα;

— Ἔστειλα μπαμπᾶ καὶ μοῦ πῆραν κάτι.

— Τί;

— Μὰ σᾶς τὸ εἶπα!

Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΙΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Ὁ λόγος

— Γιατί παιδί μου μᾶς ἔδωσε τὰ χέρια ὁ Θεός;

— Μά... γιὰ νὰ χτυποῦν οἱ μεγάλοι τὰ παιδιά.

Ἁπλούστατον

Ὁ μικρὸς Τάκης ἀκούει τὸν ἀδελφό του νὰ λέῃ ὅτι δὲν ξέρει τὴ διεύθυνσι ἑνὸς φίλου του γιὰ νὰ τοῦ γράψῃ. Καὶ πετάγεται:

— Γιατί δὲν τοῦ γράφεις νὰ σοῦ τὴ στείλῃ;

Ἀφοῦ δὲν τὸν εἶδε;....

Ὁ Τοτός: — Χθὲς εἶδα τὸν ἀδελφό σου στὸ Ζάππειο, ἀλλὰ δὲ μὲ εἶδε.

Ὁ Τάσος. — Ναί, μοῦ τὸ εἶπε.

Καὶ τὰ δύο!

Μίμης: Μαμὰ ἔχασα τὸ ἕνα παποῦτσι μου.

Μαμά: Ἂς τὰ ἔβαζες μαζὶ καὶ τὰ δύο, νὰ μὴν τὄχανες.

Μίμης: Μὰ τότε θὰ ἔχανα καὶ τὰ δύο.

Νερὸ τρέχει!

Μιὰ φορὰ ποὺ ἔσπασε ἕνας ὑδραυλικὸς σωλῆνας κι' ἔτρεχε τὸ νερό, μαζεύτηκε κόσμος πολύς. Ἕνας κύριος περνῶντας ἐκεῖθε ρωτάει τὸν Νίκο:

— Τί τρέχει παιδί μου;

Κι' ὁ Νίκος:

— Νερό, κύριε!

Καλὸ κρύψιμο!

Ὁ Γιωργάκης παίζει τὸ κρυφτὸ μὲ τὴ μαμά του.

— Μαμά, τῆς φωνάζει. Ἔλα νὰ μὲ βρῇς. Εἶμαι κρυμμένος πίσω ἀπ' τὴν πόρτα!

Ἀπορία!

Ὁ μικρὸς Τοτός: Δὲν μοῦ λές, Ἄννα, ὅταν κοιμᾶσαι φορεῖς τὰ γυαλιά σου;

Ἄννα: Ὄχι.

Τοτός: Μὰ τότε πῶς βλέπεις τὰ ὄνειρα;

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρικὴ Διοίκησις

ΕΠΑΙΝΟΙ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ἡ Α. Ε. ὁ Ἀρχηγὸς εὐηρεστήθη νὰ ἀπονείμῃ τοὺς ἀκολούθους ἐπαίνους, ἐξ ἀφορμῆς διαφόρων εὐγενῶν πράξεων μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν.

ΔΙΑΤΑΓΗ

Λαβὼν ὑπ' ὄψιν μου ἀναφορὰν τοῦ Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς Ραφίνης, ἐξ ἧς ἐμφαίνεται ὅτι ὁ Σκαπανεὺς Ἀργυρόπουλος Μ. Ἀνδρέας, τοῦ 3ου Ὑποτομέως τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης, διέσωσεν ἐκ βεβαίου πνιγμοῦ τὴν 17ην Ἰουλίου ἐ. ἔ. εἰς τὴν Ραφίναν τὴν 14ετῆ νεάνιδα Νικολάου Κατίναν,

ἐπαινῶ

τὸν Σκαπανέα Ἀργυρόπουλον Ἀνδρέαν διὰ τὴν πρᾶξίν του ταύτην, ἥτις μαρτυρεῖ τὴν πλήρη ὑπ' αὐτοῦ κατανόησιν τῶν ἀρχῶν καὶ ἐπιδιώξεων τῆς Ε.Ο.Ν.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΔΙΑΤΑΓΗ

Λαβὼν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Ἰωαννίνων, ἐξ ἧς ἐμφαίνεται ὅτι αἱ Φαλαγγίτισσαι Δήμου Ἐλευθερία, Δήμου Χαρίκλεια καὶ Βάρδα Ἀγγελικὴ μετ' αὐτοθυσίας καὶ τόλμης συνέτειναν εἰς τὴν κατάσβεσιν πυρκαϊᾶς,

ἐπαινῶ

τὰς ὡς ἄνω Συναγωνιστρίας, διότι διὰ τῆς πράξεώς των ταύτης ἀπέδειξαν ὅτι πλήρως κατενόησαν τὸ πνεῦμα τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὰ ὑψηλὰ ἰδεώδη αὐτῆς.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΔΙΑΤΑΓΗ

Λαβὼν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Ἀττικοβοιωτίας, ἐξ ἧς ἐμφαίνεται ὅτι βαθμοφόροι καὶ φαλαγγῖται τῆς 307ης Φάλαγγος Μεγάρων ὑπὸ τὸν Ὑποφαλαγγάρχην Μπερδελῆν Δ., ὡς καὶ οἱ Σκαπανεῖς τῆς ἐν Ν. Περάμῳ κατασκηνώσεως ὑπὸ τὸν βαθμοφόρον των Παντελούρην συνετέλεσαν τὰ μέγιστα μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς των εἰς τὴν κατάσβεσιν τῆς πυρκαϊᾶς εἰς δάσος τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. παρὰ τὸν Ἅγιον Βλάσιον Ν. Περάμου,

ἐπαινῶ

τοὺς ὡς ἄνω βαθμοφόρους, Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς, διότι διὰ τῆς πράξεώς των ταύτης ἀπέδειξαν πλήρη καὶ βαθυτάτην κατανόησιν τῶν ὑψηλῶν ἀρχῶν καὶ ἰδεωδῶν τῆς Ε. Ο. Ν.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΥΑΡΕΣΚΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν. ΤΗΝΟΥ

Πρὸς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Τήνου ἀπεστάλη ἐκ μέρους τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑφυπουργοῦ τὸ κάτωθι ἔγγραφον:

«Λαβὼν γνῶσιν τῶν ἐξαιρετικῶν ὑπηρεσιῶν, ἃς οἱ Φαλαγγῖται τῆς Τήνου προσέφερον εἰς τοὺς τραυματίας καὶ τὸ πλήρωμα τῆς «Ἕλλης», ἐπιδείξαντες οὕτω ὅτι ἐνεστερνίσθησαν ἀπολύτως τὰ ὑψηλὰ διδάγματα τῆς Ε.Ο.Ν., ἐκφράζω αὐτοῖς τὴν ἄκραν εὐαρέσκειάν μου καὶ συγχαίρω ὑμᾶς διὰ τὴν τελείαν ὀργάνωσιν τῆς Διοικήσεώς σας, ἥτις ἀνταποκρίνεται ἀπολύτως εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Σᾶς παρακαλῶ νὰ διαβεβαιώσητε τοὺς Φαλαγγίτας τῆς δυνάμεώς σας ὅτι τὸ Βασιλικὸν Ναυτικὸν ἔλαβεν ὑπὸ σημείωσιν τὴν ἐπιδειχθεῖσαν πρὸς αὐτὸ ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσίν των.

Ὁ Ὑφυπουργὸς
Ἱπποκράτης Παπαβασιλείου»

ΠΡΟΣΟΧΗ!
ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ 2 Σ/ΒΡΙΟΥ ΘΑ ΓΙΝΗ Η ΠΡΩΤΗ ΕΞΟΡΜΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΝ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ

Παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ περιέλθουν ὅλα τὰ σπίτια τῶν Ἀθηνῶν, ὅλα τὰ καταστήματα καὶ τὰ γραφεῖα καὶ θὰ παραλάβουν τὰ ἄχρηστα χαρτιά, τὰ ἄχρηστα κουτιὰ τσιγάρων, τὰ ἄχρηστα περιτυλίγματα τσιγάρων (τὰ χρυσᾶ), ἄχρηστες λάμες ξυρίσματος, ἄχρηστα σωληνάρια κάθε εἴδους, ἄχρηστα μέταλλα κλπ.

Οἰκοκυρές, Καταστηματάρχαι, Διευθυνταὶ γραφείων, παρακαλοῦνται ὅπως ἔστω καὶ ἀπὸ τώρα βάζουν στὴν ἄκρη ὅ,τι ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω τοὺς εἶναι ἄχρηστον. Ὅλα μαζὶ τὰ ἄχρηστα στὸν καθένα μας γιὰ τὴν Ε.Ο.Ν. εἶναι θησαυρὸς ἀληθινός, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἐθνική μας οἰκονομία μεγάλη ἀληθινὰ ὠφέλεια.

ΠΡΟΣΟΧΗ!
ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ 2 Σ/ΒΡΙΟΥ Η ΠΡΩΤΗ ΕΞΟΡΜΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΝ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΘΕΝΑ ΜΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ Β΄ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Εἰς ἄλλην σελῖδα δημοσιεύεται ὡς ἔχει ἡ ἐγκύκλιος τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ἡ ἀφορῶσα τὴν διανομὴν καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ πρώτου μέρους τῶν πρακτικῶν τῆς Β΄ Διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν, τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη εἰς τεῦχος φέρον τὸν ἀριθμὸν 72. Τὸ τεῦχος αὐτὸ περιλαμβάνει ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸν λόγον τοῦ Ἀρχηγοῦ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Β΄ Διασκέψεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁλόκληρον τὴν γενικὴν εἰσήγησιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου. Ἡ ἐγκύκλιος, τὴν ὁποίαν συνιστῶμεν ἰδιαιτέρως εἰς τοὺς ἡγήτορας σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν., εἶναι τόσον εὔγλωττος, ὥστε νὰ περιττεύῃ πᾶσα προσθήκη ἐκ μέρους τῆς «Νεολαίας» περὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως ὅλοι οἱ βαθμοφόροι μελετήσουν ἐπισταμένως τὸ τεῦχος τοῦτο. Φρονοῦμεν ὅμως ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπος καὶ ἡ ἐκ μέρους ἡμῶν ὑπογράμμισις ὡρισμένων σημείων τῆς ἐγκυκλίου ἀναφορικῶς μὲ τὸ περιεχόμενον τοῦ τεύχους ὡς καὶ τὴν ἀπόλυτον διὰ τοὺς βαθμοφόρους χρησιμότητά του. Εἰς τὴν ὁμιλίαν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἐξετάζονται ἀναλυτικῶς οἱ σκοποὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ὡς καὶ ἡ ἐργασία ἡ ὁποία δέον νὰ ἐπιτελεσθῇ ἐν τῇ Ὀργανώσει καθὼς καὶ αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ καὶ κατευθύνσεις εἰς ὅλα τὰ πεδία τῆς δράσεως.

Ἐξ ἄλλου ὁ λόγος τοῦ Ἀρχηγοῦ ὡς καὶ αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁμιλίας τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου διακοπαί του, εἰς τὰ ζητήματα ἰδίως τῆς ἐκπαιδεύσεως, θέτουν ἐντὸς σαφῶς καθοριζομένων πλαισίων τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Ε.Ο.Ν. Τὸ ὅλον, λοιπόν, περιεχόμενον τοῦ βιβλίου εἶναι μία μεθοδική, συστηματική, καταληπτὴ παράθεσις ὁδηγιῶν, ἡ ἀκριβὴς καὶ λεπτομερὴς γνῶσις τῶν ὁποίων εἶναι ἀπαραίτητος διὰ κάθε βαθμοφόρον ὁ ὁποῖος θέλει νὰ ἵσταται εἰς τὸ ὕψος τῆς θέσεώς του. Βαθμοφόρος, τοῦ ὁποίου δὲν θὰ ἀποτελέσῃ κτῆμα τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λέγεται βαθμοφόρος καὶ νὰ διοικῇ σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν. Διότι, ἀγνοῶν τὰς γενικὰς ἀρχὰς καὶ κατευθύνσεις τῆς Ε.Ο.Ν., δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ παραστρατήσῃ, νὰ ἐνεργήσῃ ἔξω ἀπὸ τὰς παραδεδεγμένας ἀρχὰς καὶ τότε, ἐνεργῶν ὡς ἐνεργεῖ, θὰ εἶναι βλαπτικὸς καὶ τὰ ἀποτελέσματα ποὺ θὰ ἐπιτύχῃ ἐπιζήμια. Οἱ βαθμοφόροι, λοιπόν, ἃς μελετήσουν ἐπισταμένως τὸ τεῦχος. Ἔτσι μόνον θὰ δυνηθοῦν νὰ ἐπιτελέσουν τὸ ἔργον, τὸ τόσον μεγάλον, τὸ τόσον Ἐθνικόν, τὸ ὁποῖον ὁ Ἀρχηγὸς ἐνεπιστεύθη εἰς τὰς χεῖράς των.

ΘΑ ΙΔΡΥΘΗ ΕΝΑ ΤΕΛΕΙΟΝ ΑΝΑΡΡΩΤΗΡΙΟΝ ΔΙΑ ΚΟΥΡΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΙΚΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἀποφάσει τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ ἡ Ε.Ο.Ν. θὰ ἀνεγείρῃ μέγα ἀναρρωτήριον γιὰ τὰ μικρὰ παιδιά της, τὰ κουρασμένα καὶ ἀσθενικά. Εἰς τὸ ἀναρρωτήριον αὐτὸ θὰ στέλλωνται ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν., διὰ τὰ ὁποῖα οἱ ἰατροὶ τῆς Ὀργανώσεως θ' ἀποφαίνωνται ὅτι θὰ ἔχουν ἀνάγκην ἀναπαύσεως καὶ ἐπισταμένης ἰατρικῆς παρακολουθήσεως ἢ περιθάλψεως.

Τὸ ἵδρυμα αὐτὸ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, τεραστίας τῷ ὄντι κοινωνικῆς σημασίας καὶ ἐνδεικτικὸν τοῦ πνεύματος ἀλληλεγγύης ποὺ διακρίνει τὴν Ὀργάνωσιν, θὰ ἀνεγερθῇ εἰς περιοχὴν τοῦ Νομοῦ Ἐδέσσης καὶ εἰς χῶρον ὑποδειχθησόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκπονήσῃ καὶ τὰ σχέδια τοῦ ἀνεγερθησομένου κτιρίου.

Αἱ πρῶται ἐγκαταστάσεις τοῦ ἀνωτέρω ἱδρύματος τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ στοιχίσουν περίπου πέντε ἑκατομμύρια δραχμῶν, ποσὸν κατατεθησόμενον ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ὀργανώσεως. Ἤδη ἔχει ἐξασφαλισθῆ ποσὸν 3.500.000 δραχμῶν.

Σὺν τῷ χρόνῳ εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν θὰ ἱδρύσουν ἴδια περίπτερα αἱ κατὰ τόπους Περιφερειακαὶ Διοικήσεις τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας. Ἕως ὅτου ὅμως ἀνεγερθοῦν τὰ περίπτερα αὐτά, τὸ κεντρικὸν κτίριον θὰ ἐξυπηρετῇ ὅλας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις.

ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Τὸ Ναυτικὸν Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, τὸ ὁποῖον διωργάνωσεν ἡ Διεύθυνσις Ἀθλητισμοῦ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν. ἐγκρίσει τῆς Α. Ε. τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. Ι. Μεταξᾶ, λειτουργεῖ ἤδη ἀπὸ μηνὸς κανονικώτατα. Οἱ ἐκπαιδευόμενοι Φαλαγγῖται, οἱ ὁποῖοι θὰ γίνουν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐκπαιδεύσεώς των ἐκπαιδευταὶ εἰς τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις τῆς Ε.Ο.Ν., σημειώνουν μεγάλας προόδους εἰς τὴν ἐν γένει ἐκπαίδευσίν των, ἡ ὁποία ἐπεκτείνεται εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ θαλάσσια ἀθλήματα. Γίνονται δεινοὶ κολυμβηταὶ καὶ μανθάνουν νὰ διδάσκουν τὴν κολύμβησιν εἰς ἄλλους, γίνονται τέλειοι ἱστιοπλόοι, κωπηλάται, παῖκται θαλασσίων ἀθλοπαιδιῶν, μὲ δύο λόγια πολυσύνθετοι ἀθληταὶ θαλασσίων ἀθλημάτων. Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ ἐκπαιδευόμενοι εἰς τὸ Ναυτικὸν Κέντρον τῆς Ε.Ο.Ν. παρὰ τὸν Ἅγιον Γεώργιον πλησίον τοῦ Ναυστάθμου προέρχονται ἀπὸ ὅλας σχεδὸν τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις τῆς Ε.Ο.Ν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Ο ΠΛΟΥΣ ΤΟΥ «ΙΚΑΡΟΥ»

Τὸ ἐκπαιδευτικὸν τῆς Ε.Ο.Ν. «Ἴκαρος», συνεχίζον τὸν πλοῦν του, κατέπλευσε τὴν 9ην νυκτερινὴν τῆς Τρίτης, 20ῆς Αὐγούστου, εἰς τὸν λιμένα τῆς Θεσσαλονίκης. Τὸ πλήρωμά του ἐγένετο δεκτὸν τὴν ἐπομένην ἐνθουσιωδῶς εἰς τὴν μακεδονικὴν πρωτεύουσαν. Οἱ βαθμοφόροι τοῦ «Ἰκάρου» ἐπεσκέφθησαν τὸν Γενικὸν Διοικητὴν Μακεδονίας, τὸν Λιμενάρχην καὶ τὸν Περιφερειακὸν Διοικητὴν Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Θεσσαλονίκης. Τὴν 22αν Αὐγούστου οἱ Ναυτοφαλαγγῖται τοῦ «Ἰκάρου» κατέθεσαν στέφανον εἰς τὸ Ἡρῷον τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ Ναυτοφαλαγγῖται τοῦ «Ἰκάρου», πληροφορηθέντες ἐν πλῷ τὰ τοῦ ἀνάνδρου τορπιλλισμοῦ τῆς «Ἕλλης», διενήργησαν ἔρανον μεταξύ των καὶ ἀπέστειλαν τὸ κάτωθι τηλεγράφημα πρὸς τὸν Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλέξανδρον Ν. Κανελλόπουλον: Θέσατε διάθεσιν Ἀρχηγοῦ ποσὸν 1.466 δρχ. ἐκ συνεισφορᾶς Ἐπιτελείου καὶ Ναυτοφαλαγγιτῶν πληρώματος «Ἰκάρου» πρὸς κατασκευὴν νέας «Ἕλλης».

ΔΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΗΡΩΪΔΟΣ ΠΕΡΑΚΑΚΗ

Διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀναθηματικῆς στήλης εἰς μνήμην τῆς ἡρωΐδος ἀνεμοπόρου τῆς Ε.Ο.Ν. Νίκης Περακάκη προσέφερεν ὁ Ὑπουργὸς Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως κ. Κριμπᾶς δραχ. 300 καὶ ἡ Φαλαγγίτισσα Μακρογιάννη Σ. τῆς 254ης Φάλαγγος Ἡρακλείου Κρήτης δραχ. 55.

ΔΩΡΕΑΙ

Ἡ Φαλαγγίτισσα Μπέση Καλομοίρη κατέθεσε δραχμὰς 600 εἰς τὴν Διεύθυνσιν Προνοίας τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης εἰς μνήμην τῆς συναγωνιστρίας της φαλαγγιτίσσης Τέτας Τσάνα.

ΠΤΥΧΙΑ ΑΝΕΜΟΠΟΡΙΑΣ

Τὴν 21ην τοῦ μηνὸς ἔληξεν ἡ λειτουργία τοῦ Πανελληνίου Κέντρου Ἀνεμοπορίας τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας. Ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ὀργανώσεως τὰ ὁποῖα ἐξεπαιδεύθησαν εἰς τὸ Κέντρον τοῦτο 22 ἀπέκτησαν, μετὰ τὰς σχετικὰς ἐξετάσεις των, πτυχίον ἀνεμοπόρου «Α» καὶ ἕτερα 4 πτυχίον ἀνεμοπόρου «Β».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

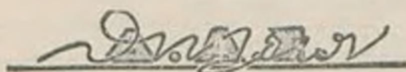
Πρὸς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ε.Ο.Ν. ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Ραφίνας τὸ κάτωθι ἔγγραφον:

«Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινότητος μας μὲ ἐξουσιοδότησε νὰ ἐκφράσω τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας αὐτῆς καὶ τῶν γεωργῶν κατοίκων μας εἰς τοὺς Ναυτοφαλαγγίτας τοῦ ἱστιοφόρου «Ἴκαρος» τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης, οἵτινες ἐπεδόθησαν μετὰ ζήλου, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς καὶ τῆς Πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὴν κατάσβεσιν τῆς πυρκαϊᾶς τῆς ἐπισυμβάσης τὴν 10ην τρέχοντος εἰς τὸν ἐν Ραφίνῃ τόπον Ἀλωνισμοῦ.

Μετὰ πάσης τιμῆς

Ν. ΓΑΝΙΑΡΗΣ»

Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

ΤΑ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Τὴν 15ην Αὐγούστου ἔληξεν ἡ λειτουργία τοῦ Στρατοπέδου τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Θηλέων διὰ φοιτητρίας καὶ σπουδαστρίας τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀθηνῶν. Εἰς τὸ Στρατόπεδον τοῦτο παρεθέρισαν καὶ ἐξεπαιδεύθησαν ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου μέχρι τῆς 15ης Αὐγούστου τρεῖς ἀποστολαὶ βαθμοφόρων καὶ δοκίμων βαθμοφόρων. Εἰς τὸ αὐτὸ Στρατόπεδον ἀπὸ τῆς 2ας τοῦ μηνὸς λειτουργεῖ Κέντρον ἐκπαιδεύσεως διοργανωτριῶν Στρατοπέδων, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκπαιδεύονται ἀνὰ τρεῖς βαθμοφόροι φαλαγγίτισσαι ἐξ ἑκάστης τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Θηλέων.

Π. Δ. ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Αἱ ἐργαζόμεναι Φαλαγγίτισσαι τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς (Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Θηλέων Πρωτευούσης) ὑπέβαλον θερμὴν παράκλησιν εἰς τὴν Π.Δ.Θ.Π. ὅπως ἐργάζωνται μετὰ μεσημβρίαν ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς Κυριακὰς διὰ τὴν ραφὴν ἢ κάθε ἄλλην ἐργασίαν, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ὑλικοῦ τῆς ἀποθήκης ποὺ ἀπετεφρώθη κατὰ τὴν προχθεσινὴν πυρκαϊάν.

ΚΑΤΑΣΒΕΣΙΣ ΠΥΡΚΑΪΑΣ ΥΠΟ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Τὸ παρελθὸν Σάββατον ἐξερράγη πυρκαϊὰ εἰς τὸ δάσος τῆς Φανερωμένης ἐξ ὑπαιτιότητος προφανῶς ἐκδρομέως, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπέταξε ἀναμμένο τσιγάρο. Ἀμέσως ἔσπευσεν ἐπὶ τόπου ὁλόκληρος ἡ δύναμις τοῦ εἰς τὴν Φανερωμένην Στρατοπέδου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων Πρωτευούσης, ἡ ὁποία μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς βαθμοφόρους τοῦ Στρατοπέδου ἐπέτυχε νὰ καταστείλῃ τὴν πυρκαϊὰν πρὶν ἢ προξενήσῃ μεγάλας ζημίας.

Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΤΩΝ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

Φαλαγγίτισσαι τῆς Π.Δ.Θ.Π. συμμετέσχον ἐνεργῶς εἰς τὴν κατάσβεσιν δύο πυρκαϊῶν, αἵτινες ἐξερράγησαν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ 16ου Ὑποτομέως Περιστερίου. Εἴκοσι φαλαγγίτισσαι μὲ τὴν Ὑποτομεάρχην τους ἐπὶ κεφαλῆς, μὲ σύστημα καὶ πειθαρχίαν καὶ μὲ τὸ αἴσθημα τῆς ἀλληλεγγύης ἀνεπτυγμένον, συνάμα δὲ καὶ τῆς αὐτοθυσίας, ἔτρεξαν ἐπὶ τόπου καὶ παντοιοτρόπως παρέσχον τὴν βοήθειάν των εἰς τοὺς κατοίκους, ποὺ ἠγωνίζοντο διὰ τὴν κατάσβεσιν τῶν πυρκαϊῶν.

ΔΩΡΕΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ Π. Δ. ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Ἀνώνυμος προσέφερεν εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης δραχμὰς 10.000, συνοδεύσας τὴν προσφοράν του μὲ τὴν κάτωθι ἐπιστολήν: «Πολὺ ἐχάρηκα ὅταν ἔμαθα ὅτι ἡ Ε.Ο.Ν. διωργάνωσεν ἐφέτος στρατόπεδον ἀνεμοπορίας, διότι, παρακολουθῶν τὸ σῶμα ἀπὸ χρόνια, νομίζω ὅτι ἡ πρόοδος τῆς ἀνεμοπορίας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν μεγαλυτέρα της διάδοσι, ἰδίως στὴ Νεολαία. Ἀφ' ἑτέρου βρίσκω τὴ μορφωτική της ἀξία γιὰ τὴν διάπλασι τοῦ χαρακτῆρος ἐξαιρετική. Διὰ νὰ εἶναι ἄμεσος ἡ ἐνθάρρυνσίς μου, θέτω εἰς τὴν διάθεσίν σας τὸ ποσὸν τῶν 10.000 δρχ. Μόνον θὰ σᾶς παρακαλέσω ἡ προσφορά μου νὰ μείνῃ ἀνώνυμος».

Ἡ ὡς ἄνω προσφορὰ διετέθη ὑπὸ τῆς Π. Δ. Θ. Π. διὰ τὴν ἀνεμοπορίαν τῆς Ε.Ο.Ν.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΝ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΡΙΑΣ ΕΚ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Μετὰ τοὺς Φαλαγγίτας τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων Πρωτευούσης οἱ ὁποῖοι φιλοξενοῦν ἀπὸ ἡμερῶν Συναγωνιστὰς των Φλωρίνης, εἰς τὸ Στρατόπεδον τῆς Φανερωμένης, αἱ Φαλαγγίτισσαι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Θηλέων Πρωτευούσης, φιλοξενοῦν ἀπὸ τῆς Κυριακῆς Συναγωνιστρίας των τῆς Φλωρίνης καὶ τῆς Ἐδέσσης. Ἡ ὑποδοχὴ τῶν παιδιῶν αὐτῶν τῆς Ε. Ο. Ν. τῆς Βορειοδυτικῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὶς Φαλαγγίτισσες τῶν Ἀθηνῶν ἦταν πολὺ θερμὴ καὶ ἐνθουσιώδης. Μὲ ζητωκραυγὲς καὶ ἄλλες ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ ἀδελφοσύνης, ἔγιναν δεκτὲς εἰς τὸ Στρατόπεδον. Τὴν ἴδια ἡμέρα τῆς ἀφίξεώς των ἡ Στρατοπεδάρχης ἀνέγνωσε τὴν κάτωθι Ἡμερησίαν Διαταγήν, τῆς ὁποίας τὰ ἁπλᾶ λόγια περικλείουν ὅλα τὰ αἰσθήματα τῶν παιδιῶν τῆς Ε. Ο. Ν. γιὰ τοὺς Συναγωνιστὰς των κάθε γωνιᾶς Ἑλληνικῆς γῆς.

«Συναγωνίστριες,

Χαιρετίζω τὴν ἄφιξίν σας εἰς τὸ Στρατόπεδον καὶ σᾶς εὔχομαι νὰ περάσετε τὰς ἡμέρας τῆς παραμονῆς σας σ' αὐτὸ μὲ ὑγείαν καὶ χαράν.

Ἡ Διοίκησις τοῦ Στρατοπέδου καὶ ἅπασαι ἀνεξαιρέτως οἱ Βαθμοφόροι σας, νὰ εἶσθε βέβαιες, ὅτι ὡς μοναδικόν των μέλημα θὰ ἔχουν τὴν ἄνετον διαμονήν σας, τὴν ἐξασφάλισιν, τὴν αὔξησιν τῶν ἠθικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεών σας καὶ τὴν δημιουργίαν τέλος τῶν πλέον εὐαρέστων ἐντυπώσεων ἀπὸ τὴν ζωήν σας μεταξύ μας. Εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην τῶν Βαθμοφόρων σας σᾶς παρακαλῶ θερμῶς νὰ συμβάλητε καὶ σεῖς μὲ τὸ εὐγενές σας ἦθος, μὲ τὴν πειθαρχίαν σας καὶ μὲ τὴν ἐργατικότητά σας.

Σκεφθῆτε τὸ πατρικὸν ἐνδιαφέρον γιὰ σᾶς τοῦ Μεγάλου Ἀρχηγοῦ μας.

Σκεφθῆτε ὅ,τι εἶσθε τὸ μέλλον τῆς ἐνδοξοτέρας πατρίδος τοῦ κόσμου, τῆς Ἑλλάδος μας.

Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας.

ΤΟ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΝ ΤΗΣ Π.Δ.Θ. ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Τὸ Κουκλοθέατρον τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Θηλέων Πρωτευούσης, τὸ ὁποῖον παίζει διασκεδαστικὲς κωμῳδίες, ποὺ τὶς ἐκτελοῦν Φαλαγγίτισσες, ἐπισκέπτεται τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς γιορτὲς ὅλα τὰ στρατόπεδα καὶ τὶς κατασκηνώσεις, ὅπου παραθερίζουν Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσες.

Ἐπίσης τακτικὰ ἐπισκέπτεται τοὺς Ὑποτομεῖς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης. Ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ χαρὰ καὶ ἡ διασκέδασις τῶν παιδιῶν μὲ τὶς παραστάσεις τοῦ Κουκλοθεάτρου αὐτοῦ δὲν περιγράφονται.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΟΙ

Συνεχίζονται κανονικῶς τὰ μαθήματα τῶν 100 περίπου ὑποψηφίων ἐθελοντῶν Νοσοκόμων Φαλαγγιτισσῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης, αἱ ὁποῖαι ἐντὸς τοῦ Σεπτεμβρίου θὰ δώσουν ἐξετάσεις διὰ τὴν ἀπόκτησιν πτυχίου. Ὅλαι των εἶναι μαθήτριαι, παρακολουθοῦν δὲ μαθήματα ἀνατομίας, παθολογίας, ἀιραμύνης, νοσοκομειακῆς τέχνης, μικροβιολογίας καὶ ὑγιεινῆς εἰς τὸ Πολιτικὸν Νοσοκομεῖον, εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, εἰς τὰς Κοινωνικὰς Ἀσφαλίσεις καὶ εἰς τὸν Σταθμὸν Α' Βοηθειῶν. Οἱ ἐκπαιδευταί των, ἰατροὶ τῶν ὡς ἄνω ἱδρυμάτων, ἐκφράζονται μὲ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὰς προόδους των καὶ τὸν ζῆλον μὲ τὸν ὁποῖον παρακολουθοῦν τὰ μαθήματα.

ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ ΤΩΝ ΒΑΘΜΟΦΟΡΩΝ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

Τὴν 7ην πρωϊνὴν τῆς 20ῆς Αὐγούστου ἀνεχώρησαν εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς» αἱ 600 βαθμοφόροι φαλαγγίτισσαι τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν πρώτην ἀποστολὴν ἐκπαιδεύσεως ἐν τῷ Στρατοπέδῳ. Ἡ ἀναχώρησίς των ἔγινε μὲ τραγούδια καὶ χαρὲς ἐκ τοῦ Γυμναστηρίου τῆς Ε.Ο.Ν. (Λεωφόρος Ὄλγας) δι' αὐτοκινήτων. Εἰς τὸ Στρατόπεδον θὰ παραμείνουν μέχρι τῆς 10ης Σεπτεμβρίου, ἤτοι ἐπὶ εἰκοσαήμερον, ὅτε θὰ διαδεχθοῦν αὐτὰς αἱ βαθμοφόροι φαλαγγίτισσαι τῆς δευτέρας ἀποστολῆς.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

Π.Δ.Θ. ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Μὲ πρωτοφανῆ ἐνθουσιασμὸν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἑωρτάσθη ἡ Ἐθνικὴ ἑορτὴ τῆς 4ης Αὐγούστου τόσον εἰς τὰς πόλεις καὶ ἕδρας τῶν Ὑποδιοικήσεων Ἀττικοβοιωτίας ὅσον καὶ εἰς τὰ μικρότερα χωρία. Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι εὑρίσκοντο ἐν ἐνθουσιώδει συναγερμῷ ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου. Ἐπεδόθησαν μόναι των εἰς τὸν στολισμὸν τῶν Λεσχῶν καὶ τῶν Γραφείων τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ εἰς πολλὰ μέρη παρουσιάσθησαν καλλιτεχνικώταται διακοσμήσεις ὅπως π. χ. εἰς Κορωπί, Ἀχαρνάς, Φυλήν, Μαρκόπουλον, Κερατέαν, Ἀσπρόπυργον κ. ἄ. Εἰς τοὺς δρόμους καὶ τὰς πλατείας ἀνηρτήθησαν πινακίδες κατασκευασθεῖσαι ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτισσῶν μὲ ὑποθήκας τοῦ Ἀρχηγοῦ. Κατὰ τὴν 1ην καὶ 2αν Αὐγούστου ἐγένοντο δοκιμαὶ διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν καλυτέραν ἐμφάνισιν τοῦ Τμήματος Θηλέων.

Τὴν 3ην Αὐγούστου τὸ ἀπόγευμα ἐγένετο εἰς ἅπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς πανηγυρικὴ συγκέντρωσις ἁπάσης τῆς δυνάμεως Θηλέων. Πρὸς τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανίσσας ὡμίλησαν βαθμοφόροι περὶ τῆς ἱστορικῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἐπίσης ἀνεγνώσθησαν πρὸς αὐτὰς αἱ Ἡμερήσιαι Διαταγαὶ τοῦ Κ.Ε.Ν. καὶ τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπόπτου.

Τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς ὅλη ἡ δύναμις τῶν Σχηματισμῶν εὑρίσκετο ἐν δράσει ἀπὸ πρωΐας. Μετὰ τὸ ἑωθινόν, μετέβησαν ἐν σώματι εἰς τὴν Δοξολογίαν. Ἐπηκολούθησε μεγαλειώδης παρέλασις πρὸ τῶν ἐπισήμων καὶ κατάθεσις στεφάνων εἰς τὸ Ἡρῷον. Ἐξεφωνήθησαν πανηγυρικοὶ τῆς ἡμέρας ὑπὸ διακεκριμένων ἐπιστημόνων. Τὸ ἑσπέρας εἰς πλείστους τῶν Σχηματισμῶν, ὡς π. χ. εἰς Κορωπί, Λεβάδειαν, Λαύρειον, Πόρον, Μέγαρα κ. ἄ. παρετέθη ὑπὸ τῆς Κοινότητος ἢ τῆς Ε.Φ.Ε.Ο.Ν. γεῦμα εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησεν ἡ Ε.Ο.Ν. ἥτις συμμετέσχε μέχρι πρωΐας εἰς τὸ λαϊκὸ γλέντι. Μέλη τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Π.Δ.Θ.Α. παρηκολούθησαν τὸν ἑορτασμὸν εἰς πολλοὺς τῶν Σχηματισμῶν ὡς π. χ. εἰς Κιοῦρκα, Μπογιάτι κ. ἄ. Εἰς τοὺς περισσοτέρους τῶν Σχηματισμῶν ἡ ἑορτὴ ἐσυνεχίσθη καὶ κατὰ τὴν 5ην καὶ 6ην Αὐγούστου. Εἰς τὸν Σχηματισμὸν Πόρου τὴν 5ην Αὐγούστου ἐπαίχθη ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. τὸ πατριωτικὸν δρᾶμα «Ὁ θάνατος τοῦ Παλληκαριοῦ». Ἐπίσης εἰς Λαύρειον τὰ ὑπὸ τοῦ ΙΙΙ Γραφείου τῆς ἡμετέρας Διοικήσεως ὑποδειχθέντα σκέτς «Μάνα», «Ἑλλάς» καὶ «4η Αὐγούστου».

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς 4ης Αὐγούστου ἡ Π.Δ.Θ.Α. διωργάνωσεν εἰς τὰ Καλύβια Ἀττικῆς καλλιτεχνικὴν παράστασιν ὑπὲρ τῆς στολῆς τῆς Φαλαγγιτίσσης. Τὸ πρόγραμμα περιελάμβανε τρία σκέτς καὶ χορῳδίαν. Ἅπαντα ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τοῦ Καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος τῆς Λέσχης Ἐργαζομένου Παιδιοῦ ἀποτελουμένου ἐκ Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, μὲ συμμετοχὴν Φαλαγγιτισσῶν τοῦ Σχηματισμοῦ Θηλέων Καλυβίων. Τὴν ἑορτὴν παρηκολούθησεν ἡ Ὑποδιοικήτρια Π.Δ.Θ.Α. μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου της. Ἡ Ὑποδιοικήτρια ἔμεινε κατενθουσιασμένη ἀπὸ τὴν διοργάνωσιν καὶ ἐπιτυχίαν τῆς ἑορτῆς, δεδομένου μάλιστα ὅτι εἰς χωρίον μὲ ἐλάχιστον πληθυσμὸν διετέθησαν ἄνω τῶν 500 εἰσιτηρίων. Οἱ θεαταὶ ἱκανοποιήθησαν ἀπολύτως καὶ κατενεθουσιάσθησαν διότι διὰ τὸ μικρὸν χωρίον ἦτο πρωτοφανὴς ἡ ἑορτή.

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ.— Τὴν Δευτέραν 5ην Αὐγούστου ἐπανελήφθη εἰς τὸ θέατρον Ὀλύμπια ἡ παράστασις τοῦ «Δακτυλιδιοῦ» τοῦ κ. Μουρέλλου. Ἡ πλατεία τοῦ θεάτρου ἦτο κατάμεστος κόσμου, ὅστις ἐξεδήλωνε τὸν ἐνθουσιασμόν του διὰ τὸ ἔργον καὶ τὴν τέχνην τῶν νεαρῶν ἐρασιτεχνῶν ἠθοποιῶν μας καὶ διὰ τὴν δρᾶσιν τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς ὁποίας τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα ἀσκοῦν μεγίστην ἐπίδρασιν εἰς τὸ κοινὸν τῶν Χανίων ἐπ' ἀγαθῷ τῆς διαδόσεως τῶν ἀρχῶν τῆς Ὀργανώσεως.

Τὴν Τρίτην 6ην Αὐγούστου παρεδόθη εἰς τὸ 1ον Τάγμα τῆς 250ῆς Φάλαγγος Περιχώρων ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικητρίας της ἡ σημαία τῆς Φάλαγγος. Μιὰ σεμνὴ πατριωτικὴ ἑορτὴ ἔλαβε χώραν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Τάγματος τὸν Μουζουρᾶν Ἀκρωτηρίου. Μὲ συγκίνησιν ἡ Διοικήτρια παραδίδουσα τὴν Σημαίαν, προσεφώνησε τὰς Φαλαγγιτίσσας καταλλήλως.

Τὴν Κυριακὴν 11ην Αὐγούστου καὶ ὥραν 9.30 π. μ. ἔγιναν ἐν τῷ λιμένι τῶν Χανίων καὶ πρὸ τοῦ Λιμεναρχείου ἡμερήσιοι κολυμβητικοὶ ἀγῶνες τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων τοῦ Νομοῦ Χανίων ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Γεν. Ἐπόπτου τῆς Ε.Ο.Ν. Ὑπουργοῦ Γεν. Διοικητοῦ Κρήτης κ. Π. Σφακιανάκη.

Ἡ ἐπίδοσις πάντων τῶν συναγωνισθέντων ἦτο θαυμασία. Τὸ πλῆθος μετ' ἐνθουσιασμοῦ καταδήλου παρηκολούθει καὶ ἐξεφράζετο μετὰ θέρμης ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν., ἡ ὁποία παρέχει εὐκαιρίας εἰς τοὺς νέους νὰ ἁμιλλῶνται εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν καλόν.

Αἱ μικραὶ Σκαπάνισσαι μετὰ θάρρους ζηλευτοῦ συμμετέσχον καθὼς καὶ οἱ μικροὶ Σκαπανεῖς.

Αἱ ἀγωνισθεῖσαι ἦσαν 20 ἐν συνόλῳ.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων ἐδόθησαν τὰ μετάλλια καὶ διπλώματα εἰς τοὺς νικητὰς ὑπὸ τοῦ Γεν. Ἐπόπτου τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὰ ἔπαθλα τὰ ὁποῖα προσέφεραν διάφορα ἔγκριτα μέλη τῆς κοινωνίας μας καὶ θερμοὶ φίλοι καὶ ὑποστηρικταὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Ἀνέτειλεν ἡ Ἐθνοσωτήριος 4η Αὐγούστου. Τὴν 5 π. μ. αἱ φιλαρμονικαὶ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοῦ Δήμου περιῆλθον τὴν πόλιν σαλπίζουσαι τὸ Ἑωθινόν.

Τὴν 10 π. μ. οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ μετὰ τῶν ἐπιτελείων των μετέβησαν εἰς τὴν Μητρόπολιν ἀναμένοντες τὴν ἄφιξιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου.

Πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς Μητροπόλεως παρατεταγμένα τὰ τμήματα Ε.Ο.Ν. ἀρρένων καὶ θηλέων ἀπέδωσαν τιμὰς εἰς τοὺς ἐπισήμους. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ δικηγόρος Μανουσάκης.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐγένετο παρέλασις τῶν τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ὁμάδων μὲ Κρητικὰς ἐνδυμασίας πρὸ τῶν ἐπισήμων, ἱσταμένων εἰς τὸν πρὸ τοῦ Δημαρχείου χῶρον. Μετὰ τὴν παρέλασιν ἐγένετο δεξίωσις εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου τοῦ Β'.

Κατὰ τὴν δεξίωσιν μία Φαλαγγίτισσα τῆς ὑπαίθρου ἀπήγγειλε τὸ ποίημα «ἡ 4η Αὐγούστου», τὸ ὁποῖον μόνη της ἐστιχούργησεν. Ἀρκετὰ συγκινημένοι ὅλοι ἀπὸ τὴν ἐπιτυχῆ ἀπαγγελίαν καὶ τὸν μεγαλοπρεπῆ ἑορτασμὸν ἀνεχώρησαν διὰ νὰ ἐπανέλθουν καὶ πάλιν εἰς τὴν πλατεῖαν Γεωργίου τοῦ Β΄ ὅπου ἐχορεύθησαν πρὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου, τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ πλήθους κόσμου Ἐθνικοὶ χοροὶ ὑπὸ τῶν τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τοὺς ὁποίους ἔλαβον μέρος καὶ ἀρκετοὶ ἰδιῶται.

Τὴν 8ην μ. μ. ἐγένετο λαμπαδηφορία ὑπὸ Φαλαγγιτῶν οἵτινες ἔψαλον πατριωτικὰ ᾄσματα. Ἀμέσως κατόπιν ὡμίλησαν ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ Δημαρχείου ὁ Γραμματεὺς τῆς Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς συνεργάτης τῆς Ε.Ο.Ν. Πρεβελάκης καὶ ὁ Πρόεδρος τῶν ἐργατῶν Παπαδάκης.

Τὴν 10½ μ. μ. ἐδόθη χορὸς μὲ ἐλευθέραν εἴσοδον εἰς τὸν κῆπον, ὁ ὁποῖος εἶχε διακοσμηθῆ καταλλήλως παριστάνων τὸ ὅλον ἔργον τὸ ἐπιτελεσθὲν κατὰ τὴν τετραετίαν τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀναγεννήσεως.

Μέγα πλῆθος συρρεῦσαν κατέκλυσε τὸν κῆπον καὶ μετὰ ἐνθουσιασμοῦ παρηκολούθησε τοὺς διαφόρους Ἐθνικοὺς χοροὺς ποὺ ἐχορεύθησαν, ὡς καὶ τὰς διαφόρους ἀπαγγελίας. Ὅλοι ἀνεχώρησαν ἐνθουσιασμένοι τὴν 5ην πρωϊνήν.

— Εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Ρεθύμνης εἰς Ἀνώγεια ἐγένετο ἑορτὴ ἐπὶ τῇ λήξει τῆς περιόδου τῆς πρώτης ἀποστολῆς.

Εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην παρευρέθησαν πολλοὶ προσκεκλημένοι μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Φρούραρχος κ. Παπαγεωργίου, Ἐπιτελεῖς τῶν δύο Διοικήσεων καὶ συνεργάται.

Τὸ στρατόπεδον εἶχε διακοσμηθῆ ἑορταστικῶς.

Τὴν μεσημβρίαν παρετέθη γεῦμα εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προσκεκλημένων καὶ ἅπαντα τὰ μέλη τῆς χορῳδίας μετὰ τῆς διευθυντρίας αὐτῆς.

Οἱ προσκεκλημένοι παρέμειναν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἡ ὁποία ἐπέρασε εὐχάριστα μὲ τὰ τραγούδια καὶ τοὺς χοροὺς τῶν παιδιῶν τῆς χορῳδίας καὶ τοῦ στρατοπέδου.

Περὶ τὴν 8ην μ. μ. παρετέθη δεῖπνον καὶ κατόπιν ἀνεχώρησαν ἅπαντες μὲ τὰς ἀρίστας ἐντυπώσεις.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.— Καθ' ὅλον τὸν Νομὸν ὁ ἑορτασμὸς τῆς πρώτης τετραετίας τῆς 4ης Αὐγούστου προσέλαβε μορφὴν παλλαϊκήν.

Αἱ παντοειδεῖς ἐκδηλώσεις, εἰς τὰς ὁποίας τὸν τόνον ἔδιδον πάντοτε οἱ κατὰ τόπους Σχηματισμοὶ τῆς Ε.Ο.Ν., ὑπῆρξαν πρωτοφανεῖς.

Εἰς τὸ Ἡράκλειον ὁ ἑορτασμὸς ὑπῆρξεν ἄνευ προηγουμένου εἰς λαμπρότητα καὶ ἐνθουσιασμόν, εἰς τὴν παρέλασιν δὲ ἔλαβον μέρος περὶ τοὺς 2.500 Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς ὑπὸ τὸ γενικὸν πρόσταγμα τοῦ Ὑποδιοικητοῦ Ἀνατολικῶν Ἐπαρχιῶν.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Κρήτης).— Ὁ συναγωνιστὴς Περιφερειακὸς Διοικητὴς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Ἐπόπτου μετέβη εἰς τὸ Στρατόπεδον Ἀρρένων Μονῆς Ἀρετίου, ὅπου ὡμίλησε πρὸς τοὺς Βαθμοφόρους περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς λειτουργίας τῶν Στρατοπέδων. Ἐπίσης συνέστησεν εἰς τούτους ὅπως κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκεῖ παραμονῆς των ἐργασθοῦν μετὰ ζήλου, πίστεως καὶ δραστηριότητος οὕτως ὥστε ἐπανερχόμε-

Ὁ 1ος Λόχος Ἀκρωτηρίου Χανίων κατὰ τὴν παρέλασιν τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἀθλοπαιδιαὶ μελῶν τοῦ στρατοπέδου Μεθώνης.

Ἀθληταὶ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἡρακλείου Κρήτης.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

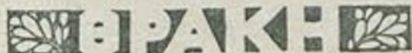

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

νοι εἰς τὰς Μονάδας των νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὴν ὑψηλὴν αὐτῶν ἀποστολήν.

Ὑπὸ τοῦ ὑγειονομικοῦ Ἐπόπτου ἐδόθησαν διάφοροι ὁδηγίαι ὑγιεινῆς ἐγένετο δὲ καὶ ἀπολύμανσις τῶν δεξαμενῶν τοῦ νεροῦ.

Εἰς τὸ Στρατόπεδον παραμένει ὁ Γυμναστὴς τῆς Ε.Ο.Ν. τῇ καθοδηγήσει τοῦ ὁποίου ἐκτελεῖται τὸ πρόγραμμα τῆς Σωματικῆς ἀγωγῆς. Ἐπίσης ἔχει γίνει ἐγκατάστασις διὰ Βόλεϋ-Μπώλ, ὑπάρχουν δὲ ὅλα τὰ εἴδη Ἀθλητισμοῦ διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν βαθμοφόρων.

ΘΡΑΚΗ

ΣΟΥΦΛΙ.— Ὁ ἑορτασμὸς τῆς 4ης ἐπετείου τῆς 4ης Αὐγούστου ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς Περ)κῆς Ὑποδ)σεως καὶ εἰς πάντα τὰ τμήματα τῆς ὑπαίθρου ὑπῆρξε μεγαλοπρεπής.

Ἰδιαιτέρως ὁ ἑορτασμὸς ἔλαβε πανηγυρικώτατον χαρακτῆρα εἰς τὴν ἕδραν τῆς Ὑποδιοικήσεως, ὅπου καὶ κατεβλήθη ἰδιαιτέρα προσπάθεια ὑπὸ πάντων τῶν βαθμούχων τῆς τε Ὑποδιοικήσεως καὶ τῶν Φαλάγγων, ὅπως ὁ ἐνθουσιασμὸς μεταδοθῇ οὐ μόνον εἰς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως.

Οὕτω τὴν πρωΐαν τῆς 4ης Αὐγούστου ἡ Μουσικὴ τοῦ Δήμου περιερχομένη τὰς κεντρικὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως ἀνέκρουσε τὸ Ἑωθινόν. Τὴν 9ην καὶ 30 π. μ. ἐγένετο ἡ δοξολογία εἰς ἣν παρευρέθησαν ἅπασαι αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τμήματα τῶν Φαλάγγων ἀρρένων καὶ θηλέων καὶ ἅπαντες οἱ βαθμοῦχοι.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐγένετο δεξίωσις εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Δήμου, ὅπου προσεφέρθησαν ἀναψυκτικά. Τμῆμα τῆς Φάλαγγος ἀρρένων παρατεταγμένον πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ καταστήματος ἀπέδωσε τιμάς.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ εἰς τὸ γήπεδον τοῦ γυμναστηρίου ἤρχισεν ἡ συγκέντρωσις τοῦ πλήθους λίαν ἐνωρίς. Ἡ Λαϊκὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ ἑορτασμοῦ εἶχε φροντίσει, ὥστε νὰ ὑπάρχουν ἀρκετὰ καθίσματα καὶ ἰδίως διὰ τοὺς προσκεκλημένους. Τὴν 6ην ἀκριβῶς ἐγένετο ἐν μέσῳ ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ ἡ ἔναρξις τῆς ἑορτῆς. Ἡ Μουσικὴ τοῦ Δήμου παιανίζει καὶ ὑπὸ τοὺς ἤχους αὐτῆς παρελαύνουν αἱ φάλαγγες ἀρρένων καὶ θηλέων πρὸ τῶν ἐπισήμων. Μετὰ τὴν παρέλασιν ἥτις ἐσημείωσε ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν, ἐπηκολούθησε παράταξις τῶν Φαλάγγων εἰς σχῆμα ὀρθῆς γωνίας οὕτως ὥστε ν' ἀποτελεσθῇ τετράγωνον μετὰ τοῦ παρευρισκομένου πλήθους. Ἀφοῦ ἀνεκρούσθη ὁ Ὕμνος τῆς Νεολαίας καὶ ὁ Ὕμνος τῆς 4ης Αὐγούστου ὑπὸ τῆς μουσικῆς τοῦ Δήμου συνοδείᾳ τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν ὡμίλησεν ὁ κ. Πασχάλης Οἰκονομίδης ὡς μέλος τῆς Ε.Φ.Ε.Ο.Ν. διὰ τὸ ἔργον τῆς μεταυγουστιανῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, τὸ συντελεσθὲν κατὰ τὴν πρώτην τετραετίαν.

Τὸ τέλος τοῦ λόγου ἐκάλυψαν οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶ καὶ παταγώδη χειροκροτήματα.

Μετὰ τὴν ὑποστολὴν τῆς Σημαίας τὰ τμήματα ἀποχωροῦν, διὰ νὰ μεταφερθοῦν ἀναψυκτικά. Ἀκολουθοῦν λαϊκοὶ χοροί, εἰς οὓς λαμβάνουν μέρος Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς, Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι καὶ μετ' ὀλίγον ὅλος ὁ κόσμος.

Τὸ ἑσπέρας ἐδόθη θεατρικὴ παράστασις μὲ τὸ ἔργον «Ἐμμανουὴλ Παπᾶς», εἰς τὸ γήπεδον τοῦ γυμναστηρίου.

Ἄνω τῶν 2.000 ἀτόμων ὑπολογίζεται ὅτι παρηκολούθησαν τὴν παράστασιν ἡ ὁποία ἐσημείωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΑ (Σερρῶν).— Ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἑωρτάσθη ἡ ἡμέρα τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως, ἡ ἡμέρα ποὺ ἔθεσε τὰς στερεὰς βάσεις τῆς εὐτυχίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, μὲ ἕναν τόσον πηγαῖον καὶ αὐθόρμητον ἐνθουσιασμὸν ἐκ μέρους τῶν κατοίκων τῆς Κωμοπόλεως.

Ἐγχώρια ὄργανα ἀπὸ πρωΐας, περιερχόμενα ὅλους τοὺς δρόμους καὶ τὰς πλατείας τῆς Κωμοπόλεως, ἔπαιζον χαρμοσύνως ὕμνους καὶ θούρια σκορπίζοντα τοιουτοτρόπως τὸν ἐνθουσιασμὸν εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους.

Περὶ τὴν 9ην ὥραν ἐτελέσθη ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Δοξολογία, τῆς ὁποίας ἐπηκολούθησε μεγαλειώδης παρέλασις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν πρὸ τῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου.

Ἀκολούθως ἐχορεύθησαν ὅλοι οἱ τοπικοὶ χοροὶ ἀπὸ νεάνιδας Φαλαγγιτίσσας ἐνδεδυμένας μὲ τοπικὰς ἐπίσης ἐνδυμασίας. Τὸ θέαμα ἦτο γραφικώτατον καὶ παρουσίαζε μίαν γενεὰν διαπνεομένην ἀπὸ τὰ ἀγνότερα Ἐθνικὰ Ἰδεώδη, μιὰ γενεὰ μὲ πίστι στὸν πατέρα της τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν.

Περὶ τὴν 9ην μ. μ. ὥραν ἀφοῦ ἐκάησαν πανηγυρικῶς ὅλα τὰ πυροτεχνήματα, ἀπὸ τοῦ Κοινοτικοῦ Καταστήματος, οἱ Διοικηταὶ τῶν ἐνταῦθα Φαλάγγων Ε.Ο.Ν. ἐπεφύλαξαν διὰ τὸ κοινὸν ἄλλην μίαν ἔκπληξιν.

Δέκα Φαλαγγίτισσες, ὁλόλευκα ἐνδεδυμένες, ἐξετέλεσαν ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς διάφορα Ταμπλὼ καὶ χοροὺς εἰς ἐπὶ τούτῳ στηθεῖσαν σκηνὴν μὲ τόσην ἐπιτυχίαν ὥστε ἀπέσπασαν τὰς θερμοτέρας ἐκδηλώσεις τοῦ κοινοῦ.

Ἡ τελετὴ ἔληξε ἀφοῦ ἐνέπνευσεν εἰς τὸν Λαὸν τῆς Ἡρακλείας τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν μὲ τὸ σύνθημα τῆς Ε.Ο.Ν. ἐμπρὸς γιὰ τὴν δευτέραν τετραετίαν.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗ.— Αἱ σάλπιγγες τῆς Ε.Ο.Ν. ἀπ' τὸ πρωῒ τῆς 4ης Αὐγούστου σαλπίζουν Ἐθνικὰ ἐμβατήρια καὶ οἱ καμπάνες χτυπῶντας χαρμόσυνα καλοῦν τοὺς πάντας στὴ σημερινὴ δοξολογία.

Στὴ Μητρόπολι ὁ κόσμος μὲ κατάνυξι παρακολουθεῖ τὴ δοξολογία στὴν Ἐθνικὴ πλατεία, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας παρηκολούθησε τὴν παρέλασιν εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον μέρος Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσαι τῶν Ταγμάτων μας.

Παιδιὰ καὶ κορίτσια μὲ γνήσιο Ἑλληνικὸ παράστημα, μὲ περηφάνεια χαιρετοῦν τοὺς ἐπισήμους καὶ τὴν ὅλη συγκέντρωσι, ποὺ δὲν εἶναι παρὰ πατέρες, μητέρες καὶ ἀδελφοὶ ποὺ καμαρώνουν τὰ παιδιά τους.

Στὰ ἀνθοστόλιστα σκαλιὰ τοῦ Ἡρώου, στὰ ὁποῖα μὲ γράμματα χρυσᾶ εἶναι χαραγμένα τὰ ὀνόματα ὑπερτεσσαράκοντα ἡρώων τῶν Βαλκανικῶν καὶ Μικρασιατικῶν Πολέμων, πατέρων καὶ ἀδελφῶν τῆς νεολαίας μας, διαβιβάζεται ἡ κάτωθι ἡμερησία διαταγὴ τοῦ Τάγματος.

«Συναγωνισταί, Φαλαγγῖται, Φαλαγγίτισσαι, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσαι,

Ἀνέτειλε καὶ πάλιν ἡ 4η Αὐγούστου — ἡ νέα 25 Μαρτίου — ἡ ἡμέρα τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως. Αἱ νεανικαὶ μας ψυχὲς μὲ ἀκράτητο ἐνθουσιασμόν, ἂς γιορτάσουν τὴν σημερινή μας γιορτὴ καὶ ἂς διαδηλώσουν τὴν ἀγάπη, τὴν πίστι, τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὴν ἀφοσίωσί μας πρὸς τοὺς μεγάλους μας Ἀρχηγούς, τὸν Σεπτόν μας Βασιλέα καὶ τὸν Ἐθνικόν μας Κυβερνήτη Ἰωάννην Μεταξᾶν.

Ἂς δείξουν τὸ σεβασμό μας πρὸς τοὺς Μεγάλους αὐτοὺς σωτῆρας τοῦ Ἔθνους μας, οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς σωφροσύνης καὶ τοῦ ὀρθολογισμοῦ ἀπήλλαξαν τὸ Ἔθνος μας ἀπὸ τὸν σκόρον τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ καὶ τῆς ἀπαισιοδοξίας. Ἰδιαιτέρως δὲ ἔδειξαν ὑπὲρ ἡμῶν ἀγαπητοὶ συναγωνισταὶ καὶ συναγωνίστριαι τὴν ἰδιαιτέραν των συμπάθειαν καὶ τὴν ὑψηλὴν των ἀγάπην, καὶ ἐπανέφεραν τὸ Κράτος μας εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀναδημιουργίας.

Συναγωνισταὶ καὶ Συναγωνίστριαι, Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσαι,

Βαδίσατε ὑπερήφανοι, διότι ἔχετε ὁδηγοὺς Σας τοὺς Μεγάλους Ἀρχηγοὺς τοῦ Κράτους. Ἀγαπήσατε τὴν Ὀργάνωσίν Σας, διότι αὐτὴ θὰ Σᾶς ἐξυψώσῃ καὶ θὰ Σᾶς ἀναδείξῃ.

Δείξατε τὴν ἀφοσίωσίν Σας πρὸς τὸ Μέγα ἔργον τοῦ ἀκαμάτου Ἀρχηγοῦ μας καὶ θαρρετὰ χωρήσατε γιὰ μιὰν Ἑλλάδα Νέα.

Ἀναπτύξατε ἕνα νέον Ἑλληνικὸ Πολιτισμό, — τὸν τρίτο Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ — καὶ γενῆτε ἀντάξιοι τῶν Προγόνων μας Σπαρτιατῶν, οἱ ὁποῖοι ἔλεγον «Ἄμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῷ κάρρονες».

Ζήτω τὸ Ἔθνος.
Ζήτω ὁ Βασιλεύς.
Ζήτω ὁ Ἐθνικός μας Κυβερνήτης».

Ἀκολουθοῦν ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγαὶ καὶ διάφορα ποιήματα καὶ Ἐθνικὰ ἄσματα καὶ ἡ τελετὴ τελειώνει γιὰ νὰ ἀρχίσῃ τὸ λαϊκὸ γλέντι, τὸ λαϊκὸ ξεφάντωμα.

Συγχαρητήρια τηλεγραφήματα κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Λαϊκοῦ αὐτοῦ γλεντιοῦ ἔστειλαν ὅλα τὰ σωματεῖα καὶ ὅλαι αἱ Λαϊκαὶ Ἐπιτροπαὶ πρὸς τὸν Ἐθνικὸ Κυβερνήτη, στὸν κ. Νομάρχην Λαρίσης καὶ τὸν Συναγωνιστὴ Περιφερειακὸ Διοικητὴ Νομοῦ Λαρίσης.

Γεῦμα Φαλαγγιτῶν εἰς τὸ στρατόπεδον **Χορτιάτη.**

Φαλαγγίτισσαι κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ **Ἱστορικοῦ Ἀρχείου τῆς Σπάρτης.**

Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσαι Ε. Ο. Ν. **Σκοτεινῶν - Πιερίας.**

ΟΙ ΦΡΕΓΑΔΕΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1517)

μα ἔβαφε τὶς πλάκες περίγυρα. Οἱ σάρκες σπαρτάριζαν κοψίδια στὰ μαῦρα χώματα. Οἱ σκοτωμένοι ἔφραζαν τὴν πόρτα τῆς σπηλιᾶς κι' οἱ λαβωμένοι βαρυβογκοῦσαν.

Ὡς τόσο δὲν ἔπαυσε ὁ σκοτωμός. Ἡ δίψα τοῦ αἱμάτου ὅσο πήγαινε ὅλο μεγάλωνε. Οἱ ἴδιοι καπετάνιοι ἄρχισαν νὰ νοιώθουν κάποιο ἄφαντο χέρι νὰ τοὺς σπρώχνῃ στὸ χαμὸ καὶ δυὸ-τρεῖς φορὲς ἔφεραν τὸ χέρι στὸ στυλέτο καὶ γλυκόσυραν τὴ μισὴ λάμα ἔξω ἀπὸ τὸ θηκάρι της.

Μὰ κρατήθηκαν.

— Μωρὲ σκυλιά, τί κάνουμε! εἶπαν ἀναμεταξύ τους. Τοῦτο εἶναι θεϊκὴ κατάρα!... Σὲ τί κριματίσαμε κι' ἤρθαμε νὰ σφαγοῦμε συνατοί μας ἐδῶ στὸν ἔρμο βράχο!...

Ρίχνονται ἀμέσως στὰ γόνατα· κλαῖνε, μύρονται, σταυροκοπιῶνται.

— Ἀμάν, Θεέ μου! σῶσε μας ἀπὸ τὸ κακὸ καὶ ταζόμαστε ὅλοι στὴ χάρη σου. Ξεχνοῦμε τὸν κόσμο καὶ τὰ καλά του· παρατοῦμε γυναῖκες καὶ παιδιά· ἔλεος!

Μόλις τάχθηκαν οἱ καπετάνιοι ἀμέσως ἔπαψε τὸ κακό. Μεμιᾶς συνῆρθε τὸ τσοῦρμο. Σὰν νὰ μὴν ἤξεραν τί ἔκαναν ὡς τώρα, εἶδαν μὲ φρίκη τὸ σκοτωμὸ καὶ τὰ αἵματα ἐμπρός τους. Πέταξαν στὴ θάλασσα τὰ στυλέτα καὶ ἄρχισαν νὰ κλαῖνε τοὺς συντρόφους ποὺ σκότωσαν μὲ τὰ ἴδια τους τὰ χέρια.

Οἱ καπετάνιοι πῆραν τότε τὸ ναυτόπουλο νὰ τοὺς δείξῃ τὴ σπηλιὰ γιὰ νὰ εὕρουν τὸ ἀθάνατο νερό. Ἅμα τὸ εὕρουν, σκέφτηκαν, ἀνασταίνουν εὔκολα τοὺς σκοτωμένους. Πᾶνε μέσα στὴ σπηλιά, ψάχνουν ἀποδῶ, γυρεύουν ἀποκεῖ σταλιὰ νερό. Ὁ φόνος τὸ μόλεψε κι' ἔφυγε ἀπὸ τὸ μάτι τοῦ ἀνθρώπου· μαζὶ χάθηκε καὶ τὸ ψαράκι. Φαρμακωμένοι βγῆκαν ἔξω οἱ καπετάνιοι. Ἀλλ' ὡς ποὺ νὰ ἔβγουν ἀκοῦνε ποὺ φρεσκάριζε ὁ καιρός. Ζωντανὰ τὰ κύματα ἄρχισαν νὰ δέρνωνται στὰ ριζιμιὰ σπηλάδια.

— Τὶς βάρκες, μωρὲ παιδιά! φωνάζουν δυνατά.

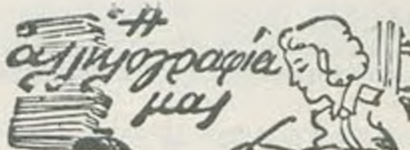
Ὥστε νὰ τὸ εἰποῦν, οἱ βάρκες βρίσκονται καρφωμένες στὰ δόντια τοῦ βράχου καὶ ροκανίζονται ἀργὰ καὶ ἄσφαλτα μὲ τὸν ἀφρὸ τοῦ κυμάτου. Ἀπελπισμένοι πηδᾶνε στ' ὀρθολίθι ν' ἀγναντέψουν τὶς φρεγάδες. Μὰ ποῦ φρεγάδες; Τὸ κῦμα ποὺ ἐρχότανε δυναμωμένο ἀπὸ τοῦ Τσιρίγου τὸ στενὸ κι' ὁ ἄνεμος, ἄξιοι κι' οἱ δυὸ γεμιτζίδες, πόδισαν τὰ καμαρωτὰ πλεούμενα καὶ τοὺς ἔδωκαν δρόμο στ' ἀνοιχτά.

Οἱ καπετάνιοι πέφτουν στὰ γόνατα. Φῶς φανερὸ ἔβλεπαν πὼς ἦταν θέλημα θεοῦ ν' ἀπομείνουν στὸ φοβερὸ ἀκρωτήρι. Ἕνα μὲ τὸ ἄλλο ἔχτισαν ἐκεῖ τὰ εἰκοσιτέσσαρα μοναστήρια. Μὰ τὸ ἀθάνατο νερὸ δὲν ξαναφάνηκε. Μόνον δυὸ φορὲς τὸ χρόνο, στὴν πρώτη Ἀνάστασι καὶ τοῦ Σωτῆρος, τὴν ὥρα ποὺ ἀνοίγουν τὰ Ἐπουράνια, ὁ βράχος ρίχνει ἀπὸ μιὰ στάλα στὴ γῆ. Πολλοὶ πηγαίνουν καὶ ξενυχτοῦν μέσα στὴ σπηλιά, καλόγεροι καὶ λαϊκοί, ἄντρες καὶ γυναῖκες, μὲ τὰ μαντήλια στὸ χέρι καὶ τὰ μάτια κολλημένα στοῦ βράχου τὸ μακαριστὸ μαστάρι. Ὅμως ἄδικα ξενυχτοῦν. Ὁ βράχος τὸ βγάζει κι' ἡ γῆ ζηλιάρα τὸ ἀναρουφᾶ εὐθύς. Φοβᾶται λές, μὴν τ' ἀποχτήσῃ ὁ μαῦρος ἄνθρωπος καὶ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ φοβερό της χωνευτῆρι. Κι' οἱ ξενυχτισμένοι φεύγουν κάθε χρόνο μὲ τὴν ἴδια πίκρα στὴν ψυχή, χωρὶς νὰ ἰδοῦν ἄλλο, παρὰ τὰ κάτασπρα κόκκαλα ποὺ κοίτονται βωμὸς ἀκόμη στὴ μέση τῆς σπηλιᾶς.

Ἐδῶ εἶδα τὰ κόκκαλα καὶ γὼ ἄκουσα γιὰ τὶς φρεγάδες τὶς βασιλικές. Ἀφοῦ παράδειραν γιὰ χρόνια στ' ἀνοιχτὰ κατέβηκαν σύξυλες στὸν ἄμμο τοῦ βυθοῦ. Ἡ μιὰ βρίσκεται στῆς Κρήτης τὰ νερά· ἡ ἄλλη κάπου στὴ Ρόδο κι' οἱ ἄλλες δυὸ ἀνάμεσα στὰ Δωδεκάνησα. Εἶναι ἀκόμα ἴδιες κι' ἀπαράλλαχτες, ὅπως πρωτοφάνηκαν στὰ νερὰ τοῦ Καβομαλιᾶ. Εἶναι χυτὲς πρύμη-πλώρη κι' ἔχουν τὶς ἁρματωσιές τους βασιλικὲς καὶ κεῖνες. Τὰ κατάρτια τους ἀτόφια προύτζινα, ἀπὸ κάτω στὴ σκάτσα ὡς πάνω στὴ γαλέτα. Τὶς ἀντένες ὅλες ἀτσαλένιες· σχοινιὰ καὶ ξάρτια ἀπὸ καμηλότριχα καὶ τὰ πανιά τους ὁλομέταξα. Ἂν ρωτᾶς γιὰ τὶς κουπαστὲς καὶ τὶς μπαταρίες τους στὸ σύρμα εἶναι ντυμένες. Κι' ἔχουν στὴ πλώρη γιὰ θαλασσομάχο ἕνα διαμαντοκόλλητο σταυρό, τρόμο τῶν στοιχειῶν καὶ φρίκη τοῦ κυμάτου. Στὴν πρύμη, ἀπάνω στὸ τιμόνι, ἔχουν τὸ Ἅγιο Βαγγέλιο καὶ στὸ μεσανὸ κατάρτι ψηλὰ σ' ἕνα δικέφαλον ἀητὸ τὴν Παναγιά, ποὺ λάμπει — προσκυνῶ τὴ χάρη της — σὰν αὐγερινός. Κάθε αὐγὴ μὲ τὸ πρῶτο ἀνάβλεμμα τοῦ ἥλιου, οἱ φρεγάδες ἀστραποβολοῦν, στὰ γαλανὰ νερά. Τώρα ψυχὴ δὲν ἔχουν· ἔρμες εἶναι ἀπὸ ναῦτες καὶ καπετάνιους. Ὅμως θὰ ἔρθῃ ὥρα ποὺ ψυχὴ θὰ πάρουν καὶ γοργόνες καστρορρίχτισες θὰ σμίξουν καὶ θὰ σύρουν πάλι στὸ δρόμο τους...

Α. Καρκαβίτσας

Ἀπὸ τὰ «Λόγια τῆς Πλώρης».

Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΑΚΗΝ ΤΟΜΠΟΠΟΥΛΟΝ. — Ἐδόθη στὸν ἁρμόδιον συντάκτην τῆς σελίδος τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων. Θὰ σοῦ ἀπαντήσῃ. Γ. Ε. ΜΥΛΩΝΑΚΗΝ. — Περιμένομεν δεύτερο. Τὸ «Βιαστικὸς καθ' ὅλα» δὲν εἶναι δημοσιεύσιμο. Ἰδοὺ ἕνα τετράστιχο, ἴσως τό... καλύτερο:

Ἀπὸ τὴν πολλὴ τὴ βράσι ὅλος ἔχει κατα-
[βράσει(!)
καὶ ζητάει ἐπειγόντως παγωτὸ γιὰ νὰ ξε-
[σκάσῃ.
Μὰ δὲν ντρέπεσαι λιγάκι νὰ ρωτᾶς πῶς μοῦ
[ἐφάνη,
«παγωτὸ» εἶναι καημένη καὶ τὴ ζέστη θὰ
[κρυγιάνῃ!

Καὶ ὅμως τὸ χαρακτηρίζεις ὡς «...ἕνα ὡραῖον ποίημα, μὲ τὸ ὁποῖον θὰ κοσμήσετε μίαν στήλην τοῦ περιοδικοῦ σας». ΣΠ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΝ. — Ἔχεις τὸ σπουδαιότερο: τὴ λυρικὴ διάθεσι ποὺ εἶναι ἡ οὐσία τῆς ποιήσεως. Φρόντισε ν' ἀποκτήσῃς μὲ μελέτη τ' ἀπαραίτητα τεχνικὰ ἐφόδια καὶ θὰ ἐπιτύχῃς ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς. Ἂς τὸ καταλάβωμε, ἐπὶ τέλους! Γιὰ νὰ γράψωμε ἕνα ποίημα πρέπει νὰ ξέρωμε μερικοὺς κανόνας στιχουργικῆς, τοὐλάχιστον τοὺς πιὸ στοιχειώδεις. Ἰδοὺ τὸ πρῶτο τετράστιχο:

«ΝΥΧΤΕΡΙΝΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ»

Ἀκολουθώντας τὸν δρόμο π' ἀπὸ πρὶν εἶχα
[πάρει,
ἐνῶ τρίγυρα ἡ νύχτα κρέπια μαῦρα ἁπλώνει,
μονάχος, μὲ συντροφιὰ τ' ἀσημένιο φεγγάρι
νοιώθω τὸν στοχασμό μου τὰ φτερά του νὰ
[μαζώνῃ.

Πρόσεξε τώρα ποιὸς ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ ρυθμὸς τοῦ ποιήματός σου (ἀναπαιστικὸ μέτρο).

Ἀκλουθώντας τὸ δρό—ποὺ ἀπὸ πρὶν εἶχα πάρει
ἐνῶ τρίγυρα ἡ νύ—κρέπια μαῦρα ἁπλώνει
μονάχος, μὲ συντρό—τ' ἀσημένιο φεγγάρι
νοιώθω τὸ στοχασμὸ τὰ φτερά (του) νὰ μαζώνῃ.

Ἀφίνομε πιὰ τὶς χασμωδίες «μαῦρα—ἁπλώνει» καὶ τὰ κακόηχα «ποὺ ἀπὸ πρὶν—π' ἀπὸ πρίν». ΣΤΑΥΡΟΝ ΠΑΝΤΑΖΗΝ. — Τὸ δημοσιεύομε ἐδῶ:

ΕΞΟΡΜΗΣΙ

Κάθ' αὐγοῦλα δροσισμένη
μὲς στὸν κῆπο ποὺ γυρίζω
καὶ τὰ ἄνθη του μυρίζω
στὴν καρδιά μου κάτι μένει.
. . . .
Ὁ καθένας μας πέντ-ἕξη
ἂς ἁπλώσῃ μὲ τὸ χέρι
κεῖ μὲς στὰ γυμνὰ στὰ μέρη
νέα δέντρα νὰ φυτέψῃ.

Κι' ἔπειτα ἂς τὰ ποτίζῃ
μὲ τὸ ξάστερο νεράκι
ποὺ κυλάει στὸ αὐλάκι
τακτικὰ νὰ τὰ δροσίζῃ.

Καὶ αὐτὰ σὰν μεγαλώσουν
ἄλλα τοὺς γλυκοὺς καρποὺς
τοὺς μοσχάτους ἄλλα ἀνθοὺς
σὲ μᾶς δῶρα θὰ τὰ δώσουν.

ΑΓΓΕΛΟΝ ΦΟΥΣΤΟΥΚΟΝ. — Σχετικῶς μὲ φιλοτελικὴν στήλην θὰ τὸ προσπαθήσωμεν, ἂν καὶ μᾶλλον δύσκολον λόγῳ πληθώρας ὕλης. Π. ΜΙΧΕΛΑΚΑΚΗ. — Χαρακτηριστικωτάτη ἡ περιγραφὴ «Τὸ ταξίδι μας», ὅμως χωρὶς γενικώτερο ἐνδιαφέρον ὥστε ν' ἀπασχολήσῃ τὶς στῆλες τῆς «Νεολαίας». Στείλετέ μας κάτι ἄλλο. Θὰ τὸ δημοσιεύσωμεν εὐχαρίστως. Γράφετε πολὺ ὡραῖα. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ Ν. ΒΡΕΤΤΟΥ. — Τὸ «Ἡ Γοργόνα» εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ, παρὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους συστάσεις μας νὰ γράφετε μόνον ἀπὸ τὴν μίαν ὄψι. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου πῶς θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ ὑποβληθῇ στὴν Ἐπιτροπὴ μὲ στίχους σὰν κι' αὐτούς:

Ὁ Βασιλιᾶς Ἀλέξανδρος
ποὺ εἶχε κατακτήσει
μέρη πολλά, ἀναρίθμητα,
Ἀνατολὴ καὶ Δύση,
θέλησε τρόπο γιὰ νὰ βρῇ
αἰώνια νὰ ζήσῃ.

ΓΙΑΝΝΗΝ ΞΥΔΟΠΟΥΛΟΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμῶς δι' ὅσα μᾶς γράφεις καὶ σὲ συγχαίρομε διὰ τὴν ἀπόφασίν σου νὰ ἐργασθῇς μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις σου «γιὰ τὴν Ἐθνικὴ ἀναστήλωσι». Ἡ μελέτη σου «Σύντομη ἀνάλυσι στὸν Ἐθνικὸ Ὕμνο» εἶναι γραμμένη καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Καὶ ὅμως σὲ κάθε τεῦχος τὸ συνιστοῦμε νὰ γράφετε μόνον στὴ μιὰν ὄψι τοῦ χαρτιοῦ, προκειμένου περὶ συνεργασίας. Ἐκτὸς τούτου εἶναι καὶ μακροσκελής. Προτιμοῦμε τὰ πεζά σου. Ἰδοὺ τὸ ποίημά σου μὲ τὸν τίτλο «Φῶς». Κάμε καὶ μόνος σου τὸν ἔλεγχο.

ΦΩΣ

Στὴ ζωὴ ὅλου τοῦ Κόσμου
[στὴν ἐλπίδα,
εἶσαι σὺ τὸ μόνο φῶς μου
[ἡ Πατρίδα!
Φῶς ποὺ ἄπλετα φωτίζει
[τούτη σφαῖρα.
Φῶς ποὺ ὅλο λαμπυρίζει
[στὸν αἰθέρα.
Φῶς π' αἰῶνες τώρα μένει
[στάψηλά,
Καὶ ποτὲ δὲν κατεβαίνει
[χαμηλά
Φῶς μὲ ἔνταση μὲ νειότη
[σφριγηλή,
Μὲ σοφία καὶ μὲ γνώση
[ὑψηλή,
Φῶς μὲ δόξα κι' ἱστορία
[πλούσια,
Φῶς μὲ Ἥρωες μνημεῖα
[καὶ μὲ λούσια.

ΙΑΚ. ΖΑΦΗΝ. — Ὁ ρυθμὸς ἑνὸς ποιήματος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν τονισμόν, π ο ὺ ἀ-

ΤΑ ΣΚΑΠΑΝΑΚΙΑ ΜΑΣ
Κατὰ σειρὰν ἐξ ἀριστερῶν: Ν. Λάσκας, Περ. Μικρουλέας, Ἐμμ. Κοντοπόδης, Ἀλ. Μπέτσης καὶ Κοῦλα Λάσκα.

(Συνέχεια ἀλληλογραφίας)

κοὐξεται. Σ' ἕνα στίχο ὑπάρχουν βεβαίως περισσότεροι τόνοι ἀπ' ὅσους ἀκούονται, οἱ ὁποῖοι δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν. Τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ τῶν λέξεων τό, καὶ ὅπως καὶ πλείστων ἄλλων μονοσυλλάβων λέξεων: ἄρθρων, συνδέσμων, προθέσεων, ἀντωνυμιῶν, ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχουν τόνον — ὀξεῖαν ἢ περισπωμένην — ἀλλὰ θεωροῦνται ἄτονοι. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ διαβάζονται πολὺ στενὰ μὲ τὶς ἀκόλουθες λέξεις. π. χ.

Στῶν Ψαρῶν τὴν ὁλόμαυρη ράχη

Οἱ τόνοι τῶν ἄρθρων «στῶν» καὶ «τὴν» δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν. Κι' ἔτσι ἔχομε τὸν τονισμό:

στων Ψα(ρῶν) την ὁ(λό)μαυρη (ρά)χη

Τρεῖς ἀναπαίστους καὶ μία συλλαβή: χη. ΚΩΣΤΗΝ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΝ.—Τὸ δημοσιεύομε στὴν παροῦσα στήλη:

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΑΤΙΚΗ ΒΡΑΔΥΑ

Γέλασε, ψυχή, καὶ ξέχασε τὰ βάσανα
κι' ἡ νύχτα εἶν' ἀπόψε χρυσαστέρα'
εἶν' ἕνα βράδυ ποὺ οἱ ψυχὲς μαγεύονται,
μεθᾶνε καὶ πετοῦνε σ' ἄλλη σφαῖρα...

Δὲν εἶναι πιὰ χειμῶνας, μαῦρα σύννεφα
ποὺ παίρνουν κι' οἱ ψυχὲς μιὰ τέτοια εἰκόνα!
Καλοκαιριάτικη βραδυά: ξεχάσου, μέθυσε
στὴν ὀμορφιά, στὴ χάρη καὶ λησμόνα...

Γιὰ θλίψεις μὴ σὲ νοιάζει, τ' ἄστρα κύτταξε
ποὺ ταξιδεύουνε στὴ θάλασσα τοῦ ἀπείρου.
ἀπόψε πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα πέταξε,
στοῦ Γαλαξία τοὺς τόπους καὶ στοῦ ὀνείρου.

Εἶναι γιὰ γλέντι ἀπόψε, ἡ φύση μάγεμα
στὴν ὀμορφιά, κι' ἡ πλάση ὅλη γαλήνη'
ξεχνᾷ ἡ ψυχὴ τὰ βάσανα καὶ βούλεται
καράβι μακροταξίδο νὰ γίνῃ...

«Ξημέρωμα»

ΚΩΣΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
Ταξιδιώτης

ΔΗΜ. ΜΟΥΣΑΝ. — Τὸ «Παλιὲς ἀναμνήσεις» δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοσιευθῇ. Μαντεύεις τὴν αἰτίαν. Ἂν ὄχι, σὲ παραπέμπομε στὴν τελευταίαν πρότασι. Ἐκτὸς τούτου εἶναι γραμμένο σὲ ὕφος δημοσιογραφικῆς ἀνταποκρίσεως. ΗΛ. ΑΝΔΡ. ΔΕΛΗΝ. — Γιὰ πρῶτο δὲν εἶναι καὶ πολὺ κακό. Ὄχι ὅμως καὶ γιὰ δημοσίευσι. Περιμένομε κάτι καλύτερο. ΜΑΡΚΟΝ ΚΟΥΒΑΝ. — Τὰ ἀνέκδοτά σας διεβιβάσθησαν στὸν ἁρμόδιον συντάκτην τῆς σχετικῆς σελίδος. Γιὰ ποιὸ λόγο τόση ἀποθάρρυνσις; Ἐπιδιώξατε καὶ θὰ τὸ κατορθώσετε. Ἀρκεῖ νὰ πῆτε μπορῶ καὶ θέλω. ΙΩΑΝΝΑΝ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ. Ἰδοὺ τὸ ποίημα, ποὺ μᾶς ἐστείλατε:

ΕΡΗΜΟΝΗΣΙ

Γιὰ κυττάχτε ἐκεῖ πέρα
τὸ νησάκι τὸ μικρὸ
πὄχει νύχτα καὶ ἡμέρα
συντροφιά του τὸ νερό.

Μὲ τί πόθο τἀγγαλιάζει
μὲ τί θέρμη τὸ φιλεῖ
σὰ στολίδι λὲς πὼς μοιάζει
σ' ὁλογάλαζο χαλί.

Πόσα πόσα τραγουδάκια
δὲν τοῦ λὲν βράδυ πρωῒ
κύματα καὶ βοτσαλάκια
μὲ τοῦ μπάτη τὴν πνοή

Κι' ἂν καμμιὰ φορὰ βαρκοῦλα
στὸ γυαλό του θὰ φανῇ
μὲ μιὰ ὡραία φαροποῦλα;
Πανηγῦρι στὸ νησί.

ΙΩΑΝΝΑ ΑΝ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Κ. Ι. ΚΑΛΑΤΖΗΝ. Σταυρόλεξο; Εἴδατε κανένα τέτοιο στὴ «Νεολαία»; Τὰ παιχνίδια, χωρὶς ἐνδιαφέρον.— Α. ΜΟΥΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΝ. Συγχαρητήρια γιὰ τὶς ὡραῖες λύσεις.— Κ. ΖΗΚΑΝ. Πολλὰ μαῦρα τετραγωνίδια καὶ λέξεις ἐλάχισται.— Β. Γ. ΚΟΥΛΗΝ. Ἐγκρίνεται.— Θ. Γ. ΤΖΑΝΕΤΟΥΛΑΚΟΥ.Τὸ σταυρόλεξο ἔχει ἐλάχιστες λέξεις. Ἐγκρίνεται ἡ ἀκροστιχίς. — Ι. Μ. ΚΟΚΚΙΝΟΓΕΝΗΝ. Δὲν παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον.— ΘΕΣΠΙΔΑ Δ. Ὅλα καλά, ἀλλὰ τὸ Νῆαρ κατέστρεψε ὅλο τὸ σταυρόλεξο.— Ε. Α. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Καλὴ ἡ ἀκροστιχίς. Νότα λὰ μάλιστα, ἀλλὰ ὄχι Σ.— Ι. ΚΕΡΔΕΜΕΛΙΔΗΝ, Γιατί τόσο λίγες λέξεις;— Τ. Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΝ. Ἐγκρίνεται.— Λ. Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΝ. Γνωστὲς ἢ ἀνεπιτυχεῖς οἱ ἀσκήσεις σας.— Ι. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΝ. Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ οἱ νέες σας ἀσκήσεις.— Κ. Κ. ΚΟΡΜΑΝ, Π. Θ. ΠΑΤΣΙΑΔΗΝ. Ἀπορρίπτονται. — ΕΛ. ΓΚΟΥΒΑ. Θὰ δημοσιευθοῦν ἐκτὸς τοῦ σταυρολέξου.— ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ. Δὲν εἶναι ἄξια δημοσιεύσεως.— Α. Κ. ΣΤΑΦΥΛΑΝ. Ἐγκρίνεται. — Β. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΝ. Θὰ δημοσιευθοῦν.— Ι. Γ. ΝΙΦΟΡΟΠΟΥΛΟΝ. Γνωστά.— Χ. ΒΑΜΒΑΚΑΝ. Καλὴ ἡ γεωγραφική.— Κ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΝ - Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΝ. Καλὴ ἡ ἀκροστιχίς. Συγχαρητήρια γιὰ τὰ ὡραῖα σας αἰσθήματα.— ΗΡ. Σ. ΚΟΚΚΑΛΗΝ. Πολὺ γνωστά.— Δ. Ι. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΝ. Θὰ ἦταν περίφημο τὸ σταυρόλεξό σας, ἂν ἔλειπαν τὰ ΤΑΛΑΝ. ΣΑΝΤΕ, ΕΣΕΣ κλπ. Καὶ τὸ ἄλλο ἔχει ἀδύνατα σημεῖα καὶ κυρίως ἀνεπιτυχεῖς ἢ δύσκολες λέξεις. Ὡστόσο, μπορεῖτε νὰ φτιάξετε σπουδαῖα σταυρόλεξα.— Ν. Π. ΧΑΤΖΑΚΗΝ. Ἐγκρίνονται ἐκτὸς τοῦ σταυρολέξου. Γιατί τὸ χωρίζετε σὲ ἄλλα μικρότερα;— Μ. Χ. ΣΧΙΝΑ. Κακὸ τὸ σταυρόλεξο. Οὔτε μιὰ λέξις σχεδὸν δὲν εἶναι σωστή.— Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Μετριώτατες οἱ ἀσκήσεις καὶ κυρίως κακογραμμένες καὶ μουτζουρωμένες. Νὰ στέλνετε λίγα καὶ καλύτερα ἄλλη φορά.— Χ. ΣΩΣΩΝΙΔΗΝ. Καλά. Χ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀνεπιτυχῆ.— Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ. Ἔλαβον σειρὰν δημοσιεύσεως, ἐκτὸς τῶν σταυρολέξων (ΛΗΝΑ μὲ η, βανάνα ἀντὶ μπανάνα, σθένη κλπ.). Προσέχετε γιατί μπορούσατε νὰ φτειάξετε πολὺ καλὰ σταυρόλεξα. Ἁπλές, εὔκολες καὶ κυρίως σωστὲς λέξεις.— Σ. Ι. ΘΩΜΑΝ. Ἐγράψαμε νὰ μὴ χωρίζετε τὰ σταυρόλεξα σὲ ἄλλα μικρότερα. Γιατί ἐπιμένετε; Τὰ κρυπτογραφικὰ πρέπει νὰ εἶναι στὴ σειρὰ (1,2,3,4,5,6,7,8κλπ.) καὶ νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνεται στὴν πρώτη λέξι τὸ ἴδιο γράμμα.— Ν. Α. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ. Γιατί τόσες πολλὲς μαγικὲς εἰκόνες; Μὴ γράφετε ἀπὸ τὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ.— Β. ΜΠΟΪΚΑΝ. Δὲν εἶναι ἐπιτυχεῖς οἱ λέξεις. Μ. ΚΡΟΚΟΥ. Ἐγκρίνεται.— Ι. Ν. ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΝ. Ὁ Μελχισεδὲκ αὐτός, πιθανὸν νὰ ἦτο βασιλεὺς τῆς Ἰουδαϊκῆς χώρας Σαλήμ, ἀλλ' εἶναι προφανὲς ὅτι δὲν θὰ εἶχε οὔτε ὁ ἴδιος τὴν ἀπαίτησιν νὰ περιληφθῇ εἰς σταυρόλεξον τῆς «Νεολαίας». Τὸ τετράγωνον δὲν ἐπιτρέπει ἀνορθογραφίες (Ἠσαάκ).— Μ. ΔΕΔΕΝ. Ἀνεπιτυχὲς σχέδιον καὶ δύσκολες λέξεις.— Χ. ΧΑΛΔΑΙΟΝ. Δὲν παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον.— Χ.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΗΝ, Μ. ΑΛΕΞΙΟΥ. Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν.— Π. ΜΑΜΑΛΟΥΚΑΝ. Οἱ κόττες δὲν κοστίζουν 1 δρχ. οὔτε τὰ 80 πουλάκια 4 δρχ.— ΙΩ. ΛΑΓΟΥΡΟΝ, Μ. Δ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐγκρίνονται.— Α. ΚΑΤΣΑΔΟΥΡΟΥ, Λ. ΓΟΥΛΑΚΗΝ. Ἀπορρίπτονται.— Α. ΝΑΤΣΙΟΠΟΥΛΟΝ. Καλὴ ἡ Βαρβάρα.— Α. ΧΡΥΣΟΒΕΡΓΗΝ. Δυστυχῶς δὲν εἶναι καλά.— Λ. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΝ. Καλὸ τὸ 10 Χ 10. — ΥΠΟΓΡΑΦΗΝ ΔΥΣΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ. Ποῖος εἶσθε; Ὁποιος κι' ἂν εἶσθε, κακὸ σταυρόλεξο ἐστείλατε...— Ε. Ν. ΜΟΣΧΑΝ. Ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ νέα σας συνεργασία.— Ν. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΝ. Γράφετε Δειδειμότειχων καὶ ἰσχυρίζεσθε ὅτι δὲν πειράζει; Τότε τί πειράζει;— Β. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Πρὸς Θεοῦ! Σᾶς παρακαλοῦμεν καὶ πάλιν: Λιγώτερες ἀσκήσεις, καθαρογραμμένες καὶ ἀραιά. Μὴ τὰ στριμώχνετε ὅλα μαζί.

Τύποις : «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 48 (99)
1 ΣΕΠΤ. 1940 - Ε΄

